

STORTINGET

Dokument 15:5

(2019–2020)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 601–750
19. desember 2019 – 22. januar 2020

Innhold

601.	Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. at Bø i Vesterålen vil kutte den kommunale formuesskattesatsen til 0,20 prosent, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	11
602.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. underholdskrav i familiegjenforeningsaker, besvart av justis- og innvandringsminister	12
603.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. Statens vegvesens omfattende omorganisering, besvart av samferdselsminister.....	13
604.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. å redde kritisk truede arter, besvart av klima- og miljøminister.....	13
605.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. kommunikasjon i Bane NOR, besvart av samferdselsminister.....	15
606.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. et mer likeverdig tilbud til såkalt kjølehetted ved kreftbehandling i alle helseregioner, besvart av helseminister	16
607.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. behovet for tillate organdonasjon etter hjerte- og åndedrettsstans (cDCD), besvart av helseminister	17
608.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. drift av luftambulansetjenesten, besvart av helseminister	17
609.	Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. bruk av insektslarver som proteinfor i husdyrholdet, besvart av landbruks- og matminister	18
610.	Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. Rusreformutvalget, besvart av helseminister	19
611.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. EØS-finansieringsordningen, besvart av utenriksminister	19
612.	Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. siden www.hvakostertannlegen.no , besvart av helseminister.....	20
613.	Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. budsjettet for politiet i 2020, besvart av justis- og innvandringsminister.....	22
614.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. Fagarbeideren AS, besvart av arbeids- og sosialminister	22
615.	Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. helten Ramona Lind, besvart av samferdselsminister	23
616.	Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. innsparingskuttet på Kulturdepartementets budsjett for budsjettårene 2015- 2020, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	24
617.	Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. politireformen, besvart av justis- og innvandringsminister	25
618.	Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. politipatruljen i Oslo, besvart av justis- og innvandringsminister.....	26
619.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. innsatte i norske institusjoner, besvart av justis- og innvandringsminister.....	27
620.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. overgrep mot uigurer i Xinjiang-provinsen i Kina, besvart av utenriksminister	28
621.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. luftambulansetjenesten, besvart av helseminister.....	28
622.	Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. Castberg-utbyggingen, besvart av olje- og energiminister	29
623.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. trygg lagring av alle "Akershus"-vegskilt, samt fylkeskilt for andre aktuelle fylke, besvart av samferdselsminister	32
624.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. Hagantunnelen, besvart av samferdselsminister	32
625.	Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. utfasing av legemidlene natalizumab og fingolimod, besvart av helseminister.....	33
626.	Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. tilsyn med apotekene, besvart av helseminister	34
627.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. student fra Swaziland, besvart av justis- og innvandringsminister.....	35
628.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. student fra Swaziland, besvart av justis- og innvandringsminister.....	35
629.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. kostnaden for norsk deltakelse i militære operasjoner i utlandet fra og med 1990 til i dag, besvart av forsvarsminister	36
630.	Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. Mørenett som potensiell kjøper av 132kv-nettet, besvart av olje- og energiminister	37
631.	Fra stortingsrepresentant Marianne Marthinsen, vedr. Humanitarian Consequences of Nuclear Weapons, besvart av utenriksminister	38
632.	Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. drivstoffavgifter, besvart av finansminister.....	38

633. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. ordensvakter i egenvakthold, besvart av justis- og innvandringsminister.....	40
634. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. endringer i yrkestransportloven for drosjer, besvart av samferdselsminister	41
635. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. gransinka av Mattilsynet, besvart av landbruks- og matminister	42
636. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. offentliggjøring av Jegerregistret, besvart av klima- og miljøminister	43
637. Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. manuell løsning for personalbilletter for jernbaneansatte og -pensjonister, besvart av samferdselsminister.....	43
638. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. politidekning, besvart av justis- og innvandringsminister	44
639. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. ambulansehelikoptre i en polar kystregion, besvart av helseminister.....	45
640. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. omkomne i trafikken i 2019, besvart av samferdselsminister	46
641. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. småflytrafikken i Oslo-området, besvart av samferdselsminister.....	47
642. Fra stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen, vedr. vanningberedskap mot tørke, besvart av olje- og energiminister	48
643. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. offentlighetslovens § 24, besvart av klima- og miljøminister	49
644. Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. senke antall fotamputasjoner for diabetespasienter, besvart av helseminister.....	50
645. Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. personer med omsorgsbehov som bor i utlandet som returnerer til hjemlandet, besvart av eldre- og folkehelseminister	51
646. Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. statlig reguleringsplan for Ringeriksbanen/E16, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	52
647. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. plastkuler fra kunstgressbaner, besvart av klima- og miljøminister	52
648. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. asylsøkere, besvart av justis- og innvandringsminister	53
649. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. ny sykehusstruktur på Helgeland, besvart av helseminister	54
650. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. Oslopolitiets omtale av grov vold som en «helt ordinær voldshendelse», besvart av justis- og innvandringsminister	55
651. Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. beskyttelsen mot langtrekkende missiler, besvart av forsvarsminister	56
652. Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. investeringsbehov/vedlikeholdsetterslep på statlige fiskerihavner, besvart av samferdselsminister.....	57
653. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. Sørlandet sykehus Arendal, besvart av helseminister.....	58
654. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. fyrverkeribruk, besvart av samfunnssikkerhetsminister.....	59
655. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. operatørbytte i luftambulansetjenesten, besvart av helseminister.....	60
656. Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. trygdeskandalen, besvart av arbeids- og sosialminister.....	61
657. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. Mental Helse og Kirkens SOS sine hjelpetelefoner, besvart av helseminister.....	62
658. Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. løfter om InterCity gjennom Østfold, besvart av samferdselsminister.....	63
659. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. Handlingsplan for grønn skipsfart, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	63
660. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. realkompetansevurdering ved Bybroen videregående skole i Trondheim, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	64
661. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. ROP-pasientene, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	65
662. Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. botidskrav, besvart av barne- og familieminister	66

663.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. kvinne som må tilbake både barnetrygd, fødselspenger og kontantstøtte fordi hun nå er utvist, besvart av barne- og familieminister	67
664.	Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. foreldrepenger, besvart av barne- og familieminister	68
665.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. makspris på ferjer langs fylkesveiene, besvart av samferdselsminister	69
666.	Fra stortingsrepresentant Else-May Norderhus, vedr. forsyningssikkerheten og situasjonen for næringslivet i Romsdal og på Nordmøre, besvart av olje- og energiminister	70
667.	Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. feiltolkning av regelverket for pendlere fra EU, besvart av finansminister	70
668.	Fra stortingsrepresentant Martin Henriksen, vedr. kostnaden for fylkene ved tvunget fritt skolevalg i alle fylker, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	71
669.	Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. statens samlede utgifter til konsulentbruk i 2019, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	72
670.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. blyammunisjon, besvart av klima- og miljøminister	73
671.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. fridagskjøp av piloter til flyambulansetjenesten, besvart av helseminister	73
672.	Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. norske kvinner som er rammet av lipødem, besvart av helseminister	74
673.	Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. sikkerheten og beredskapen i alle parkeringshus, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	75
674.	Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. Senter for oljevern og marint miljøes lokalisering på Fiskebøl, besvart av samferdselsminister	76
675.	Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. trygdeskandalen, besvart av arbeids- og sosialminister	77
676.	Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. tilrettelagt bil, besvart av arbeids- og sosialminister	77
677.	Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. selvmord, besvart av helseminister	78
678.	Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. kompetansen hos brannfolk på flyplasser, besvart av samferdselsminister	79
679.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. IKT-prosjektet "Grindgut", besvart av samferdselsminister	80
680.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. vedlikehold av fyrstasjoner, besvart av samferdselsminister	81
681.	Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. sidemål og hovudmål, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	82
682.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. Rogfast, besvart av samferdselsminister	83
683.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. det amerikanske attentatet mot Bagdads sivile internasjonale flyplass, besvart av statsminister	83
684.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. innføring av grenseskatt/klimatoll, besvart av finansminister	85
685.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. arbeidsgivers anledning til å foreta kredittsjekk, besvart av distrikts- og digitaliseringsminister	85
686.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. trygde- og omsorgsleiligheter, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	87
687.	Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. trygdeskandalen, besvart av finansminister	88
688.	Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. automatisk trafikkontroll i den nye Mælefjelltunnelen, besvart av samferdselsminister	88
689.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. fordeling av utvikling mellom somatikk og TSB/psykisk helsevern, besvart av helseminister	89
690.	Fra stortingsrepresentant Carl-Erik Grimstad, vedr. tenner, besvart av helseminister	90
691.	Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. arbeidsavklaringspenger fremfor sykepenger, besvart av arbeids- og sosialminister	92
692.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. reguleringsplanen for Ringeriksbanen/E16, besvart av samferdselsminister	93
693.	Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. blyforurensing, besvart av klima- og miljøminister	93
694.	Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. oppfølgingen av pårørende til rusavhengige, besvart av helseminister	94

695.	Fra stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen, vedr. oversikt over hvem som er kjøperne av våre felles skogområder fra 2014 til dags dato der kjøperne bor andre steder enn der skogen er, besvart av landbruks- og matminister	95
696.	Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. samarbeid om å utvikle ny antibiotika, besvart av helseminister.....	96
697.	Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. statlig reguleringsplan for Ringeriksbanen/E16, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	96
698.	Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. virkemidler til å føre kontroll og tilsyn med utstasjonerte tredjelandsborgere, besvart av arbeids- og sosialminister	97
699.	Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. håndheving av innleie- og likebehandlingsreglene, besvart av arbeids- og sosialminister.....	98
700.	Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. utbyggingen av Fosen vindkraftverk, besvart av olje- og energiminister	98
701.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. fjerntogmateriell, besvart av samferdselsminister.....	100
702.	Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. tunnelsikkerhetsforskriften , besvart av samferdselsminister	100
703.	Fra stortingsrepresentant Nina Sandberg, vedr. råderetten over egen bygningsmasse, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	101
704.	Fra stortingsrepresentant Hadia Tajik, vedr. vern mot terrorfare, besvart av justis- og innvandringsminister	102
705.	Fra stortingsrepresentant Per Espen Stoknes, vedr. motorveiprojektet E18 vestkorridoren, besvart av samferdselsminister.....	102
706.	Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. selvmord, besvart av helseminister	103
707.	Fra stortingsrepresentant Ingalill Olsen, vedr. fiskere bosatt i sjøsamebygdene Kokelv og Refsnes tillatelse til å delta i det kvoteregulerte fisket etter kongekrabbe, besvart av fiskeri- og sjømatminister	104
708.	Fra stortingsrepresentant Jorodd Asphjell, vedr. opptaksmodell for videregående opplæring, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	105
709.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. flytting av oppdrettsanlegget ved Husevågøy ytterst i Nordfjord, besvart av klima- og miljøminister.....	106
710.	Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. direkte ledninger mellom kraftproduksjon og hydrogenproduksjon som ikkje er knytt til nettet, besvart av olje- og energiminister.....	106
711.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. sikkerhetskrav, lønns- og arbeidsforhold for ansatte på innleide tjenester i luftambulansen, besvart av helseminister.....	107
712.	Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. lovregulering av skjønnhetsregulering, besvart av helseminister.....	108
713.	Fra stortingsrepresentant Petter Eide, vedr. tilstrekkelig rettslig vern for forbrukere mot id-tyveri og svindel, besvart av justis- og innvandringsminister	108
714.	Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. ny brannstasjon i Oppdal kommune, besvart av olje- og energiminister	109
715.	Fra stortingsrepresentant Tore Hagebakken, vedr. responstid i ambulansetjenesten i Gudbrandsdalen, besvart av helseminister.....	110
716.	Fra stortingsrepresentant Stefan Heggelund, vedr. utskiftingen av norsk til fordel for engelsk i det offentlige rom, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	111
717.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. endringer i Rundskriv til EØS-avtalens bestemmelser om trygd, besvart av arbeids- og sosialminister	112
718.	Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. regionale utredningsteam ved to helseforetak i Helse Sør-Øst, besvart av helseminister	112
719.	Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. lisenskontoret i Mo i Rana, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	114
720.	Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. Merkur-ordninga, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	115
721.	Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. flommen i Skjåk, besvart av landbruks- og matminister	116
722.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. brannen på Lufthavna i Stavanger, besvart av samfunnsikkerhetsminister.....	117

723.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. gjeldande takstar for personbil og vogntog på ferjesambanda på riksvegnettet i 2013 og 2020, besvart av samferdselsminister	117
724.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. Grüne Woche 2020 i Berlin, besvart av landbruks- og matminister	118
725.	Fra stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim, vedr. kostnadene i forbindelse med hjemhenting av den 29 år gamle norsk-pakistanske kvinnen med IS-tilknytning og hennes to barn, besvart av utenriksminister	119
726.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. forurensing av plastpellets (havfruetårer) på strendene langs Frierfjorden i Grenland, besvart av klima- og miljøminister.....	120
727.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. toppledere i 15 statlige selskaper som tjener 20-25 ganger mer enn gjennomsnittsnordmannen, besvart av næringsminister	120
728.	Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. AutoPass på ferjer, besvart av samferdselsminister.....	121
729.	Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. egenandel for BPA til personlig stell og praktisk bistand, besvart av helseminister.....	122
730.	Fra stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen, vedr. tvangsvaksinering av IS-familien, besvart av helseminister.....	123
731.	Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. yrkesskedeforsikring og den norske garantiordningen, besvart av finansminister.....	124
732.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. meldepliktdirektiv, besvart av næringsminister.....	125
733.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. OsloMet, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	126
734.	Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. pasienter med ME, besvart av helse- og omsorgsminister	127
735.	Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. VTA-plasser, besvart av arbeids- og sosialminister.....	128
736.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. fergetakstene, besvart av samferdselsminister	128
737.	Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. rivning av det viktige kulturminnet Y-blokka, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	129
738.	Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. Andmyran Vindpark, besvart av olje- og energiminister	130
739.	Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. dagens logopedisituasjon i Norge, besvart av helse- og omsorgsminister.....	130
740.	Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. medfinansieringsplikt, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	132
741.	Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. støtte fra filmfondet, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	132
742.	Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. NorthConnect-kabelen, besvart av olje- og energiminister	133
743.	Fra stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen, vedr. tilrettelagt transport for blinde, svaksynte og rullestolbrukere, besvart av samferdselsminister.....	134
744.	Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. karenstiden i folketrygdlovens §11-31, besvart av arbeids- og sosialminister.....	135
745.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. den samlede bompengegjelden ved utgangen av hhv. 2013 og 2019, besvart av samferdselsminister	135
746.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. statsrådets uttalelser om CO2-utslipp og klimaendringer, besvart av olje- og energiminister	136
747.	Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. Australia sitt asylsystem med asylmottak i utlandet, besvart av justis- og innvandringsminister	136
748.	Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. bensin- og dieselprisen, besvart av finansminister	137
749.	Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. henvisningsrett til fysioterapeuter, besvart av helse- og omsorgsminister.....	137
750.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. evaluering av systemet for Nye metoder, besvart av helseminister.....	138

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (601 - 750) for sesjonen 2019-2020**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Sp Senterpartiet

Uav Uavhengig representant

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

SV Sosialistisk Venstreparti

V Venstre

Amundsen, Per-Willy (FrP)	650
Andersen, Karin (SV)	602, 619, 648, 663, 686, 717
Asphjell, Jorodd (A)	708
Bastholm, Une (MDG)	693, 738, 748
Bjørndal, Fredric Holen (A)	710
Bjørnebekk-Waagen, Elise (A)	658, 691
Bjørnstad, Sivert (FrP)	632
Bruun-Gundersen, Åshild (FrP)	730
Christoffersen, Lise (A)	637, 729, 731
Eide, Petter (SV)	713
Elvenes, Hårek (H)	651
Engen-Helgheim, Jon (FrP)	725
Fagerås, Mona (SV)	722
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	655
Gjelsvik, Sigbjørn (Sp)	605, 611, 623, 624, 638, 641, 684, 685, 732, 733, 745
Grande, Arild (A)	698, 699
Greni, Heidi (Sp)	714, 747
Grimstad, Carl-Erik (V)	690
Grung, Ruth (A)	689, 750
Hagebakken, Tore (A)	715
Halleland, Terje (FrP)	622
Haltbrekken, Lars (SV)	627, 628, 647, 670, 709, 726, 746
Heggelund, Stefan (H)	716
Henriksen, Kari (A)	654, 712
Henriksen, Martin (A)	668
Kaski, Kari Elisabeth (SV)	667, 687
Kjerkol, Ingvild (A)	608, 671, 711
Klinge, Jenny (Sp)	617, 618, 630, 728
Leirtrø, Kirsti (A)	702
Lerbrekk, Solfrid (SV)	656, 675, 676, 700, 744
Liadal, Hege Haukeland (A)	644, 645
Marthinsen, Marianne (A)	631
Moflag, Tuva (A)	672, 677, 734, 735
Mossleth, Siv (Sp)	609, 615, 639, 640, 674, 678
Moxnes, Bjørnar (R)	614, 620, 621, 629, 665, 683, 727
Myhrvold, Ole André (Sp)	636, 643
Myrli, Sverre (A)	646, 652, 697
Mørland, Tellef Inge (A)	610, 612, 625, 626, 653, 657, 694, 706, 749
Norderhus, Else-May (A)	666
Nævra, Arne (SV)	603, 604, 659, 680, 692, 701, 736
Olsen, Ingalill (A)	707
Pollestad, Geir (Sp)	635, 679, 682, 723, 724
Sandberg, Nina (A)	703

Sandtrøen, Nils Kristen (A)	642, 695, 743
Sem-Jacobsen, Åslaug (Sp)	662, 719
Sivertsen, Eirik (A)	601
Stoknes, Per Espen (MDG)	705
Strand, Marit Knutsdatter (Sp)	613, 633, 634, 660, 681, 720, 721
Tajik, Hadia (A)	704
Toppe, Kjersti (Sp)	606, 607, 649, 661
Trettebergstuen, Anette (A)	616, 740, 741
Vedum, Trygve Slagsvold (Sp)	669, 742
Vågslid, Lene (A)	673, 688
Wilkinson, Nicholas (SV)	664, 696, 718, 739
Øvstegård, Freddy André (SV)	737

STORTINGET

Dokument 15:5

(2019–2020)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 601

Innlevert 19. desember 2019 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen

Besvart 7. januar 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Vil de øvrige av landets kommuner gjennom inntektsutjevningen måtte kompensere Bø kommune dersom kommunens skatteinntekter blir lavere som følge av kuttet i den kommunale formuesskatten, og hvor mye av en skatenedgang på eksempelvis 5 mill. kroner vil kommunen få kompensert gjennom inntektsutjevningen?

BEGRUNNELSE:

Bø i Vesterålen vil kutte den kommunale formuesskattesatsen til 0,20 prosent. Ordfører i kommunen uttaler at kommunen kan miste mellom 4 og 5 mill. kroner som følge av reduksjonen. Gjennom inntektsutjevningen i det kommunale inntektssystemet utjevnes skatteinntekter kommunene i mellom.

Svar:

Bø kommune har vedtatt å redusere den kommunale formuesskattesatsen fra 0,7 til 0,2 prosent, med virkning fra 2021. Kommunene står fritt til å sette satsen for den kommunale delen av formuesskatten lavere enn maksimalsatsen på 0,7 pst.

Dersom en kommune velger å sette ned formuesskattesatsen, og med det får reduserte skatteinntekter, vil kommunen med dagens beregning av inntektsutjevningen delvis få kompensert den reduserte skatteinntekten.

I inntektsutjevningen får kommuner med skatteinntekter under landsgjennomsnittet kompensert 60 pst. av differansen mellom egne skatteinntekter og lands-

gjennomsnittlige skatteinntekter, målt i kroner per innbygger. Kommuner med skatteinntekter over landsgjennomsnittet får et trekk på 60 pst. av differansen mellom egne skatteinntekter og landsgjennomsnittet. Slik omfordes inntekter fra kommuner med skatteinntekter over landsgjennomsnittet til kommuner med skatteinntekter under landsgjennomsnittet. Kommuner med skatteinntekter på under 90 pst. av landsgjennomsnittet får i tillegg til dette en kompensasjon på 35 pst. av differansen mellom egne skatteinntekter og 90 pst. av landsgjennomsnittet. Denne tilleggskompensasjonen blir finansiert ved at hver kommune blir trukket et likt beløp per innbygger i inntektsutjevningen.

Bø kommune hadde i 2018 skatteinntekter på 76,5 pst. av landsgjennomsnittet, og kvalifiserte derfor for å få tilleggskompensasjon i inntektsutjevningen. Med dagens system for beregning av inntektsutjevningen, vil kommunen isolert sett få kompensert i underkant av 95 pst., eller om lag 4,7 mill. kroner, av de reduserte skatteinntektene. Vi har da tatt utgangspunkt i skatteinngangen for 2018, og lagt til grunn ordførerens uttalelser om at kommunen vil kunne få redusert sine skatteinntekter med opp mot 5 mill. kroner. Kompensasjonen betales av de andre kommunene gjennom et trekk i inntektsutjevningen.

Det at en kommune reduserer formuesskattesatsen, kan være bra for innbyggerne og verdiskapingen i denne kommunen, men kommunen bør bære inntektstapet selv. Jeg vil derfor i kommuneproposisjonen for 2021 legge fram forslag om å gjøre endringer i dagens system for inntektsutjevning, som vil motvirke at kommunens re-

duserte skatteinntekter vil bli kompensert av andre kommuner gjennom inntektsutjevningen.

SPØRSMÅL NR. 602

Innlevert 17. desember 2019 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 20. desember 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr

Spørsmål:

Er justisministeren enig med stortingsrepresentant Jon Helgheim i at vilkåret om underholds krav i familie gjenforenings saker må lempes til slik at i de sakene hvor intensjonen om at familien kan forsørge seg selv er nådd, så skal familiene få bo sammen i Norge, og vil justisministeren foreta nødvendig endringer i regelverket for å lempe på dette slik at familien som nevnt nedenfor fortsatt kan bo sammen?

BEGRUNNELSE:

En familie blir nå splittet 23. desember fordi kravet til tidligere inntekt som kreves i familie gjenforenings saker ikke er oppfylt. Den norske kvinnen hadde et utvekslingsår i Togo gjennom studier ved Science Po i Paris, og forelsket seg i en mann fra Togo og de giftet seg i 2016. De har et barn sammen. De har bodd i Afrika i mange år, han som journalist og hun har jobbet med bistandsutvikling. De ønsket å flytte til Norge da hun fikk jobb ved Norec i 2019. Grunnen til avslaget er at lønna i den afrikanske jobben i 2018 ikke oppfyller kravet til tidligere inntekt (36 000 kr under kravet). God lønn etter afrikanske forhold, men ikke nok til å oppfylle kravet. Nåværende inntekt oppfyller inntektskravet med mer enn god margin, men pga. 2018-inntekten har de fått avslag på familie gjenforening. Som stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim påpekte til TV2 7. desember i saken om 12-åringen som ble krevet inntekt fra av UDI om mammaen skulle få bo i landet, er intensjonen om at familien kan forsørge seg selv også i denne saken oppfylt. Nåværende inntektskrav er oppfylt. Jon Engen-Helgheim påpekte i saken med 12-åringen at:

«Det er veldig viktig å følge loven. Den har en intensjon om at ikke innvandrere skal bli en byrde for samfunnet, så det må man følge nøye, men her er intensjonen oppnådd i og med at familien kan forsørge seg selv, og da mener jeg man må få lempe til reglene så familien får bli.»

Riktignok gjaldt dette en gutt som var EØS-borger, men intensjonen bak underholds kravet er det samme. Tilsvarende bør også gjelde for denne saken.

Svar:

Underholds kravet skal sikre at personer som henter familiemedlemmer til Norge kan forsørge disse og ikke trenger støtte fra det offentlige. For å sikre at familien er reelt selvforsørget er det som hovedregel et vilkår at referansepersonen ikke bare kan vise til fremtidig inntekt, men også har hatt tilstrekkelig inntekt i foregående år.

Jeg mener det er svært viktig at personer som vil hente familiemedlemmer til Norge kan forsørge disse. Det vil alltid være referansepersoner som akkurat ikke oppfyller underholds kravet, men det vil samtidig være forutsigbart for søkere og referansepersoner hvorvidt vilkåret er oppfylt. Av hensyn til bl.a. forutberegnelighet og et praktisk regelverk er det helt nødvendig med en klar hovedregel som angir et absolutt beløp. Effektivitets- og kostnadshensyn, samt hensynet til mindre byråkratisering, tilsier også at vi ikke innfører omfattende skjønnsmessige unntak. Av samme årsak bør det heller ikke legges opp til vurderinger knyttet til individuelt forbruk og hvorvidt enkelte kan anses selvforsørget uten å fylle vilkårene. Kravet om en brutto årsinntekt på ca. 260 000 kr er heller ikke spesielt høyt med tanke på at en familie skal kunne ha en akseptabel levestandard i Norge uten støtte fra det offentlige.

Jeg vil samtidig bemerke at det er flere unntak fra underholds kravet. I henhold til utlendingsforskriften § 10-11 annet ledd kan det bl.a. gjøres unntak fra underholds kravet dersom en referanseperson «åpenbart er i stand til å forsørge partene». I rundskriv G-05/2016 fra Justis- og beredskapsdepartementet er det presisert at unntaksadgangen skal være snever, men at unntak bl.a. kan være aktuelt hvor referansepersonen har aktiva som klart overstiger passiva eller dersom referansepersonen har varierende inntektsnivå.

SPØRSMÅL NR. 603**Innlevert 19. desember 2019 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 8. januar 2020 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Mange er opptatt av at Statens vegvesens omfattende omorganisering kan gå utover gjennomføring av Stortingsvedtakene om skifte til fornybar og utslippsfri transport.

Kan statsråden garantere at arbeidet med å følge opp disse vedtakene, og at det svært viktige arbeidet SVV gjør for nullutslipp ferger, ikke blir svekket i forbindelse med omorganisering og flytting av fergeavdelingen?

Svar:

Statens vegvesen har nytta sitt handlingsrom i riksvegferjetenesteinnkjøpa aktivt for utvikling og innføring av ny miljøvenleg teknologi. Dette er gjort som følgje av dei overordna politiske føringane for både å redusere utslippa frå ferjedrifta og for å nytta det offentlege kjøpet som verkemiddel for å utvikla norsk maritim næring.

I samband med omorganiseringa av Statens vegvesen er det oppretta ein eigen landsdekkande ferjeavdeling i Statens vegvesen. Ferjeavdelinga har ansvar for kjøp og oppfølging av ferjekontraktar på riksvegnettet samt for-

valtningsoppgåver for riksvegferjesambanda. Ambisjonen er at etablering av ein landsdekkande ferjeavdeling skal bidra til å gjere Statens vegvesen sine innkjøp av ferjetenester og oppfølging av ferjekontraktar på riksveg enda betre og meir profesjonelle.

Den nye ferjeavdelinga er ein del av den nye Drifts- og vedlikehaldsdivisjonen. Divisjonen vil for ferjeområdet, på same måte som innanfor drifts- og vedlikehaldsområdet for øvrig, vere staten sitt innkjøpsorgan for drifts- og vedlikehaldstenester for riksvegane. Desse tenestene vil bli kjøpt inn i tråd med det som det som til ein kvar tid er staten sin politikk på desse områda. Til dømes er krav til null- og lågutsleppsteknologi ei sentral føring for statens innkjøp av riksvegferjetenester som naturlegvis blir vidareført i ny organisasjon.

Som del av sams vegadministrasjon har Statens vegvesen fram til no kjøpt inn ferjetenester og følgt opp ferjekontraktar for ei rekke fylkeskommunar. Frå 1.1.2020 har Statens vegvesen ikkje lengre ha nokon rolle i drifta av fylkesferjesambanda og dei ressursmessige rammene for den nye ferjeavdelinga i Statens vegvesen er satt ut i frå dette.

SPØRSMÅL NR. 604**Innlevert 19. desember 2019 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 9. januar 2020 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen****Spørsmål:**

Statsråden sa til Aftenposten i oktober i fjor at innsatsen de siste ti årene viser at det er mulig å redde kritisk truede arter. Da sa statsråden også at "det jobbes med en kraftig økning av arter med egne handlingsplaner". Det var på det tidspunktet 13 norske arter som hadde handlingsplaner. Tallet er det samme nå, over et år seinere.

Hvor lenge skal det jobbes med denne "kraftige økningen av arter med egne handlingsplaner", og når vil vi få flere arter på lista over prioriterte arter?

BEGRUNNELSE:

Nærmest ufattelige 2 355 arter er truet i Norge. Likevel har Miljødirektoratet så langt bare utarbeidet handlingsplaner for 13 av dem. Fem av handlingsplanene i Norge er laget for truede fuglearter, nemlig horndykker, hubro, hortulan, dverggås og åkerrikse. For fugler vil handlingsplaner være særlig effektivt for mange arter. Utfordringene for en spesiell art kan være komplekse, knyttet både til forhold her hjemme, under trekket og der den overvintrer. Det vil være behov for å sammenstille kunnskap og foreslå beskyttende tiltak på en mest mulig treffsikker måte. Handlingsplaner er et godt redskap for dette. De siste årene

har interessen for handlingsplaner tilsynelatende dalt, og arbeidet med revisjoner og nye handlingsplaner går tregt. Samtidig er ingen fugler vurdert i regjeringens tiltakspakke «Truet natur», der ulike forvaltningstiltak for truede arter og naturtypes vurderes.

Norske myndigheter har forpliktet seg til å stanse tap av naturmangfold. Det opprinnelige målet var å klare dette innen 2010. Det klarte vi ikke, og vi er ikke i nærheten av å klare neste frist, som er i 2020. Vi må ha en kraftig opptrappingsplan for naturmangfold, slik vi også må få det for å stanse de raske og farlige klimaendringene.

Handlingsplaner med redningstiltak trengs fordi tap av arter er i strid med nasjonale og internasjonale miljømål, representerer konkrete naturtap og utgjør en utarming av økosystemene. I tillegg har naturen vår stor egenverdi, og vi har ingen rett til å ødelegge bestander og i verste fall utrydde dem. Vi vet at handlingsplaner med de riktige virkemidlene virker. En internasjonal handlingsplan for den kritisk truede dverggåsa gir derfor nytt håp for artens overlevelse hos oss.

Svar:

Stortingsmeldingen om naturmangfold ble lagt frem i 2015. Meldingen er i praksis en handlingsplan for å ta vare på naturmangfoldet i Norge. I meldingen og i Stortingets behandling av denne våren 2016 ble det nedfelt en rekke tiltak for å ta vare på norsk naturmangfold. Disse er vi godt i gang med.

Vi arbeider bredt med ulike tiltak og planer for å ta vare på truet natur, inkludert truede arter. Sammen med andre berørte direktorater leverte Miljødirektoratet i desember 2018 et forslag til hvordan vi kan ta vare på vår mest truede natur. 90 arter og 32 naturtyper ble vurdert. Av disse 90 artene har direktoratene foreslått å gjøre to til nye prioriterte arter. I tillegg anbefales flere nye utvalgte naturtyper. En rekke andre målrettede virkemidler var anbefalt. Jeg uttalte meg til Aftenposten før jeg fikk denne anbefalingen fra Miljødirektoratet.

I stedet for å lage separate planer for et stort antall enkeltarter, har vi tråd med naturmangfoldmeldingen valgt å finne virkemidler som kan ivareta mange arter samtidig. Områdevern og utvalgte naturtyper er eksempler på virkemidler som ivaretar leveområder for flere truede arter. For å stanse tap av natur viser anbefalingene fra Miljødirektoratet at det blant annet også er viktig å skjømte leveområder, restaurere ødelagt natur og fjerne skadelige fremmede arter. Vi har derfor økt bevilgningene til klassisk naturforvaltning. I budsjettet for 2020 er bevilgningen til truet natur økt med 18 millioner kroner. I tillegg vil vi bruke om lag 45 millioner kroner til tilskudd for å ta vare på truede arter og naturtyper. Dette vil bidra til at vi kan gjennomføre flere aktive tiltak for de artene og naturtypene som trenger det mest. Mer penger til flere tiltak på tvers av sektorer et av flere ledd i oppfølgingen av

Miljødirektoratets anbefalinger. Der det ikke finnes andre virkemidler som er mer effektive eller hensiktsmessige vil vi bruke virkemidler som prioriterte arter etter naturmangfoldloven og utarbeidelse av egne handlingsplaner for artsgrupper eller enkeltarter.

Nær halvparten av alle truede arter og mange truede naturtyper finnes i skog. Med et treffsikkert skogvern kan vi på en effektiv måte sikre viktige leveområder for et stort antall av de over 1100 truede artene i skog. Samtidig sikrer vi et representativt vern av norsk skogsnatur. Regjeringen har mer enn doblet satsingen på skogvern sammenlignet med forrige regjering, og siden høsten 2013 er 552 skogområder vernet. Vi skal nå målet om vern av 10 prosent av skogarealet. Det gjør vi gjennom frivillig vern av privateid skog og vern av offentlig eid skog. Til nå er om lag fem prosent av skogarealet vernet og 3,8 prosent av den produktive skogen.

Det er behov for nytt vern også utenfor skogen for å ta vare på et representativt utvalg av norsk natur for å ta vare på truet natur. Vi har vernet i overkant av 17 prosent av Fastlands-Norge, men vi er ikke i mål. Miljødirektoratet har blant annet anbefalt at det er behov for å verne ca. 584 km² fordelt på 275 områder. Direktoratets anbefaling vurderes nå i Klima- og miljødepartementet før det tas stilling til hvor det bør startes konkrete verneplanprosesser.

Jeg vil også vurdere om det er behov for å utarbeide en ny nasjonalparkplan. Miljødirektoratet har laget en oversikt over områder i Norge som tilfredsstillende naturmangfoldlovens krav til opprettelse av nasjonalparker. Det skal nå vurderes om noen av disse områdene vil bidra til å ta vare på naturtyper og/eller truet natur som ikke er dekket i de eksisterende nasjonalparkene.

Det lever også mange truede arter i kulturlandskapet. Ordningen med utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven bidrar til å ivareta viktige leveområder for mange av disse artene. Utvelgelsen omfatter bl.a. hule eiker, slåttemark og kystlynghei. Vi tar sikte på å få etablert flere utvalgte naturtyper. I samarbeid med landbruket har vi også etablert ordningen med Utvalgte kulturlandskap i jordbruket. Dette er områder med viktige natur- og kulturminneverdier, og som også ivaretar hensynet til truede arter. Vi har økt slike områder fra 22 i 2016 til 46 områder i 2020. Miljødirektoratet gir samtidig tilskudd til tiltak som skjøtsel og beiting i artsrike områder og bekjempelse av fremmede arter. Disse tilskuddene må også ses i sammenheng med jordbrukssektorens miljøprogram, som blant annet bidrar til å ta vare på slåtteeenger, kystlynghei og andre artsrike naturtyper.

Størstedelen av villreinen i Europa lever i Norge og vi har derfor et spesielt ansvar for å ta vare på den. Vi vil etablere en kvalitetsnorm for villrein, og har et forslag til en slik kvalitetsnorm ute på alminnelig høring. Kvalitetsnormen etablerer et system som skal kunne si oss noe om tilstanden til villreinen i villreinområdene, hvorfor tilstanden eventuelt er dårlig, og hva vi kan gjøre for å bedre

leveforholdene til villreinen. Regjeringen er i gang med en styrket satsing på villrein. I 2020 har vi økt villreinbudsjettet med 8,5 millioner kroner.

Vi jobber med en handlingsplan for sjøfugl som er en oppfølging av Stortingets anmodningsvedtak 647 fra behandlingen av naturmangfoldmeldingen. Siktemålet med handlingsplanen er å få på plass et viktig strategi- og planleggingsverktøy for å samkjøre og koordinere tiltak som kan forbedre tilstanden for norske sjøfuglbestander. Handlingsplanen vil være langsiktig og ses i sammenheng med blant annet havforvaltningsplanene.

Vi følger opp den nasjonale pollinatorstrategien med å utarbeide en tiltaksplan for ville pollinerende insekter der alle relevante sektorer er med. Målet med planen er blant annet å bedre leveområder for insekter, og øke kunnskap og formidling. For å redde insektene er det viktig å ha kunnskap om utviklingen i ulike bestander av insekter. Etter et prøveprosjekt i 2019 arbeides det for å få på plass en nasjonal og permanent overvåkning av insekter i 2020, og dette er det satt av midler til.

Miljødirektoratet leverte sommeren 2019 et forslag til en tiltaksplan for bekjempelse av skadelige fremmede

organismer. Planen er utarbeidet sammen med berørte sektormyndigheter og inneholder mange felles tiltak. Tiltakene vil gi en klarere prioritering av og mer effektiv innsats mot fremmede arter. Målet er at planen vedtas denne våren.

I oktober 2019 ferdigstilte Miljødirektoratet sitt utkast til tiltaksplan for villaks. Handlingsplanen er utarbeidet i samarbeid med berørte sektormyndigheter og presenterer sentrale faktorer som påvirker livsgrunnlaget for villaksen. Dette omfatter blant annet forsuring, forurensning, gyrodactylus salaris og rømt oppdrettslaks, og analyserer forekomsten av disse faktorene i norske laksevassdrag. Videre foreslås konkrete tiltak mot hver enkelt påvirkningsfaktor for å bedre oppnåelsen av kvalitetsnormen for villaks.

Dette er et utvalg av grepene vi tar, som er viktige brikker i helheten. Jeg er opptatt av å ta vare på økosystemene våre og forvalte dem på en god og bærekraftig måte. Vi skal fortsette det systematiske arbeidet som regjeringen har satt i gang. Jeg mener det over tid vil gi gode resultater.

SPØRSMÅL NR. 605

Innlevert 19. desember 2019 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 9. januar 2020 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Hvor mye penger bruker Bane NOR årlig på kommunikasjon, merkevarebygging og designarbeid, hhv. internt i egen organisasjon og gjennom kjøp av tjenester fra eksterne, og mener statsråden som eier at dette er en fornuftig pengebruk?

BEGRUNNELSE:

Ifølge Minerva 10. desember 2019 er det 50 personer som er ansatt for å jobbe med kommunikasjon i Bane NOR. Til sammenligning har First House, som er et av Norges største kommunikasjonsbyråer, 35 ansatte. I følge pressesjef i Bane NOR, Thor Erik Skarpen, har Bane NOR til sammen tolv personer med titler som direktør, sjef eller leder innenfor kommunikasjon.

12. november i år kom det frem gjennom Kampanje at Creuna hadde vunnet konkurransen om å drive merkevare- og designarbeid for Bane Nor i årene fremover. De får dermed oppgaven med å lage en merkevare-

strategi for Bane Nor, en ny merkevareplattform, utvikle kommunikasjonskonsept, være rådgiver for Bane Nor i forvaltning og videreutvikling av merkevarepraksis og levere grafiske designtjenester. Avtalen om designtjenester har en ramme på 33 millioner kroner i en seksårsperiode. Det er i tillegg satt av 21 millioner kroner til merkevaretjenester i samme periode.

Bane NORs formål er «å sørge for tilgjengelig jernbaneinfrastruktur og effektive og brukervennlige tjenester, inkludert knutepunkts- og godsterminalutvikling.» Bane NOR SF er 100 prosent eid av staten og er underlagt Samferdselsdepartementet.

Svar:

Kommunikasjon er ein naudsynt del av verksemda til Bane NOR. Særskilt gjeld dette kommunikasjon som føretaket skal ha med kundane slik at dei får lett tilgang til informasjon om avvik eller endringar i tilbodet. Dette bidreg til at det er lettare for kundane å orientere seg på

ein måte som gjer at fleire vel å reise med toget. Dette skjer gjennom samarbeid med andre aktørar på jernbana. Kommunikasjon som bidreg til betre informasjon for kundane meiner eg er grunnleggande bra. Eg har naturlegvis ei klar forventning til at ein alltid opptrer på eit vis som gjer at ein hushalderer godt med pengane, også når formålet er godt. Dette gjeld også i dette tilfellet. Bane NOR bruker også ein del ressursar på kommunikasjon med grunneigarar, entreprenørar og lokalsamfunn. Som ein del av planlegginga og utbygginga av infrastruktur er dette naudsynt.

Regjeringa har med jernbanereforma lova meir jernbane og betre tenester for pengane som Stortinget løyver. Som eigar av Bane NOR, har eg høge forventningar til kostnadseffektivitet. Regjeringa satsar stort på utbygging av jernbana. Utbygginga påverkar kvardagen til mange menneske, noko som fordrar godt kommunikasjonsarbeid. Nabokontakt og kommunikasjon er eit krav i plan- og

byggningslova, men også noko Bane NOR prioriterer for å ivareta sine interessantar. Halvparten av kommunikasjonsrådgivarane i Bane NOR jobbar med denne delen av verksemda. Tryggleikskampanjar og rekruttering av tilsette er også ein del av kommunikasjonsarbeidet, der både konsulentar og eigne tilsette medverkar.

Bane Nor opplyser at dei har omlag 50 årsverk knyta til kommunikasjonsarbeid. Desse 50 årsverka utfører det meste av kommunikasjonsarbeidet til Bane NOR. I tillegg vert det i eit varierende omfang brukt eksterne konsulentar. Desse vert i hovudsak nytta til å auke kvaliteten på brukartenester, som til dømes utvikling og forbetring av informasjonen til dei reisande på stasjonane og i mobilappar.

Eg forventar at Bane NOR, og alle dei andre aktørane på jernbana jobbar for å ivareta dei reisande på ein god og kostnadseffektiv måte. Dei konkrete vurderingane av ressursbruken i selskapet vert føreteke av styret.

SPØRSMÅL NR. 606

Innlevert 20. desember 2019 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 9. januar 2020 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil statsråden sikre at det blir et mer likeverdig tilbud til såkalt kjølehetten ved kreftbehandling i alle helseregioner?

BEGRUNNELSE:

Viser til oppslag i NRK 16.12.19 om at hvor i landet du bor påvirker sjansene du har til å beholde håret om du har fått kreft. I hele Nordland får ikke pasientene tilbud om kjølehetten. I hele Nord- Norge finnes dette tilbudet bare i Harstad.

Svar:

Kjølehetten brukes av kreftpasienter for å forhindre hårfall under cellegiftbehandling. Avkjøling av hodebunnen gir mindre blodgjennomstrømning og mindre konsentrasjon av cellegiften lokalt. Metoden er mest bruk hos brystkreftpasienter, og det er her man finner best dokumentasjon av effekt, men metoden brukes også i noen grad ved andre krefttyper. Nyere studier viser at ca. 50 % av brystkreftpasienter som får en viss type cellegift får mindre eller intet hårfall ved bruk av kjølehetten. Langtidseffekten av bruk av kjølehetten er imidlertid ikke kjent,

og det har vært bekymring knyttet til risiko for kreftspredning til hodebunn og hodeskalle. Av denne grunn anbefaler Helsedirektoratets handlingsprogram for brystkreft ikke bruk av kjølehetten til pasienter som behandles med formål om helbredelse.

Praksis med bruk av kjølehetten varierer mellom helseforetakene, noen bruker den rutinemessig til pasienter med kreftspredning dersom de ønsker det, andre har ikke etablert tilbudet. Dette gjenspeiler nok først og fremst at det er usikkerhet i fagmiljøet om nytten av metoden, og at det en del steder har vært liten etterspørsel.

Hårtap oppleves av mange kreftpasienter som en betydelig belastning som påvirker livskvaliteten negativt. Det bør derfor tilstrebes konsensus i fagmiljøet om indikasjonene for behandling med kjølehetten slik at tilbudet blir likeverdig. Det er ikke gjennomført en metodevurdering. Jeg vil derfor be Helsedirektoratet om å sikre at metoden vurderes på en hensiktsmessig måte og at handlingsprogrammene for kreft eventuelt revideres med bakgrunn i en slik vurdering.

SPØRSMÅL NR. 607**Innlevert 20. desember 2019 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 6. januar 2020 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvordan vurderer regjeringen behovet for tillate organ-donasjon etter hjerte- og åndedrettsstans (cDCD), og vil regjeringen legge innføring av en slik ny metode frem for Stortinget?

BEGRUNNELSE:

Innføring av en ny metode der man gjennomfører or-gandonasjon etter hjerte- og åndedrettstans (cDCD) har vært til metodevurdering i Folkehelseinstituttet. Metoden innebærer flere medisinske, juridiske og etiske problemstillinger knyttet til dødsdiagnose og dødkriterier. Dagens lov er ifølge Folkehelseinstituttet ikke til hinder for å innføre denne nye metoden, men det trengs noen modifikasjoner av prosedyrer og eventuelt endring i forskrift.

Metoden reiser krevende debatter og det stilles spørsmål ved om metoden tilfredsstillende "Dead donor rule" - at donor må være død før uttak av organ starter, og at organuttaket ikke må forårsake donors død.

At et helseforetak innførte denne metoden uten en nasjonal godkjenning i årene 2014-2017, gjorde at flere ble donorer etter sin død uten å vite om at kriteriene var endret. Dette kan tilsammen føre til at befolkningens tillit til organdonasjonsreglene reduseres. Intensjonen bak prosedyreendringen er å få tilgang til flere organer,

men om tilliten i befolkningen svekkes kan tvert om den nye metoden bidra til det motsatte.

Svar:

"Nye metoder" er etablert som et system for innføring og utfasing av metoder i spesialisthelsetjenesten. Metodevurderinger er en viktig del av beslutningsgrunnlaget. Folkehelseinstituttet oversendte 17. desember 2019 en fullstendig metodevurdering om organdonasjon etter hjerte- og åndedrettsstans (cDCD) til Bestillerforum RHF.

Bestillerforum tar sikte på en bred og involverende prosess med invitasjon til å komme med innspill.

Beslutningsforum RHF har deretter ansvar for en beslutning i denne saken, slik som i andre saker om innføring av nye metoder. Metodevurderingen fra Folkehelseinstituttet konkluderer med at dødkriteriene og utforming av nærmere beskrivelser av disse, må utarbeides av det medisinske fagmiljøet. Hvis Beslutningsforum vedtar å innføre metoden, vil jeg vurdere om gjeldende forskrift eller rundskriv bør endres for å skape større klarhet. Stortinget har, slik det er vanlig, gitt departementet hjemmel til å gi og dermed også til å endre forskriften, jf. transplantasjonslova § 10. Jeg legger derfor ikke opp til at Stortinget skal ta stilling til innføring av organdonasjon etter hjerte- og åndedrettsstans.

SPØRSMÅL NR. 608**Innlevert 20. desember 2019 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol****Besvart 2. januar 2020 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Har statsråden gitt klar beskjed om at ekspertutvalget som utreder ideell/offentlig drift av luftambulansetjenesten også må komme med en anbefaling om hvordan en offentlig drift kan gjennomføres, og vil statsråden nå vurdere å inkludere fagorganisasjonene mer i arbeidet?

BEGRUNNELSE:

I Innst. 362 S (2017-2018) gjorde stortinget følgende vedtak (861):

"Stortinget ber regjeringen utrede offentlig/ideell drift av luftambulansetjenesten, og komme tilbake til Stortinget på eget måte."

Ekspertutvalget som regjeringen har nedsatt er blitt kritisert for å ikke inkludere fagorganisasjonene som or-

ganiserer de ansatte i tjenesten, når utvalget allerede inkluderer medlemmer som har hatt en rolle i prosessen som ledet frem til det siste operatørbytte.

Mange av fagorganisasjonene er positive til offentlig overtakelse og er redde for at utvalget ikke vil gi noen klare anbefalinger i sin endelige rapport.

Svar:

Ekspertgruppens mandat er å beskrive utvikling og status for luftambulansetjenesten, beskrive organiseringen av tjenesten i andre land, gjennomgå erfaringer med operatørbytte og beskrive utfordringene med dagens organisering. Ekspertgruppen skal beskrive flere modeller for operativ drift av luftambulansetjenesten, som dagens modell med anbud, modell med offentlig drift og modell med drift av ideelle aktører. Andre modeller kan også vurderes. Fordeler, ulemper og risiko ved de ulike modellene skal beskrives. Ekspertgruppen står fritt til eventuelt å tilrå en modell.

Utredningsinstruksen ligger til grunn for mandatet og for ekspertgruppens arbeid. Det er viktig at statlige beslut-

ninger er velbegrunnede og gjennomtenkte. Luftambulansetjenesten er viktig for befolkningens trygghet, og vi kan ikke fatte beslutninger om fremtidig organisering uten at alle sider av saken er grundig belyst. I det ligger det at ekspertgruppen skal beskrive alle sider ved de ulike modellene, herunder fordeler og ulemper og mulig organisering. Det gjelder for alle modellene, inkludert modellen for offentlig drift, slik representanten Kjerkol spør om. Ekspertgruppens mandat er i tråd med utredningsinstruksen, og det vil gi oss et godt grunnlag for å ta beslutning om fremtidig drift.

I mandatet fremgår det at ekspertutvalget skal sikre bred involvering i arbeidet. Jeg er kjent med at ekspertgruppen allerede har hatt møte med fagorganisasjonene og at de er invitert til å komme med skriftlig innspill til ekspertgruppens arbeid. Ekspertgruppen må vurdere om det er behov for ytterligere innspill fra fagorganisasjonene i arbeidet.

Til slutt vil jeg minne om at utredningen også skal sendes på høring, før regjeringen fatter beslutning om hvordan driften av tjenesten skal organiseres når de foreliggende kontraktene utløper.

SPØRSMÅL NR. 609

Innlevert 20. desember 2019 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 8. januar 2020 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Statsråden viser til det å framskaffe kunnskap for risikovurdering av bruk av insektslarver som proteinfor i husdyrholdet.

Hva kan statsråden gjøre på dette viktige feltet, og derigjennom bidra aktivt for å få i gang en sirkulær økonomi som vil gagne både miljø og landbrukets behov for protein og fett?

BEGRUNNELSE:

Viser til svar på skriftlig spørsmål nr. 553.

Svar:

Landbruks- og matdepartementet kanaliserte det meste av sektorens forskningsmidler til programmet BIONÆR (Bærekraftig verdiskaping i mat- og biobaserte næringer) ved Norges Forskningsråd, samt Fondet for forskningsav-

gift på landbruksprodukter (FFL) og Forskningsmidler over jordbruksavtalen (JA).

BIONÆR-programmet og fondsmidlene utgjør et viktig virkemiddel for å sikre bærekraft i de landbaserte bionæringene. Samtidig skal de bidra til næringsutvikling, innovasjon, effektivisering og økt ressursutnyttelse innenfor den sirkulære økonomien. Ny teknologi åpner store muligheter når det gjelder utvikling av nye produkter basert på biologisk råstoff og restråstoff. De blågrønne mulighetene i forskning og innovasjon er ett av de viktigste temaene for samarbeid på tvers mellom BIONÆR og de marine programmene HAVBRUK og MARINFORSK.

Departementet detaljstyrer ikke hvilke prosjekter som tildeles midler. I styringsdialogen legges det imidlertid vekt på målrettet og effektiv bruk av midler til forskning og innovasjon, herunder å utvikle ny kunnskap og bygge kompetanse og kompetansemiljøer som samfunnet eller næringslivet trenger for å møte viktige samfunnsutfordringer. Den sirkulære økonomien er en vik-

tig del av dette perspektivet, slik det også går frem av BIONÆRS programplan.

SPØRSMÅL NR. 610

Innlevert 20. desember 2019 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 8. januar 2020 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Rusreformutvalget la fram sitt arbeid med en rusreform 19. desember. Samtidig har flere politiske partier på Stortinget, blant annet gjennom Innst. 215S (2017-2018), gitt uttrykk for at de er positive til en rusreform.

Hvordan vil helseministeren forankre det videre arbeidet med rusreformen, vil han følge opp signalene fra de andre partiene utenfor regjering som er positive til en rusreform, og når i denne stortingsperioden kan vi forvente at Stortinget får saken til behandling?

Svar:

Rusreformutvalgets innstilling NOU 2019:26 - Fra straff til hjelp ble sendt på høring samme dag som jeg mottok den fra utvalget. Regjeringen vil ta stilling til videre prosess etter at høringen er avsluttet 2. april 2020. Jeg har ambisjon om at Stortinget, innen sommeren 2021, skal ha vedtatt forslaget til ny rusreform hvor ansvaret for oppfølging av rusavhengige overføres fra justissektoren til helsesektoren.

SPØRSMÅL NR. 611

Innlevert 20. desember 2019 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 9. januar 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Hva er Norges samlede bidrag til EØS-finansieringsordningen for perioden 2009-2014 p.t., er dette beløpet endelig eller vil det kunne komme ytterligere tilbakebetalinger, hvor stor er den samlede tilbakebetaling som har skjedd, og hvilke prosjekter har det skjedd tilbakebetaling fra som følge av manglende gjennomføring?

BEGRUNNELSE:

I utenriksministerens svar til Trygve Slagsvold Vedum 09.08.2019 står det om EØS-finansieringsordningene (2009-2014) at:

"I 2009 ble finansieringsordningene fornyet for perioden 1. mai 2009 til 30. april 2014. I tillegg ble finansieringsordningene utvidet fra 1. juli 2013 som følge av Kroatia sitt medlemskap i

EU. Den samlede finansielle rammen for perioden var 1 798,1 millioner euro. Norges samlede andel var 1 754,3 millioner euro. På basis av fremforhandlede rammeavtaler ble støtten i denne perioden kanalisert gjennom programmer i stedet for enkeltprosjekter. Programmene i Spania ble faset ut av EØS-finansieringsordningen 31. desember 2013. Norges samlede bidrag utgjør per mai 2019 1 445,6 millioner euro. Ordningen er ikke formelt avsluttet, og vi forventer at det endelige bidraget blir lavere grunnet manglende gjennomføring av enkelte av prosjektene. Da tilbakebetales tilskuddet til giverlandene.»

I prop. 28 S (2019-2020) under kap. 5309 Tilfeldige inntekter post 29 står det at:

"...På bakgrunn av regnskapstall per september 2019 og forventet utvikling anslås inntektene nå til 1,2 mrd. kroner. Økningen skyldes blant annet at ubrukte midler er tilbakeført fra EØS-midlenes sekretariat (FMO) relatert til avslutning av EØS-avtalene 2009-2014."

Svar:

Jeg finner det hensiktsmessig å dele dette svaret opp i to deler:

- Hva er Norges samlede bidrag til EØS-finansieringsordningen for perioden 2009-2014 p.t., og er dette beløpet endelig eller vil det kunne komme ytterligere tilbakebetalinger?
- Hvor stor er den samlede tilbakebetaling som har skjedd, og hvilke prosjekter har det skjedd tilbakebetaling fra som følge av manglende gjennomføring?

For øvrig vil jeg innledningsvis presisere at i svaret benyttes euro, siden forpliktelsene er i euro. Jeg gjør også oppmerksom på at sekretariatet for EØS-finansieringsordningene (Financial Mechanism Office - FMO) i Brussel har den forvaltningsmessige oppfølgingen av ordningene på vegne av givene. Videre vises til utenriksministerens svar datert 09.08.2019 til Trygve Slagsvold Vedum om EØS-finansieringsordningene.

Når det gjelder det første spørsmålet, utgjør per 13. november 2019 Norges samlede bidrag til mottakerlandene 1620,545 mill. euro for perioden 2009- 2014. Dette er imidlertid ikke endelig beløp. Det er flere land som p.t. ikke formelt har avsluttet ordningene. Vi forventer ytterligere tilbakebetalinger fra mottakerland i årene som kommer. I den forbindelse kan opplyses at EØS-finansieringsordningene for 2004-2009 ble for Hellas' del først avsluttet i 2016 med alle formaliteter på plass.

Når det gjelder det andre spørsmålet, så har Utenriksdepartementet mottatt 25 mill. euro under den norske finansieringsordningen og 23,056 800 mill. euro under EØS-finansieringsordningen for perioden 2009- 2014. Dette utgjør til sammen 48,056 800 mill. euro, ref. Prop. 28 S (2019-2020) kap. 5309, post 29.

Ovennevnte mottatt beløp på til sammen 48,056 800 mill. euro har sammenheng med flere forhold. FMO overfører regelmessig midler til mottakerlandene på grunnlag av delårsrapporter som inkluderer påløpte utgifter og estimerte fremtidige betalinger. Den endelige avstemmingen mellom forhåndsfinansiering og endelige kostnader for programmet skjer når programmet er avsluttet.

Tilbakebetalt beløp har bl.a. sammenheng med følgende:

1. prosjekter er fullført, men at prosjektet ble gjennomført med en lavere kostnad enn budsjettert. Resterende midler er tilbakeført til FMO.
2. prosjekter er delvis fullført og at resterende midler er tilbakeført FMO.
3. planlagte prosjekter som av ulike årsaker ikke ble påbegynt, og midlene er tilbakebetalt til FMO.

Avslutningsvis vil jeg understreke at EØS-finansieringsordningene har hatt betydelig positiv effekt og resultater. Eksempelvis har i perioden 2009- 2014 nesten 2,7 millioner mennesker fått bedre tilgang til helse-, sosial-, utdannings- og rettslige tjenester gjennom midlene. Mer enn 136 000 personer i mottakerlandene har mottatt opplæring og økt sin kompetanse gjennom programmene. Opp mot 7 000 sivilsamfunnsorganisasjoner har vært aktivt involvert i bl.a. å fremme demokratiske verdier og menneskerettigheter. Mer enn 2 300 partnerskap mellom enheter (institusjoner, organisasjoner, bedrifter etc.) i mottakerland og giverlandene har styrket de bilaterale båndene mellom landene.

Giverlandene har laget en egen resultatportal med informasjon om alle prosjektene: <https://data.eeagrants.org/>.

SPØRSMÅL NR. 612

Innlevert 20. desember 2019 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 10. januar 2020 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvordan vurderer helseministeren at siden www.hvakostertannlegen.no nå fungerer, vil han ta initiativ som gjør at man får på plass manglende tannklinikker, og mener han det vil være naturlig å videreutvikle siden slik at ikke bare pris, men også indikatorer på kvalitet blir en del av de opplysningene man kan få på denne siden?

BEGRUNNELSE:

Siden www.hvakostertannlegen.no er en mulighet for folk til å sammenligne priser på tannhelsetjenester. Siden skriver selv på sin forside at de mangler tannklinikken i sin oversikt. Det har også vært utfordringer knyttet til å få gode sammenliknbare tall på pris.

Tannlegeforeningen skriver på sin nettside at de fortsatt mener portalen har vesentlige mangler, og at den ikke

gir god nok forbrukeropplysning. I tillegg peker de på at det kun er pris som måles, og at man ikke fanger opp andre kriterier for tannbehandlingen.

Svar:

Egenbetalingen fra privatpersoner til tannhelsetjenester utgjorde om lag 13,5 milliarder kroner i 2018, hvorav omkring 12,5 milliarder kroner tilfalt private tannklinikker. Dette er utgifter som stort sett bæres av voksne over 20 år. Noe av det er foreldres betaling for tannregulering til barn, mens det resterende er betaling for undersøkelse og behandling av voksne.

Å kunne orientere seg om prisnivået hos ulike tannklinikker er sentralt for at brukerne av tannhelsetjenester skal kunne ta gode og informerte valg. Jeg mener at prisportalen www.hvakostertannlegen.no fungerer. Den ville imidlertid fungert enda bedre dersom tannklinikker landet rundt hadde engasjert seg og registrert i prisportalen hver gang de endrer sine priser. Og den ville fungert enda bedre om profesjonsforeningene, i første rekke Den Norske Tannlegeforening, hadde gått aktivt ut til sine medlemmer og ivret for at tannklinikkenes passet på å registrere seg inn i portalen, samt å oppdatere sine priser. Fra myndighetenes side er det etablert en forskriftsfestet plikt for tannhelsepersonell å registrere sine priser i prisportalen. Det er imidlertid ingen tvil om at denne plikten bør følges bedre opp fra tannklinikkenes side, både i offentlig og privat sektor.

Prisportalen www.hvakostertannlegen.no er en tjeneste som er etablert gjennom politiske vedtak. Fram til 1995 forhandlet staten med Den norske tannlegeforening om fastsettelse av takstene. Vi hadde med andre ord en situasjon med statlig prisfastsetting fram til 1995 som for en stor del bestemte tannlegenes inntekt. Denne situasjonen opphørte etter at det oppsto brudd i forhandlingene dette året. Forhandlingsinstituttet ble opphevet, og vi har siden hatt den situasjon som vi kjenner til, med fri prisfastsetting.

Etter opphevelsen av forhandlingsinstituttet, ble forskrift om prisopplysning ved tannlege-tjenester m.m. fastsatt 26. januar 1996. Formålet med denne forskriften var at forbrukerne skulle få et best mulig grunnlag for å velge tannlege og/eller behandlingsform, samtidig som den skulle fremme konkurransen i denne næringen. Tannlegene og tannklinikkenes ble pålagt å ha prisoppslag og prislister tilgjengelige, samt å utarbeide kostnadsoverslag for alle behandlinger av et visst omfang. Senere er kravene revidert.

Erfaringene med prisopplysningsforskriften ble drøftet av regjeringen Stoltenberg II da den la fram en egen stortingsmelding om tannhelsetjenester i 2007, St. meld. Nr. 35 (2006-2007) Framtidas tannhelsetjenester. Det var i denne meldingen forslaget om en elektronisk prisportal på tannhelsetjenester ble lansert, da daværende regjering

mente forbrukernes muligheter til prisopplysning og til å kunne sammenlikne priser var svært begrenset. Regjeringen Stoltenberg II ønsket med dette å ansvarliggjøre tannlegene gjennom å styrke forbrukernes rettigheter.

I 2012 kom deretter www.hvakostertannlegen.no. Portalen ble finansiert i et samarbeid mellom Helse- og omsorgsdepartementet og daværende Barne- og likestillingsdepartementet, og drives av Forbrukerrådet. Fra 2013 ble det forskriftsfestet en plikt for alt tannhelsepersonell å registrere sine priser i portalen. Det har likevel vist seg vanskelig å få tilstrekkelig oppslutning fra tannhelsepersonell, noe som har medført mye manuelt arbeid og tidkrevende prosesser for Forbrukerrådet med å innhente priser. På et tidspunkt i 2019 foretok Forbrukerrådet en sanering, slik at utdaterte priser fra nærmere 1400 tannklinikker ble avpublisert. Mye godt arbeid er utført, og per 31.12.2019 inneholdt prisportalen oppdaterte priser fra 1283 private tannklinikker. Priser på kjeveortopedisk behandling er midlertidig tatt ut av prisportalen. Forbrukerrådet har for øvrig oversendt liste til Forbrukertilsynet med 71 organisasjonsnummer og navn på daglig leder som ikke har rapportert priser i 2019.

Å få på plass manglende tannklinikker har vært et arbeid som pågår løpende og som departementet blir orientert om jevnlig. Jeg er imidlertid overbevist om at dersom prisportalen skal evne å stimulere til økt pris konkurranse og lavere priser, er det ikke bare viktig å få med manglende tannklinikker, men også nødvendig å skjerpe holdningen til innmeldte tannklinikker som opererer med utdaterte priser som er lavere enn de reelle prisene kunden blir møtt med.

Av og til blir jeg møtt med argumentet om at prisportalen er for snever, og at sammenlikning av priser ikke gir et godt grunnlag for pasienter å velge. Mange voksne har et fast og mangeårig forhold til sin tannlege. For dem betyr nok ikke prisen så mye. Så har vi imidlertid en del av voksenbefolkningen som ikke har et slikt fast forhold til en tannklinik. Og vi har mange voksne i dette landet som ikke oppsøker tannhelsetjenesten i det hele tatt. Jeg antar at for disse gruppene kan forutsigbarhet om pris være avgjørende i valget mellom ulike klinikker. For foreldre som skal betale tannregulering til sine barn, er det trolig også viktig å finne en tannklinik med et fornuftig prisnivå. Det er min ambisjon at prisportalen skal kunne gi god hjelp for disse.

Når det gjelder kvalitet, er det en klassisk egenskap ved helsetjenester at det er en asymmetri i den kompetansen og informasjonen som en tjenesteyter innehar, sammenliknet med det en pasient har. Personellens kvalifikasjoner gjennom formell og reell kompetanse, profesjonell orientering mot utvikling i metoder og utstyr, samt profesjonsetikk og holdninger til sin egen praksis, er alt sammen viktige forhold som det er svært vanskelig for en pasient eller bruker å orientere seg om på forhånd. Når det gjelder tannhelsetjenester, kan det også være vanske-

lig i etterkant av en behandling å vurdere kvaliteten i tjenesten han/hun har betalt for.

Det er et interessant spørsmål om prisportalen på tannhelse bør utvikles i retning av kvalitet. Det er ikke et

spørsmål som er behandlet politisk tidligere, men jeg er åpen for innspill og ideer til hvordan det kan løses.

SPØRSMÅL NR. 613

Innlevert 20. desember 2019 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 7. januar 2020 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr

Spørsmål:

Statsråden hevder i spørretimen 16. oktober at budsjettet for politiet i 2020 vil gi vekst, men nå i desember har flere lensmannskontor og politistasjoner fått varsel om kutt, blant annet Fagernes og Gran i Innlandet politidistrikt. Dette kan gjøre at det blir færre ansatte til å gå vakt, og det blir flere i hvilende vakt hjemme. Terskelen for å rykke ut blir høyere.

Hvordan mener statsråden kutt i midler for lensmannskontor kan bedre rekruttering, arbeidsvilkår gi flere ansettelser og økt beredskap i hele landet?

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet styrer Politidirektoratet gjennom å sette mål og stille krav på et overordnet nivå. Det er de lokale politimestrene som har ansvar for å disponere ressursene på en mest mulig effektiv og hensiktsmessig måte innenfor de rammene som er gitt.

Regjeringen har prioritert politidistriktene. I perioden 2013-2019 har politidistriktenes budsjettammer økt med om lag 1,9 mrd. kroner reelt. I 2020 legger regjeringen blant annet til rette for økt politibemanning, slik at vi kan nå målet om 2 politifolk per 1000 innbygger. I tillegg økes politidistriktenes driftsbudsjett for å muliggjøre en styrking av etterforskningskapasiteten. Økningen i 2020 er ennå ikke tildelt politidistriktene siden Politidirektoratets årlige disponeringsskriv ikke er sendt ut.

SPØRSMÅL NR. 614

Innlevert 20. desember 2019 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 8. januar 2020 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

Hva skal regjeringen gjøre for å unngå tilfeller som Fagarbeideren AS generelt og i statens prosjekter spesielt, og vil statsråden utvide ordningen med solidaransvar til å gjelde profesjonelle byggherrer, i alle fall statlige byggherrer som Statsbygg og Forsvarsbygg og i andre store statlige prosjekter, ikke bare hovedentreprenør?

BEGRUNNELSE:

Viser til VGs dekning av selskapet Fagarbeideren AS, som blant annet har jobbet på Politiets nasjonale beredskaps-senter.

Svar:

I spørsmålet vises det til en sak hvor det er blitt avdekket flere mulige lovstridige forhold ved et bemanningsfore-

tak, blant annet manglende utbetaling av lønn til ansatte. Forholdene er blitt avdekket i et samarbeid mellom kartleggings- og hjelpetiltak initiert av partene i arbeidslivet og de offentlige myndighetene som samarbeider ved arbeidslivskriminalitetscenteret i Oslo. De berørte arbeidstakernes personlige engasjement, kombinert med vår erfaring med trepartssamarbeid i arbeidslivet og det brede myndighetssamarbeidet som er blitt etablert mot arbeidslivskriminalitet, har bidratt til å trekke forholdene fram i lyset.

Det er viktig å videreføre og forsterke innsatsen mot kriminalitet i arbeidslivet. Hovedretningen for regjeringens strategi mot arbeidslivskriminalitet er et bredt samarbeid mellom alle aktører i det organiserte arbeidslivet og koordinert innsats fra offentlige myndigheter. Strategien ble sist oppdatert og revidert i 2019. Mange tiltak er nå under gjennomføring.

Regelverket for innleie er blitt strammet inn. Regjeringen arbeider nå med forslag til tiltak for å styrke etterlevelsen av innleiereglene. Arbeids- og sosialdepartementet har hatt på høring et forslag om at Arbeidstilsynet kan føre tilsyn med innleie- og likebehandlingsreglene i arbeidsmiljøloven. Her foreslås det blant annet at Arbeidstilsynet skal kunne gi pålegg og reaksjoner for brudd på reglene. Departementet vurderer nå høringsinnspillene og arbeider videre med saken.

Virksomheter som er oppdragsgivere har et særskilt ansvar for å motvirke arbeidslivskriminalitet ved å benytte underentreprenører som driver seriøst og etterlever regelverket. Myndighetene samarbeider med partene i arbeidslivet om tiltak som kan hjelpe private virksomheter

til å finne fram til seriøse leverandører, blant annet gjennom digitale veiledere.

Et tiltak som nå er innført på innkjøpsområdet er eBevis – en tjeneste med sanntidsinformasjon som gjør det lettere for offentlige oppdragsgivere å kontrollere om leverandører er seriøse. Det vurderes om slike data også kan gjøres tilgjengelige for private oppdragsgivere.

Offentlige oppdragsgivere må følge forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter. Oppdragsgiver skal kreve dokumentasjon fra leverandør, gjennomføre nødvendig kontroll og ev. nødvendige sanksjoner for å følge opp at kravene til lønns- og arbeidsvilkår overholdes. Regelverket for offentlige anskaffelser ble endret i 2017 slik at det stilles strengere krav til bestillere og leverandører. For 2018 og 2019 er det også blitt gitt en fellesføring i tildelingsbrevene til alle offentlige virksomheter om at de må gjennomføre og følge opp anskaffelsene sine på en slik måte at det motvirker arbeidslivskriminalitet. Det vil nå bli gjennomført en kunnskapsoppsummering om hvordan offentlige virksomheter etterlever regelverket og hvilke grep de har tatt for å forhindre arbeidslivskriminalitet i sine anskaffelser.

Ordningen med solidaransvar for oppdragsgivere er knyttet til allmenngjøringsordningen og ble innført i 2009. Daværende regjering vurderte at solidaransvar ikke skulle gjelde for bestiller/byggherre. Arbeids- og sosialdepartementet har nå tildelt Samfunnsøkonomisk analyse et FoU-prosjekt hvor det gjøres en bred gjennomgang av allmenngjøringsordningen. Prosjektet avsluttes sommeren 2021. Vurderinger av eventuelle endringer regelverket vil det være mest naturlig å eventuelt gjøre etter at resultatene fra denne evalueringen foreligger.

SPØRSMÅL NR. 615

Innlevert 22. desember 2019 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 10. januar 2020 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Folk i nord er svært opptatt av trafikksikkerhet og farlig tungtrafikk. Tall fra forsikringsbransjen sier at nærmere 1000 utenlandske vogntog var involvert i kollisjoner på norske veier i fjor. I over 80 prosent av tilfellene hadde sjåføren skyld.

Synes statsråden det er greit at Norge ikke kan sette kompetansekrav til sjåfører som har tatt kjøreopplæring i land som har mye høyere antall drepte i trafikken, altså

en annen sikkerhetskultur, og vinterveger som ikke kan sammenlignes med norske vinterveier?

BEGRUNNELSE:

Avisa Nordland hadde et Apropos på side 2 lørdag 21.12., relatert til at Ramona Lind ble kåret til årets Nordlending. Overskriften var: Ramonas kamp er vår kamp. I saken står det: " Dale må gjerne skryte. Men statistikken forteller

de faktiske forholdene. Hver eneste dag seiler det mange tonn vogntog ute av kontroll på islagte veier."

"For hennes frykt er også vår frykt. Hennes kamp er også vår kamp. Ramonas sorg og mot er blitt til årets viktigste bidrag for trafikksikkerheten."

Svar:

Utfordringane for trafikksikkerheita som tunge køyretøy representerer på norske vinterveggar, og i nord Noreg spesielt, har skapt eit engasjement som gjer inntrykk på oss alle. Samtidig vil eg understreke at denne regjeringa har jobba aktivt for tryggare tungtransport, både med endringar i regelverk og auka kontrollverksemd. Det skal vi sjølvsagt halde fram med.

Vi ser at tiltaka som er gjennomførte over tid generelt har bidrege til å auke tryggleiken på vegane våre. Statistikken viser at talet på ulukker med tunge køyretøy innblanda, gikk ned med 55 prosent frå 2012 til 2018.

Eg vil gjere merksam på at tala det vises til frå forsikringsbransjen gjeld alle forsikringsrapporterte hendingar der utanlandsk tungbil har vore involvert.

Når det gjeld dei svært alvorlege ulukkene, så viser ei samanstilling departementet har utarbeidd over alle dødsulukker med tungbil i perioden 2014-2018, at 105 av desse ulukkene skjedde med norske førarar og at tung-

bilan var utløysande køyretøy i 27 av desse. Det var utanlandsk sjåfør i 34 dødsulukker i same periode og tungbilan var utløysande køyretøy i 10 av desse. I 2018 var tungbil utløysande køyretøy i 8 dødsulukker på norske veggar. I seks av desse ulukkene var det norsk sjåfør.

Ei ulukke er uansett ei for mykje, og som representanten påpeiker er riktig kompetanse og trafikksikkerheit viktig for tryggleiken på vegane. Dette gjeld alle trafikantar, både norske og utanlandske sjåførar.

Gjennom EØS-avtala blir det utover dei alminnelige krava til førarkort stilt særlege krav til kompetanse til yrkessjåførar for tungbil i heile EØS-området. Dette gjer at yrkessjåførar på tungbil har betre kompetanse enn alminnelige bilførarar. Harmoniserte reglar for vegtransport i EØS gjer samstundes at vi ikkje kan setje eigne kompetansekrav til sjåførar frå andre land i EØS.

Av omsyn til dei særlege utfordringane med å køyre tungbil på vinterføre har regjeringa i fleire år jobba aktivt opp mot EU for å få styrka krava til kompetanse til køyring på vinterføre hos tungbilførarar. Dette har vi lukkast med. Yrkessjåførdirektivet er no endra slik at kunnskap om mellom anna køyring under ekstreme værforhold skal vera ein del av yrkessjåførutdanninga i alle land i EØS frå i år. Dette vil bidra til betre tryggleik på norske vinterveggar. Vårt arbeid for ei strengast mulig regulering av dette vil halde fram.

SPØRSMÅL NR. 616

Innlevert 18. desember 2019 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen

Besvart 9. januar 2020 av kultur- og likestillingsminister Trine Skei Grande

Spørsmål:

Hvilke tilskuddsordningar er ikke omfattet av «de fleste av tilskuddsbevilgningene» og hva er det generelle innsparingskuttet på Kulturdepartementets budsjett for budsjettårene 2015- 2020 på henholdsvis kap. 321 -Kunstnerformål og kap. 328- Museum og visuell kunst, fordelt på post 70- museumsnettverket og post 78- ymse faste tiltak?

Svar:

Jeg viser til skriftlig besvarelse, datert 11. desember 2019, på spørsmål 474 fra representant Anette Trettebergstuen, jf. Dokument nr. 15:474 (2019–2020). Som det fremkommer av dette svaret har regjeringen for budsjettårene 2015-2020 lagt til grunn en generell innsparing på om lag

0,5 pst. av saldert budsjett året før for de fleste av tilskuddsbevilgningene på Kulturdepartementets budsjett. Gevinstene ved det generelle innsparingskravet er omfordelt til prioriterte formål på Kulturdepartementets budsjett.

At innsparingstiltaket er generelt innebærer at det omfatter alle tilskudd på Kulturdepartementets budsjett, med unntak av der det foreligger bindende tilsagn, avtaler eller lov-/ forskriftshjemler som regulerer budsjetteringen av tilskuddet fra et år til et annet. Selv om tilskuddsformålene under kap. 321 Kunstnerformål og kap. 328 Museum og visuell kunst har vært omfattet av det generelle innsparingstiltaket på om lag 0.5 pst., er bevilgningene under disse utgiftskapitlene samlet sett økt langt utover den generelle lønns- og prisveksten i budsjettårene 2015 – 2020.

Tilskuddsordningene under kap. 321 omfatter blant annet tilskudd til arbeidsstipend for kunstnere (post 73), garantiinntekter og langvarige stipend for etablerte kunstnere (post 74) og tilskudd som skal dekke utgifter ved statens inngåtte avtaler om vederlagsordninger for kunstnere (post 75). De samlede bevilgningsøkningene på kap. 321 Kunstnerformål utgjør for perioden om lag 121 mill. kroner, hvilket tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på om lag 4,7 pst.

Tilsvarende er også tilskuddene til museer og visuell kunst (kap. 328) samlet økt langt ut over generell lønns- og prisvekst i budsjettårene 2015-2020. Tilskuddene til

museene som inngår i det nasjonale museumsnettverket (post 70) er samlet økt med vel 715 mill. kroner, noe som tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på om lag 9 pst. Hoveddelen av økningen på budsjettposten har vært knyttet til opptrappingen av tilskuddet til Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design i forbindelse med den forestående innflyttingen i nybygget på Vestbanene, men også flere andre museer har fått økt driftstilskudd i løpet av perioden. Tilskuddsformålene på kap. 328, som er budsjettert under post 78 Ymse, faste tiltak er økt med vel 61 mill. kroner, hvilket tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 14,5 pst.

SPØRSMÅL NR. 617

Innlevert 18. desember 2019 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 9. januar 2020 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr

Spørsmål:

Mener justisministeren det er hensiktsmessig dersom forskere og studenter må gå gjennom et dobbelt byråkrati på 6-9 måneder før de får svar på om den kan intervju noen i politiet til sin oppgave, og hvilke konsekvenser kan et slikt regime få for forskningen på politiet og ikke minst politireformen?

BEGRUNNELSE:

Politihøgskolen (PHS) har avtale med Norsk Senter for forskningsdata (NSD), og forskere og studenter ved PHS må altså melde sine forskningsprosjekter til NSD hvis prosjektet behandler personopplysninger. I tillegg til dette har Politidirektoratet (POD) et eget regime for kontroll med forskning på politiet som er begrunnet i personvern, som ellers NSD er satt til å ivareta. Til sammen gir dette et byråkrati som kan komme på 6-9 måneder før en student får svar på om den kan intervju noen i politiet.

Svar:

For å svare på spørsmålet har jeg innhentet opplysninger fra Politidirektoratet (POD).

Det går frem av begrunnelsen at spørsmålet gjelder forskningsprosjekter som skal behandle personopplysninger, og som derfor må melde dette til Norsk Senter for forskningsdata (NSD). Prosjekter som kun skal behandle opplysninger som ikke på noen måte kan spores tilbake til en person er ikke omfattet av meldingsplikten.

Meldingsplikten til NSD gjelder alle forskningsprosjekter som skal behandle personopplysninger, ikke bare på politiets områder. POD er etter politiregisterloven § 33 og forvaltningsloven § 13 d tillagt myndighet til å beslutte fritak fra taushetsplikt i forbindelse med forskning på politiets opplysninger. Enhver som i forskningsøyemed ønsker å innhente taushetsbelagt informasjon fra politiet må derfor sende søknad til Politidirektoratet. Politiet kan ha behov for å beskytte informasjon av andre årsaker enn behovet for å verne om den enkeltes personopplysninger. Dette gjelder eksempelvis informasjon som kan skade spanings- og etterretningsvirksomhet eller politiets operative virksomhet. Dersom det ikke er snakk om denne typen taushetsbelagt informasjon, er det tilstrekkelig at det innhentes godkjenning fra det distrikt eller særorgan som besitter den etterspurte informasjonen. Meldingsplikten til NSD gjelder for behandling av personopplysninger generelt, mens søknad til Politidirektoratet gjelder taushetsbelagt informasjon fra politiet. Et forskningsprosjekt som både omhandler personopplysninger og som gjelder taushetsbelagt informasjon fra politiet må derfor henvende seg både til NSD og til Politidirektoratet.

POD opplyser at det tidligere har vært restanser når det gjelder slike søknader, og at de har iverksatt tiltak for å redusere saksbehandlingstiden. Selv om direktoratet i dag er noenlunde à jour med sin saksbehandling må en på grunn av mange søknader fortsatt regne med noe saksbehandlingstid.

Jeg er opptatt av å legge til forholdene til rette for forskning, både på politiet generelt og på politireformen,

som representanten nevner særskilt. Derfor er Difi (nå DFØ), i tillegg til selv å gjennomføre årlige evalueringer av reformen, gitt i oppdrag å legge til rette for forskning på gjennomføring og effekter av politireformen. Dette innebærer at DFØ planlegger, bestiller, følger opp og koordinerer oppdrag til eksterne FoU-miljøer, samt gjen-

nomfører anskaffelser og inngår samarbeidsavtaler. Med midler fra Justis- og beredskapsdepartementet pågår det for tiden forskning på politireformen blant annet ved Universitetet i Oslo, Universitetet i Bergen, Handelshøgskolen Innlandet, Politihøgskolen og ved Trøndelag Forskning og Utvikling.

SPØRSMÅL NR. 618

Innlevert 18. desember 2019 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 7. januar 2020 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr

Spørsmål:

I oktober avviste justisministeren at det var blitt 100 færre i politipatruljen i Oslo. I en sak hos Dagbladet 26. oktober ble justisministeren konfrontert med denne uttalelsen, men det fremkommer av saken at han ikke ville svare på avisens spørsmål.

Kan statsråden utdype hva han mener med at tallet er feil, og hva han mener er epler og pærer?

BEGRUNNELSE:

Leder av Oslo politiforening uttalte til Dagbladet 26. oktober at:

«Jeg vil ha meg frabedt at justisministeren står på talerstolen og påstår noe sånt. De tallene vi har, fra mai 2017 til mai i 2019, har vi fått fra ledelsen på ordensavdelingene i Oslo. I min verden er de mye mer troverdig enn statsråden, og når han snakker om epler og pærer vet jeg ikke hva han snakker om. (...) Hvordan i all verden kan han stå på Stortingets talerstol å påstå noe annet, påstår han at de lyver, da? Jeg synes det er direkte utidig!»

Hovedverneombud i Oslo-politiet bekrefter til Dagbladet at han har fått opplyst et tall som ligger på rundt hundre færre enn i 2017, og at dette er et nøkternt anslag:

«Det å si rundt hundre færre patruljerende, er i utgangspunktet en veldig riktig måte å bruke tallene på, slik jeg kjenner det. Da har man regnet inn flere fellesfunksjoner som også iblant deltar i patruljetjenesten, som for eksempel beredskapstropp og hundepatruljer. Skulle man bare regnet patruljetjenesten, ville tallet vært godt over hundre færre siden 2017.»

Svar:

Gitt begrunnelsen går jeg ut i fra at spørsmålet har sitt opphav i debatten som fulgte i etterkant av min redegjørelse om bemannings- og beredskapssituasjonen i politiet den

24. oktober 2019. I den sammenheng satte jeg spørsmålstegn ved påstanden om at det har blitt 100 færre i politipatruljen i Oslo politidistrikt.

Politidirektoratet opplyser at politipatruljer generelt er organisert ved patruljeseksjoner, og de vil utgjøre hoveddelen av tilgjengelige ressurser. I tillegg vil det også være patruljer fra andre enheter og virksomhetsområder som bør inngå i «regnestykket». For Oslo politidistrikt vil patruljer fra Nasjonale bistandsressurser, hundetjenesten, Utrykningsenheten (UEH), forebyggende virksomhet, etterforskning mv. også være tilgjengelige for operasjonsentralen og publikum. Det må tas hensyn til dette når man beregner «politipatruljer».

Jeg vil også understreke at det er politimesteren i Oslo politidistrikt som på lik linje med øvrige politimestere, må utnytte ressursene best mulig etter behov og innenfor de rammene hun har. Ut fra endringer i kriminalitetsbildet må hun styre ressursene dit behovet til enhver tid er størst. Derfor kan og bør antall ansatte som jobber i patruljetjeneste variere.

SPØRSMÅL NR. 619**Innlevert 19. desember 2019 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 7. januar 2020 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr****Spørsmål:**

Viser til svar på spørsmål 546. Svaret viser at andre lands myndigheter gis tilgang til innsatte i norske institusjoner, herunder til myndigheter i land som innsatte tidligere har flyktet fra og søkt beskyttelse mot.

Hvilken hjemmel ble brukt for at den irakiske delegasjonen fikk tilgang til innsatte irakere på Trandum, kunne de innsatte velge å ikke møte dem, og hvorfor skjer dette når Irakiske myndigheter ikke vil ta mot tvangsreturnerte?

Svar:

En utlending som har fått avslag på sin søknad om beskyttelse, er vurdert til å ikke ha et beskyttelsesbehov som gir grunnlag for opphold i Norge. Det samme vil gjelde for personer som har hatt en oppholdstillatelse, men senere er utvist fra Norge på grunnlag av straffbare forhold. Behov for beskyttelse mot hjemlandets myndigheter gir et absolutt vern mot utvisning, og er en del av vurderingen som gjøres i alle saker etter utlendingsloven. Alle de irakiske borgerne som ble fremstilt for den irakiske delegasjonen har fått sitt beskyttelsesbehov endelig vurdert av norske utlendingsmyndigheter. Norske myndigheters kontakt med irakiske myndigheter med det formål å verifisere disse irakiske borgerne vil dermed ikke komme i konflikt med behov for beskyttelse mot hjemlandets myndigheter.

Enhver utlending som har endelig avslag på søknad om beskyttelse og/eller er utvist, plikter selv å forlate Norge og Schengen-området innen utreisefristen som er gitt i forbindelse med vedtaket (utlendingsloven § 90 sjette ledd). Dersom vedkommende ikke overholder dette pålegget, eller det er konkrete holdepunkter for at han eller hun ikke vil følge et slikt pålegg, kan politiet føre utlendingen med tvang til hjemlandet (utlendingsloven § 90 syvende ledd).

Videre følger det av utlendingsloven at enhver utlending plikter å bidra til å avklare egen identitet og kan pålegges å medvirke til at reisedokument kan utstedes, for eksempel ved å la seg fremstille for hjemlandets myndigheter (utlendingsloven § 92 og § 83 jf. utlendingsforskriften § 17-7 bokstav b).

Det er straffbart å ikke bidra til avklaring av egen identitet og ikke følge pålegg gitt av politiet i forbindelse med dette (utlendingsloven § 108). Videre er det en egen bestemmelse i utlendingsloven § 106 første ledd bokstav e, som sier at en utlending kan pågripes og interneres der-

som formålet er å fremstille vedkommende for hjemlandets myndigheter.

Irakerne som er internert på Trandum har ikke overholdt plikten til å forlate Norge og Schengen-området innen fristen, de oppholder seg ulovlig i Norge, og politiet jobber for å sende dem ut med tvang. Som det fremgår av svaret til spørsmål nr. 546, var fremstillingen av irakerne nødvendig som et ledd i å få dem verifisert slik at irakiske sentralmyndigheter skal akseptere tvangsretur og for å få utstedt reisedokument. En fremstilling for delegasjonen var derfor ikke frivillig.

Til spørsmålet om hvorfor besøket ble gjennomført når irakiske myndigheter ikke vil ta imot tvangsreturnerte viser jeg til mitt svar på spørsmål nr. 546 hvor jeg viste til at Norge og Irak inngikk en avtale om retur i 2009. Avtalen åpner for tvangsmessig retur av irakiske statsborgere til Irak, og vi forholder oss til denne.

SPØRSMÅL NR. 620**Innlevert 20. desember 2019 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 9. januar 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide****Spørsmål:**

Hvordan har Norge reagert overfor kinesiske myndigheter på rapportene om overgrep mot uigurer i Xinjiang-provinsen i Kina, og hvordan vil regjeringa ta opp dette med kinesiske myndigheter framover?

BEGRUNNELSE:

Lekkede rapporter omtalt i medier som BBC viser at hundretusener av uigurer holdes i hemmelige leirer i Xinjiang-provinsen i Kina. Ifølge kinesiske myndigheter tilbyr leirene frivillig utdanning og opplæring, men ifølge rapportene dreier dette seg om frihetsberøvelse, systematisk overvåkning og overgrep mot uigurene i interneringssleiere.

Svar:

Situasjonen i Xinjiang vekker sterk bekymring. Vår reaksjon har vært bred og tydelig, og vi har tatt opp saken gjentatte ganger i møter med kinesiske myndigheter og i FN. Vi oppfordrer kinesiske myndigheter til å respektere menneskerettighetene, stoppe vilkårlig frihetsberøvelse av uigurer og andre minoriteter og tillate uhindret adgang til regionen for FNs høykommissær for menneskerettigheter.

Jeg viser for øvrig til mitt svar på skriftlig spørsmål nr. 341 datert 20. november 2019 fra representanten Lysbakken.

SPØRSMÅL NR. 621**Innlevert 20. desember 2019 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 15. januar 2020 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Ville det vært behov for ekstra tiltak fra det offentlige gjennom vinteren, for å sikre beredskapen i luftambulansetjenesten, også uten den ekstra krisen som oppsto med ambulansefly på bakken, hvor langt har prosessen med å sikre bemanningssituasjonen kommet og er tiltakene som er satt inn ut februar tilstrekkelige for å møte dette?

BEGRUNNELSE:

Også før den akutte krisen vi har sett i luftambulansen, lå det an til at Babcock ikke ville levere på kontrakt før februar 2020 – åtte måneder etter at de tok over luftambulansetjenesten. Men det var allikevel bare avtalt at Forsvarets helikopter skulle stasjoneres i Kirkenes fram til jul, før statsråden 18. desember annonserte ekstra tiltak for å sikre beredskapen i luftambulansetjenesten, med blant annet helikopter gjennom vinteren.

I den påfølgende spørretimen i Stortinget fikk jeg allikevel ikke svar på følgende spørsmål til statsråden:

«Stemmer det at det uansett ville vært behov for ekstra tiltak fra det offentlige gjennom vinteren også uten den ekstra krisen vi fikk med fly på bakken forrige uke?»

Videre stilte representanten Ingvild Kjerkol følgende spørsmål:

«Babcock skal altså ansette om lag syv nye styrmenn og samtidig oppgradere syv kapteiner. Hvor langt har man kommet i denne prosessen? Og hvordan og hvor lenge vil den prosessen påvirke beredskapen og bemanningssituasjonen? Våren 2018 ble det tross alt opplyst at en sån prosess kan ta inntil ni-tolv måneder fra stillingene er utlyst til en pilot er ferdig kurset og klar for ubegrenset tjeneste. Mener statsråden bistanden fra Forsvaret ut februar er tilstrekkelig nå?»

Statsrådets svar på det var at:

«Det konkrete spørsmålet som representanten spør om, har jeg ikke forberedt noe svar på, så det må jeg eventuelt få komme tilbake til.»

Derfor ber jeg på ny om statsrådets svar på dette.

Svar:

Det er som kjent de regionale helseforetakene som har ansvaret for å sørge for spesialisthelsetjenester, herunder ambulansetjenester i sine regioner. De har i samarbeid med sitt felles eide helseforetak, Luftambulansetjenesten HF, utredet og definert behovet for luftambulansetjenester gjennom to store strategiprosesser for henholdsvis ambulanshelikoptertjenester og ambulansflytjenester. I dette arbeidet har det også vært omfattende høringsrunder. Luftambulanselger og flysykepleiere fra sykehus har vært involvert i dette arbeidet. Dette strategiarbeidet har dannet grunnlaget for de anskaffelsene Luftambulansetjenesten HF gjennomførte for ambulanshelikopter- og ambulansflytjenester i 2016 og 2017.

Disse to ulike luftambulanseressursene må både sees i sammenheng med hverandre og i forhold til ambulansbil og -båt siden de utfyller hverandre. Avhengig av hvilket oppdrag som skal utføres vil en ressurs foretrekkes fremfor en annen, eller eventuelt erstatte en manglende kapasitet. I enkelte tilfeller benyttes flere ressurser for å løse et og samme oppdrag. Lokal akuttmedisinsk beredskap er i utgangspunktet basert på bilambulans og kommunal legevakt, kombinert med akutt sykehus i forsvarlig avstand fra befolkningen. Strategiarbeidet og anskaffelsene ses derfor også i sammenheng med helseforetakenes dimensjonering av lokale akutthelsetjenester.

Antall fly i beredskap i Finnmark er det samme i det nye anbudet som tidligere. Helse Nord RHF har i tillegg styrket beredskapen med anestesilege i ambulansflyvakt i Kirkenes. Det ble opprettet en ny helikopterbase på Evenes, på grensen mellom Sør-Troms og Nordre Nord-

land i 2015. Denne frigjorde kapasitet ved basen i Tromsø, som nå bruker sitt helikopter mer inn i Finnmark enn tidligere.

Dersom operatørbyttet i ambulansflytjenesten ikke hadde medført en periodevis svekkelse av ambulansflyberedskapen, ville det med utgangspunkt i tjenestens behovsvurderinger ikke vært behov for ekstra tiltak gjennom vinteren. Jeg har likevel gitt helseregionene et felles oppdrag om å styrke luftambulansetjenesten gjennom vinteren med et ekstra jettfly i Tromsø og et ambulanshelikopter i Kirkenes. Disse tiltakene er tidsavgrenset og gjøres for å sikre befolkningens liv og helse i en krevende fase. Samtidig er det også viktig å gjenreise tilliten til tjenesten i Nord-Norge, både blant befolkningen og blant helsepersonell. Helse Nord RHF har imidlertid fått i oppdrag å vurdere hvorvidt det bør etableres en permanent ambulanshelikopterbase i Kirkenes. Forsvarets Bell-helikopter i Kirkenes er en midlertidig sikring av tilgjengelighet til luftambulansetjenester ved kortbaneflyplassene på Finnmarkskysten.

Babcock opplyser via de regionale helseforetakene at selskapet har ansatt seks nye styrmenn og utdanner sju nye kapteiner i sitt pilotkorps. Disse er nå under opplæring og de fleste går inn i ordinær tjeneste i løpet av januar og februar. De to siste er planlagt inn i tjenesten i midten av mars. Selskapet gjennomfører også en "utsjekk" av piloter til kortbaneflyvning i sitt søsterselskap i Sverige som kan settes inn i den norske tjenesten ved behov. For å sikre god beredskap har Babcock et ekstra fly i Alta på alle hverdager frem til påske. Dette flyet står i tillegg til den beredskapen som normalt leveres med tjenestens ni fly.

SPØRSMÅL NR. 622

Innlevert 26. desember 2019 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 9. januar 2020 av olje- og energiminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

Oljeselskapene skapte i 2013 forventningen om lokale ringvirkninger gjennom etablering av en råoljeterminal på Veidnes i Nordkapp som del av Castberg-utbyggingen.

Hvorfor har selskapene på tross av de forventningene de har skapt besluttet å ikke bygge en kai for omlasting på Veidnes?

BEGRUNNELSE:

Olje og energidepartementet godkjente 28. juni 2018 plan for utbygging og drift for Castberg-feltet. Ved behandlingen av saken fattet Stortinget to anmodningsvedtak knyttet til råoljeomlastning på Veidnes i Finnmark.

Castberg-feltet er svært viktig for den videre utvikling av olje- og gassvirksomheten i Barentshavet og for olje- og gassmiljøet i nord.

Equinor, på vegne av Castberg-selskapene, har besluttet transportløsning for Castberg-feltet. Equinor of-

fentliggjorde 13. desember at selskapene ikke har funnet grunnlag for å fortsette med prosjektet.

Råoljen fra Castberg-feltet vil dermed bli transport direkte til markedet.

Svar:

Etter foreleggelse av saken for Stortinget, gjennom Prop. 80 S (2017-2018), godkjente Olje- og energidepartementet 28. juni 2018 plan for utbygging og drift for Castberg-feltet, inklusive rettighetshavernes foreslåtte løsning for transport av oljen med bøyelastere til markedet. Ved behandlingen av saken fattet Stortinget to anmodningsvedtak knyttet til råoljeomlastning på Veidnes i Finnmark. Disse har blitt fulgt opp.

Departementet orienterte Stortinget første gang om sin oppfølging av disse anmodningsvedtakene i Prop. 1 S (2018–2019). I denne proposisjonen ble bakgrunnen for arbeidet med omlasting på Veidnes gjennomgått. Herunder at en oljeterminal ble lansert i 2013 da feltet var planlagt utbygd med en halvt nedsenkbar plattform uten oljelager og rør inn til en råoljeterminal. Derfra skulle råoljen transporteres i skip til markedet. En letekampanje ved Castberg-feltet i 2014 ga skuffende resultater. Dette betød at utbyggingen omfattet et lavere og mer ensartet ressursgrunnlag. Samtidig falt oljeprisen. Dette gjorde at utbyggingskonseptet for feltet måtte vurderes på nytt for å få et gjennomførbart prosjekt. Denne vurderingen viste at den beste utbyggingsløsningen med de nye forutsetningene var et produksjonsskip med integrert oljelager i skipet. Det var således ikke lenger nødvendig med oljerør fra feltet og inn til en terminal på land for å produsere feltet. Med den valgte løsningen lastes råoljen – som for mange norske oljefelt, på skip (bøyelastere) på feltet og transporteres derfra direkte til markedet.

Selv om alternativet med plattform og rørledning til land ble lagt bort som løsning for Castberg-feltet, har utredningene av mulig omlasting på Veidnes fortsatt. Det er utredet om man gjennom en slik løsning kan oppnå innsparinger i transporten av olje ut fra Barentshavet. Det ble tidlig klart at en nødvendig, men ikke tilstrekkelig forutsetning, for å få en lønnsom omlasting på Veidnes var oljevolum utover de i Castberg-feltet. Studiene ble derfor etter 2015 gjennomført i et samarbeid mellom de oljeselskapene som har deltakerandeler i felt eller funn i Barentshavet.

To ulike terminalkonsept på Veidnes ble grundig utredet frem til 2018. Da konkluderte selskapene med at begge de to omlastingskonseptene ville gi begrenset reduksjoner i transportkostnader for olje i Barentshavet og at det var usikkert om det ville være andre økonomiske fordeler med omlastingen. De studerte løsningene ville medføre høye investeringskostnader og betydelige driftskostnader. Disse forholdene, sammen med forventet volum som ville bruke en ev. terminal, gjorde at det ikke

var samfunnsmessig eller industrielt lønnsomt å gå videre med de to studerte terminalkonseptene. Samtidig ønsket selskapene å videreføre studier for å se om enklere omlastingsløsninger kunne være samfunnsøkonomisk lønnsomme. De konkrete, alternative omlastningsløsningene som har vært studert etter 2018 var 1) skip-til-skipomlastning i Sarnesfjorden/Kåfjorden, 2) skip-til-skipomlastning knyttet til et oppankret lagerskip i Sarnesfjorden og 3) skip-til-skipomlastning ved en nedskalert terminal (kaianlegg) på Veidnes.

Det ble avslutningsvis i Prop. 1 S (2018-2019) varslet at departementet ville komme tilbake til Stortinget med oppdatert informasjon om det pågående utredningsarbeidet, andre relevante problemstillinger, og sin oppfølging av anmodningsvedtakene på egnet måte innen utgangen av 2018. Dette ble gjort i Prop. 41 S (2018-2019).

I denne proposisjonen beskrev departementet status for de tre alternativene for omlasting som var gjenstand for utredning hos selskapene, herunder at alternativet med skip-til-skipomlastning knyttet til et oppankret lagerskip i Sarnesfjorden var lagt til side av selskapene. Det ble opplyst om at løsningen med skip-til-skipomlastning i fjorden var vesentlig mer teknisk moden enn skip-til-skipomlastning ved et kaianlegg. Dette siste alternativet var høsten 2018 fortsatt i en svært tidlig utredningsfase og selskapene hadde på dette tidspunkt ikke et grunnlag for å ta konseptvalg og langt mindre fatte en ev. investeringsbeslutning. I og med at studiene var i en tidlig fase var det knyttet betydelig usikkerhet både til selve utbyggingsløsningen, herunder utforming og omfang, og kostnadene den ville medføre.

I en kvalitativ vurdering av alternativene vurderte selskapene transport av oljen direkte til markedet som best både for sikkerhet, arbeidsmiljø, miljørisiko og driftsregularitet sammenliknet med alternativene med omlasting. Det ble opplyst at selskapene i de innledende studiene ikke hadde identifisert tekniske, operasjonelle, regulatoriske eller sikkerhets-, arbeidsmiljø- og miljømessige forhold som ikke gjorde det mulig å gjennomføre de to gjenværende omlastingsløsningene. Omlastingsløsningene var ifølge selskapene akseptable, men begge hadde svakheter av teknisk og operasjonell karakter i forhold til transport direkte til markedet.

Ingen av de utredede løsningene fremstod høsten 2018 som samfunnsøkonomisk lønnsomme. Sammenliknet med transport direkte til markedet var forventet nåverdi før skatt beregnet av operatøren til å være om lag -1,5 milliarder kroner for alternativet med skip-til-skipomlastning i fjorden og om lag -2,1 milliarder kroner for alternativet med et kaianlegg. Selv om usikkerheten ved estimatene var høy, ble det opplyst at det synes klart at det vil være krevende å få et kaianlegg samfunnsøkonomisk lønnsomt. Det ble opplyst om at det var beregnet direkte og indirekte sysselsettingseffekter på til sammen

om lag 50-60 sysselsatte i driftsfasen ved de to gjenværende alternativene.

For å få på plass et godt beslutningsgrunnlag for å ta endelig beslutning om transportløsning for Castberg-feltet var det, i tråd med normal industriell praksis for petroleumsprosjekter, nødvendig å utrede alternativet videre. Selskapene planla å gjennomføre konseptstudier for å modne dette alternativet frem til en ev. beslutning om videreføring. Et slik arbeid tar om lag ett år og beslutningsgrunnlaget skulle være klart tredje kvartal 2019. Først på dette tidspunkt ville en ha et grunnlag for å kunne foreta en reell sammenligning av, og valg mellom, de ulike transportløsningene for Castberg-feltet. Departementet varslet også at det ville holde Stortinget orientert på egnet måte om det videre utredningsarbeidet. Stortinget behandlet Prop. 41 S (2018-2019) gjennom Innst. 240 S (2018-2019) i vårsesjonen 2019.

I Prop. 1 S (2019-2020) skrev departementet at det har fulgt opp selskapenes arbeid med å utrede en omlastning av råolje på Veidnes i Finnmark, at utredningene går fremover som planlagt og at selskapene planlegger valg av transportløsning for Johan Castberg-feltet i oktober 2019. Departementet opplyste også at det vil holde Stortinget orientert på egnet måte om selskapenes beslutning. En slik orientering gir jeg gjennom dette svaret.

Som for andre prosjekter er det selskapene som skal beslutte hvordan oljen fra Castberg-feltet skal transporteres til markedet. Beslutningsgrunnlaget til selskapene viser at alternativet med skip-til-skipomlasting i Sarnesfjorden/Kåfjorden er valgt bort som en varig løsning da måletekniske forhold ville gitt et betydelig verditap på omlastet råolje. Beslutningsgrunnlaget viser videre at et kaianlegg for oljeomlasting på Veidnes ville medføre en investering på om lag 2,4 milliarder kroner og ha en negativ nåverdi før skatt på om lag 3,6 milliarder kroner. Dette sammenliknet med å transportere oljen direkte fra feltet til markedet. At nåverdien før skatt er mer negativ enn investeringskostnaden viser at også selve driften av et slik kaianlegg ville gå med tap. Utredningene viser at oljeomlasting har negativ nåverdi før skatt på om lag 2,9 milliarder kroner selv om oljevolumer fra andre potensielle feltutbygginger i Barentshavet inkluderes.

Selskapene har nå tatt beslutning om endelig transportløsning for Castberg-feltet, og løsningen med transport direkte til markedet slik som ligger til grunn for den godkjente utbyggingsplanen er valgt. Selv om alle steiner er snudd har ikke selskapene lykket med å finne et opplegg for omlastning på Veidnes som ikke er vesentlig dårligere enn å transportere oljen direkte til markedet. At det er vesentlig dårligere betyr at det vil medføre et tap i milliardklassen for samfunnet om det gjennomføres.

Aktiviteten til havs på felt på norsk sokkel gir store ringvirkninger på fastlandet i form av lønnsom næringsaktivitet og arbeidsplasser. Det gjelder også for Castberg-feltet. Utbygging og drift av Castberg-feltet gir store

ringvirkninger i nord. I driftsfasen er feltet beregnet å gi om lag 470 årsverk i et normalt driftsår, hvorav 265 av disse er i Nord-Troms og Finnmark. I den pågående utbyggingsfasen er beregnede sysselsettingsvirkninger i Nord-Norge på om lag 1750 årsverk, hvorav i overkant av 700 i Nord-Troms og Finnmark. Hadde ikke selskapene funnet en lønnsom måte å bygge ut feltet på ville ikke disse store ringvirkningene oppstått.

Bygging og drift av et kaianlegg for oljeomlasting ville gitt ekstra lokale og regionale ringvirkninger. Jeg hadde derfor ønsket at et kaianlegg på Veidnes var et godt prosjekt som kunne har blitt gjennomført. Slik er det dessverre ikke. Samtidig gir Castberg-utbyggingen også nye muligheter i Nordkapp kommune selv om det ikke blir kai. Selskapene planlegger opptrapping av kapasiteten for beredskapstrening og maritim trening for aktivitetene i Barentshavet. Partnerskapet har til hensikt å benytte egnede fasiliteter i Honningsvåg og er i dialog med mulige lokale samarbeidspartnere. Det forventes at driften vil gi grunnlag for 5-10 lokale årsverk. Denne bruken vil gi økt aktivitet og sysselsetting i regionen, og vil styrke et viktig miljø for sikkerhet og beredskap i Finnmark som også kan komme andre næringer til gode.

SPØRSMÅL NR. 623**Innlevert 26. desember 2019 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 9. januar 2020 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for trygg lagring av alle "Akershus"-vegskilt, samt fylkeskilt for andre aktuelle fylke, i påvente av at dei skal takast i bruk igjen?

BEGRUNNELSE:

Akershus, Østfold og Buskerud fylke vert frå 1.1.2020 slått saman med tvang, mot viljen til folk og folkevalde i alle tre fylke. Det raudgrøne fleirtalet i Viken har gjort det klart at dei vil sende søknad til Stortinget om oppløysing av den nye regionen etter eit nytt stortingsfleirtal har kome på plass i 2021.

Svar:

Eg held meg i utgangspunktet til at eit fleirtal på Stortinget har vedteke ei regionreform og basert på den fastsette

strukturen også har vedteke å overføre oppgåver til desse regionane. Generelt vil eg seie at forvaltninga forhold seg til slike vedtak.

Eg legg også til at det ikkje er noko nytt at Senterpartiet varslar skifter av regjering slik representanten gjer i sitt spørsmål, det gjorde også Senterpartiet før valet i 2017, men veljerane ville det annleis. Fylkesskilt vert i desse dagar tekne ned og skifta ut ved gamle og nye fylkesgrenser. Statens vegvesen tek vare på dei gamle skilta dersom dei er i tilfredsstillande stand. Mange skilt er gamle, skada eller falma. Desse vert makulerte eller lagra for museumsformål. I det vidare vil regjeringa bidra til at dei nye regionane løyser sine oppgåver godt, slik at innbyggjarane ser verdien av sterkare regionar der fleire oppgåver vert løyst nærare der folk bur.

SPØRSMÅL NR. 624**Innlevert 27. desember 2019 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 10. januar 2020 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Ble nytt løp i den sterkt trafikkerte og ulykkesutsatte Hagantunnelen vurdert som et unødvendig prosjekt ved rullering av Nasjonal transportplan i 2017, ble det nedprioritert til fordel for andre prosjekter, eller er det andre årsaker til at regjeringen foreslo prosjektet ut av planen (noe som ble vedtatt av Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti i Stortinget), og har regjeringen endret syn på saken siden den gang?

BEGRUNNELSE:

26. desember smalt det nok en gang på rv. 4 i Hagantunnelen i Nittedal, dessverre med tragisk utfall. Hagantunnelen er sterkt trafikkert, trafikkmengden er økende og tunnelen hadde i 2018 en årsdøgnsrafikk på over 15 000 kjøretøy. Ulykken 26. desember er den så langt siste av en

rekke ulykker som har vært i tunnelen, flere med dødelig utfall. Det haster å gjennomføre tiltak for å sikre bedre trygghet for alle de som hver dag bruker Hagantunnelen. Et nytt tunnellop ville vært et etterlengtet tiltak, som dessverre er skjøvet helt ut i det uvisse av dagens regjering.

I Nasjonal transportplan 2014-2023 fra den rødgrønne regjeringen ble det prioritert statlige midler til bygging av ekstra tunnellop Hagantunnelen. Dette prosjektet ble fjernet ved rullering av Nasjonal transportplan i 2017 av Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre. Ved behandling i Stortinget foreslo Senterpartiet å ta prosjektet inn igjen i planen, men fikk dessverre ikke flertall for dette.

Undertegnede har tidligere, Dokument 15:2063 (2018-2019), spurt om statsråden mener det var klokt å fjerne prosjektet om nytt løp i Hagantunnelen ved sist rullering av NTP og mener statsråden at dette prosjektet bør

tas inn igjen ved neste rullering i 2021. Statsråden viste da bare kort til at prosjektet ikke ligger inne i Nasjonal Transportplan uten noen nærmere begrunnelse for hvorfor. Statsråden ga heller ikke noen signaler om hva regjeringen har tenkt å foreta seg ved rullering av planen, og folk som daglig bruker og lever nært på den sterkt trafikkerte og ulykkesbelastede tunnelen lever fortsatt helt i det uvisse om og eventuelt når det vil bli tatt grep for å sikre tryggheten til de som er avhengig av tunnelen.

SPØRSMÅL NR. 625

Innlevert 27. desember 2019 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 9. januar 2020 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Ifølge Dagens Medisin har den faglige referansegruppen til Nasjonal kompetansetjeneste for MS nå sendt en bekymringsmelding til Beslutningsforum, på grunn av utfasing av legemidlene natalizumab og fingolimod for denne pasientgruppen.

Hvordan vurderer helseministeren tilgangen på legemidler for MS-pasienter, og vil statsråden intensivere arbeidet for at disse pasientene skal få tilgang på nye legemidler?

Svar:

Det er de regionale helseforetakene som har ansvar for offentlige anskaffelser, dvs. innkjøp av legemidler som skal brukes i spesialisthelsetjenesten. System for Nye metoder skal sikre mest mulig likeverdig tilgang til virkningsfulle nye metoder. Systemet benytter metodevurdering (Health Technology Assessment) som grunnlag for å vurdere sikkerhet og effekt av legemidler eller andre metoder før de regionale helseforetakene beslutter om metoden skal tas i bruk (www.nyemetoder.no).

Prinsippene for prioritering, som Stortinget har sluttet seg til gjennom behandlingen av prioriteringsmeldingen, skal bidra til rettferdig og likeverdig tilgang til helsetjenester. Disse prinsippene ligger også til grunn for de regionale helseforetakenes beslutninger i systemet for Nye metoder. I beslutninger vurderes blant annet nytte og effekt, kostnader og alvorlighet av sykdommen.

Når det gjelder behandling av multippel sklerose (MS) er det flere behandlingsmetoder som er tilgjengelig

Svar:

I arbeidet med stortingsmeldinga om Nasjonal transportplan 2018-2029 nådde ikkje dette prosjektet opp i prioriteringa mellom fleire viktige tiltak og prosjekt.

Arbeidet med rulleringa av Nasjonal transportplan for 2022-2033 pågår. Som eg presiserte i mitt svar til representanten i august i fjor, vil det i den samanhengen bli tatt stilling til ein rekkje prosjekt som er aktuelle for gjennomføring i neste planperiode. Nytt løp i Hagantunnelen på rv. 4 i Viken vil inngå i ei slik samla vurdering.

for behandling av pasienter i dag. Mange nye metoder for behandling av MS har også vært vurdert i systemet for Nye metoder siden etableringen av systemet i 2013.

De regionale helseforetakene har nylig gjennomgått alle tilgjengelige legemidler for behandling av multippel sklerose i en såkalt fullstendig metodevurdering. Metodevurderingen er utført av Folkehelseinstituttet. De regionale helseforetakene besluttet at følgende legemidler kan benyttes til behandling av pasienter med MS: Dimetylfumarat (Tecfidera®), Teriflunomid (Aubagio®), Kladribin (Mavenclad®), Alemtuzumab (Lemtrada®), Interferoner og glatirameracetat.

De besluttet videre at behandling med følgende legemidler skal begrenses til kun pasienter som allerede behandles med disse legemidlene: Fingolimod (Gilenya®), Natalizumab (Tysabri®).

Beslutningen innebærer at både Fingolimod (Gilenya®) og Natalizumab (Tysabri®) kan benyttes til behandling av pasienter som allerede i dag får behandling med disse legemidlene. Det er kun nye pasienter som ikke skal begynne ny behandling med de nevnte legemidlene.

I tillegg besluttet de regionale helseforetakene at Rituksimab kan brukes til behandling av relapserende remitterende multippel sklerose (RRMS).

Jeg kan ikke gå inn i de faglige vurderingene som er gjort, men legger til grunn at beslutningen gir pasienter tilgang til faglig likeverdige legemidler.

Mer informasjon om beslutning finnes på hjemmesiden til Nye metoder: <https://nyemetoder.no/metoder/legemidler-inkludert-off-label-behandlingen-rituksimab-mabthera-ved-rrms-fullstendig-metodevurdering>

SPØRSMÅL NR. 626**Innlevert 27. desember 2019 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 10. januar 2020 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Antall apotek i Norge har økt fra 738 i 2012 til om lag 960 i 2019. Ifølge Dagens Medisin ser det imidlertid ut til at det vil bli gjennomført færre tilsyn med apotekene i år enn i 2012. I 2018 ble det kun gjennomført 12 tilsyn.

Mener helseministeren at det gjennomføres tilstrekkelig tilsyn med apotekene, eller vil han gi signaler til Statens legemiddelverk om å øke tilsynsaktiviteten?

Svar:

Statens legemiddelverk (Legemiddelverket) og Statens helsetilsyn (Helsetilsynet) – inkludert Fylkesmennene – fører tilsyn med apotekene. Legemiddelverket fører tilsyn med overholdelse av legemiddeloven og apotekloven. Helsetilsynet fører tilsyn med at apotekenes virksomhet, herunder at autorisert helsepersonell og personell som yter helsetjenester i apoteket overholder kravene i helseovgivningen. Legemiddelverket og Helsetilsynet har inngått en samarbeidsavtale om gjennomføringen av tilsyn med apotek. Av Legemiddelverkets årsrapport om apotektilsyn for 2018 fremgår det at to av tilsynene som ble gjennomført var initiert med bakgrunn i saker som lå under Helsetilsynet/Fylkesmannen.

Det er apotekkjedene som eier de fleste apotek i Norge. Legemiddelverkets erfaring er at apotekkjedene har velutviklede opplærings- og kvalitetssystem for alle sine apotek, og erfarer at kjedetilknyttete apotek jevnt over holder en bra kvalitet. I tillegg til tilsyn i de enkelte apotek gjennomfører Legemiddelverket tilsynsmøter med apotekkjedene. Gjennom disse møtene kan Legemiddelverket få informasjon om hvordan kjedene jobber med sine kvalitetssystemer. Tilsvarende vil apotekkjedene kunne gjøre oppmerksom på områder hvor Legemiddelverket mener det er behov for særlig oppmerksomhet, slik at apotekkjedene kan sørge for at dette følges opp internt i deres apotek.

Det er Legemiddelverket som fag- og tilsynsmyndighet, som vurderer behovet for - og omfanget av - tilsyn med landets apotek. Legemiddelverket gjør til en viss grad risikobasert utvelgelse av hvilke apotek det føres tilsyn med. Det gjennomføres således tilsyn både i form av rene stikkprøver og mer målrettede tilsyn. Legemiddelverket opplyser at deres erfaring er at det er større kvalitetsforskjell i opplærings- og kvalitetssystemene for selvstendige og deleide kjedeapotek. Legemiddelverket opplyser at de på denne bakgrunn utfører tilsyn med selvstendige og de-

leide kjedeapotek, hyppigere enn de apotek som er heleid av apotekkjedene.

Legemiddelverket klassifiserer avvik som blir gitt ved apotektilsyn som «kritisk», «store» eller «andre». Legemiddelverket opplyser at fordelingen av antall avvik fordelt på alvorlighetsgradene ikke har endret seg i særlig grad den senere tid. Det ikke slik at det er flere eller mer alvorlige avvik selv om det etableres flere apotek. Eksempelvis opplyser Legemiddelverket at tallene for type og antall avvik for 2019 er sammenliknbare med hva som var tilfellet for 2016.

Av Legemiddelverkets årsrapport om apotektilsyn for 2018 fremgår det at årsaken til at det ble gjennomført færre tilsyn i apotek i 2018 sammenlignet med tidligere år, var redusert bemanning av apotekinspektører. Jeg er kjent med at Legemiddelverket i 2019 gjennomførte tilsyn med 3,3% av landets apotek. I 2012 var dette tallet 3,9%. Legemiddelverket opplyser at de for 2020 har som mål å gjennomføre tilsyn med 4% av landets apotek.

SPØRSMÅL NR. 627**Innlevert 29. desember 2019 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 7. januar 2020 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr****Spørsmål:**

En student fra Swaziland ble i 2015 invitert til Norge gjennom Students at risk som gir forfulgte og politisk engasjerte studenter sjansen til å fullføre utdannelsen i et annet land. Oppholdet var basert på at han var forfulgt og fengselet for politisk virksomhet og hadde flyttet til Sør-Afrika. Nå nekter Norge å godta at han er fra Swaziland og nekter ham å legge fram DNA-bevis som fakta.

Mener justisministeren asylsøkeren skal kunne nektes å legge fram DNA-bevis for sin reelle identitet, og i så fall hvorfor?

BEGRUNNELSE:

En asylsøker, bosatt i Bergen, flyktet til Sør-Afrika i 2014 etter å ha blitt torturert og fengslet for sin politiske aktivisme i Swaziland. Vedkommende har søkt om beskyttelse og politisk asyl i Norge, men søknaden er avslått, med begrunnelse at utlendingsmyndighetene mener det er usikkerhet rundt hans identitet og statsborgerskap. Vedkommende skal etter planen returneres tilbake til Sør-Afrika på nyttårsaften. Der risikerer vedkommende å bli utlevert

til myndighetene i Swaziland. Der kan et nytt fengselsopphold på minimum 10-15 år og tortur vente ham.

Svar:

Som utgangspunkt for ditt spørsmål vises det til en enkeltsak. Som representanten er kjent med, følger det av utlendingsloven at jeg som statsråd ikke kan involvere meg i avgjørelsen av enkeltsaker. Det er Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) som behandler og avgjør disse sakene, og jeg kommer derfor ikke til å kommentere den konkrete saken ytterligere.

På generelt grunnlag kan jeg si at biometriske kjenne tegn, som for eksempel DNA, er unike personlige trekk ved en bestemt person, men de sier ikke noe om hvem personen er. DNA-test benyttes i utlendingsforvaltningen for å fastslå om det eksisterer en biologisk relasjon mellom to eller flere personer som er en del av testen, for eksempel foreldre og barn-relasjon, om to personer er søsken eller har en annen nær familierelasjon. Siden man gjennom en DNA-test ikke vil kunne fastslå en persons identitet, vil heller ikke utlendingsmyndighetene kunne benytte en DNA-test som dokumentasjon på om en oppgitt identitet i seg selv er riktig eller falsk.

SPØRSMÅL NR. 628**Innlevert 29. desember 2019 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 9. januar 2020 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr****Spørsmål:**

En student fra Swaziland som nå bor i Norge, kjøpte et sør-afrikansk pass for å unngå å bli sendt tilbake til Swaziland og for å komme seg til Norge i 2015. Flyktningkonvensjonens artikkel 31 gir flyktninger rett til å bruke falske dokumenter når de er på flukt. Nå risikerer vedkommende å bli sendt ut av Norge på grunn av dette passet og får ikke asylsaken sin behandlet her.

Hvorfor respekterer ikke Norge flyktnings rett til bruk av falske dokumenter når de er på flukt, i henhold til Flyktningkonvensjonen?

Svar:

Flyktningkonvensjonen artikkel 31 nr. 1 inneholder et forbud mot å straffe flyktninger for ulovlig innreise og opphold, herunder for bruk av falske dokumenter som benyttes for en slik innreise for å kunne søke beskyttelse i riket. Det er imidlertid ingen sammenheng mellom at det er straffrihet for slik innreise og resultatet av søknaden.

Avgjørelsen som utlendingsmyndighetene tar av om vedkommende oppfyller vilkårene for å få beskyttelse i Norge er basert på en konkret vurdering av flere forhold i den enkelte sak. Det foretas bl.a. en vurdering av person-

ens asylgrunnlag og troverdigheten knyttet til dette, og situasjonen for vedkommende ved en eventuell retur til hjemlandet.

Som utgangspunkt for ditt spørsmål vises det til en enkeltsak. Som representanten er kjent med, følger det av utlendingsloven at jeg som statsråd ikke kan involvere meg i avgjørelsen av enkeltsaker. Det er Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) som behandler og avgjør disse sakene, og jeg kommer derfor ikke til å kommentere den konkrete saken nærmere.

Når det gjelder flyktningkonvensjonen artikkel 31 og spørsmålet om straffrihet, endret Riksadvokaten sine egne retningslinjer etter en avgjørelse i Høyesterett i 2014 angående dette spørsmålet, slik at påtalepraksis med bindende virkning ble justert i tråd med ordlyden i Flyktningkonvensjonen.

Jeg mener derfor at det ikke er dekning for påstanden om at Norge ikke respekterer Flyktningkonvensjonen.

SPØRSMÅL NR. 629

Innlevert 21. desember 2019 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 13. januar 2020 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Hva er kostnaden for norsk deltakelse i militære operasjoner i utlandet fra og med 1990 til i dag?

Lenk til vedlegg: <https://www.stortinget.no/globalassets/pdf/dokumentserien/2019-2020/dok15-201920-0629-vedlegg.pdf>

BEGRUNNELSE:

Det bes om samlet kostnad fra 1.1 1990 til 31.12 1998 og samlet kostnad fra 1.1 1999 til i dag. Det bes også om kostnad for hver enkelt operasjon og kort forklaring av beregningsmåten.

Svar:

Det spørres om samlede utgifter for perioden 1990-1998 og for perioden fra 1999 og frem til i dag. Det bes også om at utgiftene spesifiseres for hver enkelt operasjon og om hvilken beregningsmåte Forsvarsdepartementet legger til grunn.

Samlet utgift for perioden 1990-1998 er 7 174 mill. kr. Samlet utgift for perioden 1999-2019 er 24 874 mill. kr. Det er brukt løpende kronekurs. Vedlagt følger en oversikt som er brutt ned på hver operasjon og på hvert budsjettår for å synliggjøre utgiftene i større detalj. Utgifter ved utenlandsoperasjoner er i oversikten også uttrykt i prosent av de enkelte års forsvarsbudsjett.

Utgiftene knyttet til militære utenlandsoperasjoner beregnes ved å inkludere alle utgifter som ikke ville påløpt uten deployering. Dette omfatter tillegg utover personellens militære grunnlønn, trening og øving i forkant, kostnader ved deployering, inkludert nødvendig infrastruktur samt anskaffelse, vedlikehold og eventuell erstatning av misjonsspesifikt materiell.

SPØRSMÅL NR. 630**Innlevert 21. desember 2019 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 8. januar 2020 av olje- og energiminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

Mener olje- og energiministeren at den forventningen Mørenett som potensiell kjøper av 132kV-nettet har om å få hjelp av Statnett til å drifte regionalnettet i mange år gir grunn til å bremse prosessen og vurdere andre mulige kjøpere?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til mitt tidligere spørsmål, dokument nr. 15:411 (2019-2020), der jeg spurte:

"Hvordan vurderer statsråden Statnetts samfunnsansvar som oppfylt ved et salg av regionalnettet til en kjøper uten lokal tilstedeværelse, der Statnett likevel ser ut for å bli praktisk ansvarlig for driften og der det er en annen relevant, lokal kjøper?"

Bakgrunnen er at det ligger an til at Mørenett fra Sunnmøre får kjøpt 132kV-nettet av Statnett, mens Nordmøre og Romsdal Regionalnett burde kunne bli ansett som en mulig kjøper fordi de allerede har anlegg og drift i det aktuelle området. Nordmøre og Romsdal Regionalnett er dannet av fire nettselskaper fra Nordmøre og Romsdal, og disse går sammen om et felles eierselskap til regionalnettet. De ønsker å kjøpe regionalnettet av Statnett i sitt eget geografiske område.

Statsråd Freiberg svarte dette på spørsmålet:

"Statnett har som strategi å selge nettanlegg som ikke er å regne som transmisjonsnett for å fokusere på sin hovedoppgave. I forbindelse med salg av 132 kV nett i Møre og Romsdal har Statnett til hensikt å inngå en midlertidig drifts-, vedlikehold- og beredskapsavtale med Mørenett."

"Midlertidig" avtale har Mørenett i denne sammenhengen oppfattet som en avtale som kan gå over mange år, ifølge min samtale med direktøren 26/11. Dette handler om at Mørenett ikke har anlegg i det aktuelle området. Når Mørenett selv sier at de skal kunne få hjelp av Statnett i mange år framover, er dette ikke er forenelig med at Statnett selger for å konsentrere seg om sin hovedoppgave, nemlig 420kV-nettet. Det er viktig å merke seg at dersom målet for OED er færre nettaktører, stiller Nordmøre og Romsdal Regionalnett med en løsning der Statnett faktisk kan følge sin egen ønskede strategi langt bedre enn om de selger til Mørenett.

Svar:

Jeg er kjent med at Statnett har inngått en intensjonsavtale med Mørenett om salg av nettanleggene, forutsatt at nødvendige tillatelser er gitt før anleggene overdras. Det har vært stor kjøpsinteresse for nettanleggene fra flere nettselskaper. Etter min forståelse har dette vært en omfat-

tende prosess som har pågått lenge, og som har involvert alle berørte parter.

Jeg har fått opplyst at ved salg av nettanlegg inngås som regel drifts-, vedlikehold- og beredskapsavtale med kjøper for å sikre at kunnskapen om anleggene overføres på en betryggende måte. Dette vil derfor også være tilfelle ved et eventuelt salg av 132 kV nett i Møre og Romsdal til Mørenett.

Avtalen vil være for et begrenset tidsrom. Etter avtalens utløp vil Statnett være ute av all drift, vedlikehold og beredskap for de aktuelle nettanleggene. En overgangssordning med drifts-, vedlikehold- og beredskapsavtale er med på å sikre at god forsyningssikkerhet og beredskap opprettholdes i overgangsperioden, og vil være aktuelt uavhengig av om en kjøper allerede har lokal tilstedeværelse eller ikke.

Jeg vil få fram at skal et nettselskap overta driften av eksisterende anlegg, må blant annet signaler for overvåking og styring overføres til det selskap som skal overta anleggene. Avtalen gir tid for både kjøper og selger å tilpasse arbeidsstokken til et nytt arbeidsomfang. En avtale om gradvis overtaking av oppgaver bidrar til at overgangen fra tidligere eier til ny eier kan skje uten økt risiko for samfunnet og strømkundene. En slik avtale vil ifølge Statnett ivareta både arbeidstakernes og samfunnets interesser, uavhengig av hvem som er kjøper av de aktuelle nettanleggene.

I tråd med de rammer som fremgår av statsforetak-sloven skal det ikke legges føringer til Statnett med konkrete kriterier for salg av nettanlegg. Jeg legger uansett til grunn at Statnett i nødvendig grad utreder og vurderer alle sider ved salg av nettanleggene i de nordlige områder av Møre og Romsdal, og at foretakets beslutninger tas med formål om å oppnå en samfunnsmessig rasjonell drift og utvikling av transmisjonsnettet.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) avgjør om nettanlegg skal defineres som transmisjonsnett eller distribusjonsnett. Statnett søkte i 2017 til NVE om å få 132 kV anleggene sine i Møre og Romsdal omklassifisert. Omklassifiseres anleggene, kan de selges av Statnett. Dersom vedtaket fra NVE blir påklaget, er Olje- og energidepartementet klageinstans.

Med bakgrunn i det jeg her har redegjort for, ser jeg ikke noe grunnlag for departementet til å bremse den prosessen Statnett har lagt opp til.

SPØRSMÅL NR. 631**Innlevert 2. januar 2020 av stortingsrepresentant Marianne Marthinsen****Besvart 10. januar 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide****Spørsmål:**

I lys av den økende risikoen for bruk av kjernevåpen, og den humanitære katastrofen enhver bruk av kjernevåpen vil medføre - hvorfor stilte regjeringen seg avholdende til resolusjonen "Humanitarian Consequences of Nuclear Weapons" under FNs siste generalforsamling, og hvordan vil regjeringen sikre at atomvåpens humanitære konsekvenser ligger til grunn for sin tilnærming til nedrustning?

BEGRUNNELSE:

Resolusjonen "Humanitarian Consequences of Nuclear Weapons" er bredt anlagt og oppsummerer hovedfunnene fra de tre konferansene om kjernevåpens humanitære konsekvenser, herunder konferansen som Norge arrangerte om temaet i 2013. Resolusjonen understreker videre betydningen av en humanitær tilnærming til kjernefysisk nedrustning og ikkespredning. Norge var ikke blant de 136 landene som stilte seg bak resolusjonen.

Svar:

Regjeringen arbeider for å nå målet om en verden uten kjernevåpen i tråd med ikkespredningsavtalen (NPT). Stortingets enstemmige vedtak av 26. april 2016, samt Utredningen om forbudstrakten, ligger til grunn for norsk politikk på området, dvs. aktiv innsats for nedrustning samtidig som våre allianseforpliktelser ivaretas.

Resolusjonen «Humanitære konsekvenser av kjernevåpen» ble første gang fremmet under FNs Generalforsamling høsten 2015. Norge stemte avstående. Ingen NATO-land støttet resolusjonen. Resolusjonen ble også

ledsaget av flere nye og lignende resolusjoner. Dette ledet frem til vedtaket om Forbudstraktaten i 2017.

For å lykkes med nedrustning må vi engasjere de landene som har kjernevåpen. Å lede prosessen over i et forbudsspor fører til økt polarisering og at kjernevåpenstatene ikke deltar. Det gir mindre mulighet for å lykkes.

Norge har et bredt engasjement for nedrustning og ikke-spredning. Arbeidet med verifikasjon av nedrustning står særlig sentralt. Her har Norge lykkes med å involvere kjernevåpenstatene. Arbeidet går tilbake til 2007, langs flere spor, gjennom det tekniske arbeidet i Quad-partnerskapet (Norge, Sverige, Storbritannia og USA), det bredere samarbeidet i det internasjonale partnerskapet og ikke minst prosessene i FN.

Norge ledet FNs ekspertgruppe om verifikasjon av nedrustning. Rapporten fra gruppen anerkjenner at innsats for verifikasjon er vesentlig for å nå og opprettholde en verden uten kjernevåpen. I gruppen deltok de fem NPT-kjernevåpenstatene, samt India og Pakistan. Også en rekke land som støtter forbudet mot kjernevåpen deltok konstruktivt i gruppen. Denne prosessen er i seg selv tillitsbyggende.

Norge forhandlet i fjor høst frem en ny FN-resolusjon om nedrustningsverifikasjon basert på rapporten som 178 land støttet, og hvor 50 land fra alle regioner var med å fremme resolusjonen. Arbeidet blir tatt videre i en ny ekspertgruppe i FN.

Til grunn for Norges brede engasjementet for kjernefysisk nedrustning ligger nettopp en humanitær overbevisning som vi alle deler, og som Reagan og Gorbatsjov formulerte det i 1985: En kjernefysisk krig kan ikke bli vunnet og må aldri utkjempe.

SPØRSMÅL NR. 632**Innlevert 2. januar 2020 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad****Besvart 13. januar 2020 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

Kan jeg be om en oversikt over drivstoffavgifter pr. liter på diesel og bensin for årene 2005, 2013 og 2020, og kan det

samtidig bes om en oversikt over gjennomsnittlig pumpepris i 2020-kroner for årene 2005, 2013 og 2019?

Svar:

Den underliggende prisveksten i samfunnet vil trekke i retning av at nyere priser og avgiftssatser er høyere enn eldre priser og avgiftssatser. For å gjøre priser og satser sammenliknbare over tid, må derfor den generelle prisveksten i samfunnet korrigeres ut. Dette gjøres ved å regne

om løpende priser til faste priser for et gitt år, ved bruk av en prisindeks.

Tabell 1 og 2 gir en oversikt over drivstoffavgiftene på hhv. bensin og diesel for årene 2005, 2013 og 2020. Avgiftssatsene er oppgitt i både løpende kroner og i faste 2020-kroner. Ved omregning til faste 2020-kroner er Statistisk sentralbyrås konsumprisindeks benyttet.

Tabell 1: Avgifter på bensin. Nominelle og faste 2020-kroner.

	Nominelle kroner			KPI1	Faste 2020-kroner		
	Veibruks-avgift	CO2-avgift	SUM		Veibruks-avgift	CO2-avgift	SUM
2005	4,03	0,78	4,81	82,3	5,53	1,07	6,60
2013	4,78	0,91	5,69	95,9	5,63	1,07	6,70
2020	4,91	1,26	6,17	112,9	4,91	1,26	6,17

¹ KPI for 2020 er et anslag basert på KPI for januar til november 2019 samt en forventet prisvekst fra 2019 til 2020 på 1,9 prosent.

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.

Tabell 2: Avgifter på diesel. Nominelle og faste 2020-kroner.

	Nominelle kroner			KPI1	Faste 2020-kroner		
	Veibruks-avgift	CO2-avgift	SUM		Veibruks-avgift	CO2-avgift	SUM
2005	2,92	0,52	3,44	82,3	4,01	0,71	4,72
2013	3,75	0,61	4,36	95,9	4,41	0,72	5,13
2020	3,62	1,45	5,07	112,9	3,62	1,45	5,07

¹ KPI for 2020 er et anslag basert på KPI for januar til november 2019 samt en forventet prisvekst fra 2019 til 2020 på 1,9 prosent. Kilde: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.

Tabell 3 viser gjennomsnittlige pumpepriser på bensin og diesel. Prisene er et uveid gjennomsnitt av månedlige priser hentet fra Statistisk sentralbyrås statistikk over salg av petroleumsprodukter. Prisene er oppgitt i både

løpende kroner og i faste 2020-kroner. Ved omregning til faste 2020-kroner er Statistisk sentralbyrås konsumprisindeks benyttet.

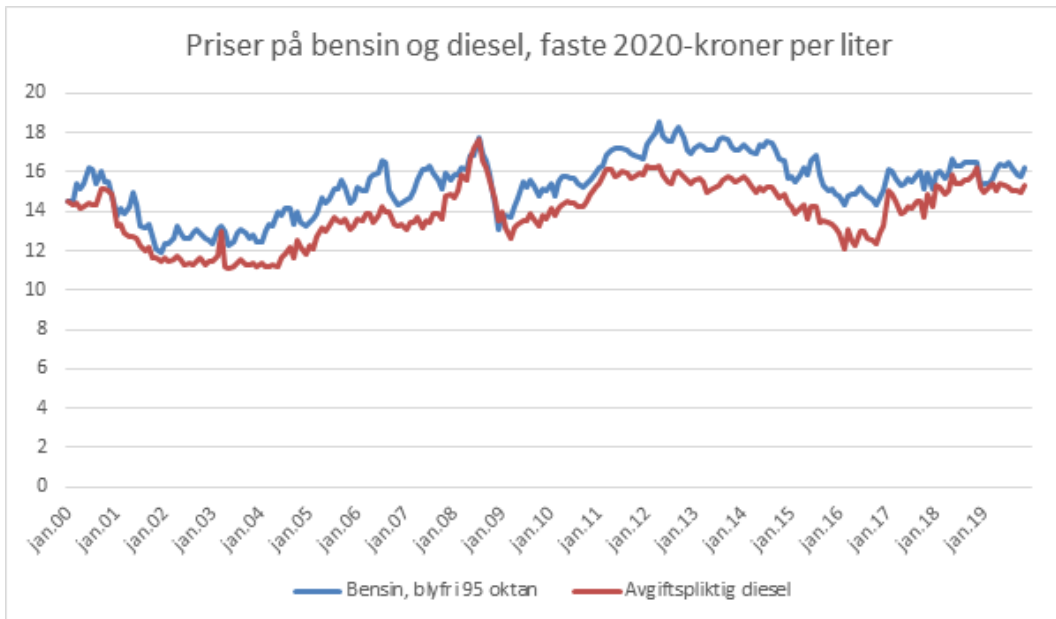
Tabell 3: Priser på drivstoff. Nominelle og faste 2020-kroner.

	Nominelle kroner ¹		KPI2	Faste 2020-kroner	
	Bensin	Diesel		Bensin	Diesel
2005	10,63	9,54	82,3	14,58	13,09
2013	14,72	13,14	95,9	17,33	15,46
2019	15,72	14,92	110,8	16,01	15,20

¹ Priser for 2019 er et anslag basert på priser for januar til november 2019.

² KPI for 2019 er et anslag basert på KPI for januar til november 2019. KPI for 2020 er et anslag basert på KPI for januar til november 2019 samt en forventet prisvekst fra 2019 til 2020 på 1,9 prosent.

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.

Figur 1 viser pumpepriser på bensin og diesel i faste 2020-kroner. Prisstatisikken er har månedstall t.o.m. november 2019.

Figur 1: Priser på bensin (blyfri 95 oktan) og avgiftspliktig diesel. Faste 2020-kroner per liter.

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.

Figuren viser at prisen på bensin siden 2005 stort sett har variert mellom 14 og 18 kroner per liter. Bensinprisen var reelt sett på sitt høyeste i 2012, da prisen flere ganger var over 18 kroner per liter. I november 2019 var bensinprisen i overkant av 16 kroner per liter.

Figuren viser at prisen på diesel siden 2005 stort sett har variert mellom 12 og 16 kroner per liter. Dieselpriisen er dermed gjennomgående noe lavere enn bensinprisen. Dieselpriisen var reelt sett på sitt høyeste i 2008, da prisen var opp mot 18 kroner per liter. I november 2019 var dieselpriisen i overkant av 15 kroner per liter.

SPØRSMÅL NR. 633

Innlevert 3. januar 2020 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 9. januar 2020 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr

Spørsmål:

Mange kulturtilbud har frivillige og ordensvakt hold som en del av sin drift for å ha et godt og trygt tilbud. Endringer for vaktvirksomhet og egenvakt hold kan få store konsekvenser.

Hvordan har prosessen for potensielle endringer for vaktvirksomhetslova og ordensvakt opplæring vært fra 2017 og til dags dato, og hva konkluderes det med at vil skje videre knyttet til læreplan og krav for ordensvakter i egenvakt hold?

Svar:

Jeg vil innledningsvis understreke at opplæringskravene i vaktvirksomhetsloven kun gjelder når det utføres reelle vakt tjenester slik de er definert i loven. I vaktvirksomhetsforskriften § 2 er det presisert at det ved vurderingen av om en tjeneste skal regnes som vakt tjeneste etter loven skal legges vekt på tjenestens formål og karakter, særlig på risikoen for bruk av makt og andre kvalitets-, sikkerhets- og rettssikkerhetshensyn tilsier at tjenesten omfattes av vaktvirksomhetsloven.

Forskriften gir veiledning om hvilke typer tjenester som typisk faller innenfor og utenfor begrepet vakt tjene-

neste, slik at frivillige organisasjoner og andre som driver kulturtilbud lettere skal kunne vurdere hvilke krav som stilles. Det fremgår blant annet av forskriften at tjenester som utøves på mindre arrangementer der det ikke forventes ordensmessige problemer, og tjenester som i hovedsak er innrettet for å ivareta servicehensyn, som vaktmestertjeneste, vilkårspareringsvakt, resepsjons- og portnertjeneste, bartender- og garderobetjeneste, ryddehjelp, innslippkontroll og annen veiledende vertsfunksjon, ikke skal regnes som vaktjeneste. Der forskriften ikke gir tilstrekkelig veiledning om en tjeneste faller innenfor eller utenfor vaktvirksomhets-loven, må avklaring søkes hos lokalt politi. Dette gjelder særlig for store arrangementer og utesteder, der politiet vil måtte gå inn med pålegg om vakthold dersom ordensmessige behov ikke anses forsvarlig dekket.

Jeg er opptatt av at det ikke stilles for strenge krav til opplæringen av nødvendige ordensvakter i egenvakthold. Det vil kunne føre til at arrangementer i regi av frivillige organisasjoner som trenger ordensvakter blir for kostbare. At idrettslag arrangerer f.eks. konserter har vært en viktig del av dugnadsarbeidet til mange klubber.

Arbeidet med å utarbeide læreplan for ordensvakter i egenvakthold har pågått i svært lang tid fordi det har vært stor uenighet om omfanget på opplæringen. Politidirektoratet fastsatte i juni 2017 en læreplan med krav om

120 timers opplæring. Dette ble støttet av NHO Service og sikkerhetsbransjen, mens NHO Reiseliv, Studentsamfunnene og Fellesforbundet ønsket et lavere timetall (35-40 timer) basert på deres bruk av frivillige til å utføre egenvaktjeneste og at et for høyt timetall ville medføre store økonomiske konsekvenser for dem.

Etter Justis- og beredskapsdepartementets møter med berørte parter i desember 2017, fikk Politidirektoratet i oppdrag å konsultere partene på ny og fastsette en læreplan med et redusert timeantall. Med utgangspunkt i en arbeidsgruppe med representanter fra bl.a. NHO Service og NHO Reiseliv, fastsatte Politidirektoratet

12. november 2018 ny læreplan på 80 timer, hvorav 60 timer teori og 20 timer praksis med godkjent instruktør.

Det var fortsatt stor uenighet om timetallet da daværende statssekretær Torkil Åmland hadde møte med berørte parter 10. januar 2019. Våren 2019 ble det derfor avholdt flere møter med Nærings- og fiskeridepartementet og Kulturdepartementet for å komme frem til et akseptabelt nivå på opplæringen. Det er videre i november 2019 gjennomført nye møter med henholdsvis NHO Reiseliv og NHO Service og Handel.

Regjeringen vil snarlig ta stilling til spørsmålet om læreplanen.

SPØRSMÅL NR. 634

Innlevert 3. januar 2020 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 10. januar 2020 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Viser til endringer i yrkestransportloven for drosjer. Det er flere utfordringer knyttet til hva slags tilbud og arbeidsforhold det blir i drosjebransjen. Viser òg til høringssvaret fra Oppland Fylkeskommune.

Hvordan mener statsråden samkjøring av statlige, fylkeskommunale og kommunale anbud skal skje, i hvor stor grad skal fylker stå administrativt og økonomisk ansvarlig for å sikre et drosjetilbud med eneretter der det ikke er kommersielt lønnsomt, og hvorfor kan ikke fylker få fullmakter til å hele forvalte tilbudet?

Svar:

Eg er oppteken av at drosjemarknaden i heile landet skal fungere godt. Dei regelendringane som er vedtekne på drosjeområdet skal leggje til rette for større fleksibilitet, betre konkurranse og moglegheit for innovasjon i næringsga.

Ulike aktørar har både i dag og i framtida behov for å kjøpe drosjetenester i marknaden. Ansvar for ulike tenester er lagt til ulike nivå hos styresmaktene.

Det er opp til fylkeskommunane og andre ansvarlege styresmakter, som helseføretaka, å vurdere om det er formålstenleg å samordne kjøp og eventuell tildeling av enerettar i det enkelte tilfellet. Samordninga må skje innanfor rammene av gjeldande regelverk, mellom anna regelverket om offentlege kjøp.

Så vidt eg er kjend med er fleire fylkeskommunar i dialog med helseføretaka om mogleg samordning.

Fylkeskommunane må vurdere kva transporttilbodet i fylket skal vere. Dersom marknaden ikkje gjev eit slikt tilbod på kommersielle vilkår, kan fylkeskommunen, på same måte som i kollektivtransporten, gje kompensasjon for å sikre eit betre tilbod. Fylkeskommunane kan gje kompensasjon i form av tilskot eller einerett, innanfor ramane av gjeldande rett og dei vedtekne regelendringane. Det er fylkeskommunen sitt ansvar å foreta samfunnsøkonomiske prioriteringar med grunnlag i tilgjengelege ressursar.

Eg forstår det siste spørsmålet slik at ein ønskjer svar på kvifor fylkeskommunane ikkje kan få ansvaret for å forvalte kjøp av drosjetenester knytt til andre styresmakter sine ansvarsområder, til dømes pasienttransport. Ansvaret for ulike tenester er fordelt mellom ulike styresmakter og ulike nivå av styresmakter. Dette har samanheng med det generelle ansvaret til dei ulike styresmaktane. Helseføretaka sitt ansvar for kjøp av pasienttransport heng saman med ansvaret dei har for helsetenester. Dei styresmaktene som har ansvaret for dei ulike områda kan ha heilt ulik inngang til kjøp av transporttenester og kva omsyn som er viktige å ivareta.

SPØRSMÅL NR. 635

Innlevert 3. januar 2020 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 9. januar 2020 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Korleis vil statsråden konkret fylgja opp rapporten etter granskning av Mattilsynet - og vil statsråden opne for løysingar som gjev høve til å få vurdert enkeltsaker på ny?

GRUNNGJEVING:

Granskninga er satt i gang etter vedtak i stortinget. Førebels er ikkje stortinget orientert om granskninga.

Rapporten har sterk kritikk og det kan vel ikkje vera mogleg å sjå bort frå at feil i Mattilsynet kan ha gitt feil avgjerder i konkrete saker.

Svar:

Mattilsynets direktør har i møte den 12. desember 2019 orientert meg om hvordan Mattilsynet vil følge opp funnene fra granskningen med en plan for konkrete tiltak i tiden fremover.

Mattilsynets nye direktør har umiddelbart tatt tak i situasjonen og har opprettet en innsatsgruppe for å sikre tempo og kraft i gjennomføringen av tiltak. Mattilsynet vil i hovedsak ha fokus på å få til bedre dialog og kommunikasjon på tilsyn og med næringene mer generelt, sette i verk tiltak som bidrar til å gjøre det enklere å forstå regelverket og dermed enklere å etterleve, og ha tydeligere styring av planlegging, gjennomføring og oppfølging av tilsyn.

Granskningen som KPMG har gjennomført, var en systemgjennomgang for å se hvordan Mattilsynet plan-

legger, gjennomfører og følger opp tilsyn – og var ikke en gjennomgang av enkeltsaker. Mattilsynet gjennomfører i tillegg en internrevisjon av forvaltningskvalitet i tilsynet med mat og dyr i Rogaland. Det kan ikke utelukkes at denne og andre undersøkelser Mattilsynet gjør av sin forvaltningspraksis, vil avdekke behov for å se nærmere på enkelte saker. Mattilsynet har orientert meg om at de fortløpende vil vurdere dette.

Jeg vil ha en tett dialog mellom departementene og Mattilsynet om oppfølging av funn fra granskningen. Jeg vil derfor ha flere felles møtepunkt med Mattilsynet fremover, utover styringsmøtene.

SPØRSMÅL NR. 636**Innlevert 6. januar 2020 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold****Besvart 14. januar 2020 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til å gjøre tiltak, eventuelt loven-
dring, som hindrer framtidig offentliggjøring av Jegerreg-
istret, og ser statsråden noen betenkeligheter med at slikt
register offentliggjøres?

BEGRUNNELSE:

Før jul tillot Miljødirektoratet offentliggjøring av navnelis-
ter på lisens- og kvotejegere fra Jegerregistret. Disse listene
har blitt publisert i flere aviser, blant annet Smaalenenes
Avis 28. desember.

En ting er debattklimaet knyttet til felling av ulv, som
vi vet er høyt og har ført til trusler og sjikane mot jegere.
En annen ting er alvorlighetsgraden av å offentliggjøre
hvor det finnes våpen lett tilgjengelig for kriminelle.

Svar:

Etter mitt syn ivaretar offentleglova allerede de aktuelle
hensynene som eventuelt bør kunne danne grunnlag

for unntak fra innsyn for opplysninger i Jegerregisteret
knyttet til lisensjegere. Jeg viser i dette tilfellet særlig til
unntakene i de to første alternativene i lovens § 24 tredje
ledd, som lyder:

"Det kan gjerast unntak frå innsyn for opplysningar når
unntak er påkravd fordi innsyn ville lette gjennomføringa av
straffbare handlingar. Det same gjeld opplysningar der unntak
er påkravd fordi innsyn ville utsetje enkeltpersonar for fare (...)."

Som redegjort for i mitt svar på spørsmål nr. 643,
har jeg imidlertid vurdert at det ikke foreligger forhold
i denne saken som medfører at disse unntakene fra inn-
synsretten kommer til anvendelse. Jeg kan heller ikke se at
disse unntakene bør være mer omfattende, eller at andre
forhold bør kunne danne grunnlag for unntak.

Jeg ser på nåværende tidspunkt, og ut fra de forhold-
ene som foreligger i denne konkrete saken, derfor ikke
behov for en mer omfattende adgang for å gjøre unntak
fra innsynsretten for opplysninger knyttet til lisensjegere
enn det offentleglova i dag gir grunnlag for når det gjelder
Jegerregisteret.

SPØRSMÅL NR. 637**Innlevert 4. januar 2020 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen****Besvart 13. januar 2020 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Når vil den nye manuelle løsningen for personalbilletter
for jernbaneansatte og -pensjonister være på plass?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til Dokument nr. 15:541 (2019-2020), der stats-
råden ga et svar som ble positivt mottatt. Statsråden sier
der:

"Entur vil likevel tilby ei manuell løysing for dei som ik-
kje har moglegheit til eller ønskjer å nytta smarttelefon eller
nettbrett. Løysinga føreset at billetten tingast via Entur sitt
kundesenter i forkant av ei reise, og at billetten blir henta ut via
aktivering av reisekort, i form av papirbillett på ein automat

eller at den blir sendt på e-post. På enkelte større stasjonar kan
dessutan billetten hentast ut via betent billettsal."

Jeg har mottatt en henvendelse fra en jernbanepens-
jonist som hadde merket seg svaret fra statsråden. Ved-
kommende skulle reise fra Drammen til Bergen, men ble
via Entur kun henvist til den nye appen, uten tilbud om
manuell løsning. Vedkommende fikk hjelp fra en it-kyndig
bekjent, som holdt på i flere timer over to dager, forgjeves,
med telefoner til både kundeservice og fribillett-kontoret.
Til slutt fikk de beskjed om at heller ikke appen fungerte.
Det ble derfor ingen reise.

Jeg ber derfor statsråden ta et hurtig initiativ, slik at
både den nye appen og tilbudet om manuell løsning via
Entur kan fungere som forutsatt.

Svar:

Som gjort greie for i eit tidlegare svar, som stortingsrepresentanten refererer til, skal det innan 1. juli 2020 etablerast ei løysing for kjøp og validering av personalbilletter til private reiseføremål for å oppfylle dei nye krava til skatting av naturalytingar. Den tekniske løysinga er under utvikling, og Jernbanedirektoratet vil i samarbeid med Entur gå ut med informasjon til verksemdene når løysinga er klar for implementering i andre kvartal 2020.

Som òg nemnd i vårt tidlegare svar, vil det bli etablert ei manuell løysing for brukarar som ikkje kan bruka smarttelefon, web eller nettbrett. Løysinga skal baserast på at brukaren ringer Entur sitt kundesenter for å tinga billett for uthenting på automat eller i betent billettsal,

eventuelt via sending på e-post. Det skal dessutan vera mogleg med uthenting av billett via ombordpersonalet sin salsterminal i tog med plassreservering.

Fram til etablering av ny løysing, blir dagens rutinar for bruk av personalbillett vidareført. Innehavarar av personalbillett kan anten bruka reisekort eller App for å lasta inn sin årsbillett. Til plassregulerte tog (ferntog) kan brukaren bestilla plassbillett via Entur sin kundetelefon for uthenting i toget.

Jernbanedirektoratet vil sikra at verksemdene som deltar i personalbillettordninga får god informasjon i forkant av implementeringa av ny løysing seinare i år. Vidare leggast det til grunn at verksemdene står for informasjon til tilsette og pensjonistane sine.

SPØRSMÅL NR. 638

Innlevert 5. januar 2020 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 9. januar 2020 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr

Spørsmål:

Hva var politidekning pr. 1000 innb. pr. 31.12.2019 for det enkelte politidistrikt, totalt for politidistriktene, totalt inklusiv særorgan og totalt inklusiv PST?

Svar:

I perioden 31.12.2013 til 30.09.2019 har bemanningen i politiet økt med om lag 2 800 årsverk. Av disse er i underkant av 1 700 politiårsverk, hvorav i underkant av 1 500 har kommet i politidistriktene. Politidekningen har økt

fra 1,71 i fjerde kvartal 2013 til 1,94 i tredje kvartal 2019, og viser at vi er i rute til å nå målet om 2 polititjenestepersoner per 1000 innbyggere på nasjonalt plan i løpet av 2020. For politidistriktene isolert sett var politidekningen pr. 1000 innbyggere i tredje kvartal 2019 på 1,75, mens den totalt inklusivt særorgan var på 1,89 og totalt inklusivt PST på 1,94.

For politidekning i det enkelte politidistrikt pr. 30.09.2019 viser jeg til nedenstående tabell som ligger åpent på politiets nettside (www.politiet.no) under området aktuelt, tall og fakta.

	Politidekning pr. 1000 innb. 30.09.2019
Oslo politidistrikt	2,50
Øst politidistrikt	1,54
Innlandet politidistrikt	1,60
Sør-Øst politidistrikt	1,51
Agder politidistrikt	1,64
Sør-Vest politidistrikt	1,57
Vest politidistrikt	1,51
Møre og Romsdal politidistrikt	1,53
Trøndelag politidistrikt	1,52
Nordland politidistrikt	1,84
Troms politidistrikt	1,90
Finmark politidistrikt	3,35

Totalt politidistrikt	1,75
Totalt inkl. særorgan	1,89
Totalt inkl. PST	1,94

For å beregne politidekningen ved utgangen av 2019 er vi avhengig av tilgang på befolkningstall per 31.12.2019. Befolkningstall ved utgangen av 2019 blir først tilgjengelig

fra Statistisk Sentralbyrå 27. februar 2020. Tall for politidekning per 31.12.2019 kan derfor tidligst beregnes på dette tidspunktet.

SPØRSMÅL NR. 639

Innlevert 4. januar 2020 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 17. januar 2020 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Mange ganger blir det henvist til at helikopter skal sikre akutt helsehjelp når avstandene er store. I virkeligheten er det store forskjeller i helikopterregularitet, avhengig av geografi, vær, klima og annet. Dette kommer dårlig fram når statistikk presenteres, og gjennomsnittstall kan skjule store lokale variasjoner.

Kan helseministeren bidra til å få fram reel tilgjengelighet på kommunenivå, også differensiert innad i kommunen, dersom det er kommuner med betydelige lokale forskjeller internt?

BEGRUNNELSE:

Det er spesielle utfordringer knyttet til å operere ambulanshelikoptre i en polar kystregion.

Svar:

Ambulanshelikoptertjenesten er en risikoutsatt tjeneste. Helikopteroperasjonene karakteriseres av betydelige luftfartsfaglige utfordringer. Den flyoperative virksomheten er regulert i regelverket fra EASA, som er EUs byrå for flysikkerhet. Formålet er å sikre et høyt og ensartet nivå for flysikkerheten i Europa. For å kunne operere med ambulanshelikopter kreves det en egen godkjenning. Dette innebærer at den flyoperative delen må tilrettelegges og utøves innenfor en sikkerhetsmessig ramme som ikke utsetter mannskap, pasient eller tredjeperson for unødig risiko. Nødvendige krav til sikkerhet medfører at helikoptrenes evne til å gjennomføre ambulanseoppdrag i stor grad påvirkes av vær, klima og andre utfordringer.

Generelt er det slik at antallet gjennomførte helikopteroppdrag er størst nærmest basene og avtar jo lengre

bort fra basen en kommer. Dette skyldes i hovedsak at bruk av ambulanshelikopter i akutte situasjoner blir mindre relevant hvis responstiden er lang.

Det finnes per i dag ingen lett tilgjengelig nasjonal statistikk som viser gjennomføringsevnen for ambulanshelikopter ut i fra geografi, vær og klima fordelt på kommuner. Men det er gjort enkelte avgrensede studier for mindre områder som viser stor variasjon i helikoptrenes gjennomføringsevne mellom sommer og vinter, og mellom kyst og innland. Blant annet en undersøkelse fra Helgeland, gjengitt i Tidsskrift for Norsk Legeforening nr. 11, 2009. Det finnes også en masteroppgave fra 2014 ved Nord Universitet som behandler dette temaet. Begge disse publikasjonene kan fås ved å kontakte Luftambulansetjenesten HF.

All luftfart påvirkes av vær. Som en konsekvens av dette er luftambulansetjenesten definert som en tilleggsressurs. Den er bare tilgjengelig når det er vær til å fly. I perioder kan tjenestens helikoptre bli stående på bakken i lengre tid når det er kraftig uvær i et område i landet. Luftambulansetjenesten HF har informert meg om at ca. 10 pst. av ambulanshelikopteroppdragene i snitt blir kansellert på grunn av vær- og siktførhold, landet og året sett under ett. Det er både lokale variasjoner og sesongmessige variasjoner. Informasjon om dette registreres i luftambulansetjenestens dokumentasjonssystem og denne statistikken benyttes av helseforetakene i deres prehospital analyse for dimensjonering av deres akutthelsetjenester. Lokal akuttmedisinsk beredskap er basert på bilambulans og kommunal legevakt, kombinert med akuttstasjon i forsvarlig avstand fra befolkningen. På landbasis løses opp mot 98 pst. av alle ambulansoppdrag med bil.

Ambulansetransport med fly, helikopter, bil og båt utfyller hverandre. Avhengig av hvilket oppdrag som skal utføres vil en ressurs foretrekkes fremfor en annen, eller eventuelt erstatte en manglende kapasitet. I enkelte tilfeller benyttes flere ressurser for å løse oppdraget.

Mørke, snø og tåke er forhold som ofte stopper et helikopteroppdrag fordi sikten blir for dårlig. Samtidig har helikoptre den fordel at de ikke er avhengig av en flyplass for å lande, og de fly en ambulansebil i møte så langt været tillater. Videre kan de lande i terrenget, og avvente videre flyging inntil været bedrer seg, før de fortsetter oppdraget. Gjennomføringsevnen til ambulanshelikoptrene vil derfor kunne variere fra minutt til minutt.

En del helikopteroppdrag stoppes også på grunn av fare for ising. Hverken ambulanshelikoptrene eller dagens redningshelikoptre har avisingsutstyr. For de tre typene ambulanshelikoptre som brukes i dagens tjeneste vil det gi større ulemper enn fordeler å ha dette utstyret montert. Men de nye store redningshelikoptrene som snart skal fases inn blir levert med avisning. Dette vil medføre betydelig større gjennomføringsevne i krevende værforhold med ising, og selvfølgelig styrke tilgjengeligheten på ambulanshelikopter-tjenester i hele landet.

I godt vær er gjennomføringsevnen til helikoptrene stort sett lik over hele landet. I den mørke årstiden er den best ved kysten og i lavlandet, og dårligere i høyden og i innland. For dagens helikoptre blir høye fjellkjeder, trange fjorder og dalfører ofte fysiske hindringer for gjennomføring av helikopteroppdrag i dårlig vær. Kystnære oper-

asjoner der en kan fly lavt over havet er generelt mindre utsatt for ising enn oppdrag der det flys innover i landet og i høyden der temperaturen ofte er lavere. Langs havet og i lavlandet kan en oftere fly under skydekket selv om dette ligger lavt.

Det er gjort mye for å øke ambulanshelikoptrenes gjennomføringsevne i vanskelige værforhold de siste årene. Luftambulansetjenesten har anskaffet helikopter-tjenester som krever helikoptre med svært avansert navigasjons- og sikkerhetsutstyr ombord. Dette har gjort det mulig å utvikle flere typer avansert instrumentflyging som sikrer navigering ved dårlig sikt og samtidig mindre fare for ising i tåke, snø og regn.

Luftambulansetjenesten HF har sammen med Avinor og Norsk Luftambulans AS, utviklet et lavtliggende nasjonalt rutenett for instrumentflyging. Dette kan sammenlignes med en digital Europavei 6 som går mellom landets sykehus. Avinor mener Norge var først i verden med et slik nasjonalt rutenett da ble tatt i bruk i 2017. Med et stort bidrag fra Stiftelsen Norsk Luftambulans er det i tillegg utviklet 61 avanserte GPS-baserte inn- og utflygingsruter, såkalte PinS prosedyrer (Points in Space), til landets sykehus og en rekke andre steder ute i kommunene. Stiftelsen har også satt opp 96 værkamera over hele landet som hjelper helikopterpilotene til å bedømme om det er mulig å fly oppdrag til aktuelle steder. Men det er dessverre fortsatt slik at været i betydelig grad stopper oppdrag med ambulanshelikopter, særlig i den mørke årstiden.

SPØRSMÅL NR. 640

Innlevert 4. januar 2020 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 17. januar 2020 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Nordland topper den dystre statistikken over hvor mange som omkom i trafikken i 2019. Nordland har hatt den desidert største økningen drepte, hele 16 stykker omkom i fjor. Tallene er urovekkende, og vi vet det er mange flaskehals og strekninger som må utbedres for å oppnå bedre veier og større sikkerhet.

Hva vil statsråden gjøre for å motvirke denne negative trenden, og er det mulig i lys av situasjonen å forskuttere noen av de planlagte veiutbedringene i Nordland?

BEGRUNNELSE:

Her er noen av de viktigste planlagte statlige veiprojektene i Nordland, og flere er ferdig til oppstart.

E6 Helgeland Sør (siste parseller ved Majavatn)

E6 Sørrelva – Borkamo (Ny trasé)

E6 Ny trasé gjennom Sørfold (Tunneler og ny trasé)

E6 Ulvsvågskaret tunnel (Mørsvikbotn – Ballangen

KVU)

E6 Kråkmo Sør

Prosjektet «Fra bru til bru» E6 og Rv. 80

Svar:

at det går i riktig retning og talet på omkomne i trafikken har totalt sett gått ned med om lag 40 pst. sidan 2013. Dette er bra, men eitt dødsfall i trafikken er fortsatt eitt for mykje, og det viser at satsinga på trygge og gode vegar er rett og skal fortsette. 16 av dei omkomne i 2019 var i Nordland. Dette er ein tredobling i fylket i forhold til 2018, og følgjer etter fleire år med reduserte tal over drepne i fylket. Det er ennå for tidleg å seie om dette er ein tilfeldig auke eller ikkje. Ein må sjå ein tendens over fleire år for å kunne si at det er noko spesielt med Nordland. Alle dødsulukker i vegtrafikken blir analysert av Statens vegvesen si ulukkesanalysegruppe (UAG). Analysane gir eit svært viktig kunnskapsgrunnlag, til bruk i arbeidet med å førebygge trafikkulukker.

Ulukkene i Nordland skjer over heile vegnettet, og det er derfor viktig med ei brei tilnærming til trafikksikkerheitsarbeidet. I tillegg til drift, vedlikehald og fysiske vegutbetringar, blir det nytta store ressursar på ulike trafikant- og køyretøyretta tiltak. Det er eit stort tal på aktørar som er involvert i trafikksikkerheitsarbeidet. Det er summen av innsatsen til dei statlege, fylkeskommunale og kommunale aktørane, samt ulike interesseorganisasjonar, som skal sikre at vi når dei ambisiøse måla i trafikktryggleiksarbeidet, og at vi kan bevege oss i retning av nullvisjonen, dvs. eit transportsystem der ingen blir drepne eller hardt skadde.

Det er naudsynt å gjere tiltak på fleire strekningar på riksvegnettet, både av omsyn til trafikktryggleiken og framkomsten. Dette gjeld òg riksvegane i Nordland.

Fleire av dei strekningane som representanten Mossleth nemner i grunngevinga for spørsmålet er allereie vurdert i inneverande Nasjonal transportplan (NTP) 2018-2029. I NTP 2018-2029 er det difor prioritert fleire prosjekt som vil betre trafikktryggleika og framkomsten på desse strekningane. Eg håper at også fylkespolitikarane som har ansvar for ein stor del av vegnettet i Nordland prioriterer betre samferdsel i årene som kjem.

Eg vil vise til at dei fleste av prosjekta i NTP først er føreset prioritert i siste del av planperioden. Arbeidet med rulleringa av Nasjonal transportplan 2022-2033 er no i gang for fullt, og desse prosjekta vil bli vurdert i samband med dette arbeidet.

Eg vil også vise til det er opna ei rekke større vegprosjekt i Nordland dei siste åra. Etter 2014 er følgjande vegprosjekt opna i Nordland fylke:

2014

E10 Solbjørnneset - Hamnøy

E6 Moskenes ferjekai

2015

E10 Trældal - Leirvik (del av Hålogalandbrua)

2016

E6 Kråkmofjellet nord

E10 Trældal - Leirvik

2018

E6 Finneidstraumen bru

E6 Hålogandsbrua

2019

E6 Helgeland nord

E6 Helgeland nord, Krokstrand-Bolna

Rv. 77 Kjernfjellet

SPØRSMÅL NR. 641

Innlevert 5. januar 2020 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 14. januar 2020 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Når vil regjeringen legge fram en sak om en permanent løsning for småflytrafikken i Oslo-området?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med behandlingen av representantforslag fra Senterpartiet om Kjeller flyplass i juni 2017, uttalte en enstemmig komité at:

"Komiteen vil vise til at Kjeller i dag står for en tredjedel av den totale småflyvirksomheten i Norge. Komiteen viser videre til at statsråden i sitt brev understreker at rullebanen på Kjeller vil være tilgjengelig for småflymiljøet i regionen inntil utgangen av 2023, etter en gradvis nedbygging av forsvarsvirksomheten. Komiteen vil også vise til Innst. S. nr. 1 (1992–1993), jf. St.prp. nr. 90 (1991–1992), om utbygging og finansiering av hovedflyplass for hovedstadsområdet, der det ble forutsatt at det skulle etableres en småflyplass i Oslo-området. Dette etter at småflyene og småflymiljøet i regionen måtte forlate Fornebu.

Komiteen vil på denne bakgrunn be regjeringen legge fram en sak om en permanent løsning for småflytrafikken i Oslo-området.

Samferdselsdepartementet bestilte i 2018 en utredning om ulike alternativer for en permanent løsning for småflyaktiviteten i Østlandsområdet. Oslo Economics levert sin rapport i januar 2019. Samferdselsdepartementet ga da uttrykk for at man "vil nå gå igjennom rapporten, og vurdere anbefalingene som er gitt."

I rapporten slås det fast at en permanent løsning for småflyaktiviteten i Østlandsområdet kan oppnås både med konsentrert innsats mot en flyplass, og med spredt innsats mot flere flyplasser. Med en høy vektlegging av brukernytten anbefales det i rapporten at det legges til rette for at Eggemoen ved Hønefoss blir et permanent tilholdssted for småflyaktiviteten. Dersom brukernytten tillegges mindre vekt, anbefales det i rapporten en løsning der innsatsen blir spredt over flyplassene Jarlsberg, Rakkestad og Rygge. En helt ny flyplass for småfly anbefales ikke.

SPØRSMÅL NR. 642

Innlevert 5. januar 2020 av stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen

Besvart 13. januar 2020 av olje- og energiminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

Mener regjeringen at de praktiske mulighetene for vanning bør styrkes for å bedre beredskapen for nok mat i møte med utfordrende værforhold?

BEGRUNNELSE:

I Dokument nr. 15:2326 (2018-2019) kom det fram at departementet kunne komme til å behandle spørsmålet om vanning ved Bore i Klepp kommune i Rogaland. Landbruksministeren har på vegne av regjeringen uttrykt at det er fornuftig å kunne investere i vanningsanlegg for klimatilpassing og for å redusere risikoen for tap av avlinger som følge av tørke.

Svar:

I likhet med landbruks- og matministeren er jeg positiv til investeringer i vanningsanlegg for å redusere risikoen for tap av avlinger. Dersom et vanningsanlegg gir liten restvannføring i vassdraget eller på annen måte kan være til skade eller ulempe for allmenne interesser, kan det som

Svar:

Utgreiinga frå Oslo Economics og Vista utredning vart i mars 2019 vurdert av Luftfartstilsynet. Tilsynet har i si vurdering ikkje lagt føringar for val av konsept.

Småflymiljøet er i stor grad fundamentert på frivilligheit og det er avgjerande at dei som skal nytta den nye løysinga, er involvert i prosessen. Departementet har derfor lagt vekt på ein god og open dialog med allmennflymiljøet, og har i ettertid hatt møte med Norges Luftsportforbund, der departementet har orientert om rapporten og vidare framdrift. Departementet har vitja flyplassen og teknologiparken på Eggemoen, og sett kva for moglegheit som finst der.

Samferdselsdepartementet arbeider no med å kartlegge moglegheitsrommet for alternativa som er skissert i rapporten. Eg vil så snart ei løysing er klar legge fram eit forslag til permanent løysing for Stortinget.

for andre vassdragstiltak i så fall være behov for tillatelse etter vannressursloven.

Hvis et vanningsanlegg er viktig av hensyn til beredskap for å hindre tap i matproduksjon, vil dette være et viktig hensyn som inngår i konsesjonsvurderingen.

Jeg mener at denne lovbestemte konsesjonsbehandlingen ikke er til hinder for en aktiv planlegging for å utvikle godt tilpassede og effektive vanningsanlegg.

SPØRSMÅL NR. 643**Innlevert 6. januar 2020 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold****Besvart 14. januar 2020 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen****Spørsmål:**

Mener statsråden det var en rett avgjørelse av Miljødirektoratet å tillate offentliggjøringen av personer som har søkt om å få delta på lisensjakt på ulv, hvis ja, ser eventuelt statsråden noen betenkeligheter med slik offentliggjøring, og hvilken vekt har forvaltningen lagt på offentlighetslovens § 24?

BEGRUNNELSE:

Mange jegere og innehavere av lovlig våpen er bekymret etter at Miljødirektoratet ga pressen innsyn i hvem som har søkt om å få delta i lisensfelling på ulv. Listene er publisert i flere aviser, blant annet Smaalenenes Avis, 30. desember 2019.

Debattklimaet knyttet til rovdyr, og særlig ulv er anstrengt. Dette har gjort at flere av de som nå har fått sitt navn offentliggjort har mottatt trusler og sjikane. Dette til tross for at de kun har søkt om å få delta i en lovlig organisert virksomhet, vedtatt av Stortinget.

Det andre er at slik offentliggjøring vil kunne være en base for kriminelle til å finne ut hvor det finnes våpen tilgjengelig.

Jamfør offentlighetslovens § 24 finnes det unntak for offentlighet blant annet om opplysninger som kan lette gjennomføring av lovbrudd. Det kan også gjøres unntak for innsyn for opplysninger når det er påkrevd fordi innsyn ville motvirke offentlige kontroll- eller regulerings tiltak føre til fare for at de ikke kan gjennomføres, eller innsyn som kan utsette enkeltpersoner for fare.

Svar:

Alle som skal drive med jakt og fangst i Norge, må være registrert i Jegerregisteret. Registeret gir også muligheter for jegere til digital og enkel registrering for lisensfelling av rovvilt. Av drøyt 500.000 jegere i registeret, har omtrent 18.000 registrert seg som lisensjegere forrige jaktår.

Miljødirektoratet mottar løpende henvendelser om innsyn i dokumenter, sammenstilling av data fra databaser mv. Slike innsynsbegjæringer vurderes etter offentleglova, og eventuelt andre relevante lover. Hovedregelen i offentleglova er innsynsrett, og unntak fra denne hovedregelen må følge av lov eller forskrift med hjemmel i lov. Se her § 3 i loven.

I denne konkrete saken fant ikke Miljødirektoratet grunnlag for å nekte innsyn for opplysninger om en avgrenset gruppe lisensjegere registrert i Jegerregisteret.

Miljødirektoratet ga derfor ut informasjon om jegerens navn, kjønn, adresse, hvilken rovviltregion jegerne tilhører (region 4), og personstatuskode (om personen er levende eller død). Unntak etter offentleglova § 24 tredje ledd ble vurdert. Personopplysningsloven og EUs personvernforordning (GDPR) ble også vurdert.

I følge offentleglova § 13 første ledd er opplysninger som er underlagt taushetsplikt unntatt fra innsyn. Etter forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 1 er opplysninger om "noens personlige forhold" underlagt taushetsplikt. Det er imidlertid i annet ledd presisert at fødested, fødselsdato og personnummer, statsborgerforhold, sivilstand, yrke, bopel og arbeidssted i utgangspunktet ikke regnes som personlige forhold. Opplysninger om kjønn og personstatuskode er ikke nevnt i § 13 annet ledd. Jeg vurderer imidlertid at dette er opplysninger av tilsvarende karakter som de som er eksplisitt angitt i § 13, og at dette ikke er opplysninger om "personlige forhold" som er underlagt taushetsplikt.

Når det gjelder offentleglova § 24 tredje ledd, var Miljødirektoratets vurdering blant annet at det alltid vil være en viss fare for at registrerte jegere kan bli utsatt for kriminelle handlinger, som for eksempel trusler, men at denne faren ikke var på et slikt nivå at det kunne nektes innsyn med hjemmel i offentleglova § 24 tredje ledd. Direktoratets vurdering var også at det var liten fare for at noen kan bruke opplysninger om jegere som grunnlag for målrettede tyverier av jaktvåpen og lignende. Direktoratet legger i disse vurderingene vekt på at det er et høyt antall registrerte jegere og lisensjegere og på kravene til våpenoppbevaring, jf. våpenloven § 27 a. Våpen eller vitale våpendeler, samt ammunisjon, skal oppbevares forsvarlig nedlåst.

Når det gjelder opplysninger som kan lette gjennomføringen av straffbare handlinger, følger det av Rettleiar til offentleglova punkt 8.11 at kjerneområdet for unntaket er opplysninger om konkrete sikringstiltak eller detaljert informasjon om vakrutiner, alarmanlegg osv. Dette er ikke aktuelt i denne saken. Videre er det nevnt at det kan være grunnlag for unntak for opplysninger som kan gjøre utenforstående oppmerksomme på muligheten for å utføre en straffbar handling, og at dette for eksempel kan dreie seg om detaljerte opplysninger om hvor det finnes våpen. Informasjonen i Jegerregisteret gir ikke slike detaljerte opplysninger. Jeg kan heller ikke se at opplysningene i registeret er egnet til å utsette jegere for fare.

Offentliggjøring av lister over lisensjegere på ulv i media har i ettertid skapt reaksjoner. Jeg har respekt for at

jegere kan oppfatte offentliggjøringen som belastende. Jeg vil imidlertid understreke at retten til innsyn i offentlig virksomhet er et grunnleggende demokratisk prinsipp. I offentliglovas formålsbestemmelse kommer de grunnleggende hensynene som ligger bak prinsippet til uttrykk. Det heter her:

"Formålet med lova er å leggje til rette for at offentlig verksemd er open og gjennomiktig, for slik å styrkje informasjons-

og ytringsfridommen, den demokratiske deltakinga, rettstryggleiken for den enkelte, tilliten til det offentlege og kontrollen frå ålmenta. Lova skal òg leggje til rette for vidarebruk av offentlig informasjon."

Lisensfelling av ulv i tråd med regelverket er utøvelse av en lovlig virksomhet. Åpenhet er et viktig ledd i å oppnå alminneliggjøring av og sikre tilliten til denne ordningen.

SPØRSMÅL NR. 644

Innlevert 6. januar 2020 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal

Besvart 15. januar 2020 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva vil regjeringen gjøre for å senke antall fotamputasjoner for diabetespasienter?

BEGRUNNELSE:

Årlig utføres 450-500 benamputasjoner på diabetespasienter. Dette er alt for høye tall noe eksperter på området er enige om.

En amputasjon koster 1 mill. NOK og er en stor belastning for den enkelte pasient. I tillegg beløper kostnader seg videre med redusert arbeidsytelse og sykemeldinger. Man kan lese av Rosa 4 undersøkelsen at diabetespasienter ikke blir fulgt opp med årlig konsultasjon av føtter slik myndighetene anbefaler. I nasjonalfaglig retningslinjer for diabetes anbefales man at diabetiske fotsår behandles av tverrfaglige diabetiske fotsårteam. Kartlegging av norske sykehus viser at under halvparten av sykehusene som behandler diabetespasienter har fotsårteam. Diabetespasienter i Norge har heller ikke refusjonsordning hos fotterapeut for sjekk av føtter. Forskning viser at med god organisering og rett kunnskap kan en halvere antall amputasjoner. (Värmlandmodellen). I Danmark og Sverige følger de anbefalinger som gis og har blant annet refusjon på årlig fotsjekk hos Fotterapeut.

Svar:

Diabetes er en sykdom med økende forekomst i Norge. 230 000 personer har diagnosen. De fleste har diabetes type 2, og denne diabetesformen viser sterk økning. Ved begge typer diabetes er det viktig å unngå høyt sukkernivå i blodet over tid, for å forebygge diabetisk fotsår og andre

komplikasjoner. God behandling fra et tidlig tidspunkt kan forsinke og forebygge komplikasjoner. Jevnlig kontroll av diabetes og tegn til komplikasjoner bør utføres hos fastlege og i sykehus, for eksempel ved årskontroller. Det er også av betydning at pasienten selv følger med på tegn til forandringer som kan ha sin årsak i diabetes, for eksempel tegn til nerveskade og nedsatt blodsirkulasjon i beina. Nasjonal faglig retningslinje for diabetes beskriver hva slags oppfølging pasientgrupper med ulik risiko for fotsår bør få i primærhelsetjenesten og i sykehus. Et eget kapittel i retningslinjen gjelder forebygging av fotsår, og god behandling ved påvist sår, for å unngå alvorlig infeksjon og amputasjon.

I Nasjonal diabetesplan 2017-21 er det også flere tiltak som skal bidra til at fastleger gjennomfører årskontroller. Ved årskontrollen anbefaler den faglige retningslinjen at fastlegen skal benytte et diabetesskjema som angir hvilke undersøkelser som bør gjennomføres. Resultatene blir sendt til Norsk diabetesregister. Formålet med registeret er å forbedre kvaliteten på behandlingen av personer med diabetes, og data fra registeret er et viktig grunnlag for forskning om diabetes og diabetesrelaterte sykdommer. Taksten for legenes innsending av dette skjemaet ble økt i 2018. Diabetesregisteret har etter dette sett en stor økning i innsendte skjemaer.

God behandling av grunnsykdommen diabetes er svært viktig blant annet for å unngå nedsatt blodsirkulasjon i føttene. God behandling av føttene, bruk av riktig sko og såler og mosjon med bruk av føttene kan hindre sårutvikling. Kontroller og enklere sårstell skjer hos fastlege, i hjemmetjenesten og på sykehjem. Fotterapeuter har også mange steder en rolle i slik behandling.

Etter min vurdering bør vi likevel ikke innføre refusjon for årlige kontroller hos fotterapeut.

Selv med adekvat forebyggende behandling vil noen diabetespasienter få fotsår.

Disse skal ifølge retningslinjen raskt bli henvist til spesialisthelsetjenesten hvis de for eksempel har infeksjon i såret. Som representanten Liadal er inne på, anbefaler retningslinjen at pasienter med diabetiske fotsår blir henvist til multidisiplinære team i sykehusene. Jeg har derfor innhentet informasjon fra de regionale helseforetakene om tilbudet i de fire regionene. Mange av sykehusene har organiserte tilbud med tverrfaglige fotsårteam. Flere sykehus har dedikert personell som arbeider med diabetiske fotsår, men er ikke formelt definert som fotsårteam. Noen sykehus har sårpoliklinikk for flere pasientgrupper enn diabetespasienter, og mener dette passer best ved deres sykehus.

Helse Sør-Øst RHF sier om dette at "en slik organisering vurderes å være hensiktsmessig og bidrar til å sikre behandlingsvolum og god tilgjengelighet av tilbudet. Det er

avgjørende at slike team har god kompetanse på å håndtere problemstillinger som er spesifikke for diabetes"

Amputasjoner blant pasienter med diabetes er en alvorlig komplikasjon. Alle sykehus som behandler diabetespasienter skal ha kompetanse til å gi behandling for å unngå amputasjon.

Helse Vest vurderer det tverrfaglige tilbudet som godt ved alle sine sykehus. De tre andre helseregionene sier at de vil vurdere hvordan tilbudet ved noen av deres sykehus kan forbedres.

Amputasjoner blant pasienter med diabetes er også en nasjonal kvalitetsindikator.

Selv om vi har forbedringspotensiale i forebygging og behandling av diabetiske sår, er jeg glad for at kvalitetsindikatoren viser en nedgang fra 2011 til 2018 i alle helseregioner for amputasjoner per 1000 pasienter med diabetes.

SPØRSMÅL NR. 645

Innlevert 6. januar 2020 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal

Besvart 13. januar 2020 av eldre- og folkehelseminister Terje Søviknes

Spørsmål:

Ser helseministeren utfordringen dette skaper for de dette gjelder, som kommer hjem fra utlandet med et omsorgsbehov som gjør at en ikke kan bo hjemme?

BEGRUNNELSE:

I disse dager har vi blitt kjent med 95 år gamle Inga, gjennom NRK. Hun har fått endelig avslag på søknad om sykehjemsplass i Stavanger fordi hun bor i Spania. Begrunnelsen fra Fylkesmannen er at hun må være i Norge før hun har rett til å søke om dette. Kommune og fylkesmann har tolket loven slik den er i dag.

Svar:

Det er riktig som representanten Liadal er inne på at man ikke krav på å få behandlet søknad om sykehjemsplass dersom man ikke oppholder seg i Norge. Dette fordi en i prinsippet må være bosatt i Norge for å ha fulle rettigheter til helse- og omsorgstjenester her.

Jeg har forståelse for at dette kan skape utfordringer for de det gjelder. Den klare hovedregel er imidlertid at når man velger å flytte til et annet land – for eksempel

Spania – blir man også spanske helsemyndigheters ansvar. Dette på samme måte som norske helsemyndigheter har ansvaret for andre lands statsborgere som velger å bosette seg i Norge.

Kommunen som vedkommende flytter til, plikter å gi nødvendige helse- og omsorgstjenester til alle som oppholder seg i kommunen. Denne plikten inntreffer fra den dagen man flytter hjem til Norge. Dette betyr at når vedkommende ankommer Norge for å bo her, vil vedkommende ha rett til nødvendige helse- og omsorgstjenester.

Selv om en kommune i prinsippet bare har ansvaret for de som oppholder seg i kommunen, har departementet gjennom rundskriv I-43/99 slått fast at en kommune ikke kan avvise eller avslå en søknad om tjenester med den begrunnelse at vedkommende ikke bor eller oppholder seg i kommunen på søknadstidspunktet, dersom muligheten til å gjennomføre flyttingen forutsetter at tilflyttingskommunen behandler søknaden før søkeren faktisk flytter. Dette prinsippet er imidlertid, ut fra hensyn som vist til over, avgrenset til de de tilfeller der søknaden kommer fra en som er bosatt i Norge.

Lovverket er ikke til hinder for at den enkelte kommune som mottar en søknad fra utlandet om sykehjemsplass behandler denne på samme måte som om

søknaden kom fra en person bosatt i Norge. Dette vil det imidlertid være opp til den enkelte kommune å avgjøre.

SPØRSMÅL NR. 646

Innlevert 7. januar 2020 av stortingsrepresentant Sverre Myrli

Besvart 14. januar 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Når vil Kommunal- og moderniseringsdepartementet vedta statlig reguleringsplan for Ringeriksbanen/E16?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen hevder at bruk av statlig plan skal redusere den altfor lange planleggingsprosessen for store samferdselsprosjekter. Ferdig utarbeidet statlig reguleringsplan for Ringeriksbanen og E16 ble oversendt KMD for endelig vedtak 20. mai i fjor, men Kommunal- og moderniseringsdepartementet har ennå ikke truffet beslutning. Siden vi nå har passert et nytt årsskifte framstår saksbehandlingstiden allerede som skandaløs, og er dessverre nok et eksempel på regjeringens manglende beslutningskraft.

Svar:

Planprosessen for Ringeriksbanen/E16 Høgstet-Hønefoss startet formelt opp med høring av forslag til planprogram i november 2016. Sammenliknet med andre prosjekter av denne størrelsen er planleggingstiden ikke spesielt lang, heller tvert imot. Samtidig har dette vært en

stor og krevende planprosess, med mange vanskelige avveininger og kyssende interesser. Prosessen har derfor tatt noe lenger tid enn antatt, blant annet fordi det var behov for en ny høring av deler av planforslaget.

Endelig planforslag ble sendt departementene i slutten av mai 2019, og min ambisjon var å få vedtatt planen før jul. Planleggingen av prosjektet har imidlertid avdekket risiko for økte kostnader, både for veg og jernbane. Det har derfor vært ønskelig å få gjennomført en vurdering av fagetatene av kostnadsanslag og mulighet for kostnadsreducerende tiltak, før regjeringen tar stilling til foreliggende forslag til reguleringsplan. Jeg viser i den forbindelse til samferdselsministerens svar på skriftlig spørsmål nr. 540 fra stortingsrepresentant Arne Nævra før jul.

Regjeringen gir høy prioritet til planleggingen av fellesprosjektet Ringeriksbanen/E16 Høgstet-Hønefoss. I statsbudsjettet for 2020 er det derfor satt av 528 mill. kroner til videre planlegging. Jeg har hele tiden vært opptatt av at Kommunal- og moderniseringsdepartementets behandling av den statlige reguleringsplanen ikke skal medføre forsinkelser i oppstart av prosjektet. Dette legger jeg fortsatt til grunn.

SPØRSMÅL NR. 647

Innlevert 7. januar 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 15. januar 2020 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen

Spørsmål:

Hvert år havner over 1500 tonn små svarte plastkuler fra kunstgressbaner på avveie i naturen. I 2018 vedtok

Stortinget å be regjeringen innføre et regelverk som sikrer at vi får samla opp gummigranulat fra eksisterende og nye kunstgressbaner. Dette skulle på plass fra 1. januar 2019.

Det er nå over 1 år siden regelverket skulle komme på plass. I et svar til representanten Storehaug 17. april 2018 sier ministeren at regelverket skal komme i løpet av året. Det har fortsatt ikke kommet.

Når kommer regelverket på plass?

Svar:

Gummigranulat fra kunstgressbaner er en av de største kildene til spredning av mikroplast i Norge, og Regjeringens jobber målrettet for å stanse tilførselen av både gummigranulat og annen mikroplast til naturen. Miljødirek-

toratet har, i tråd med Stortingets vedtak, utarbeidet et forslag til regelverk for etablering og drift av kunstgressbaner, som skal stanse det alt vesentlige av spredningen av gummigranulat fra slike baner. Tiltakene i forslaget vil kunne redusere utslippene med opp til 98 prosent. Utkast til regelverk har vært på høring. Miljødirektoratet opplyser at høringen har engasjert bredt, og at det har kommet inn over 60 høringsuttalelser med ulike forslag til innretning av regelverket. Høringsfristen var 31. oktober 2019, og disse innspillene er nå til vurdering. Jeg prioriterer fremdrift i dette arbeidet høyt.

SPØRSMÅL NR. 648

Innlevert 7. januar 2020 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 15. januar 2020 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr

Spørsmål:

6. januar skrev Vårt Land om flere saker der UDI/UNE har gjort feilvurderinger som har ført til at personer har blitt fengslet i hjemlandet. Vårt Oslo skrev 5. og 28.10.19 om en mann som ble tvangsendt tilbake til tortur i Iran etter avslag på oppholdstillatelse.

Hva gjør utlendingsmyndighetene for å rette opp de alvorlige feilene som er begått slik at personene kan komme tilbake til Norge og få en ny vurdering, og hvilke endringer vil statsråden gjøre for at ikke Norge sender tilbake asylsøkere til tortur?

BEGRUNNELSE:

I Vårt Land 6. januar 2020 under overskriften «UNE slipper unna med feil» stod det om en rwandisk mann som ble tvangsutsendt i 2018 og deretter dømt til fengsel i ti år i hjemlandet og en tyrkisk dame som fikk sitt vedtak om utvisning opphevet først da hun ble satt i fengsel i hjemlandet. Viser også til saken omtalt i vårt Oslo 5. oktober og 28. oktober 2019 hvor det går fram at mannen ved retur til Iran ble utsatt for tortur. Den 45 år gamle mannen som 20. juli i år ble tvangsendt tilbake til Iran etter avslag på oppholdstillatelse, ble pågrepet og satt i fengsel i 5 døgn hvor han ble utsatt for tortur. Han sier følgende om hva som skjedde:

«Jeg ble pisket på ryggen og banket opp med batong over hele kroppen og i hodet flere ganger. Så tvang fire personer meg til å spise masse tabletter. Hver natt kom de med flere tabletter

som de tvang i meg. Jeg ble dårlig og begynte å blø fra magen når jeg gikk på do.»

Mannen ble kausjonert ut etter fem døgn i fengsel, og av frykt for hva som måtte vente ham etter en sannsynlig dom flyktet han til Tyrkia. Dette føyer seg inn i rekken av flere saker der asylsøkere har fått avslag og så blir fengslet og utsatt for tortur ved retur til hjemlandet.

Svar:

Innledningsvis viser jeg til at det er Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) som behandler enkeltsaker etter utlendingsloven og som vurderer om en asylsøker har behov for beskyttelse (asyl) i Norge. Verken jeg som statsråd eller Justis- og beredskapsdepartementet kan gripe inn i eller påvirke enkeltsaker, med mindre saken berører grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn.

Hvorvidt en asylsøker har krav på beskyttelse i Norge vil være basert på skjønnsmessige helhetsvurderinger. Vurderingene bygger på søkerens forklaring og anførsler sammenholdt med foreliggende landinformasjon, fremlagt dokumentasjon og om søkeren kan anses troverdig. Dersom det er tvil om det foreligger fare for forfølgelse eller andre overgrep ved retur, skal tvilen komme søkeren til gode.

Påstander om at en utlending etter retur til hjemlandet har blitt utsatt for behandling i strid med våre menneskerettslige forpliktelser er svært alvorlig. Utlendingsmyndighetene legger derfor stor vekt på å få klarlagt fakta i

saken, så langt det er mulig. Dette gjøres bl.a. for å kunne etterprøve egen håndtering av saken og for å se om det finnes læringspunkter.

En sikkerhetshendelse etter retur behøver ikke å ha sammenheng med anførsler i asylsaken, men den kan ha det. Konkret vet jeg at UNE i én sak hvor asylsøknaden først ble uriktig avslått og søkeren returnert til Rwanda, i ettertid omgjorde vedtaket og ga oppholdstillatelse i

Norge. UNE beklaget da også feilen i full offentlighet. Den interne gjennomgangen viste at feilen berodde på spesielle omstendigheter i den aktuelle saken.

På generell basis har jeg tiltro til at saksbehandlingen i utlendingssaker er forsvarlig og retts sikker, i tråd med gjeldende regelverk og våre internasjonale forpliktelser. Jeg kan derfor ikke se at det er behov for regelverksendringer.

SPØRSMÅL NR. 649

Innlevert 7. januar 2020 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 15. januar 2020 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Kan helseministeren avkrefte at spørsmål av betydning for Helse Nords vedtak om Helgelandssykehuset ble diskutert av styret bak lukkede dører, og mener han eventuelt at en slik styrebehandling er i tråd med helseforetak-slovens krav om åpne styremøter?

BEGRUNNELSE:

I styremøtet 18. desember 2019 behandlet styret i Helse Nord RHF spørsmålet om ny sykehusstruktur på Helgeland. Seks timer inn i møtet ba styrelederen om en pause, som skulle vise seg å vare i rundt 50 minutter. Da styret kom tilbake fra pausen, ble et helt nytt forslag til sykehusstruktur på lagt bordet, som ikke tidligere var diskutert. Etter pausen gikk styret direkte til avstemning, og det nye forslaget ble enstemmig vedtatt.

Dette har skapt spekulasjoner om at det i realiteten foregikk en lukket styrebehandling på pauserommet (Nordlys, 21. desember 2019, Rana Blad 20. desember 2019). Dette ville i så fall være i strid med helseforetak-slovens paragraf 26a, som krever at styremøter i regionale helseforetak skal være åpne for publikum.

Uavhengig av om man er enig eller uenig i den sykehusstrukturen styret vedtok, bør man kunne forvente at diskusjonene foregår i åpne rom og at styremøtene avvikles i tråd med loven. På den bakgrunnen bes statsråden om å redegjøre for hva som ble diskutert i den 50 minutter lange pausen. Dersom statsråden ikke kan avkrefte at det foregikk diskusjoner som kunne være avgjørende for vedtaket, bes han vurdere hvorvidt dette er i tråd med lovkravet om åpne styremøter.

Svar:

Dette møtet ble direktestreamet både av NRK og Helse Nord og alle har derfor hatt god mulighet til å sette seg inn i hvordan saken ble drøftet på møtet.

Når det gjelder den omtalte pausen har styreleder i Helse Nord RHF Renate Larsen opplyst at det ikke foregikk noen saksbehandling. Hun har også opplyst at det på dette tidspunktet var klart at det lå ulike alternativer på bordet og at det var behov for å klargjøre disse før votering. Dette går også fram av intervju med NRK Nordland 19. desember der styreleder Renate Larsen kommenterer saken på følgende måte:

"– Vi sa ikke at vi skulle ha en kaffepause, men at vi skulle trekke oss tilbake. Det gjorde vi etter en lang diskusjon, der alt var debattert godt. – Diskusjonene rundt alt det vi til slutt konkluderte med, var ført i styremøtet. Vi trakk oss kun tilbake for å formulere de forslagene som kom fra to av styremedlemmene. – Hvorfor tror du det blir oppfattet som at dere bestemte dere «på bakrommet»? – Det kan hende fordi vi var såpass lenge borte i en pause. Men dette hadde vært en lang og krevende dag. Vi hadde behov for å få formulert det vi skulle vedta."

Jeg forutsetter at det ikke har foregått realitetsdrøftinger av saken utenfor styremøtet. Jeg vil understreke at det er jeg som skal fatte vedtak i denne saken i foretaksmøte. Jeg er kjent med at det er delte meninger i saken, både i Helse Nord RHF og i Helgelandssykehuset HF. Det avgjørende for meg er at saken er forsvarlig utredet, og at styrene i helseforetaket og det regional helseforetaket har fått gitt uttrykk for sitt syn i saken.

SPØRSMÅL NR. 650**Innlevert 7. januar 2020 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 15. januar 2020 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr****Spørsmål:**

Vil statsråden påse at politiet overholder opplysningsplikten overfor offentligheten, også med større åpenhet enn i dag, for eksempel ved å opplyse om kriminelles eventuelle innvandrerbakgrunn, og vil statsråden stille seg bak Oslopolitiets omtale av grov vold som en «helt ordinær voldshendelse»?

BEGRUNNELSE:

Natt til 1. januar fant det sted en rå voldsutøvelse på Haugerud i Oslo der to menn i 40- og 50-årsalderen ble overfalt av en gjeng (av ukjent antall, alder og bakgrunn). Den ene av de overfalte fikk blant annet skåret opp det ene øret (fra helix til lobus).

Politiledelsen gikk ikke ut med noe informasjon om hendelsen, noe de typisk gjør via Twitter. Hendelsen ble avslørt via en Facebookgruppe for beboere på Haugerud/Trosterud.

Oslopolitiets kommunikasjonsavdeling uttalte seg om saken først seks dager etter hendelsen, og da hadde det versert en rekke rykter om saken i sosiale og alternative medier.

Politiets versjon er at hendelsen er å betrakte som en «helt ordinær voldshendelse» (VG 6. januar), uten at informasjon fra politiet gir noe grunnlag for å kunne ta stilling til en slik påstand.

Samtidig som det fremkommer at saken er under etterforskning, fremmer kommunikasjonsrådgiveren tilnærmet en konklusjon om at det er snakk om fem involverte. Det fremstår uklart hvem som er offer og gjerningsmenn, da tre som politiet har identifisert hevdet seg overfalt av de to mennene som politiet allerede hadde observert og konstatert alvorlig skadet.

Samtidig med at det skapes et uklart bilde av hva som har skjedd, opplyser politiet at «begge parter» er «kjenninger av politiet», uten at det fremkommer hva dette innebærer.

Svar:

Politiet kan gi allmennheten opplysninger fra straffesaker i samsvar med bestemmelsene i politiregisterloven § 34 med tilhørende forskrift. Opplysninger kan blant annet gis når dette er nødvendig for å ivareta straffeforfølgningens allmennpreventive virkning og for å gi saklig og nøktern informasjon om hendelser av allmenn interesse.

Det kan også gis opplysninger med det siktemål å bidra til oppklaring av lovbrudd.

Opplysninger skal gis uten bruk av navn og andre identifiserende opplysninger, med mindre dette er nødvendig ut fra formålet. Det tilligger politiet å vurdere hvilke opplysninger som kan og bør offentliggjøres i den enkelte sak. Jeg legger imidlertid til grunn at politiet praktiserer åpenhet så langt det lar seg gjøre.

Politiet bruker Twitter som en kanal for formidling av opplysninger. Operasjonssentralenes twitterkontoer har mange følgere, og når et bredt publikum. Politidirektoratet har utarbeidet en rettleider om språk og innhold av meldingene for operasjonssentralene. I tillegg må bruk av Twitter og andre kommunikasjonskanaler tilpasses ut fra situasjonen. Det kan være perioder der sterk pågang på operasjonssentralene gjøre det umulig å sende Twittermeldinger i samme grad som ellers.

Jeg viser til deler av Oslo politidistrikt egen redegjørelse den 9. januar om håndteringen av den aktuelle hendelsen og sin informasjonsstrategi:

Natt til 1. nyttårsdag er den desidert travleste tiden av året for politiet. På grunn av oppdragsmengden i dette tidsrommet, ble det ikke twitret om denne eller andre hendelser i de travleste timene. Operasjonssentralen i Oslo håndterer til enhver tid en stor mengde oppdrag. En del av disse går vi aktivt ut med informasjon om, men først må det gjøres en rekke vurderinger (...) Informasjon som meldes til politiet kan for eksempel være usikker og mangelfull, i noen tilfeller også motstridende. I mange saker kan det være omstendigheter som gjør at vi må være varsomme med å omtale en sak før det er mer klarhet i hva som har skjedd. I andre saker kan vi rykke ut på en melding, hvor situasjonen viser seg å være noe helt annet når vi kommer på stedet enn den innledende informasjonen tilsa (...). Når det gjelder saken på Haugerud, ser vi at vi burde vært raskere med å gi ut faktainformasjon i etterkant for å begrense spekulasjoner og påstander om hendelsen.

Det er viktig at publikum gir beskjed om hvordan de opplever politiets kommunikasjon med offentligheten, og at politiet gir konstruktive tilbakemeldinger, slik Oslo politidistrikt her har gjort.

SPØRSMÅL NR. 651**Innlevert 8. januar 2020 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes****Besvart 15. januar 2020 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Hvordan vil forsvarsministeren se hen til at beskyttelsen mot langtrekkende missiler blir ivaretatt?

BEGRUNNELSE:

I FFI- rapport 19/02072, «Forsvarsteknologiske trender» fremgår det at Forsvaret i dag ikke har sensorer som kan detektere innkommende ballistiske missiler og heller ingen missiler som kan avskjære ballistiske missiler.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 8. januar 2020 med spørsmål fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes om hvordan forsvarsministeren vil se hen til at beskyttelsen mot langtrekkende missiler blir ivaretatt.

Moderne teknologi har medført at langtrekkende krysser- og ballistiske missiler representerer en økende utfordring. NATO-toppmøtet i Lisboa i 2010 vedtok å utvikle forsvarsevnen mot trusselen fra langtrekkende ballistiske missiler utenfor det euroatlantiske området, og initial operativ evne ble erklært i 2016. NATO har hele tiden understreket at denne kapasiteten verken kan eller skal rettes mot Russland.

Forsvarsdepartementet har gjennomført en bredere missilforsvarsutredning, som vurderte mulig norsk deltakelse i NATOs ballistiske missilforsvar (BMD). Denne studien kom frem til at Norge ikke bør arbeide videre med kapasiteter som kan inngå i NATO BMD mot såkalte øvre lags systemer, dvs. som er innrettet mot langtrekkende ballistiske missiler. På dette grunnlag, og gjennom en bredere sikkerhetspolitisk vurdering, har regjeringen besluttet at Norge ikke vurderer å anskaffe øvre lags sensorer eller avskjæringsmissiler som kan gå inn i NATO BMD. Stortinget ble orientert om regjeringens beslutning i Prop. 1 S (2019-2020).

FFI- rapport 19/02072, «Forsvarsteknologiske trender», peker både på utfordringer og muligheter knyttet til de forsvarsteknologiske trender. I arbeidet med ny langtidsplanen vurderes denne tematikken. FFI har videre fremhevet i FFI-rapporten 19/00328, «Hvordan styrke forsvaret av Norge?», at kompleksiteten og den teknologiske usikkerheten er særlig stor når det gjelder trusler fra moderne krysser- og kortholdsballistiske missiler.

Forsvaret har i dag en begrenset evne til å skyte ned langtrekkende kryssermissiler, men ingen kapasitet til å skyte ned ballistiske missiler. Det er imidlertid bygget

opp betydelige passive sikringstiltak som for eksempel fortifisering og redundans i kritiske funksjoner. Gjennom de pågående og planlagte oppgraderinger av NASAMS III våpensystem og Evolved Sea Sparrow systemene på fregattene, samt gjeninnføring av luftvern i Hæren, vil den totale evnen mot kryssermissiler styrkes betydelig.

I disse dager avsluttes et konseptarbeid ved FFI knyttet til framtidig kapasitet i det langtrekkende luftvernet. Innføring av langtrekkende luftvern ble besluttet innført gjennom Stortingets behandling av gjeldende langtidsplan. Planleggingen av anskaffelse av denne kapasiteten er startet og det langtrekkende luftvernet sin kapasitet mot kortholdsballistiske missiler vil være en del av vurderingene knyttet til anskaffelsen.

Regjeringen er nå i ferd med å ta frem en ny langtidsplan for forsvarssektoren og det er mange hensyn og sammenhenger som vurderes helhetlig som del av dette arbeidet. Regjeringen vil fremme sine anbefalinger om den videre utviklingen av forsvarssektoren for Stortinget i en egen proposisjon våren 2020.

SPØRSMÅL NR. 652**Innlevert 8. januar 2020 av stortingsrepresentant Sverre Myrli****Besvart 14. januar 2020 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Hva er totalt investeringsbehov/vedlikeholdsetterslep pr. desember 2019 på det som da var statlige fiskerihavner, spesifisert for hver havn, summert for hvert fylke (de 11 fra 2020) og totalt for hele landet?

BEGRUNNELSE:

I skriftlig spørsmål nummer 536 ble det bedt om oversikt over investeringsbehov for de statlige fiskerihavnene pr. desember 2019.

Statsråden svarte på hva investeringsbehovet er for hvert fylke og totalt for hele landet, men svarte ikke på hva investeringsbehovet er for hver havn.

I svaret heter det:

"Kystverket har oversikt over vedlikeholdsbehov på landsbasis og fordelt på kvar fylkesregion, men Kystverket har ikkje liggande lett tilgjengelege tal for kvart enkelt anlegg som dei eig i dei om lag 500 fiskerihamnene."

Det høres merkelig ut at en vet investeringsbehovet for hvert fylke, men ikke for hver havn. Hvordan har en da summert tallet for hvert fylke?

Det bes på nytt om hva investeringsbehovet er for hver fiskerihavn, og derfor stilles spørsmålet på nytt.

Svar:

Regjeringa ønsker sterkare regionar, og følger opp Stortinget sitt vedtak om å styrke regionane si rolle i den regionale utviklinga. Ei av oppgåvene dei får overført er fiskerihamneanlegga som tidlegare har vore i staten sitt eige.

Regjeringa har satsa på fiskerihamner. Sjølv om dei fleste fiskerihamneinvesteringane ligg i siste periode av NTP, det vil seie etter 2024, har regjeringa inngått for-

skoteringsavtaler med kommunar for forskotering for over ein halv milliard kroner.

Med vegreformen frå 2010 friskt i minne, der fylka blei pålagde ansvaret for over 17 000 km riksveg utan at det følgde pengar med, har Kystverket vore opne med fylka om tal på etterslep og vedlikehaldsbehov. Vidare overfører staten i sin heilheit dei ressursane staten har nytta til formålet.

Det er imidlertid vanskeleg å ta desse tala som utgangspunkt all den tid ein del av ressursbruken er til hamneanlegg der det ikkje er næringsaktivitet eller som det vil vere hensiktsmessig å ruste opp til dagens standard.

Som eg har gjort greie for tidlegare har Kystverket bygd ut og hatt ansvar for om lag 300 kaier og 800 moloar. Dette er eit relativt stort tal og Kystverket har ikkje kapasitet til å gjennomføre årlege oppdateringar av tilstandsvurderingar og vedlikehaldsbehov for kvart anlegg. I følge Kystverket ville det tatt om lag to år å skulle gjennomgå alle anlegga med oppdatering av tilstandsrapportar og vedlikehaldsstatus. Framfor å bruke store ressursar på denne gjennomgangen prioriterer eg at ressursane i Kystverket brukast til å bygge ut infrastrukturen å dermed bidra til betre framkomelighet og sikkerheit på sjøveien,

Det samla anslaget frå 2014 for vedlikeholdsetterslep på kaier og moloar er på 661 mill. kroner. Dette talet er og fordelt på fylkesnivå, som vist i tabellen nedanfor, tala er uvisse men gjer ein viss indikasjon på behovet om alle anlegga skulle verte oppgraderte.

Tabell 1: Oversikt teknisk vedlikeholdsetterslep i undersøking frå 2014.

Tal i 1000-kr

FYLKER	TEKNISK VEDLIKEHOLDSETTERSLEP		
	Kaier	Molo	SUM
Troms og Finnmark	40 000	93 000	133 000
Nordland	55 000	156 000	211 000
Trøndelag	35 000	45 000	80 000
Møre og Romsdal	33 000	53 000	86 000
Vestland	35 000	37 000	72 000
Rogaland	10 000	21 000	31 000
Agder	20 000	11 000	31 000
Vestfold og Telemark	6 000	2 000	8 000
Viken	5 000	4 000	9 000
SUM	239 000	422 000	661 000

Det er ein del uvisse knytt til anslaga i tabell 1 ovanfor. Tilstanden på enkelte av anlegga er i dag betre som følge av Kystverket sine vedlikeholdstiltak som i dei siste åra har vore over 350 millionar kroner. Kystverket har og avhenda fleire anlegg, som trekker i retning av at vedlikeholdsetterslepet er lågare enn dette på det som no vert overført til fylkeskommunane.

Stortinget har i behandlinga av Prop. 84 S (2016-2017) Ny inndeling av folkevalt regionalt nivå vedtatt at dei nye fylkesregionane skal overta eigarskapen og forvaltningssansvaret for fiskerihamneanlegg frå 1. januar 2020, og at dette skal skje gjennom avtalar med kvar fylkeskommune. Frå og med 1. januar 2020 er om lag 165 fiskerihamner overførte til Vestland, Rogaland, Agder, Vestfold og Telemark og Viken fylkeskommunar. Etter dette står det att

om lag 300 fiskerihamner med statleg eigarskap fram til det blir inngått avtaler med dei resterande fylkeskommunane om overtaking av anlegg.

Det er og lagt til grunn at Samferdselsdepartementet sine budsjettmidlar til statlige fiskerihamneanlegg og tilskotsordninga til kommunale fiskerihamneanlegg vil bli del av rammetilskotet til fylkeskommunane, etter at dei nye fylkesregionane tek over eigarskap og forvaltningssansvar frå staten. Vedlikeholdsetterslep i regionen er ein av nøklane i den regionvise fordelinga av midlane.

Vidare har eg tillit til at fylkespolitikarane vil gjere dei rette prioriteringane når dei no får overført fiskerihamnemidlar over ramma, i tråd med intensjonen i regionrefor- ma og Stortinget si handsaming av denne.

SPØRSMÅL NR. 653

Innlevert 8. januar 2020 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 17. januar 2020 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Kan helseministeren forsikre om at det ikke finnes utstyr ved Sørlandet sykehus Arendal som er i en slik stand at det kan gå utover pasientsikkerheten, hvis ikke hva slags utstyr er det som ikke er i tilfredsstillende stand, og hva vil han i så fall gjøre for at slikt utstyr ikke skal sette pasientsikkerheten i fare?

BEGRUNNELSE:

Agderposten kan onsdag 8.januar melde at en respirator som «gikk ut på dato» for sju år siden stoppet på intensivavdelingen til Sørlandet sykehus Arendal, mens legene drev med livreddende arbeid på en pasient. Saken er meldt til Fylkesmannen, og det viser seg at 8 av 10 respiratorer ved sykehuset er fra 2002, mens de to siste er fra 2009. I følge overlege Tørå Dokka ved Sørlandet sykehus Arendal er forventet levetid på respiratorene 10 år.

Direktøren ved Sørlandet sykehus viser til at den økonomiske situasjonen ved sykehuset har gjort til at det er lite penger til investeringer, noe som har medført at man ikke har vært i stand til å skifte ut utstyr som er på overtid. Det er nå planer om å skifte en del av de «utgåtte» respiratorene ved sykehuset i Arendal, men for et sykehus som må spare rundt 200 millioner, er det begrenset hvor mange de har råd til å skifte ut. En slik situasjon reiser også spørsmålet rundt hvorvidt det er annet kritisk utstyr med behov for fornyelse ved sykehuset som ikke har blitt skiftet ut, på grunn av den krevende økonomiske situasjonen.

Svar:

Helse Sør-Øst opplyser at flere av respiratorene ved Sørlandet sykehus er gamle. Samtidig oppgir de at det ikke er

slik at det er en generell regel at utstyret skal ha 10 års levetid. Uansett alder blir slikt utstyr overvåket og skal følge oppsatt program for forebyggende vedlikehold.

Fra Sørlandet sykehus sin styresak 578/19 om status for investeringsbehov herunder medisinsk-teknisk utstyr oppgis det bl.a. at "SSHF har en stor og relativt god utstyrspark MTU. Anskaffelser de senere år har redusert total gjennomsnittlig alder på utstyret, men vi har fortsatt mye gammelt utstyr. Det er særlig behov for modernisering av analyse- og lab.utstyr, som det allerede er bevilget noe midler til, samt utskifting av respiratorer og anesthesiapparater de nærmeste par årene." Det er opplyst at alle de eldste respiratorene i Arendal planlegges utskiftet i løpet av inneværende år.

Jeg legger til grunn at det legges vekt på pasientsikkerhet og kvalitet i prioritering av midler til investeringer og drift, både ved Sørlandet sykehus og alle andre sykehus.

SPØRSMÅL NR. 654

Innlevert 8. januar 2020 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 15. januar 2020 av samfunnssikkerhetsminister Ingvil Smines Tybring-Gjedde

Spørsmål:

Hvert år skades flere som en følge av fyrverkeribruk. Mange unge får skader som følger dem resten av livet, så den totale helsebelastningen er stor for disse. Flere leger har tatt til ordet for å forby privat bruk av fyrverkeri. De siste årene har også foreninger for dyrevern krevd at privat fyrverkeri forbys.

Hva har regjeringen gjort for å forebygge slike skader, og vil regjeringen vurdere flere tiltak, i så fall hvilke, for å forebygge skader på mennesker og dyr?

BEGRUNNELSE:

Hver nyttårsaften blir flere alvorlig skadet og oftest er det skader på syn og hørsel som følge av fyrverkeri. Disse skadene følger ofte personene gjennom hele livet og mange som skades er unge. De får langvarig redusert livskvalitet.

Øyelege Nils Bull ved Haukeland sykehus melder at det er mellom 15 og 18 alvorlige øyeskader hvert år. Han har i mange år arbeidet for et forbud mot privat fyrverkeri.

De siste årene er det også meldt om at mange dyr skades. Dyrebeskyttelsen og NOHA ønsker forbud mot privat fyrverkeri.

Kostnader som en konsekvens av fyrverkeri har Trygg forsikring anslått til å være mellom 50 og 60 millioner årlig.

Svar:

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) sender hvert år ut pressemeldinger i dagene før nyttårsaften og minner om sikker bruk av fyrverkeri. Dette blir gjengitt i en rekke medier og fører også til intervjuer om sikker bruk av fyrverkeri i media, også i de store riksdekkende TV-kanalene. Det ligger også informasjon om sikker bruk av fyrverkeri på DSB sitt nettsted sikkerhverdag.no.

DSB har god dialog med Norsk Fyrverkeriforening, hvor de fleste leverandørene av fyrverkeri til det norske markedet er representert. Dialogen er også relatert til forebyggende tiltak, noe som har resultert i at forhandlerne av fyrverkeri blant annet deler ut eller selger beskyttelsesbriller og tennstaver til en rimelig penge.

På vegne av DSB administrerer Norsk Brannvernforening kursing og sertifisering av de som skal drive handel med fyrverkeri. Alle som har tillatelse til å selge fyrverkeri skal, som et minimum, til enhver tid ha én person som har et slikt sertifikat fra Norsk brannvernforening

til stede i handelslokalet i den tiden salget foregår. Norsk brannvernforening kjører også kampanjer om sikker bruk av fyrverkeri i sosiale medier, spesielt rettet mot bruk av beskyttelsesbriller.

Det er kommunen som gir tillatelser til handel med fyrverkeri og som fører tilsyn med utsalgsstedene i romjulen. DSB sender hvert år ut et brev til alle landets brann- og redningsvesen hvor det blant annet oppfordres til samarbeid med politiet om lokale tiltak for å forebygge uvetting bruk av fyrverkeri, eksempelvis gjennom felles informasjon og advarsler i media. Kommunen har med hjemmel i forskriften som regulerer bruk av fyrverkeri, også mulighet til å fastsette lokale forskrifter om begrensninger eller for-

bud mot bruk av fyrverkeri i spesifikt angitte områder der det erfaringsmessig vil oppstå fare for liv, helse, miljø eller materielle verdier.

For å sikre at fyrverkeri som slippes på det norske markedet er i tråd med regelverket gjennomfører RISE Fire Research AS, på vegne av DSB, hvert år markedskontroll av fyrverkeriartikler hos samtlige importører.

DSB er nå i gang med en revisjon av forskrift om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff og forskrift om pyrotekniske artikler. JD har bedt DSB vurdere mulige tiltak for å redusere skader og uønskede hendelser ved bruk av fyrverkeri i det pågående regelverksarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 655

Innlevert 8. januar 2020 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes

Besvart 17. januar 2020 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Operatørbytte i luftambulansetjenesten vil alltid være krevende, spesielt når vi nå ser en svikt i tjenesten, og vær og lysforhold i Finnmark er krevende.

Vil helseministeren revurdere vedtaket om operatørbytte for det midlertidige helikopteret i Finnmark, og hvilke planer har han for å sikre at det planlagte operatørbyttet ikke går ut over tilbudet til befolkningen i Finnmark?

BEGRUNNELSE:

03.01.2020 vedtok Foretaksmøtet Helse Nord RHF at de regionale helseforetakene skal:

«(...) arbeide for å finne en løsning for et ambulanshelikopter stasjonert i Kirkenes gjennom vinteren 2020. Dette skal erstatte Forsvarets helikopter som i dag er stasjonert midlertidig i Kirkenes. Basert på erfaringene fra dette skal Helse Nord RHF vurdere behovet for et permanent ambulanshelikopter i Kirkenes.»

Dette vil innebære nok et operatørbytte. Luftambulansetjenesten er fortsatt sårbar, som vi blant annet så i helligdagen i romjulen. Været i Finnmark er fortsatt både mørkt og værhardt på denne tiden. Det er vel kjent at operatørskifte i ambulansetjenesten fører med seg utfordringer, noe både befolkningen og helsepersonell i Øst-Finnmark har fått erfare etter skiftet i juli 2019. Statsråd Høie har også gjentatte ganger vist til at operatørbytte

er krevende, blant annet i Stortinget 16. oktober der han sier:

«En overgang til ny kontrakt og ny operatør vil alltid være krevende i luftambulansetjenesten»

Et av de kompensierende tiltakene som har gitt stor effekt er den midlertidige ambulanshelikopterbasen i Øst-Finnmark. Forsvaret har vært en stabil operatør siden våren 2018 og har et godt samarbeid med både lokalsykehus og legevaktene. Et operatørskifte vil medføre en ny omstillingsperiode hvor rutiner og samarbeid må reetableres. Dette fremstår uheldig for en så kort periode som det her er snakk om.

Det er allerede bestemt at det skal utredes mulighet for permanent ambulanshelikopterbase i Øst-Finnmark. Forsvaret har kontinuitet i sine data helt siden våren 2018, og har vært en stabil operatør. Et operatørskifte nå vil medføre diskontinuitet i datainnsamlingen, noe som kan medføre behov for en ny prøveperiode med ambulanshelikoptertjeneste i Øst-Finnmark på et senere tidspunkt.

Svar:

Regjeringen har som kjent besluttet å videreføre bistanden til luftambulansetjenesten fra Forsvaret med helikopter i Kirkenes frem til 15. april, hvis de regionale helseforetakene ikke finner en løsning med et sivilt helikopter før det. Dette bistandsoppdraget kommer i tillegg til militære oppgaver og andre bistandsoppdrag pålagt Forsvarets Bell

412-miljø, henholdsvis ett helikopter på beredskap for bistand til politiet fra Bardufoss og to helikoptre på beredskap for kontra-terror bistand til politiet fra Rygge.

Stortingsrepresentanten Fylkesnes tar i sitt spørsmål til orde for at en ikke skal erstatte Forsvarets helikopter i Kirkenes med et sivilt helikopter selv om dette blir mulig. Jeg kan forstå et slikt standpunkt hvis en ser dette ensidig fra helsetjenestens side, men jeg mener vi også må ta hensyn til Forsvaret og politiets behov. Derfor er det viktig at vi gjør det vi kan for å finne en annen løsning, samtidig som befolkningen og helsetjenesten i Finnmark skal være trygge på at det er disponert helikopter til Kirkenes frem til 15. april. Enten fra Forsvaret eller en forsvarlig sivil løsning.

En forlengelse av Forsvarets bistand vil medføre at det må gjøres noen omprioriteringer av oppgaver som er tildelt Luftforsvaret. En konsekvens vil være at fordelingen av Bell 412-helikopter mellom Bardufoss og Rygge, for å styrke Forsvarets evne til spesialoperasjoner slik Stortinget har besluttet, ikke kan fullføres før bistanden til Helse Nord og politiet i Nord-Norge avsluttes. Med så høy prioritering av beredskap på bekostning av trening og øving, vil det også være en risiko for at det kan oppstå en

mangel på operative Bell 412-piloter. Dette innebærer igjen en risiko for at Forsvaret i perioder ikke vil kunne være i stand til å opprettholde all pålagt beredskap med Bell 412 til bistand for politiet.

Beredskap handler om å være beredt på det uforutsette. Det kan være en økt risiko for at helikopterbistanden fra Forsvaret til politiet ikke kan opprettholdes på én time. Samtidig har det vært et lavt antall oppdrag de siste årene og risikoen vurderes derfor som akseptabel. Politiet har etablert en egen avtale om sivil innleid helikopterkapasitet som sikrer politiets beredskapsbehov i Nord-Norge fra 1. mai 2020.

Regjeringen har kommet til at dette er en riktig disponering. Jeg vil understreke at vi har gitt de regionale helseforetakene i oppdrag å arbeide for å finne en sivil løsning som kan erstatte Forsvarets bistand så raskt som mulig. De potensielle negative konsekvensene disponeringen av Forsvarets helikopter til helseformål i Øst-Finnmark har for Forsvaret og politiet, viser betydningen av at helseforetakene gjør alt de kan for å finne en annen løsning. Dette også før 15. april 2010. Lykkes de ikke med det, mener regjeringen at hensynet til liv og helse gjør det riktig at Forsvarets helikopter brukes til dette formålet.

SPØRSMÅL NR. 656

Innlevert 8. januar 2020 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk

Besvart 14. januar 2020 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

Kan statsråden garantere at de som søker om erstatning og om å få dekket saksomkostninger i kjølevannet av trygdeskandalen får den hjelpen de har krav på innenfor gitte tidsfrister, og at informasjonen som gis er god?

BEGRUNNELSE:

I etterkant av trygdeskandalen har det kommet frem at NAV ikke overholder saksbehandlingstiden i saker som omhandler spørsmål om erstatning og dekking av saksbehandlingstkostnader.

Som svar på spørsmål 1 i brevet 19.11.2019 til Kontroll og Konstitusjonskomiteen skriver statsråden at departementet i etatsstyringsmøte 14. november 2019 understreket at etaten skal sikre:

- Rask og korrekt saksbehandling av de sakene som må behandles på nytt

- Rask iverksetting av tilbakebetaling der det avdekkes feil

- God kommunikasjon med de berørte

Svar:

Representanten stiller spørsmål vedrørende behandlingen av erstatningssaker og krav om saksomkostninger i kjølvannet av den såkalte EØS-saken.

Regjeringen har etablert en særskilt erstatningsordning for saker som springer ut av denne saken. Disse sakene blir behandlet av Arbeids- og velferdsetaten, og behandlingen vil få prioritet. Det vil også bli etablert en egen klageordning for disse sakene i form av en uavhengig nemnd.

Videre har regjeringen etablert et særskilt rettshjelpstiltak som skal sikre at berørte kan få tilgang til advokatbistand. Tiltaket gjelder saker der nytt vedtak ikke ender med full omgjøring til gunst for den det gjelder. Videre

gjelder det for krav om erstatning for dekning av økonomisk tap. Ordningen har trådt i kraft. Det er ingen økonomisk behovsprøving knyttet til tiltaket, slik at alle som er berørte og har krav på slik bistand vil få dette – uavhengig av egen inntekt.

Når det gjelder informasjonen som gis relatert til dette, så har det vært lagt stor vekt på å nå ut til alle po-

ensielt berørte. Når det gjelder rettshjelpstiltaket, har Arbeids- og velferdsetaten, Statens sivilrettsforvaltning og Advokatforeningen bidratt til å spre informasjon.

Regjeringen tar denne saken på største alvor, og det er satt inn store ressurser i Arbeids- og velferdsetaten for at behandlingen av alle saker – herunder saker som gjelder erstatning – vil bli prioritert og raskt behandlet.

SPØRSMÅL NR. 657

Innlevert 8. januar 2020 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 17. januar 2020 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil helseministeren gjennom de varslede økte bevilningene til Mental Helse og Kirkens SOS sine hjelpetelefoner, gå i dialog med disse tjenestene, for å sikre en utvidet og fortrinnsvis døgnbemannet hjelpetjeneste på chat?

BEGRUNNELSE:

Helseministeren annonserte nylig at han vil omdisponere 10 millioner for å styrke hjelpetelefonene til Mental Helse og Kirkens SOS på grunn av stor pågang. Dette er positivt. Samtidig er det slik at mange, særlig yngre personer i dag ringer mindre, og heller bruker ulike plattformer for chat mer.

Mental Helse driver chattetjenesten sidetmedord.no, der åpningstidene er mellom 19.00 og 22.00 på mandag, og 17.00 og 20.00 på onsdag. I tillegg til at du kan sende meldinger der du skal få svar i løpet av 48 timer. Kirkens SOS driver SOS-chat, med åpningstider mellom 18.30 og 22.30 hver dag, på fredager frem til 01.30.

Psykiske problemer har imidlertid ingen åpningstider, samtidig som det ofte kan være sene nattetimer i ensomhet som er mest utfordrende. Terskelen for å ringe fremfor å sende en melding, når man trenger hjelp kan også oppleves som betydelig høyere. En utvidet hjelpetjeneste gjennom chat kan derfor ha stor betydning for personer som sliter.

Svar:

Det er ingen tvil om at de digitale hjelpeverktøyene som representanten viser til, er et uvurderlig supplement til den ordinære helse- og omsorgstjenesten. Med den pågangen som disse tjenestene har hatt den siste tiden, har jeg omdisponert 10 mill. kroner til Mental helse og Kirk-

ens SOS. Målsetningen med tilskuddsordningen som disse organisasjonene får tilskudd over, er å sikre digitale informasjons-, veilednings- og støttetilbud til personer i vanskelige livssituasjoner og deres pårørende gjennom å gi støtte til hjelpetelefoner, chat- og netjtjenester. Organisasjonene rapporterer hvert år på tilgjengelighet og tilstrekkelig bemanning med tanke på etterspørselen, så vi har dialog om dette. Jeg mener imidlertid at Mental helse og Kirkens SOS selv må vurdere hva de ønsker å prioritere de omdisponerte midlene til. Både Mental helse og Kirkens SOS har døgnåpne telefonlinjer, så det er ikke slik at det ikke finnes et alternativ nattetid. Om organisasjonene ser behovet for å bruke de ekstra midlene på å utvide tilgjengeligheten på sidetmedord.no og SOS-chat, så har de muligheten til å gjøre nettopp dette.

SPØRSMÅL NR. 658**Innlevert 9. januar 2020 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen****Besvart 14. januar 2020 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Går regjeringen bort fra sine løfter om InterCity gjennom Østfold, og når kan det forventes en endelig avklaring?

BEGRUNNELSE:

7. januar la Jernbanedirektoratet frem utredninger med oppdatert grunnlag for mulighetsstudie Østfoldbanen og vurderinger av alternativ utbyggingsrekkefølge.

Utredningen viser at ny pris for InterCity Østfoldbanen er estimert til 63 milliarder.

I sin kommentar til utredningene har statsråden uttalt følgende til NRK:

«Det er helt uhåndterlige kostnader. Vi har sett for oss å bruke 20 milliarder kroner på dette, og det er fryktelig mye penger. Og tre ganger så mye er naturligvis uhåndterlig.»

Videre siteres statsråden på følgende:

«Vi må se på dette på nytt og finne ut hvordan vi skal håndtere det videre. Ambisjonen er fortsatt å gi et godt tilbud til de reisende på Østfoldbanen, men nå må vi på største alvor se etter alternativer som koster mindre.»

Svar:

Kostnadene for utbygging av InterCity på strekningen Haug-Seut og Seut-Klavestad har auka dramatisk i høve til NTP 2018-2029. I ein slik situasjon er det regjeringa si plikt å sørge for at utbygginga blir gjennomgått på nytt. Samferdselsdepartementet har no mottatt ei fagleg utgreiing som viser at det er ikkje er mogeleg innanfor det utbyggingskonseptet som hittil er lagt til grunn å koma ned mot kostnadsnivået i NTP 2018-2029. Dette gjer at regjeringa no må gå igjennom det faglege grunnlaget for å sjå på kva alternativ vi har for vegen vidare.

Regjeringen har styrket jernbanen kraftig. Jernbanebudsjettet har økt med 80 % sidan regjeringsskiftet, ei vesentlig forbedring frå den rød-grønne perioden. Samtidig har inga anna nyare regjering satsa meir på Østfoldbanen. Aktiviteten på Follobana og Sandbukta-Moss-Såstad vitnar om det. Det skal heller ikkje vere tvil om at regjeringa også vil gi pendlarane i Nedre-Glomma eit betre tilbod. Ambisjonen om å tilby passasjerane to tog i timen til Sarpsborg og fire tog i timen til Fredrikstad ligg fast. Difor arbeider regjeringa i lys av ny informasjon med å finne best mogleg måte å realisere det på.

SPØRSMÅL NR. 659**Innlevert 9. januar 2020 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 21. januar 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

I regjeringens Handlingsplan for grønn skipsfart i juni 2019 står det: "Ved fremtidige revisjoner av kostnadsnøkklene i inntektssystemet for fylkeskommunene, vil regjeringen ta hensyn til kostnadsøkninger som følger av at fylkeskommunene har stilt krav om lav- og nullutslippsløsninger ferge- og hurtigbåtsamband."

Kan statsråden fortelle når det vil komme ekstra midler, f.eks. i revidert nasjonalbudsjett eller i kommune-proposisjonen for 2021, og hva kan statsråden bidra med i den akutte situasjonen med sterk økning av billettprisene nå?

BEGRUNNELSE:

Det er betydelige ekstraavgifter for fylkeskommunene å følge opp stortingsvedtakene som er gjort om å velge nullutslippsløsninger for nye fergeanbud.

For eksempel viser en rapport utarbeidet av TØI og Menon Economics fra 2019 at merkostnadene ved nullutslipps kollektivtrafikk (det meste til ferger) vil øke ytterligere i 2020 (i underkant av 500 mill. kroner i året frem til 2025), og at det er fylkeskommunene som må bære disse kostnadene.

I regjeringens Handlingsplan for grønn skipsfart (juni 2019) innrømmes dette:

"Erfaringene så langt, særlig for Hordaland og Møre og Romsdal, tyder på at anskaffelse av batteridrevne ferger har gitt merkostnader for fylkeskommunene, sammenlignet med innkjøp av konvensjonelle ferger. Det er store forskjeller i kostnadene over kontraktperioden mellom ulike samband. For noen strekninger vil batteridrift redusere kostnadene, mens krav om null- eller lavutslipp vil gi betydelig høyere kostnader på andre samband."

Regjeringen hevder de skal følge opp (side 6 og side 35):

"Regjeringen vil arbeide videre med en støtteordning for fylkeskommuner som stiller krav om lav- og nullutslippsløsninger i hurtigbåtanbud. Ved fremtidige revisjoner av kostnadsnøklerne i inntektssystemet for fylkeskommunene, vil regjeringen ta hensyn til kostnadsøkninger som følger av at fylkeskommunene har stilt krav om lav- og nullutslippsløsninger ferge- og hurtigbåtsamband."

Vi kan ikke se at regjeringen har fulgt opp dette.

Svar:

En grønn skipsfart er en viktig del av å omstille Norge til et lavutslippssamfunn, og for å nå klimamålet for 2030. Denne regjeringen har som mål å halvere utslippene fra innenriks sjøfart og fiske innen 2030. Det betyr at vi må stimulere til null- og lavutslippsløsninger i alle fartøykategorier. Bruk av miljøkrav i offentlige innkjøp fra staten og fylkeskommunene, i kombinasjon med støtte fra Enova og Næringslivets NOx-fond, har vært effektivt for å stimulere til utvikling av null- og lavutslippsferger. Enova har tildelt betydelige beløp til skipsprosjekter, og en stor andel av dette har omfattet fartøy med batteri, og ladeanlegg for lav- eller nullutslippsfartøy som benytter batteriteknologi. Enova har også tildelt støtte til infrastruktur for ladestrøm til fylkeskommunale el-ferjeprosjekter flere steder i landet. Videre ble 100 mill. kroner av veksten i de frie inntektene til fylkeskommunene gitt med en særskilt

fordeling til båt- og ferjefylkene i 2018. Midlene ble videreført med særskilt fordeling i 2019, og er fra 2020 fordelt etter de ordinære kriteriene i båt- og ferjenøkkelen, slik at de fortsatt går til en styrking av kystfylkene. Satsingen bidrar til en god infrastruktur for folk og næringsliv langs kysten, og til å legge til rette for investeringer i miljøvennlig teknologi. I revidert nasjonalbudsjett 2019 ble det satt av 25 mill. kroner til en foreløpig ordning under Klimasats, øremerket til utvikling av hurtigbåter med null- og lavutslippsløsninger. I 2020 er ordningen utvidet og styrket med 80 mill. kroner. Formålet er å utløse økt bruk av null- og lavutslippsløsninger i fylkeskommunale hurtigbåtsamband. Ordningen er en oppfølging av regjeringens handlingsplan for grønn skipsfart.

Staten har de siste årene stilt krav om lav- eller nullutslippsferger ved utlysning av riksveifergesamband der teknologien ligger til rette for det. Staten stiller ikke krav om at fylkeskommunene må innføre lav- og nullutslippsferjer på sine samband. Fylkeskommunene er oppfordret til å stille krav i sine anbud, noe det stimuleres til gjennom støtteordninger, hovedsakelig gjennom Enova.

Kostnadene for null- og lavutslippsløsninger forventes å falle over tid. De neste årene vil det være engangskostnader knyttet til utbygging av infrastruktur. Ved oppskalering av markedet for batteripakker og andre teknologikomponenter, vil kostnadene trolig reduseres. Det gjelder også kostnadene knyttet til batteribanker ved kai og nettbalansering.

Regjeringen vil komme tilbake i revidert nasjonalbudsjett for 2020 med en status på oppfølgingen av handlingsplanen for grønn skipsfart, inkludert punktet om inntektssystemet for fylkeskommunene, slik Stortinget har bedt om. Jeg vil ellers minne om at ferjetakstene i fylkeskommunale ferjesamband, samt krav om lav- og nullutslippsløsninger, er et fylkeskommunalt ansvar.

SPØRSMÅL NR. 660

Innlevert 9. januar 2020 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 15. januar 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Bybroen videregående skole i Trondheim har opplevd hvordan byråkrati står i veien for at innvandrere kommer videre i utdanningsløpet og ut i arbeidslivet. De har elever med kort botid i Norge og brev fra NOKUT og/eller samordna opptak om hvilke fag de må ta for å komme seg

videre i utdanningsløpet. Skolen må registrere disse elevene i Vigo, fordi loven sier at elevene skal realkompetansevurderes.

Hva gjør at disse elevene med et fra før avklart behov må avdekke kompetansebehov igjen ved inntak, og hvem skal dekke denne merkostnaden?

BEGRUNNELSE:

Det har nylig vært høring om realkompetansevurderingen, og flere ønsker endringer.

Når søkeren er registrert på Vigo, kan fylkeskommunen realkompetansevurdere eleven. En videregående skole har ikke lov til å ta opp disse elevene uten en realkompetansevurdering, selv om disse elevene som tidligere beskrevet har med seg et brev fra NOKUT og/eller samordna opptak som ofte sier hvilke fag de må ta. Realkompetansevurderingen dreier seg ikke bare om å sjekke at de ikke tar fag de har fra før. Dette gjøres av Bybroen videregående skole ved inntak, i tillegg blir skolen kontrollert av Udir. Realkompetansevurderingen er en omfattende prosess hvor all kompetanse må vurderes på nytt. I tillegg må elevene/skolen betale mellom 20-30 000 kr til fylkeskommunen for dette (anslått samlet sum for skolens elever årlig). Bybroen videregående skole gjør dette uten videre nytteverdi da skolen og disse flyktningene vet hvilke fag de trenger fra før. Prosessen tar tid, er kostbart, og gjør alle involverte frustrerte.

Svar:

Bybroen videregående skole er en godkjent friskole. Skolen kan ta inn ungdom og voksne med rett til videregående opplæring. I tillegg kan skolen med hjemmel i forskriften til friskoleloven ta inn inntil 95 voksne uten til rett til videregående opplæring, innenfor et maksimalt elevtall på 210.

Friskoleloven stiller krav om at alle voksne søkere til friskoler skal realkompetansevurderes ved inntak, jf. friskoleloven § 3-1. Alle som tas inn i på en friskole har

elevstatus. Elevstatusen innebærer at voksne søkere til friskoler tas inn i hele fag som vedkommende etter realkompetansevurderingen mangler. Etter opplæringsloven derimot, skal voksne ved offentlige videregående skoler få opplæring spesielt organisert og lagt til rette.

Realkompetansevurdering er et viktig virkemiddel som gir voksne adgang til å få formell dokumentasjon av sine kunnskaper og ferdigheter. På bakgrunn av blant annet tilbakemeldinger fra friskolenes organisasjoner har departementet vurdert om kravet om realkompetansevurdering virker etter sin hensikt eller om det kan være et hinder for at voksne søker seg til videregående opplæring.

Dette er bakgrunnen for at departementet i høst har hatt på offentlig høring et forslag om å endre friskoleloven § 3-1 slik at det åpnes for at departementet i forskrift kan gi unntak fra kravet om realkompetansevurdering. Departementet går nå gjennom høringsuttalelsene, blant annet høringsuttalelsen fra Bybroen videregående skole. Jeg tar sikte på å legge fram forslag til lovendringer i en lovproposisjon til Stortinget i vårsesjonen 2020. Lovforslaget går ut på å gi departementet hjemmel til i forskrift å gi unntak fra kravet om realkompetansevurdering. Forutsatt Stortingets tilslutning til lovforslaget vil et forslag om forskriftsendringer bli sendt på offentlig høring. Jeg viser for øvrig til mitt svar på spørsmål nr. 548 (2019-2020) om bakgrunnen for høringsforslaget.

Jeg er kjent med problemstillingene Bybroen videregående skole har reist knyttet til blant annet inntak av elever med kort botid i Norge. Dette er problemstillinger det er naturlig å vurdere i forbindelse med utarbeidelse av forskriftsbestemmelsene om hvilke krav som skal stilles til voksne ved inntak til friskoler.

SPØRSMÅL NR. 661

Innlevert 9. januar 2020 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 3. februar 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hva vil regjeringen gjøre av nye tiltak for å sikre de såkalte ROP-pasientene (med samtidige rus- og psykiske lidelser) gode boligtilbud og et større mangfold av boligløsninger, og vil regjeringen sørge for at det blir utviklet en nasjonal oversikt over boligsituasjonen til ROP-pasientene slik fagmiljø etterlyser?

BEGRUNNELSE:

Forskere sier klart fra om at boligsituasjonen til de såkalte ROP-pasienten er spesielt bekymringsfull. Mange pasienter skrives ut fra rusbehandling og til uegnede boliger, noe som ødelegger for behandlingen. For regjeringen kan det se ut som at antall bostedsløse er det eneste kriteriet for å lykkes, og at det er liten interesse for å få kunnskap om hva man har fått til for personer som tilbys disse boligene. Senest i 2015 fastslo forskere i NIBR at det ikke finnes noen

"studier eller oversikt over boligsituasjonen for personer med avhengighet av rusmidler". Noe av problemet som blir tatt opp, er at de kommunale boligene er utviklet med finansiering fra Husbanken, noe som krever at beboere har husleiekontrakter med vanlige krav og rettigheter. Det fungerer bra for de som klarer seg bra, men dårlig for de sykeste. Det etterlyses et mer mangfold i tilbudet slik det er innenfor eldreomsorgen, slik at det kan være mulig med løsninger som ligger mellom boliger med vanlig husleiekontrakt og store, kostbare institusjoner.

Svar:

Bolig- og tjenestetilbudet til personer med rus- og psykiske problemer er en utfordring som kommuner og brukerorganisasjoner trekker fram som særlig utfordrende i det boligsosiale arbeidet. Bolig- og helsesektoren må arbeide sammen for å finne løsninger som hjelper den enkelte. Som en del av opptrappingsplanen for rusfeltet, har Helse- og omsorgsdepartementet satt av midler til oppbygging av oppsøkende team. Denne satsingen ser ut til å ha effekt. I 2018 hadde 77 kommuner oppsøkende team i samarbeid med spesialisthelsetjenesten, mot 46 kommuner i 2016.

Kommunene må også sørge for et variert boligtilbud til denne gruppen. Gjennom opptrappingsplanen på rusfeltet er det derfor øremerket tilskudd til boliger for at flere rusavhengige får et egnet sted å bo. Tilskudd til utleieboliger, som forvaltes av Husbanken,

har bidratt til at antall kommunalt disponerte boliger økt de siste årene. Fra 2015 til 2018 har antallet økt med rundt 3 000 boliger, til 110 171 boliger. I samme periode

har antallet personer i midlertidig botilbud gått ned med 14 pst. NIBR-rapporten "Færre bostedsløse – hva er forklaringen?" (2019) viser at en god og målrettet bruk av den kommunale boligmassen og bedre bruk av det private leiemarkedet, har medvirket til at antallet bostedsløse er redusert.

Regjeringen er opptatt av å få bedre kunnskap om botilbudet for vanskeligstilte på boligmarkedet, uten å øke rapporteringsbyrden for kommunene. I dag kartlegges bosituasjonen og botilbudet til personer med rus- og/eller psykiske lidelser årlig i flere nasjonale undersøkelser, herunder KOSTRA, BrukerPlan og SERAFs rapportering om LAR. Kartleggingene viser gjennomgående god utvikling for botilbudet. I BrukerPlan 2018 var bosituasjon det levekårsområdet som viste best resultater. Av alle de 59 225 tjenestemottakerne med rus- og/eller psykiske lidelser, hadde 80 prosent en permanent og tilfredsstillende bosituasjon. 78 prosent av personer i LAR-behandling har en permanent og tilfredsstillende bosituasjon, ifølge en statusrapport fra Senter for rus- og avhengighetsforskning (SERAF 2017).

I statsbudsjettet for 2020 er det bevilget 30 mill. kroner til utviklingen av digitale løsninger som skal gjøre det enklere å søke, tildele og administrere kommunale boliger. Løsningene vil gi bedre oversikt over botilbudet til vanskeligstilte på boligmarkedet, både lokalt og nasjonalt.

Regjeringen tar sikte på å legge fram en melding for Stortinget om den boligsosiale politikken i løpet av 2020. I meldingen vil botilbudet til vanskeligstilte på boligmarkedet gjennomgås nærmere.

SPØRSMÅL NR. 662

Innlevert 9. januar 2020 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen

Besvart 16. januar 2020 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

I 2017 innførte regjeringen et botidskrav på fem år for rett til kontantstøtte. KrF fremmet et forslag om å endre dette botidskravet, jf. Dokument nr. 8:43 S (2017-2018) – endring av botidskravet for rett til kontantstøtte. Daværende barne- og likestillingsminister Solveig Horne informerte i sitt svarbrev til familie- og kulturkomiteen at ordningen ville bli evaluert etter ett års tid, for å undersøke om den har fungert etter hensikten.

Hva er status på denne evalueringen?

Svar:

Botidskravet ble innført 1. juli 2017. Barne- og familiedepartementet gav Arbeids- og velferdsdirektoratet i oppdrag i tildelingsbrevet for 2018 å foreta en oppsummering og vurdering av virkningene innføring av botidskrav for rett til kontantstøtte har hatt. Dette er et vanskelig opp-

pdrag, ettersom det tar tid før en ser virkningene av en slik regelverksendring.

Barne- og familiedepartementet vil motta evaluering av effektene av botidskravet i løpet av våren, og Arbeids-

og velferdsdirektoratet vil etter planen også publisere evalueringen.

SPØRSMÅL NR. 663

Innlevert 9. januar 2020 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 20. januar 2020 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Nav krever at en mor som har bodd i Norge i 19 år, er gift med en norsk mann og har 4 norske barn, må betale tilbake både barnetrygd, fødselspenger og kontantstøtte fordi hun nå er utvist. Dette virker totalt urimelig og en praksis jeg ikke har hørt om før.

Mener statsråden dette er korrekt lovanvendelse og er det ufravikelig praksis i disse saken og hvor mange saker er i så fall håndtert på denne måten?

BEGRUNNELSE:

Det er også grunn til å understreke at dersom regjeringen hadde fulgt opp Stortingets pålegg om å etablere også andre reaksjonsformer enn utvisning i slike saker der barn rammes, hadde saken kunnet bli løst på annen måte.

Svar:

Spørsmålet er oversendt meg som ansvarlig for de aktuelle ordningene.

Jeg vil først understreke at jeg ikke har anledning til å gå inn i eller ta stilling til enkeltsaker. Vedtak fattet av NAV kan påklages. Dersom klagen ikke fører fram, kan saken ankes til Trygderetten. Jeg vil nedenfor gi en kort, generell omtale av reglene.

Rett til barnetrygd og kontantstøtte skal vurderes på bakgrunn av søkerens situasjon. Foreldrepenger gis til personer som har opptjent rett på bakgrunn av arbeid og i tillegg er medlem av folketrygden. Ytelsen er en individuelt opptjent rettighet. En ytelse vurderes som feilutbetalt hvis det i ettertid viser seg at vilkårene likevel ikke har vært oppfylt.

En feilutbetalt ytelse skal vurderes tilbakekrevd. I vurderingen av om et feilutbetalt beløp skal kreves tilbake eller ikke, legges det blant annet vekt på om stønadsmotakeren uaktsomt har gitt feilaktige eller mangelfulle opplysninger, jf. folketrygdloven § 22-15, barnetrygdloven

§ 13 og kontantstøtteleven § 11. Før det fattes vedtak, tas det høyde for den generelle foreldelsesfristen på tre år.

Det er ingen særregler for tilbakekreving av feilutbetalte ytelser når en person utvises fra Norge. Slike saker behandles i samsvar med ordinære regler på hvert enkelt stønadsområde.

Arbeids- og velferdsdirektoratet opplyser at NAV ikke har statistikk som viser hvor mange feilutbetalingssaker som gjelder utviste personer. Når en person blir utvist fra Norge, mottar NAV melding om utvandring via folkeregisteret. NAV følger så saken opp i henhold til gjeldende rutiner.

Jeg ønsker avslutningsvis å understreke at jeg i tilfeller som dette, mener det er ekstra viktig at saksbehandlingen for å avklare familiens situasjon, skjer raskt og på en så god måte som mulig. Saker som omhandler barn berører alltid.

SPØRSMÅL NR. 664**Innlevert 9. januar 2020 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson****Besvart 21. januar 2020 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad****Spørsmål:**

Hvor mange foreldre får hvert år helt eller delvis avslag fra NAV på søknader om utsatt uttak av foreldrepenger, fordi de søker for sent?

BEGRUNNELSE:

Jeg har vært i kontakt med en nybakt far, som har fått avslag på en søknad om å utsette uttak av fedrekvoten. NAV begrunner avslaget med at han har søkt for sent. Det betyr selvsagt at han får mindre tid med barnet sitt enn det Stortinget har ønsket.

Jeg oppfatter folketrygdloven slik at foreldrene skal ta ut foreldrepenger i en sammenhengende periode. Det er likevel mulig å utsettelse, for eksempel hvis man arbeider heltid. Den faren som har kontaktet meg, oppfylder vilkårene for utsettelse. Han har ikke startet permisjonen ennå. Likevel har NAV avslått søknaden, uten å vise til noen regel om søknadsfrist. Jeg kan heller ikke finne den i regelverket.

Selv om foreldre får informasjon om søknadsfristen ganske tidlig etter fødselen, frykter jeg at det er mange som går glipp av denne permisjonen, på grunn av NAVs søknadsfrister. Det kan se ut til at fristen utgjør en felle. Dette går utover barna, og det er i strid med det Stortinget har ønsket.

Svar:

Det er etablert et godt system for å gi foreldre god og tydelig informasjon om søknadsfrister for foreldrepenger: I dag får fedre og medmødre et brev når det gjenstår 4 uker av mors foreldrepengeperiode, der det gis en påminnelse om at han eller hun må sende inn søknad om foreldrepenger. Informasjonen på NAV.no om søknadsfrister er oppdatert. I tillegg er det opprettet en uttaksplanlegger (familie.nav.no) som gjør at fedre og medmødre enklere kan innrette og planlegge for foreldrepengeperioden. Både i den generelle informasjonen på NAVs hjemmeside og i uttaksplanleggeren opplyses det om frister for far og medmor til å søke om foreldrepenger og/eller utsettelse av foreldrepengene. Samlet sett får dermed foreldrene rikelig med informasjon.

De som likevel glemmer å søke om utsettelse, eller søker for sent, mister da det antallet dager som de har oversittet fristen med. Uttak av foreldrepenger kan utsettes i følgende fire tilfellene: Når den som mottar foreldrepenger har lovbestemt ferie; når vedkommende er i

inntektsgivende heltidsarbeid; når vedkommende er innlagt i helseinstitusjon eller helt avhengig av hjelp til å ta seg av barnet; eller når barnet er innlagt på helseinstitusjon. I sin statistikk skiller ikke Arbeids- og velferdsdirektoratet mellom de som får avslag på søknad om utsettelse fordi de har søkt for sent, og de som får avslag fordi de har oppgitt et grunnlag som ikke gir adgang til å utsette uttaket, for eksempel at de vil ta permisjon uten lønn. Anslagene på hvor mange som får avslag fordi de har søkt for sent, er derfor usikre.

NAV antar at i 2018 var det anslagsvis 50-60 søknader om utsettelse av kun fedrekvote som kom for sent. Videre antar de at når det gjelder utsettelse av andre deler av foreldrepengeperioden, var det 20-30 søknader om utsettelse som kom for sent.

SPØRSMÅL NR. 665**Innlevert 9. januar 2020 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 17. januar 2020 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Bør det vurderes en makspris på ferjer langs fylkesveiene, for å sikre befolkning og verdiskaping på øyene langs kysten?

BEGRUNNELSE:

Siden årsskiftet har takstene på flere ferjer rundt i landet gått kraftig opp. Et eksempel er ferjestrekket Sandnessjøen-Dønna, der prisen økte med 40 prosent 1.1.2020. Både i Nordland og Møre og Romsdal har ferjetakstene økt kraftig. Dette er landets største ferjefylker.

Ferjene er en sentral del av infrastrukturen langs kysten i Norge, og gjør at bosetting og verdiskaping er mulig også på små og store øyer langs kysten. Mange er avhengig av ferje for å komme seg til jobb, fritidsaktiviteter, for å få helsehjelp og kunne bruke offentlige tilbud.

Med forvaltningsreformen i 2010 fikk fylkene ansvar for mange veier og ferjer som tidligere var riksvei og riksveiferjer. Siden 2010 har fylkene fått stadig flere oppgaver uten at tilskuddene øker tilsvarende, og de folkevalgte i fylkeskommunene må enten kutte i viktige tjenester eller øke prisene på dem for å få budsjettet til å gå opp.

Riksveiferjene må følge Riksregulativet for ferjetakster, og har dermed en makspris avhengig av hvor langt ferjestrekket er. Det er i dag ingen regulering av hva en ferjebillett kan koste på ferjestrekkene fylkeskommunene har ansvar for.

Svar:

Ein del av grunngevinga for forvaltningsreforma i 2010, som overførte ansvaret for ein stor del av riksvegnettet inklusive ferjesambanda frå staten til fylkeskommunane, var at fylkeskommunane sjølve skulle kunna bestemma korleis dei ville prioritera mellom ulike kostnads- og inntekstpostar, inklusive takstar på ferjebillettar.

Etter yrkestransportlova fastset fylkeskommunane takstar for sine eigne kollektivtilbod, inklusiv fylkesveiferjer. Takstvedtak om dette kan ikkje klagast til departementet.

Framstegspartiet var imot forvaltningsreforma i 2010. Dette var ei oppgaveoverføring som vart foretatt av ei raudgrøn regjering.

Sidan FrP kom i regjering i 2013, har vi for dei ferjene vi har ansvar for halde tilbake auke i billettprisane for bilistane. I tillegg har vi på fleire ferjesamband styrka

tilbodet ytterlegare med å setje inn fleire ferjer i sambanda, og med det betra rutefrekvensen, utan at dette har gitt vesentleg takstauke. Eit døme på dette er ferjesambandet Molde - Vestnes i mitt heimfylke Møre og Romsdal.

Det er på fylkesvegsambanda det no vert foreteke takstaukar både i Nordland og i Møre og Romsdal, men det ser heldigvis ut til at fleirtalet er i ferd med å snu i Nordland.

I utgangspunktet er det eit klart prinsipp at dei som har ansvaret for tenestene også er dei som har fridom til å gjere vedtak om endringar. Det er grunnen til at fylkeskommunane i dag har fridom til å fastsetje eigne takstar. Det er fylkeskommunar med Arbeiderpartiet og Senterpartiet i førarsetet som no gjennomfører dette. Det gjer dei trass vekst i overføringane både til teknologiutvikling knytt til ferjedrifta og betring av ferjenøkkelen i fylkeskommunen sitt inntektssystem.

Det er krevjande for kystbefolkninga, som er heilt avhengige av ferjetenestene, å handtere dei vedtaka som no er gjort i ein del fylke mot FrPs stemmer.

Eg tek den frustrasjonen som folk opplever på stort alvor. Regjeringa har difor arbeidd med å betre fleksibiliteten og rabattane i AutoPASS for ferjer. Dette er ikkje eit avslutta arbeid, tvert om, vi gjer fortløpande vurderingar av ytterlegare utbetringar.

Eg er villig til å gjere fleire tiltak for å reelt sett å få ned kostnadane for alle dei som er avhengige av ferje. Det finst mange måtar å gjere det på. Betre rabattordningar er eit nærliggjande alternativ å vurdere, og sterkare regulering av pris kan være eit anna.

Eg vil sjå nærare på alternative innretningar i mitt vidare arbeid. Det viktigaste vi då kan gjere er å sjå kva som enklast bidreg til å få ned kostnaden for passasjerane.

SPØRSMÅL NR. 666**Innlevert 9. januar 2020 av stortingsrepresentant Else-May Norderhus****Besvart 15. januar 2020 av olje- og energiminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å bedre forsyningssikkerheten og situasjonen for næringslivet i Romsdal og på Nordmøre, og når kan næringsaktørene forvente en avklaring?

BEGRUNNELSE:

6. januar i år møtte Mørebenken næringsaktører i Romsdal og Nordmøre. På begge plassene var kraftbransjen klare på at forsyningssikkerheten per i dag ikke er holdbar. Slik situasjonen er i dag, står næringsaktører som vil etablere seg, på vent, fordi det ikke er nok kraft til å forsyne deres anlegg. Og det er pr nå ikke mulig å legge til rette for elektrifisering på en eneste ferjekai, til tross for målsettingen om elektrifisering av ferjeflåten. Høsten 2015 leverte Statnett sin konseptvalgutredning for å kunne forbedre forsyningssikkerheten i kraftforsyningen gjennom en 420 v linje fra Ørskog til Nyhamna, men siden har det blitt tyst.

Svar:

Jeg er opptatt av at vi har en god forsyningssikkerhet for strøm og et robust strømnnett i alle deler av landet, slik at

næringsliv og industri også i fremtiden kan dra nytte av kraftressursene våre.

Etter lovverket er det nettselskapenes ansvar å utrede, planlegge og investere i strømnettet. Utbygging av strømnettet innebærer ofte betydelige kostnader, og har konsekvenser for natur, miljø og andre arealinteresser. Det er derfor viktig at behovet for å gjøre tiltak er godt forankret, og at strømnettet utvikles mest mulig i takt med behovet. Energimyndighetene skal i sin tur sørge for konsesjonsbehandlingen av de enkelte netttiltakene i regionalnettet og i transmisjonsnettet.

Jeg er godt kjent med at Statnett nå har fått flere henvendelser fra næringsvirksomhet som ønsker nettilknytning på Nordmøre og i Romsdal. Statnett, i samarbeid med Istad Nett og Nordmøre Energiverk, har derfor begynt å analysere fremtidig nettutvikling i området, og det er invitert til oppstartsmøte 21. januar.

Basert på god oversikt over forbruksplanene i området skal nettselskapene sørge for at behovet møtes best mulig på kort og lengre sikt, og på den måten bidra til at de nødvendige netttiltakene kommer på plass som de skal. Dette er prosesser jeg vil følge nøye med på.

SPØRSMÅL NR. 667**Innlevert 9. januar 2020 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski****Besvart 17. januar 2020 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

På grunn av en feiltolkning av regelverket har pendlere fra EU har i mange år ikke fått det pendlerfradraget de har krav på. Til tross for varsel om mulig feil tolkning av regelverket allerede i 2010 var det først i 2019 at skatteetaten endret praksisen. I Klassekampen før jul varsles det at skatteyderne som ikke har fått de fradragene de har krav på selv må sende inn en ny skattemelding.

Vil finansministeren undersøke hvorfor ikke interne varsler førte fram, og ta initiativ til at de som er rammet blir kontaktet?

BEGRUNNELSE:

I en årrekke har pendlere fra EU blitt avkrevd minimum 3–4 hjemreiser årlig for å få pendlerstatus og dermed pendlerfradrag. Det dreier seg blant annet om arbeidere fra Polen og Litauen. I følge Klassekampen varslet en daværende ligningssjef i 2010 om at det var feil tolkning av regelverket. Først da EU protesterte i fjor, ble praksisen endret. Skatteetaten oppgir til avisen at de ikke oversikt over hvor mange det gjelder, og ber de som er rammet selv endre skattemeldingen eller sende inn en klage for å få de har krav på. Dette vil de opplyse om på sine nettsider og i Skatte-ABC.

Svar:

Skatteetaten vurderer løpende gjeldende regelverk og praksis. I dette arbeidet mottar etaten mange innspill fra skattytere, rådgivere og egne ansatte.

I denne aktuelle saken om vilkårene for pendlerfradrag har Skattedirektoratet informert om at henvendelsen som ble mottatt fra en ansatt i etaten, ble vurdert på vanlig måte. På det aktuelle tidspunktet ble det konkludert med at det ikke var grunnlag for å endre praksis eller omtalen i Skatte-ABC.

I forbindelse med en klage som ESA mottok i 2018, ble problemstillingen om praktiseringen av pendlervilkårene vurdert av Finansdepartementet. Det ble kort tid etter konkludert med at det ikke var noen god grunn til å behandle pendling fra Norge til hjem i utlandet på en annen måte enn pendling fra utlandet til hjem i Norge. Dette medførte at praksis og den tidligere regelverksfortolkningen ble endret umiddelbart. Konklusjonen om endring ble truffet uten at det forelå noe pålegg fra ESA om å endre praksisen. Praksisendringen ble omtalt i Skatte-ABC 2018/2019.

Skattytere som oppfyller vilkårene for pendlerfradrag i tråd med den endrede praksisen fra 2018, kan føre opp

fradragene på skattemeldingen. Adgang til å få fradrag for pendlerutgifter for tidligere år følger de alminnelige reglene i skatteforvaltningsloven om adgang til egenretting og klage. Etter de alminnelige reglene er det skattyter selv som må rette skattemeldingen eller eventuelt sende inn klage. Det vil ikke være praktisk gjennomførbart å kontakte hver enkelt skattyter som kunne tenkes å ha hatt fradragberettigede utgifter til pendling til utlandet. Men jeg vil oppfordre pendlere til å benytte adgangen til å gjøre endringer i skattemeldingen eller til å klage. Skatteetaten vil gi veiledning om disse mulighetene, og etaten arbeider med å oppdatere sine nettsider med informasjon om praksisendringen og hvordan egenretting og klage kan gjennomføres.

Det gjelder en treårsfrist for skattyters retting av skattemeldingen. Dersom denne fristen er utløpt, kan skattyter anmode skattekontoret om å endre skattefastsettelsen innenfor en femårsfrist.

Dersom skattyter tidligere har ført opp fradragene i sin skattemelding, men myndighetene har nektet dette på bakgrunn av den tidligere praksisen, må den skattepliktige klage for å oppnå fradraget for tidligere år.

SPØRSMÅL NR. 668

Innlevert 9. januar 2020 av stortingsrepresentant Martin Henriksen

Besvart 17. januar 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Har statsråden noen oversikt over hva kostnaden for fylkene vil være av regjeringens foreslåtte endringer som innebærer tvunget fritt skolevalg i alle fylker?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har varslet endringer i forskrift til opplæringsloven kapittel 6 om inntak til videregående skole. Dersom endringen gjennomføres vil det innebære at fylkeskommunene ikke lenger kan organisere inntaket slik de vurderer er best ut fra lokale behov, men må innføre såkalt «fritt skolevalg» basert på en av to foreslåtte modeller.

Denne endringen vil få konsekvenser for både elever og fylkene. Blant annet vil flere fylker måtte endre struktur i videregående opplæring, og gjøre endringer i antall elevplasser i by og distriktene. Dette kan få betydelige økonomiske konsekvenser.

Svar:

Per i dag praktiserer 14 av 19 av de gamle fylkene fritt skolevalg. 9 av de gamle fylkene har fritt skolevalg i hele fylket, eksempelvis gamle Finnmark, Oppland og Sogn og Fjordane. Fylker som Hedmark, Nordland, Troms og Akershus har hatt fritt skolevalg innenfor fastsatte inntaksområder. Kun 4 fylker har inntak etter nærskoleprinsippet.

Forslag om endringer i forskrift til opplæringsloven for å innføre fritt skolevalg, som har vært til høring i fjor høst, innebærer at det ikke lenger vil være mulig å gjennomføre inntak etter nærskoleprinsippet for de fire fylkeskommunene som praktiserer det i dag. Høringsfristen var 31. desember 2019. Det fremgår av Utdanningsdirektoratets høringsnotat at «de økonomiske og administrative konsekvensene ved forslaget skal utredes nærmere av Utdanningsdirektoratet samtidig som forslaget er på høring.»

Høringsnotatet inneholder to alternativer. Det første alternativet innebærer at fylkeskommunene skal kunne velge mellom fritt skolevalg i hele fylket, eller dele inn fylket i flere inntaksområder som gir reelt fritt skolevalg. Med reelt fritt skolevalg menes det at søkerne må kunne velge mellom minst to skoler med samme utdanningsprogram. Det andre alternativet er at fylkeskommunene skal innføre fritt skolevalg i hele fylket og bare skal kunne fastsette inntaksområder så lenge det er begrunnet i store avstander eller trafikale forhold. Begge modellene vil sikre

elevenes rett til å velge skole, samtidig som fylkeskommunene har et handlingsrom og kan ivareta en desentralisert skolestruktur. Uavhengig modell er det fylkeskommunens ansvar å sikre alle elever et godt skoletilbud.

Utdanningsdirektoratet behandler nå høringsuttalelsene. Det er ikke konkludert med modell. Kunnskapsdepartementet har foreløpig ikke grunnlag for si noe om kostnadene ved fritt skolevalg utover det som står i høringsnotatet fra Utdanningsdirektoratet.

SPØRSMÅL NR. 669

Innlevert 9. januar 2020 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 17. januar 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hva viser siste oppdaterte tall for statens samlede utgifter til konsulentbruk i 2019, og kan statsråden legge frem foreløpig kvartalsvis oversikt?

Svar:

DFØ publiserer månedlig tall for statsregnskapet. Siste oppdatering er per november 2019. Tallene kan lastes ned fra DFØs hjemmeside: <https://dfo.no/nyheter/manedlig-statsregnskap-for-november-2019>.

Basert på rådataene fra statsregnskapet viser tabellen nedenfor en oversikt over konsulentbruken i staten første ni måneder av 2019 for bruttobudsjetterte virksomheter:

Det må tas forbehold om at endringen i kontoplanen fra januar 2019 kan innebære at virksomheter gjør ompostinger senere i året. Det presiseres også at konsulentkostnader som inngår som del av arbeid på anleggsmiddel (balanseført iht. de statlige regnskapsstandardene) ikke vil fremkomme av 67-gruppen og spesifikasjonen ovenfor.

Artskode	Artskodetekst	Regnskap pr 1. kvartal	Regnskap pr 2. kvartal	Regnskap pr 3. kvartal	Regnskap nov 2019
670	Konsulenttjenester innen økonomi, revisjon og juss	52	146	196	261
671	Konsulenttjenester til utvikling av programvare, IKT-løsninger mv.	697	1 868	2 883	3 627
672	Konsulenttjenester til organisasjonsutvikling, kommunikasjonsrådgivning mv.	130	348	436	687
673	Andre konsulenttjenester	569	1 539	2 366	3 301
	Totalt	1 448	3 901	5 881	7 876

SPØRSMÅL NR. 670**Innlevert 9. januar 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 21. januar 2020 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen****Spørsmål:**

NRK meldte den 8. januar at landslagsskyttere har skutt ulovlig med bly i ni år, selv om dette er forbudt på skytebaner. Mengden ammunisjon kan tilsvare over 100 tonn med bly og det er klart at flere bekker i områder er kraftig forurenset.

Hva vil statsråden gjøre for å forhindre at noe slikt skjer igjen?

Svar:

Det er viktig med gode rutiner for tilsyn med sivile skytebaner. Miljømyndighetene vil føre tilsyn med aktive skytebaner, og følge opp skytebanene ved å kartlegge/

registrere nedlagte sivile skytebaner og vurdere om det er hensiktsmessig å regulere de aktive sivile skytebanene for eksempel gjennom forskrift.

Vi har foreløpig ikke informasjon om hvor mye blyammunisjon det har blitt skutt med på sivile skytebaner de siste årene. Miljødirektoratet har bedt Norges Skytterforbund og Norges Jeger- og Fiskerforbund om å redegjøre for bruken av blyholdig ammunisjon, inkludert mengdene av bly som er benyttet og en beskrivelse av spredningen av bly på banene som er benyttet. De er også bedt om å redegjøre for rutiner for å hindre spredning av bly, oppsamling og destruksjon. Dette er problemstillinger miljømyndighetene nå jobber med å få håndtert på best mulig måte.

SPØRSMÅL NR. 671**Innlevert 10. januar 2020 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol****Besvart 27. januar 2020 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Vil statsråden si at modellen for drift av flyambulansetjenesten som nåværende operatør benytter er avhengig av fridagskjøp av piloter for å kunne gå opp og dermed gjøre beredskapen mer sårbar?

BEGRUNNELSE:

I sitt svar på mitt skriftlige spørsmål Dokument nr. 15:1815 (2017-2018) skrev helseministeren at bemanning og beredskap for ny operatør i flyambulansetjenesten ikke basert på ekstra innleie. Men i sin innstilling om tildeling av kontrakt skrev Luftambulansetjenestens HF (LAT HF) våren 2017 følgende til sine eiere:

«Antall piloter som tilbys er omtrent som på dagens nivå. Dette innebærer en noe sårbar beredskap på personellsiden. Babcock SAA FW AB satser mer på fridagskjøp av piloter enn konkurrenten gjør.»

Svar:

Da Luftambulansetjenesten HF skrev at Babcock satser mer på fridagskjøp av piloter enn konkurrenten gjør, var det i følge helseforetaket en vurdering ut i fra at Babcock i sitt vinnende tilbud hadde tilbudt 96 piloter til å drive tjenesten. Da Babcock overtok tjenesten 1. juli 2019 hadde selskapet imidlertid ansatt 104 piloter, og selskapet legger nå opp til å ha ansatt 106 piloter i sin drift i løpet av februar/mars i år. Selskapet planlegger dermed sin videre drift med ti flere piloter enn det som ble lagt inn i deres opprinnelige tilbud. Babcock har derfor opplyst at selskapet ikke skal ha behov for fridagskjøp i sin ordinære drift når dette er på plass. Da skal normalt fravær og behov for trening dekkes med bakvakter og reise-piloter.

Samtidig må det presiseres at fridagskjøp er en vanlig og innarbeidet praksis i moderne luftfart. Dette er en fordelaktig ordning både for pilotene og for selskapene. Det medfører at selskapene kan få dekket opp vakter ved sykdomstopper uten å måtte ansette langt flere piloter enn det som trengs for å håndtere et normalt fravær ellers

i året. I ambulanseflytjenesten går pilotene i en turnus med en uke på, en uke av, en uke på og to uker av. Det gir et visst rom for å selge og kjøpe fridager. For eksempel ble fridagskjøp benyttet for å sikre beredskapen da det oppstod akutt sykdom hos 70 % av de ansatte ved to baser

i Finnmark 2. juledag 2019. Dagen etter var basene fullt bemannet. En bakvaksordning for å kunne dekke så store sykdomstopper ville ha blitt uforholdsmessig dyrt, samtidig som det svært sjelden er behov for en slik dimensjonering av ordningen.

SPØRSMÅL NR. 672

Innlevert 10. januar 2020 av stortingsrepresentant Tuva Moflag

Besvart 17. januar 2020 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvordan sikres norske kvinner som er rammet av lipødem likeverdig tilgang til behandling, og har tilbudet i Tromsø nok kapasitet til å behandle alle?

BEGRUNNELSE:

Det anslås at 20.000 kvinner i Norge er rammet av lipødem. Flere rapporterer om at de selv har måtte betale for både fysikalsk behandling og operasjoner i utlandet. Kostnaden har for flere kommet opp i flere hundre tusen kroner.

Svar:

Jeg er enig med representanten Moflag i at pasienter med lipødem må sikres god behandling. I svar til representanten Bollestad 22.08.2018 viste jeg til at Helse- og omsorgsdepartementet i møter med Lymfødem- og lipødemforeningen hadde fått informasjon om foreningens syn på behandlingstilbudet i Norge. Disse møtene, samt informasjon fra de regionale helseforetakene, ga grunnlag for et jeg ga Helsedirektoratet i oppdrag å vurdere behandlingstilbudet til lipødepasienter.

Helsedirektoratet leverte sin utredning i desember 2018, etter å ha innhentet informasjon om behandlingstilbudet for lipødem i andre nordiske land, spesielt om det kirurgiske behandlingstilbudet.

Helsedirektoratets utredning ble fulgt opp i revidert oppdragsdokument til de regionale helseforetakene i juni 2019, med følgende oppdrag:

De regionale helseforetakene skal, under ledelse av Helse Midt-Norge RHF, følge opp Helsedirektoratets rapport fra november 2018 om lipødembehandling, og vurdere om det bør etableres et kirurgisk behandlingstilbud i Norge til pasientgruppen. Helsedirektoratet anbefaler at fagmiljøene innen plastikkirurgi vurderer utredning og

behandlingsmetoder, og hvilke kriterier som skal legges til grunn for kirurgisk behandling. I tråd med direktoratets anbefaling bør et samarbeid med fagmiljøer i Sverige vurderes. Erfaringene fra Universitetssykehuset Nord-Norge med lipødembehandling og fra St. Olavs hospital om kirurgisk behandling av lymfødem tas med i vurderingen. Utredningen skal leveres innen 1. mars 2020.

Rapporten vil kunne gi et grunnlag for å se hvordan vi kan gi et likeverdig tilbud om behandling til lipødepasienter, inkludert behovet for operasjon av tilstanden.

SPØRSMÅL NR. 673**Innlevert 10. januar 2020 av stortingsrepresentant Lene Vågslid****Besvart 16. januar 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Vil samfunnsikkerhetsministeren ta initiativ til en kartlegging av sikkerheten og beredskapen i alle parkeringshus og vil hun sørge for at det stilles krav om sprinkleranlegg eller tilsvarende brannsikring av alle parkeringshus av en viss størrelse?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til VG 10. januar hvor brannen i parkeringshuset Sola med svært omfattende materielle, men heldigvis ikke personskader, er omtalt. Direktoratet for byggkvalitet DIBK uttaler at de vil søke mer kunnskap om denne brannen for kunne vurdere om dagens regelverk for brannsikring av parkeringshus er godt nok. Slik det er i dag er det bare sykehus, hoteller og boligblokker på tre etasjer eller mer som har absolutte krav om sprinkleranlegg. Videre blir det opplyst i saken at Den byggt tekniske forskriften Tek 17 krever at bygg skal utformes slik at brannmannskapene har brukbar tilgjengelighet for rednings- og slukningsinnsats og at bygg skal prosjekteres slik at det oppnås tilfredsstillende sikkerhet for personer, for materielle verdier og for miljøet.

På Sola ser det ikke ut til at noen av disse kravene er fulgt, de materielle skadene er enorme, brannmannskapene kom ikke til for å utføre slukningsarbeid og selv om ingen personer heldigvis ikke kom til skade skyldes det kanskje mer flaks enn forsvarlig sikring av parkeringshuset. Jeg synes det er bra at DIBK nå vil innhente mer kunnskap om denne brannen i samarbeid med DSB, men mener vi nå må få en kartlegging av hva status er i de utallige parkeringshus som blir brukt daglig rundt omkring i landet slik at vi unngår enda større og mer katastrofale hendelser enn den vi har sett på Sola.

Svar:

Brannen på Sola viser hvor store ødeleggelser som kan følge av brann. Selv om parkeringshuset og bilene representerer store verdier, er det viktigst at ingen omkom eller ble skadet. Dagens krav til brannsikring i bygg skal først og fremst hindre personskader og tap av menneskeliv.

Regelverket skal blant annet sikre at det finnes tilfredsstillende rømningsveier og gi nødvendig tid til rømming, slik at folk kan komme seg i sikkerhet dersom det oppstår brann.

Som Direktoratet for byggkvalitet viser til, er det i dag ikke noe absolutt krav om sprinkling av parkeringshus.

Krav om automatiske slokkeanlegg (sprinkleranlegg eller andre anlegg med tilsvarende pålitelighet og effektivitet) gjelder i boligbygg med krav om heis, og i sykehus, pleieinstitusjoner, hoteller mv. Hensikten med kravet er primært å ivareta personsikkerheten. Jeg vil bemerke at kravene i byggt teknisk forskrift er minimumskrav. Byggeier kan velge å ha høyere brannsikring for å ivareta for eksempel materielle verdier i bygget.

Vi ønsker å finne ut hvorfor brannen på Sola fikk så stort omfang. Det er behov for kunnskap om hendelsen for å vurdere om dagens sikkerhetsnivå og regelverk er godt nok. Direktoratet for byggkvalitet vil gå igjennom brannen i samarbeid med Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap. Dette kan gi et grunnlag for å vurdere om dagens regelverk er godt nok, slik at vi for eksempel kan vurdere om krav om automatiske slokkeanlegg bør utvides til flere bygningskategorier enn i dag.

SPØRSMÅL NR. 674**Innlevert 10. januar 2020 av stortingsrepresentant Siv Mossleth****Besvart 20. januar 2020 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Hadsel kommune har kun fått informasjon gjennom pressen vedrørende avklaring om oppstart av Senter for oljevern og marint miljø lokaliserings på Fiskebøl, og det er en merkelig måte å kommunisere med en berørt kommune om hvordan en realiseringen av en planlagt lokaliserings skal skje.

Er dette måten kommunikasjonen skal foregå på i fremtiden, og når kommer en mer detaljert avklaring som gjør at Hadsel kommune kan få noe konkret å forholde seg til?

BEGRUNNELSE:

Senter for oljevern og marint miljø skal ha delt lokaliserings mellom Svolvær i Vågan kommune (kompetansesenters) og Fiskebøl i Hadsel kommune (med tilhørende FoU/ praktiske oppgaver). Dette har vært en forutsetning helt siden senteret ble etablert for to år siden. Det er veldig bra fordi testing og utvikling av utstyr kan skje under realistiske forhold. På en pressekonferanse på Fiskebøl med olje- og energiminister Kjell Børge Freiberg (Frp) og statssekretær i Samferdselsdepartementet Allan Ellingsen (Frp) før jul ble det sagt at dette nå er bestemt.

Hadsel kommune har arbeidet aktivt over lang tid for å legge til rette for industriell utvikling på Fiskebøl. Reguleringsplanen er klar med cirka 1000 daa næringsområde, og det skal ikke selges områder før det er avklart hva som trengs av areal for fremtidig etablering i regi av Senter for oljevern og marint miljø.

Svar:

Regjeringa har ein ambisjon om å etablere enda sterke kompetansemiljø i heile Noreg. For Samferdselsdepartementet inneber dette ei storstilt utflytting av arbeidsplassar i Vegdirektoratet ut av Oslo, og gjennom regionreforma styrkast fylkeskommunane med kompetanse gjennom at sams vegadministrasjon overførast til fylka.

Regjeringa har ei stor satsing på hav og bidreg på fleire område til eit reinare hav, og som ein del av dette har regjeringa styrka kompetansen på oljevern og kunnskap om marin forsøpling. Vi har difor oppretta Senter for oljevern og marint miljø i Svolvær i Lofoten. Vidare har vi sagt at Senter for oljevern og marint miljø skal etablere verksemd på Fiskebøl.

Regjeringa har avgjort at det skal etablerast eit nasjonalt testsenter for oljeverntechnologi på Fiskebøl. Hadsel

kommune er vertskommune og eg føreset at kommunens ordfører frå same parti som Mossleth er positiv til regjeringa si avgjerd om etablering av nasjonal verksemd og legg til rette for arbeidsplassar i distrikta.

I det vidare skal Senter for oljevern og marint miljø og Kystverket få eit felles oppdrag om å setje i gang eit forprosjekt, kor det skal utarbeidast ulike alternative løysingar for testfasilitetar med tilhørande kostnadsanslag. Regjeringa vil ta stilling til den konkrete innretninga på testfasilitetane når etatane har levert sine forslag om dette.

Det blir viktig å gjere eit grundig arbeid i denne fasen, blant anna for sikre eit heilskapleg tilbod som er attraktivt både nasjonalt og internasjonalt. Både private og offentlege aktørar vil derfor involverast i det vidare arbeidet med å få på plass testfasilitetar på Fiskebøl. Hadsel kommune er sjølvstendig blant desse, og regjeringa vil vere opptatt av at det blir gitt god informasjon til alle relevante aktørar i samband med utforminga og realiseringa av prosjektet.

SPØRSMÅL NR. 675**Innlevert 10. januar 2020 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk****Besvart 17. januar 2020 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

Kan statsråden forklare hvordan sakene som skal vurderes på nytt ifm. trygdeskandalen prioriteres, og hvorfor ikke de saker med høyest tilbakebetalingskrav prioriteres først?

BEGRUNNELSE:

Jeg referer til NRK radionyheter 9.1.2020 kl 8:00. Saken handlet om en konkret kvinne har hatt feilaktig betalingsanmerknning for gjeld på 305.000 kr. tilknyttet seg, i forbindelse med de saker som trygdeskandalen angår.

Leder for innsatsteamet i Nav presiserte i saken at dersom kvinnen og hennes advokat tar kontakt enda en gang så vil de kunne prioritere saken høyere, enda til de har tatt kontakt flere ganger før dette kommer på nasjonale nyheter.

Svar:

Arbeids- og velferdsdirektoratet har satt ned et innsatsteam som gjennomgår alle saker tilbake til 1. juni 2012, for å finne ut hvem som kan være rammet av feiltolknin-gen og for å behandle aktuelle saker på nytt.

Saker der feil praktisering av regelverket kan ha vært avgjørende i straffesaker, har høyest prioritet, fulgt av tilbakekrevingsaker. Deretter behandles saker med avslag og stans i ytelse. Det er nødvendig å vurdere hver enkelt sak på nytt. Det må også vurderes om det er utenlandsoppholdet alene, eller andre forhold som ligger til grunn for vedtakene, eksempelvis plikten til å gjennomføre aktiviteter.

Etter at Arbeids- og velferdsdirektoratet ble oppmerksom på at personer med betalingsanmerkninger er spesielt hardt rammet, prioriteres også disse sakene.

Når Arbeids- og velferdsdirektoratet prioriterer domfelte personer og personer med betalingsanmerkninger, vil de som er hardest rammet bli prioritert. Det er vanskelig å prioritere utelukkende basert på beløp. Det er et krevende arbeid å beregne urettmessig beløp blant annet fordi enkelte har opphold både innenfor og utenfor EØS i samme tilbakebetalingsperiode.

Departementet har vært i kontakt med Arbeids- og velferdsdirektoratet i sakens anledning, og direktoratet beklager at det har vært vanskelig å få kontakt med innsatsteamet. Årsaken er at selve saksbehandlingen har hatt høyeste prioritet. Innsatsteamet har nå etablert rutiner for å kunne besvare henvendelsene på en bedre måte.

SPØRSMÅL NR. 676**Innlevert 10. januar 2020 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk****Besvart 17. januar 2020 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

Kan NAV nekte å ta tilbake en tilrettelagt bil etter at tilskuddsmottakeren er død og heller kreve tilbake resterende biltilskudd fra gjenlevende ektefelle?

BEGRUNNELSE:

Jeg har fått kjennskap til at en 63 år gammel nylig enke-mann har fått krav om å tilbakebetale resterende biltilskudd fordi Nav nekter å ta imot den tilrettelagte bilen som hans avdøde samboer benyttet.

I 2014 fikk mannens samboer et tilskudd til innkjøp av bil. Hun har sittet i rullestol i ca. 38 år etter en fallulykke der hun ble lam. Gjennom de siste 2 mnd. etter konens bortgang, har mannen skriftlig diskutert med NAV om deres rett til å gå til innkreving av resterende biltilskudd, etter at tilskuddsmottageren dør.

Nav nekter, med henvisning til lov, at de ikke kan kreve / inndra bilen som objekt for å få dekket tilskuddet, men at familien skal dekke dette ved innbetaling av hele det resterende beløpet.

I dette tilfellet måtte mannen ta opp et lån på huset for å få dekket inn de 82.500.-, 2 uker etter samboerens bortgang (inkassovarsel). Igjen sitter mannen med en bil som har vært handikaptilpasset og som har lav verdi for funksjonsfriske.

Svar:

Stønad til kjøp av bil reguleres nærmere i bilstønadsforskriften. Stønaden kan enten gis som tilskudd til ordinær bil (gruppe 1-bil) eller som et rente- og avdragsfritt lån til spesielt tilpassede kassebiler med rullestolheis eller rampe (gruppe 2-bil). Det kan også foretas spesialtilpasninger av ordinære biler, eksempelvis at det installeres tilleggsutstyr slik at hastigheten og brems kan reguleres via funksjoner på rattet. På bakgrunn av spørsmålstillingen og begrunnelsen for spørsmålet, antar jeg at den konkrete saken gjelder tilskudd til en ordinær bil med spesialtil-

pasning. Svaret nedenfor er derfor generelt utformet ut fra hva som er regelverk og praksis for gruppe 1-biler.

Ifølge bilstønadsforskriften er bilen stønadmottakerens eiendom. Av bilstønadsforskriften framgår det at i de tilfellene der det er gitt tilskudd til ordinær bil (gruppe 1-bil), blir tilskuddet avskrevet etter 11 år, fordelt med 1/22 for hvert halvår. Dersom stønadmottakeren dør, skal det foretas gjeldsoppgjør. Det innebærer at de tilfeller der tilskuddet ikke er avskrevet fullt ut etter 11 år, skal det gjenstående beløpet tilbakebetales Arbeids- og velferdsetaten.

Jeg kan ha forståelse for at det i enkelte tilfeller kan oppfattes som urimelig at den gjenstående delen av tilskudd til ordinær bil tilbakekreves i forbindelse med et dødsfall. På den andre siden framgår det av bilstønadsforskriften at selve bilen er stønadmottakers eiendom. Dette innebærer bl.a. at dødsboet har anledning til å selge bilen, herunder også å fjerne installerte spesialtilpasninger før et ev. salg.

SPØRSMÅL NR. 677

Innlevert 10. januar 2020 av stortingsrepresentant Tuva Moflag

Besvart 21. januar 2020 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvordan registreres selvmord der vedkommende har blitt avvist eller ikke fått tilstrekkelig hjelp i hjelpeapparatet, og hva er omfanget de siste fem årene?

BEGRUNNELSE:

Etter de siste ukers fokus på selvmord, har vi blitt kontaktet av fortvilte pårørende som forteller om selvmord som har skjedd til tross for at avdøde har tatt kontakt med hjelpeapparatet.

Svar:

Spørsmålet har vært forelagt Helsedirektoratet. Direktoratet viser til at fastleger og legevakt i kommunene ikke avviser når pasienter tar kontakt og det er selvmordsfare. Det samme gjelder ved øyeblikkelig hjelp-henvendelser i spesialisthelsetjenesten. Pasienter kan likevel oppleve at de blir avvist selv om de får hjelp, hvis hjelpen ikke svarer til forventningene. Hva som er "tilstrekkelig hjelp" vil også i stor grad være en individuell vurdering basert på hvordan den enkelte pasient opplever helsehjelpen, og på

hvilken måte dette kommuniseres overfor behandleren. Hvis pårørende eller andre i pasientens nettverk mener at helsetjenestene ikke har opptrådt faglig forsvarlig overfor en pasient, kan de sende varsel til Helsetilsynet og/eller de kan klage til Fylkesmannen lokalt.

I Norge registreres alle selvmord i dødsårsaksregisteret. For pasienter innskrevet i spesialisthelsetjenesten registreres også selvmord i norsk pasientregister. Foreløpig er det ikke egne data fra kommunale helse- og omsorgstjenester på dette området.

Nasjonalt senter for selvmordsforskning og -forebygging (NSSF) har på oppdrag fra Helsedirektoratet etablert Nasjonalt kartleggingssystem for selvmord i psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB). Kartleggingssystemet er iverksatt i sin helhet fra 28.3.2019 og skal sikre en løpende nasjonal oversikt over alle selvmord under, og inntil 12 måneder etter kontakt med psykisk helsevern og/eller tverrfaglig spesialisert rusbehandling (ved å kombinere opplysninger fra Dødsårsaksregisteret og Norsk pasientregister).

Kartleggingssystemet publiserte i desember 2018 rapporten "1910 døde pasienter", basert på en registerstudie for tidsrommet 2008 – 2015. Rapporten viser at ca. 43

prosent av de som dør i selvmord i Norge har hatt kontakt med psykisk helsevern eller TSB siste leveår.

Det fremgår også av rapporten at "87 venteliste-pasienter [...] ble ekskludert fra det endelige utvalget [på 1910 personer, min anm.]. 46 av disse hadde tidligere registrert kontakt med psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling, mens de resterende 36 venteliste-pasientene ikke hadde tidligere behandlingshistorikk i tjenestene. Ytterligere 13 personer ble ekskludert som følge av at det ikke var registrert direkte kontakt med spesialisthelsetjenestene for psykisk helse og rus de siste 365 dagene før dødsfallet, men kun indirekte kontakter."

Helsetilsynet skal ha varsel fra virksomheter som yter helse- og omsorgstjenester om dødsfall eller svært alvorlig skade på pasient eller bruker som følge av tjenesteytels-

en eller ved at en pasient eller bruker skader en annen. Varslingsplikten gjelder dersom utfallet er uventet ut fra påregnelig risiko. Fra 1. juli 2019 gjelder plikten til å varsle også kommunale

tjenester, tannhelsetjeneste og private tjenester. Pasienter, brukere og pårørende har rett til å varsle. Helsetilsynet gjennomgår varslene, og hvis opplysningene gir grunn til å tro at det foreligger brudd på helselovgivningen, opprettes tilsynssak. Ifølge Helsedirektoratet pågår det nå en gjennomgang av alle varsler fra 2019.

Avslutningsvis viser jeg til at det finnes data i Norsk pasientregister om henvisninger som er avvist, men ifølge Helsedirektoratet er dataene ikke komplette og det er krevende å anvende dem. Departementet følger opp denne problemstillingen i dialog med Helsedirektoratet.

SPØRSMÅL NR. 678

Innlevert 10. januar 2020 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 20. januar 2020 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Brannfolk på flyplasser har ikke lenger utdanning som røykdykkere. De kan nå ikke gå inn i en bygning med røyk for å slokke, på grunn av at de nå er opplært, utstyrt og trent i henhold til det felleseuropeiske regelverket for dette (EASA 139/2014). Slokking må vente til det kommunale brannvesenet kommer.

Er regjeringa bekvem med at regelverket har svekket kompetansen hos brannfolk på flyplasser, eller vil ministeren ta initiativ til økt beredskap ved å utdanne røykdykkere også på flyplasser?

BEGRUNNELSE:

Brannfolk på flyplasser har ikke lenger utdanning som røykdykkere og kan ikke gå inn i en bygning med røyk for å slokke, på grunn av at de nå er opplært, utstyrt og trent i henhold til det felleseuropeiske regelverket for dette (EASA 139/2014). De må vente til det kommunale brannvesenet kommer. Det er forskjellig fra flyplass til flyplass hvor lang tid det tar før det lokale brannvesenet er på plass. Eksempelvis på Evenes vil det ta ca 30 minutter. Brannmannskap på flyplassen kan være klare til slokking på under ett minutt.

I en e-post til NRK forklarer Avinor at deres brannberedskap er etablert for å håndtere risikoen i forbindelse

med luftfartshendelser – slik som slokking av brann i et luftfartøy.

«Våre mannskaper er opplært, utstyrt og trent i henhold til det felleseuropeiske regelverket for dette (EASA 139/2014). Det er kommunalt brannvesen som har ansvar for å slokke brann i alle bygninger i kommunen, også de på flyplassene», skriver Avinor.

Når det gjelder krav til røykdykking, er dette en praksis som ble endret i forbindelse med det nevnte EASA-regelverket. Det vil si at det felleseuropeiske regelverket har svekket kompetansen til brannmannskap på flyplassen, og dermed svekket beredskapen på dette området.

Det er forskjellig fra flyplass til flyplass hvor lang tid det tar før det lokale brannvesenet er på plass. Eksempelvis på Evenes vil det ta ca. 30 minutter. Brannmannskap på flyplassen kan være klare til slokking på under ett minutt.

Svar:

Spørsmål om flytryggleik og brannberedskap er faglege spørsmål som blir ivaretatt av fagstyresmaktene på området. Eg har derfor lagt spørsmålet fram for Luftfartstilsynet. Eg har også rådført meg med Avinor, som eig og driv lufthamnene.

Luftfartstilsynet viser til at primæroppgåva for brann- og redningstenesta på lufthamnene er, innanfor ei definert responstid, å avgrense skadeomfanget dersom det

skjer noko med eit luftfartøy inne på lufthamnområdet. For å yte best mogleg innsats stiller regelverket mellom anna krav til utstyr, kompetanse og trening for personell.

På nokre område har det nye felleseuropeiske regelverket (forordning EU 139/2014) strengare krav til brann- og redningstenesta enn det tidligare nasjonale regelverket, mens det på andre områder er lempelegare krav. Formålet er å ha eit meir fleksibelt regelverk, der det i større grad er opp til aktørane i luftfarten å gjennomføre risikovurderingar. Luftfartstilsynet meiner at det felleseuropeiske regelverket medverkar til standardisering og at dette medverkar til betre flytryggleik. Mens det i det tidligare nasjonale regelverket var krav om røykdykkarteneste, er ikkje dette lenger eit krav i det felleseuropeiske regelverket.

Luftfartstilsynet peiker også på at brann- og redningstenesta på lufthamnene etter luftfartsregelverket skal vere dimensjonert og trenast for å vareta hendingar med luftfartøy, og at dette blir følgt opp av Luftfartstilsynet gjennom tilsyn. Brann og beredskap for bygningsmasse og parkeringshus er ikkje regulert i luftfartsregelverket.

Avinor viser til at det kommunale brannvesenet etter brann- og eksplosjonsvernlova har ansvaret for å sløkkje brannar i alle bygningar i kommunane, medrekna bygningar på lufthamnene. På lik line med andre bygningsseigarar vil Avinor setje i verk tiltak for å redusere omfanget

av eventuelle branntilløp i selskapets bygningar inntil det kommunale brannvesenet er på plass. Til dømes var Avinor først på staden under brannen i parkeringshuset ved Stavanger lufthamn, og Avinor tok til med innsats få minutt etter at det byrja å brenne. Då det kommunale brannvesenet var på plass, overtok dei ansvaret for innsatsen i tråd med brann- og eksplosjonsvernlova, og den vidare sløkkinga vart leia av det kommunale brannvesenet i samarbeid med personell og ressursar frå Avinor.

Etter Avinors vurdering er kompetansen i brann- og redningstenesta i Avinor samla sett auka som følgje av overgangen til det nye felleseuropeiske regelverket. Ifølgje Avinor har fleirtalet av dei tilsette i brann- og redningstenesta i Avinor aldri hatt krav til røykdykkarkompetanse. Som følgje av det nye regelverket må alle tilsette i brann- og redningstenesta no oppfylle dei same krava til kompetanse og opplæring og likeeins tilfredsstillende dei same medisinske og fysiske krava.

Eg har merka meg at Luftfartstilsynet vurderer at det nye felleseuropeiske regelverket (forordning EU 139/2014) medverkar til betre flytryggleik. Eg legg og til grunn at det kommunale brannvesenet i tråd med brann- og eksplosjonslova framleis skal ha ansvaret for sløkking av brannar, medrekna brannar i bygningar på lufthamnene, men at Avinor også i framtida bidrar med sitt personell og sine ressursar.

SPØRSMÅL NR. 679

Innlevert 10. januar 2020 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 17. januar 2020 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Kva er status no på IKT-prosjektet "Grindgut" når det gjeld nytte, kostnader og vidare framdrift?

GRUNNGJEVING:

Det er ynskjeleg å få vite kva som er status på prosjektet, kor mykje det har kosta så langt, om det er venta meir kostnader, kven som har dekkast rekninga og kva nytte samfunnet har hatt av prosjektet.

Svar:

Grindgut-prosjektet blei stansa sommaren 2015 og avtala med leverandøren blei heva. I etterkant av hevinga har

staten kravd erstatning frå leverandøren, og leverandøren har kravd erstatning frå staten.

Saka gjekk for Oslo tingrett frå 18. mars til 14. juni i 2019, dom i saka er venta i januar.

SPØRSMÅL NR. 680**Innlevert 10. januar 2020 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 20. januar 2020 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Kystverket eier 114 fyrstasjoner og har dermed ansvaret for dem. De er viktige kulturminner og samlingspunkter langs kysten. 68 av disse fyrene er fredet. Flere fyr er i forfall, og det samlede vedlikeholdsetterslepet er på over 500 millioner. Kystverket står foran en større omorganisering.

Vil statsråden sørge for at Kystverkets vedlikeholdsansvar ivaretas bedre etter omorganiseringen, og kan han tenke seg at kompetente faginstanser inkluderes i Kystverkets løpende vurderinger av vedlikehold og prioriteringer?

BEGRUNNELSE:

Kystverket har opplyst at ved utgangen av 2018 ble det tekniske oppgraderingsbehovet ved deres fyrstasjoner tallfestet til over 500 millioner kr. Av dette er rundt 325 millioner knyttet til fredede fyr. Det er dokumentert at oppgraderingsbehovet «har steget jevnt siden 2014, med et betydelig hopp fra 2016 til 2018». Det er det mest umiddelbare behovet som har økt mest, altså kritiske utbedringer som må foretas innen 0-5 år.

Avbemannede fyrstasjoner, eller enkeltelementer på stasjonene, som ikke lenger har betydning for sjøsikkerheten, gis lav prioritet av Kystverket og er sterkt underfinansiert. Sektoransvaret som eier av kulturminner ivaretas ikke godt nok. Det største vedlikeholdsetterslepet er ved fyr hvor det ikke er lagt til rette for at bygningsmassen kan tas i bruk til nye formål. Disse fyrene er ofte vanskelig tilgjengelige, og forfallet skjer i det stille.

Det er Kystverkets regioninndelte eiendomsforvaltning og det nasjonale Senter for eiendom og kultur som styrer det løpende vedlikeholdet. Nå varsles det at senteret kan bli nedlagt som del av Kystverkets omorganisering. Skal det gjøres søknadspårlig tiltak på et fredet fyr, er fylkeskommunens kulturminneforvaltning søknadsinstans. I disse dager overføres oppgaver innen kulturvern fra staten til fylkeskommunene, men uten at det følger med tilstrekkelige midler til nye stillinger. Det er grunn til å frykte at ivaretagelsen av fyrene våre svekkes.

Samferdselsministeren har informert Stortingets transport- og kommunikasjonskomité om at «Kystverket arbeider for tida med rangeringskriterier for vedlikeholdet av fyr». Jeg vil påpeke at føringene i kulturminnelovgivningen, fredningsvedtak og forvaltningsplaner ikke bør etterprøves. En kompetent faginstans bør inkluderes i Kystverkets løpende vurderinger rundt fyrstasjonene og

vedlikeholdet. Et styrket fagmiljø i Kystverkmusea kunne f.eks. hatt en slik rolle.

Svar:

Kystkultur er ein viktig del av vår kulturarv, og mange av dei gamle fyrstasjonane er ein viktig del av dette. Vi har difor fokus på å ta vare på desse kulturminna.

Som representanten Nævra veit, har regjeringa ei storstilt satsing på samferdsel, der vi byggjer samfunn og gir betre vilkår for verdiskaping i heile landet. Regjeringa har difor auka ressursinnsatsen til vedlikehald og modernisering for å redusere vedlikeholdsetterslepet på navigasjonsinnretningane. Som ein del av dette har også satsinga på betre framkomme og sikkerheit til sjøs blant anna resultert i ei halvering av vedlikeholdsetterslepet på navigasjonsinstallasjonar under denne regjeringa.

Meir pengar til samferdsel er ei todelt politisk vilje. For det fyrste har vi nesten dobla samferdselsbudsjettet dei siste 6 åra, og for det andre har regjeringa gjort endringar i dei statlege etatane som frigjer meir ressursar til konkrete tenester og infrastruktur. Også innan kystforvaltninga vil vi sjå på å få meir ut av skattepengane. Samferdselsdepartementet har difor gitt Kystverket i oppdrag å gjere ei heilskapleg utgreiing av organisering, styringssystem og ressursutnytting i etaten. Kystverket har frist til 1. februar 2020 for svare på oppdraget. Eit sentralt mål med denne gjennomgangen er å få meir infrastruktur og betre tenester for pengane, og sørge for at ressursar prioriterast rett og vert nytta effektivt. I oppdraget inngår at Kystverket skal vurdere alle sider av organisasjonen. Eg forventar difor at Kystverket i sitt forslag til ny organisering legg til rett for fagleg god styring og samhandling i arbeidet med fyrvedlikehald.

Uavhengig av den pågåande gjennomgangen av organiseringa av etaten, har Kystverket starta arbeidet med å utforme ein strukturert modell for betre fagleg styring av vedlikehaldet av fyr. Som ein del av dette arbeidet utviklar Kystverket rangeringskriterier for vedlikehaldsarbeidet med freda fyr, fyr som ikkje er freda og mellom dei ulike delar av infrastrukturen på fyrstasjonane. Det er eit mål å innrette vedlikehaldsarbeidet meir målretta mot dei mest kritiske objekta, samstundes som dei økonomiske rammeane vert nytta best mogleg.

Fyra er ein del av ein samla maritim navigasjonsinfrastruktur som omfattar nær 22 000 innretningar. Regjeringa har dei seinare åra også auka vedlikehaldsinnsatsen på fyrstasjonane. I vedlikehaldsarbeidet legg Kystverket vekt

på gode faglege vurderingar, både internt og frå eksterne faginstansar. Kystverket opplever at etaten i dag har eit godt samarbeid om vedlikehaldet av fyrstasjonane, både

med leigetakarar, Kystverkmusea, regionar og kommunar. Dette samarbeidet vil Kystverket leggje til rette for at blir best mogleg også i framtida.

SPØRSMÅL NR. 681

Innlevert 10. januar 2020 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 20. januar 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

I nye læreplanar skal ein ta omsyn til at elevane har hatt kortare tid med formell opplæring i sidemålet sitt. Det er uklart korleis sidemål og hovudmål skal vurderast. Elevar med nynorsk som hovudmål, er ofte betre i sidemålet enn i hovudmålet. Med denne ordninga, kan mange få betre karakterar på vitnemålet om dei byter hovudmål.

Skal tekstar handsamast ulikt om det er sidemål eller hovudmål, eller kva slags praksis for vurdering er tenkt, og korleis vil regjeringa sikre at elevar framleis nyttar nynorsk som hovudmål?

Svar:

Vi har heile tida vore tydelege på at dei nye læreplanane skal sikre og ikkje svekke stillinga til sidemålet i skulen. Språkpolitikken på området ligg fast. Vi har i fagfornyninga tatt fleire grep for å styrkje både sidemåls- og nynorskopplæringa i skulen. Allereie når elevane er ferdige med 2. trinn, skal dei ha møtt tekstar på både nynorsk og bokmål. Når dei er ferdige med 4. trinn, skal dei ha utforska forskjellar og fellestrekk mellom skrivning på hovudmål og sidemål. Dette er nytt og eg meiner det vil bidra til å styrkje elevane si trening i å skrive på sidemål og det vil gi ein betre progresjon gjennom opplæringa. Vi har òg understreka at den første lese- og skriveopplæringa skal skje på elevens hovudmål. Det har mellom anna Mållaget vore positive til, fordi det er ganske vanleg at elevar i blanda klasser skriv på bokmål allereie frå 1. trinn, sjølv om dei har nynorsk som hovudmål.

Som representanten peikar på, står det i den nye læreplanen i norsk at for standpunktvurderinga i skriftleg sidemål skal læraren ta omsyn til at elevane har hatt lengre tid med formell opplæring i hovudmål enn i sidemål. I dag er dette presisert i sensorrettleiinga, som brukast i vurdering av eksamen i norsk. Der står det at sensorane skal ta omsyn til dette i si vurdering av eksamen. Det som er nytt, er at dette no er skrive inn i sjølve læreplanen.

I dei nye læreplanane er det utvikla heilt nye tekstar som omhandlar både undervegs- og standpunktvurdering. Desse tekstane skal støtte lærerane i den faglege vurderinga av elevane. I norskfaget har det difor vore naturleg gjennom desse nye tekstane i læreplanane å formalisere ein etablert vurderingspraksis, som altså tek omsyn til opplæringstida.

Eg meiner den nye presiseringa vil kunne bidra til å sikre ein meir lik vurderingspraksis enn i dag. Ikkje alle lærarar som underviser i norsk, har vore sensor til sentralt gitt skriftleg eksamen i norsk og har kjennskap til det som står i sensorrettleiinga. Difor vil dei nye vurderingstekstane bidra til at det blir klarare korleis lærerane skal vurdere sidemål og hovudmål.

Vi er opptekte av å sikre plassen til sidemålet i opplæringa, for dei fleste er dette nynorsk, og etter ny læreplan skal elevane allereie etter 4. trinn utforske skrivning på sidemål.

Vi har understreka at den første lese- og skriveopplæringa skal skje på hovudmålet til eleven, men i kompetansemål på alle trinn ser vi at elevane skal møte tekster i ulike sjangre på både nynorsk og bokmål - gjennom heile opplæringa.

No har vi fastsatt nye læreplanar med fornya og oppdatert innhald, ny struktur og nye delar. Læreplanane er eit resultat av ein brei, involverande prosess og dei er godt motteke i skulesektoren. Utdanningsdirektoratet har utvikla og utviklar framleis mange ressursar og kompetansepakkar som skal støtte skulane i å ta i bruk læreplanane. Nyleg sendte vi endringar i eksamensordningar og reglar for vurdering på høyring. Dette er endringar som òg vil vere viktig for innføringa av dei nye læreplanane. Fagfornyninga og innføringa vil vi følgje gjennom ei brei evaluering, som skal gi oss svara på kva konsekvensar fagfornyninga kjem til å få. Det vil ta tid før vi kjenner resultatata frå evalueringa, men eg meiner prosessen har gitt oss gode føresetnadar for å lukkast med å nå måla med at elevane skal lære meir gjennom å lære betre.

SPØRSMÅL NR. 682**Innlevert 10. januar 2020 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 17. januar 2020 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Kva tid vil kontrakta for Rogfast bli sendt ut på anbod?

GRUNNGJEVING:

Rogfast er stoppa av Vegdirektoratet. Etter det som eg forstår skjedde det med ei eller anna form aksept frå samferdselsministeren. No har prosjektet utarbeida framlegg til kostnadskutt for Rogfast. Det er viktig for både folk og næringsliv i Rogaland og Vestlandet at regjeringa no går frå snakkekraft til handlekraft i saka.

Svar:

La meg først seie at Rogfast er eit høgt prioritert prosjekt for regjeringa, og eg er difor oppteken av raskast mulig framdrift.

Eg har registrert at prosjektleiar for Rogfast har uttalt seg til media om dei vurderingane dei hittil har gjort, og at dette kan muliggjere innsparingar i milliardklassa. Korleis dialogen mellom lokal prosjektleiing og Statens vegvesen er gjennomført for dette prosjektet, har eg ikkje kjennskap til. Det er gjennom styringslinjene som går frå

Samferdselsdepartementet til Statens vegvesen at departementet vert halde orientert om ulike saker. Eg er med andre ord ikkje orientert om innhaldet i det som er omtala i lokale medier.

Som det går fram av statsbudsjettet for 2020, gjer Statens vegvesen no ein gjennomgang av prosjektet. Etaten opplyser ovanfor Samferdselsdepartementet at dei har valt å leggje dette opp med to gjennomgangar. Det blir gjort eit arbeid internt med kostnadsopptimalisering, samstundes som eksterne konsulentar har fått eit oppdrag. Etaten vil kome med si tilråding til departementet etter dette.

Eg legg til grunn at dette arbeidet har høg prioritet, slik at prosjektet kan realiserast innanfor Stortingets fastsatte rammer. I den samanheng viser eg til mitt svar nr. 571 av 9. januar 2020 til representanten Orten, som synar at prosjektframdrifta på Rogfast er blant dei prosjekta som ville vore skadelidande av Senterpartiet sitt framlegg til statsbudsjett for 2020. Kutta som Senterpartiet foreslår, ville kunne påverka framdrifta i prosjektet negativt. Eg tillet meg difor å sende ei oppmoding om at representanten Pollestad bidreg til å halde Senterpartiets budsjettforslag unna innflytelse dersom ein ynskjer raskast mulig realisering av Rogfast.

SPØRSMÅL NR. 683**Innlevert 10. januar 2020 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 17. januar 2020 av statsminister Erna Solberg****Spørsmål:**

Ble Norge varslet av USA i forkant av det amerikanske attentatet mot Bagdads sivile internasjonale flyplass, der irakiske og iranske offiserer ble drept, og vil statsministeren opprettholde norsk deltakelse i den USA-ledede operasjonen i Irak, nå som amerikansk tilstedeværelse ikke lenger har irakiske myndigheters samtykke, men forsøkes opprettholdt av USA gjennom åpne trusler om sanksjoner og tvang?

BEGRUNNELSE:

USAs folkerettsstridige invasjon av Irak i 2003 bidro til at IS og al Qaida fikk fotfeste i Midtøsten og Irak. I 2014 besluttet Norge å delta i den USA-ledete Operation Inherent Resolve for å bekjempe terrororganisasjonen IS i Irak. Norge deltar i dag med 70 soldater.

3. januar i år utførte USA et mordattentat mot Bagdads sivile flyplass, der en offiserer fra Iraks og Irans regjeringsstyrker ble drept. FNs spesialrapportør for utenomrettslige henrettelser har uttalt at attentatet var ulovlig.

Det amerikanske angrepet førte til at Iran angrep den amerikanske militærbasen Ain al-Asad, der flesteparten av de norske soldatene i Irak oppholder seg. Også fra irakiske regjeringsstyrker har det kommet varsler om hevn. USAs angrep har altså betydelig økt faren for at norske liv går tapt i Irak. Det er vesentlig å avklare om Norge ble varslet av USA i forkant av det amerikanske angrepet, slik at Norge kunne ta forholdsregler for å møte den kraftig økte risikoen som angrepet medførte.

USAs og norske styrkers militære tilstedeværelse i Irak har hittil basert seg på irakiske myndigheters samtykke. Iraks nasjonalforsamling har nå vedtatt at USAs styrker skal ut av Irak, et krav som er gjentatt av den irakiske statsministeren. USAs regjering har avvist dette og truer nå Irak med ødeleggende sanksjoner om amerikanske styrker ikke får bli.

Om USA forblir i Irak mot irakiske myndigheters ønske eller ved at Irak gir etter for amerikanske trusler, vil USAs militære tilstedeværelse i landet skifte karakter fra militært samarbeid til illegitim og trolig folkerettsstridig okkupasjon. Fortsatt norsk deltakelse under disse omsendighetene vil dra Norge inn i en ny farlig konflikt, øke risikoen for de norske soldatene og undergrave respekten for folkeretten i strid med Norges sikkerhetsinteresser.

Statsministeren er den øverste ansvarlige for beslutningen om å delta i den USA-ledede operasjonen i Irak. Statsministeren vil også være den øverste ansvarlige for å beholde norske soldater i Irak til tross for at de politiske, folkerettslige og sikkerhetspolitiske forutsetningene for operasjonen er totalt forandret med USAs angrep 3. januar og Iraks beslutning om at USAs styrker må ut av landet, samt den amerikanske regjeringens trusler om å forbli i landet også uten Iraks samtykke.

Svar:

Utviklingen i Irak og i forholdet mellom USA og Iran de siste ukene har vært svært bekymringsfull. Den har betydning for sikkerhetssituasjonen i regionen, atomavtalen med Iran (JCPOA), kampen mot ISIL og rammene for det internasjonale styrkenærværet i Irak, inklusive det norske.

Norge ble varslet om angrepet ved flyplassen i Bagdad kort tid etter at det fant sted. Fra norsk side har vi oppfordret alle involverte parter om å bidra til å roe ned situasjonen og hindre at den eskalerer.

Norges militære bidrag til Irak avhenger av invitasjon fra irakiske myndigheter. Denne invitasjonen er ikke trukket tilbake. ISIL er fortsatt ikke nedkjempet som terrorgruppe, og det norske bidraget er viktig i kampen mot ISIL. Som representant Moxnes peker på, ble det 5. januar vedtatt en resolusjon i det irakiske parlamentet om å anmode deres regjering om å avslutte utenlandske styrkers tilstedeværelse i landet, noe som har reist spørsmål om den irakiske regjeringen ville trekke tilbake sitt samtykke.

Parlamentsresolusjoner utgjør imidlertid etter det vi forstår ikke bindende lovvedtak i Irak. I tillegg er spørsmålet om utenlandske styrkers tilstedeværelse i Irak gjenstand for betydelig uenighet i landet, noe som bl.a. kom til syne ved at kurdiske representanter og en del sunni-representanter i parlamentet boikottet avstemningen.

Det knytter seg derfor usikkerhet til hvordan denne resolusjonen vil bli fulgt opp av den irakiske regjeringen.

I våre samtaler med den irakiske regjeringen i etterkant av resolusjonsvedtaket har de understreket behovet for fortsatt internasjonal støtte for å bekjempe ISIL. Da utenriksministeren snakket med den irakiske utenriksministeren i forrige uke, uttrykte han takknemlighet for den hjelpen Norge bidrar med, både militært til kapasitetsbygging og vår stabiliseringsstøtte og humanitære bistand.

Både Utenriksdepartementet og Forsvarsdepartementet følger situasjonen tett, og er i nær kontakt med irakiske myndigheter, koalisjonen og allierte. Vi gjør våre egne og løpende vurderinger av grunnlaget for vår militære tilstedeværelse i Irak. Så langt er

konklusjonen, basert på de tilbakemeldinger vi har mottatt fra irakiske myndigheter, at rammene og behovet for vår tilstedeværelse fortsatt er til stede.

Jeg viser også til redegjørelsen forsvarsministeren og utenriksministeren holdt i Stortinget 15. januar.

SPØRSMÅL NR. 684**Innlevert 12. januar 2020 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 17. januar 2020 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

Har regjeringen dialog med EU om deres planer for innføring av grenseskatt/klimatoll, mener statsråden tilsvarende tiltak vil være aktuelt for Norge å innføre, hvilke prosesser pågår i så fall for vurdering av dette og med hvilken fremdrift?

BEGRUNNELSE:

I "EU/EØS-nytt" fra Stortinget 18.12.19 gjennomgås en rekke elementer av EU-planen "The European Green Deal". Blant tiltakene som skisseres er en grenseskatt/klimatoll på produkter fra land med en mindre ambisiøs klimapolitikk enn EU. Den såkalte CO₂-grensetilpasningsmekanismen er ment for enkelte utvalgte sektorer for å redusere risikoen for karbonlekkasje. Ifølge Financial Times vil man mest sannsynlig starte med energiintensive produkter som stål, glass eller sement. Forslaget skal legges fram i 2021, og skal være ifølge omtalen være i tråd med WTO-reglene og internasjonale forpliktelser.

Svar:

Europakommisjonen la 11. desember 2019 fram meddelelsen «The European Green Deal» (COM (2019) 640).¹

Meddelelsen er et innledende veikart over viktige tiltak og strategier på svært mange politikkområder. Ett av tiltakene som omtales er en såkalt CO₂-grensetilpasningsmekanisme (carbon border adjustment mechanism). I meddelelsen fra Europakommisjonen er CO₂-grensetilpasningsmekanisme omtalt på side 5:

"Should differences in levels of ambition worldwide persist, as the EU increases its climate ambition, the Commission will propose a carbon border adjustment mechanism, for selected sectors, to reduce the risk of carbon leakage. This would ensure that the price of imports reflect more accurately their carbon content. This measure will be designed to comply with World Trade Organization rules and other international obligations of the EU. It would be an alternative to the measures that address the risk of carbon leakage in the EU's Emissions Trading System."

I vedlegget til meddelelsen² signaliseres det at Europakommisjonen vil legge fram et forslag til en CO₂-grensetilpasningsmekanisme for utvalgte sektorer i 2021. Det er imidlertid fortsatt uklart hvordan Europakommisjonens forslag til vil være utformet. Det er også usikkert om EU faktisk vil innføre en CO₂-grensetilpasningsmekanisme, selv om Europakommisjonen skulle foreslå dette.

Norske myndigheter følger med på politikktutviklingen i EU, herunder den videre behandlingen av tiltakene skissert i «The European Green Deal».

SPØRSMÅL NR. 685**Innlevert 12. januar 2020 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 31. januar 2020 av distrikts- og digitaliseringsminister Linda Hofstad Helleland****Spørsmål:**

Hvilke begrensninger legger arbeidsmiljøloven, og eventuelt andre lover, på arbeidsgivers anledning til å foreta kredittsjekk o.l. av hhv. ansatte og arbeidssøkere, i hvor stor grad foretas slike kartlegginger i dag og skjer det i

økende grad, og ser statsråden behov for endring i lov eller forskrift knyttet til dette?

BEGRUNNELSE:

Til Dagens Næringsliv 22. juni i år sier styreleder i X-pol, Tom Gulberg, at

1 https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/european-green-deal-communication_en.pdf

2 https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/european-green-deal-communication-annex-roadmap_en.pdf

"Når man rekrutterer en ny leder som vil få tilgang til sensitiv informasjon, er det naturlig å ville vite hva dette mennesket er laget av og hvordan han eller hun fungerer under press."

X-pol er et selskap med 41 tidligere politiansatte med bakgrunn fra Kripos, økokrim og PST. Selskapet tilbyr blant annet granskinger og bakgrunnsjekk. Etter annet firma som tilbyr kartlegging av arbeidssøkere, herunder bl.a. identitetssjekk og kredittsjekk er Semac, som selv omtaler seg som "Norges ledende leverandør av bakgrunnsjekk" på sine nettsider.

Seniorrådgiver Signhild Blekastad i Datatilsynet sier til Dagens Næringsliv 22. juni 2019 at

"Vi mottar med jevne mellomrom henvendelser om bruk av slike bakgrunnsundersøkelser, og det kan være grunn til å stille spørsmål ved om det brukes i for stor utstrekning og uten at det gjøres gode nok individuelle vurderinger av det reelle behovet", og legger til at "Jeg vil tro at vedkommende fort kan bli ekskludert fra ansettelsesprosessen dersom de ikke samtykker til at det gjøres slike undersøkelser."

Svar:

Arbeidsgivers behandling av personopplysninger om ansatte og arbeidssøkere må skje i samsvar med kravene i personopplysningsloven og personvernforordningen. Arbeidsgiveren må blant annet kunne vise til et behandlingsgrunnlag for sin behandling av personopplysninger. Det er opp til hver enkelt arbeidsgiver å foreta en konkret vurdering av om og i hvilken utstrekning samtykke eller andre behandlingsgrunnlag kan benyttes. Dersom samtykke skal benyttes, må det gis frivillig av den opplysningene gjelder. Det må foreligge en reell valgfrihet, og den opplysningene gjelder, skal kunne nekte å gi eller trekke tilbake sitt samtykke uten at det er til skade for vedkommende. Videre er et grunnleggende prinsipp etter personvernforordningen at kun de opplysningene som er nødvendige for å oppfylle formålet med behandlingen, kan behandles. Arbeidsgiveren må derfor vurdere hvilke opplysninger som er nødvendige i det konkrete tilfellet. Dersom arbeidsgiveren vurderer at det er nødvendig å behandle personopplysninger om straffedommer og lovovertredelser, må i tillegg de strengere kravene til behandling av slike opplysninger være oppfylt.

Når det gjelder arbeidsgiveres adgang til å innhente kredittvurdering, følger det av personopplysningsforskriften 2000 § 4-3 første ledd at kredittopplysninger bare kan gis til den som har saklig behov. Forskriften bygger på personregisterloven fra 1978. I personregisterloven § 17 fremgikk det at kredittopplysninger ikke måtte utleveres når det fremgikk at bestilleren ikke hadde saklig behov for opplysningene. Personvernemnda, som behandler klager over Datatilsynets vedtak, har i vedtak PVN-2017-12 gitt uttrykk for at selv om regelen nå er omformulert fra en negativ til en positiv angivelse, er den materielle bestemmelsen videreført.

Ved ansettelse i stillinger med et særlig økonomisk ansvar kan det foreligge saklig behov for kredittopplysninger. Det må imidlertid foretas en konkret vurdering av om den stillingen som skal besettes har et slikt innhold og ansvar at det er nødvendig å behandle opplysninger for å vurdere aktuelle kandidaters kredittvevne. Dette er den samme nødvendighetsvurderingen som må foretas etter det generelle personvernregelverket.

Det finnes for øvrig en rekke spesialbestemmelser i ulikt lovverk, herunder arbeidsmiljøloven, som oppstiller forbud mot å innhente bestemte kategorier opplysninger om arbeidssøkere i ansettelsesprosessen, eller stiller spesielle vilkår for slik informasjonsinnhenting. Dette gjelder eksempelvis informasjon om medlemskap i arbeidstakerorganisasjoner, hvordan arbeidssøkeren stiller seg til politiske spørsmål, opplysninger om søkers religion eller livssyn, graviditet, adopsjon, planer om å få barn eller helseopplysninger.

Dersom en arbeidsgiver skal innhente informasjon om en ansatt vil dette anses som et kontrolltiltak etter arbeidsmiljøloven. Adgangen til å iverksette slike kontrolltiltak reguleres i § 9-1. Etter bestemmelsen kreves det at tiltaket har saklig grunn i virksomhetens forhold og at det ikke innebærer en uforholdsmessig belastning for arbeidstakeren. Saklighetskravet kreves oppfylt overfor den enkelte ansatte. Videre vil det ved forholdsmessighetsvurderingen ikke være tilstrekkelig å vurdere hvert kontrolltiltak for seg, man må også se hen til summen av kontrolltiltak i vurderingen av om den forsvarlige tålegrense er overskredet for arbeidstakerne eller arbeidsmiljøet som sådan.

Departementet har for øvrig ingen valide tall som kan dokumentere omfanget av personkartlegginger i arbeidslivet.

SPØRSMÅL NR. 686

Innlevert 9. januar 2020 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 21. januar 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hvordan sikrer regjeringen at trygde- og omsorgsleiligheter som kommunene tilbyr i dag, uavhengig av om den leies av kommunen eller tildeles som andelsleilighet i et borettslag, oppfyller de krav til kvalitet og tilgjengelighet som brukernes behov tilsier, og hva bør brukere som får til svar at kommunen ikke har råd til oppgradering gjøre når de sitter i rullestol og ikke får brukt deler av leiligheten sin?

Svar:

Det er en kommunal oppgave å tilrettelegge for at innbyggerne har en god, trygg og egnet bosituasjon. På vegne av staten forvalter Husbanken to tilskuddsordninger som kommunene kan søke om midler fra, for å skaffe flere omsorgsboliger og andre egnede, tilgjengelige boliger. Hva som er en egnet bolig for den enkelte, avhenger av beboerens funksjonsnivå.

Tilskudd til utleieboliger hjelper kommunene med å fremskaffe flere egnede utleieboliger for vanskeligstilte på boligmarkedet. Kommunene kan benytte tilskuddet til å kjøpe eller bygge kommunalt disponerte boliger. Ved tildeling av tilskudd vektlegger Husbanken at boligene er egnet for formålet. En bolig er egnet når den har tilfredstillende standard og funksjoner som er tilpasset målgruppens behov.

Formålet med Husbankens investeringstilskudd til sykehjem og heldøgns omsorgsboliger er å fornye og øke antallet sykehjemsplasser og omsorgsboliger i kommunene. Ved tildeling av tilskudd stiller Husbanken strenge kvalitets- og minimumskrav til kommunene. Husbanken krever bl.a. at bygget skal planlegges med gode løsninger for bevegelses- og orienteringshemmede. Helse- og omsorgsdepartementet har ansvar for denne tilskuddsordningen. Tilskudd til tilpasning som tidligere ble administrert av Husbanken, er fra 1. januar 2020 innlemmet i kommunenes rammetilskudd. Dette gir kom-

munene et mer helhetlig og tydelig ansvar for den lokale boligpolitikken. Kommunene vil nå tydeligere se oppgradering og tilpasningstiltak i bolig i sammenheng med behov for sykehjemsplasser eller omsorgsboliger. Kommunene har plikt til å vurdere søknader om tilpasning av bolig. I mange tilfeller vil oppgradering av boliger være økonomisk lønnsomt for kommunene. Flere kan bo hjemme når boligen er tilpasset, og flytting til institusjon kan utsettes. Da tilskuddet til tilpasning ble innlemmet i kommunenes rammetilskudd, ble rammetilskuddet styrket. Det er nå opp til den enkelte kommune hvordan de velger å løse denne type oppgaver. Departementet legger ikke føringer for hvordan kommunene følger opp den enkelte bruker.

SPØRSMÅL NR. 687**Innlevert 13. januar 2020 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski****Besvart 21. januar 2020 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

Hva vil regjeringen gjøre for å sikre at ofrene i den trygdeskandalen straks får fjernet urettmessige betalingsanmerkninger slik at de ikke lenger blir urettmessig skadelidende?

BEGRUNNELSE:

I en artikkel på nrk.no datert 10. januar 2020 kommer det frem at skattedirektoratet tror det er rundt 200 saker som har betalingsanmerkning etter trygdeskandalen. Men skattedirektoratet oppgir at de ikke kan slette anmerkningen før Nav gir beskjed om det. Med en betalingsanmerkning får du verken boliglån eller kredittkort. Du kan også bli nektet å kjøpe forsikring, abonnere på mobiltelefon, bredbånd eller strøm.

Svar:

Det er uheldig dersom en urettmessig betalingsanmerkning som følge av feiltolkningen av EØS-regelver-

ket, medfører negative konsekvenser for personene dette gjelder.

Skatteetaten kan ikke slette betalingsanmerkninger relatert til feiltolkningen av EØS-regelverket før Nav har behandlet den enkelte sak på nytt for å vurdere om det dreier seg om en reell tilbakebetalings sak. Så snart sakene er behandlet på nytt av Nav, vil Skatteetaten iverksette de nødvendige tiltakene for å slette betalingsanmerkninger. Nav er godt i gang med å behandle de aktuelle sakene.

Betalingsanmerkninger kan ikke fjernes automatisk uten gjennomgang av saken, fordi den også kan være gitt på grunn av annen gjeld. Sletting av en betalingsanmerkning kan erfaringsmessig ta fra én til ti dager.

Personer som er omfattet av problemstillingen og som er i en særlig vanskelig situasjon på grunn av betalingsanmerkninger, kan også selv ta kontakt med Nav for å få snarlig avklaring i saken. Nav skal legge ut informasjon om dette på sine nettsider om kort tid.

Det er etablert et tett samarbeid mellom Skatteetaten og Nav for å få identifisert og løst disse sakene så raskt som mulig.

SPØRSMÅL NR. 688**Innlevert 13. januar 2020 av stortingsrepresentant Lene Vågslid****Besvart 4. februar 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til og sørge for at det blir etablert ATK (Automatisk trafikkontroll) i den nye Mælefjelltunnelen langs E134 i Vestfold og Telemark fylke?

GRUNNGJEVING:

76 % råkjørere og bryt fartsgrensa i den nye tunnelen Mælefjelltunnelen mellom Århus og Gvammen langs E134 i Telemark. Det viser foreløpige tall avisa Varden har fått av Statens vegvesen.

Torsdag 9. januar blei ein bil målt i ein hastighet på 204 kilometer i timen. Føreren blei seinare etterlyst. Ifølg-

je fleire medier i Telemark så er fleire bilar den siste tida målt til ein hastighet over 180 km i timen.

Politiet uttrykker til både Telemarksavisa, Varden og NRK Telemark at ein ynskjer å få på plass automatisk trafikkontroll i tunnelen. Formannskapet i Seljord kommune har også sendt brev til Samferdselsdepartementet med det same ønske.

Svar:

Det følger av Granavolden-plattformen at regjeringen vil begrense bruken av streknings-ATK.

Dette vil jeg forholde meg lojalt til, men jeg vil samtidig understreke at det ikke innebærer at vi skal slutte

å bruke dette tiltaket. Bruken skal som før begrenses til strekninger hvor for høy fart og risiko for ulykker er et dokumentert trafikksikkerhetsproblem, og streknings-ATK etter en faglig begrunnelse anses som det beste og mest kostnadseffektive trafikksikkerhetstiltaket.

Kriteriene for bruk av streknings-ATK er strenge, og er i seg selv begrensende for bruken. De sikrer at tiltaket bare settes inn der det er nødvendig for å hindre at mennesker blir hardt skadd eller mister livet i trafikken. I arbeidet for regjeringens nullvisjon er streknings-ATK åpenbart et svært viktig virkemiddel.

Strekning-ATK har svært god dokumentert effekt. Evalueringen fra Transportøkonomisk institutt (TØI) viste en reduksjon i drepte og hardt skadde på mellom 49 og 54 prosent der tiltaket er etablert. Antall personskadeulykker reduseres med mellom 12 og 22 prosent, og effekten i tunnel er minst like stor som på vei i dagen. Videre viser evalueringen at effekten vedvarer også en tid etter siste fotoboks.

I tunneler med høy fart, der politiet har vanskeligheter med å gjennomføre kontroller og der risikoen for

alvorlige fartsrelaterte ulykker er vurdert til å være stor, har denne regjeringen lagt til grunn at det kan være aktuelt med streknings-ATK.

Fartsnivået i Mælefjelltunnelen har vært høyt etter åpningen av tunnelen. Det er målt gjennomsnittsfart over fartsgrensen (84,85 km/t) og en svært høy andel (70,3 %) av alle kjøretøyene kjører over fartsgrensa. Det er også målt ekstreme hastigheter som innebærer betydelig risiko for ulykker. Som kjent er skadepotensialet ved tunnelulykker dramatisk, og sammenhengen mellom kjørefart og ulykker meget godt dokumentert.

Dersom streknings-ATK her vurderes å være det best egnede tiltaket for trafikksikkerheten, kan Statens vegvesen fremme forslag til Samferdselsdepartementet om etablering av streknings-ATK. Dette vil være i samsvar med regjeringens praksis for tunneler der ATK-utstyret allerede er etablert, men ikke satt i drift. Det vil også være i tråd med Stortingets vedtak fra 2015 ved behandlingen av Dokument 8:113 S (2014-2015).

SPØRSMÅL NR. 689

Innlevert 13. januar 2020 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 21. januar 2020 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

I hvilke grad har helseforetakene lyktes med gjennomføring av den "gyldne regel", der økningen innen tverrfaglig spesialisert behandling av ruslidelser (TSB) og psykisk helsevern skal være større enn somatikk.

Kan det bes om en oversikt fra de 5 siste regnskapsår med prosentvis fordeling av utvikling mellom somatikk og TSB/psykisk helsevern, fordelt på de ulike regionale helseforetak?

Svar:

Denne Regjeringen gjeninnførte den "gylne regel" fra 2014 overfor de regionale helseforetakene. Regelen innebærer at psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) hver for seg skal ha større vekst enn somatikken, målt på regionnivå. Regelen skulle måles etter kostnader, ventetider og polikliniske konsultasjoner. I mitt svar til representanten Grung vil kun endringer i kostnadene bli omtalt, slik det også spørres om.

For 2020 er prioriteringskravet utformet på følgende måte i oppdragsdokumentet til de regionale helseforetakene:

Det skal være høyere vekst i aktivitet og kostnader innen psykisk helsevern og TSB enn for somatikk på regionnivå. Distriktpsykiatriske sentre og psykisk helsevern for barn og unge skal prioriteres innen psykisk helsevern. Innen 2021 skal gjennomsnittlig ventetid være lavere enn 40 dager for psykisk helsevern voksne, lavere enn 35 dager for psykisk helsevern barn og unge og lavere enn 30 dager for TSB.

Ettersom det foreløpig ikke foreligger regnskapstall for 2019, vil det ikke være mulig å vise kostnadsendringene fra 2018 til 2019.

Basert på rapporten Kostnader i spesialisthelsetjenesten. SAMDATA Spesialisthelsetjenesten - Rapport IS-2847 er den prosentvise regionale utviklingen i kostnader fra 2014 tom 2018 fremstilt i tabellene nedenfor. Regionale kostnader til pensjon, legemidler og kapital er holdt utenfor, slik det også skal gjøres for den "gylne regel". Ettersom kostnadene for 2018 er oppgitt uten merverd-

iavgift (mva.), har departementet foretatt en prosentvis beregning av endringene i kostnadene fra 2017 til 2018.

Helse Sør-Øst RHF

	2014 - 2015	2015 - 2016	2016 - 2017	2017- 2018
Somatikk	+ 6,17 %	+ 1,90 %	+ 4,94 %	+ 4,16 %
PH	+ 3,08 %	+ 1,76 %	+ 5,5 %	+ 3,93 %
TSB	+ 7,51 %	+ 6,33 %	+ 3,42 %	+ 6,28 %

Helse Vest RHF

	2014 - 2015	2015 - 2016	2016 - 2017	2017 – 2018
Somatikk	+ 5,71 %	+ 0,01 %	+ 9,25 %	+ 4,58 %
PH	+ 2,15 %	+ 2,57 %	+ 2,33 %	+ 3,73 %
TSB	+12,00 %	+ 2,71 %	+ 5,96 %	+ 0,37 %

Helse Midt-Norge RHF

	2014 - 2015	2015 - 2016	2016 - 2017	2017 – 2018
Somatikk	+ 4,22 %	+ 3,87 %	+ 4,88 %	+ 5,11 %
PH	+ 6,64 %	+ 3,03 %	+ 2,27 %	+ 5,68 %
TSB	+ 8,62 %	+ 5,43 %	+ 7,33 %	+ 3,14 %

Helse Nord RHF

	2014 - 2015	2015 - 2016	2016 - 2017	2017 – 2018
Somatikk	+ 5,66 %	+ 4,10 %	+ 5,73 %	+ 5,12 %
PH	+ 1,11 %	-0,001 %	+ 8,01 %	+ 5,72 %
TSB	+ 12,41 %	+ 14,20 %	+ 4,14 %	+ 6,37 %

For øvrig viser jeg til spørsmål fra representanten Wilkinson i Stortingets spørretime 15. januar hvor jeg

kommenterte status for oppfyllelsen av den gyldne regel og satsingen innen området psykisk helse og rusbehandling.

SPØRSMÅL NR. 690

Innlevert 14. januar 2020 av stortingsrepresentant Carl-Erik Grimstad

Besvart 21. januar 2020 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Er statsråden enig i at det å trekke permanente tenner pga. trang tannstilling er en irreversibel og oppstartet behandling og dermed kvalifiserer til gr. C12a (funksjonelt avvik; med fare for skade på nabotenner), og mener statsråden det bør være fleksible overgangsordninger for pasienter i gammel gruppe C som har gjennomgått en slik behandling over 1-2 år med tett oppfølging av reguleringsstannlegen, selv om det ikke er utløst takst 601?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med endringene i støtteordningene for pasienter i den gamle gruppe C har det oppstått en rekke uklarheter. Statsråden har selv understreket at endringen ikke skulle ramme pasienter som allerede har blitt henvist til sin reguleringsstannlege og startet behandling i gruppe C. Det har nå oppstått uklarheter om hvordan blant annet HELFO tolker hva som regnes som oppstartet behandling. En rekke pasienter og tannleger mener de har startet nødvendig behandling for lenge siden, selv om det ikke er utløst takst for behandlingsplan. (takst 601)

Vedlagt følger et eksempel for å tydeliggjøre:

En god del av pasientene i denne gruppen har store trangstillinger. Det er i en innledende fase, over kanskje 1- 2 år, trukket først melketenner og siden også premolarer (første permanente tann bak hjørnetannen) for å gjøre plass til hjørnetenner. Disse hjørnetennene som ligger så trangt har potensiale for å skade de små fortennenes røtter eller legge seg veldig høyt oppe og dermed få veldig tynt tannkjøtt på forsiden hvis det ikke blir trukket tenner. Dette er en aktiv behandling over tid, men det er ikke utløst takst for behandlingsplanlegging siden det er vanskelig å spå utgangen av noe man gjør for å forbedre bittet 1-2 år frem i tid, og dermed kan man ikke lage behandlingsplan og kostnadsoverslag allerede da. Spørsmålet er da om det er riktig å plassere disse pasientene i gr. C12a selv om plassmangelen ikke er så stor nå (fordi nye tenner er trukket) eller kan de videreføres i gammel gr C? Begrunnet med at behandlingen er startet for opptil to år siden, nye tenner er trukket, noe som må jo kvalifisere til irreversible inngrep i munnen og oppstartet behandling.

I forbindelsen med endringene i regelverket er det spesifisert at pasienten må ha dokumenterte funksjonelle avvik. For disse pasienten forelå det et avvik tilsvarende ny gr C12 a for 1-2 år siden, når tenner i overkjeven ble trukket. Hjørnetenner har rettet seg opp men fordi man har trukket tenner i overkjeven så må man ofte også trekke i underkjeven, og det er man nå klar for å gjøre. Her er det avgjørende om man får refusjon eller ikke for mange i gammel gruppe C. Hadde de kommet nå som ny pasient etter 01.01.20 med den trangstillingen de hadde, så ville de innfridd kravene til C12 a. I slike tilfeller er det rimelig å anta at det vil være overgangsordninger og at pasientene som har startet en slik irreversibel behandling vil motta refusjon etter det gamle regelverket for gruppe C-pasienter. Det er urimelig at det for enkelte pasienter må ha vært utløst en 601 takst (behandlingsplan) når det ikke har vært mulig før etter tenner er trukket, nye grodde til og derved er mulig å lage en behandlingsplan.

Svar:

Regjeringen foreslo en innstramming i stønad til tannregulering i statsbudsjettet for 2020. Dette forslaget ble vedtatt i Stortinget. Det fremgår av forslaget at barn og unge som påbegynte behandling med tannregulering før 1.1.2020, ikke mister stønaden. Regjeringen omtalte overgangsbestemmelsene på følgende måte i statsbudsjettet, Prop. 1 S (2019-2020):

"Det foreslås at de som har påbegynt behandling før 1. januar 2020, opprettholder rett til stønad fram til den aktive behandlingen er avsluttet. Den aktive behandlingen anses påbegynt når takst 601 Behandlingsplanlegging er utløst."

Etter at stortingsvedtaket ble fattet i midten av desember 2019, ble regelverket for stønad til tannbehandling fra folketrygden ferdigstilt. Dette regelverket består av flere

deler – forskrift, rundskriv og takstsystem. I rundskrivet for 2020 er det sagt følgende:

"For at en person skal ha rett til stønad etter tidligere vilkår, må følgende være oppfylt:

- nødvendige undersøkelser og prøver skal være gjennomført i 2019 eller tidligere og

- pasienten skal ha mottatt behandlingsplan innen 31.12.2019 og

- kjeveortoped skal ha fremsatt krav om refusjon for takst 601 Behandlingsplanlegging innen Helfos frister"

Dette er klare og tydelige vilkår, slik jeg ser det. Kravene til at undersøkelser og prøver er foretatt, er helt ordinære krav til forberedelsene av en behandling. Det samme er utarbeidelsen av en behandlingsplan, der foreldre får presentert omfanget av planlagt behandling og kan ta stilling til prisoverslaget og om de ønsker å få gjennomført tannregulering for sitt barn.

I gjennomføringen av reformer og endringer som medfører ulempe for noen, skjønner jeg godt at det kan være fristende å ta opp til ny diskusjon hvilke personer som skal følge med de "gamle" og mer romslige vilkårene for stønad, og hvilke personer som de nye og strammere vilkårene skal gjelde for. Jeg mener imidlertid at det er viktig at slike kriterier er så tydelige som mulig, slik at det oppstår så få uklarheter som mulig når regelverket skal håndheves. Jeg minner også om at vedtatt budsjett for 2020 forutsetter en innsparing på tannregulering på 50,5 mill. kroner. Jeg kan ikke åpne for at andre vilkår enn det Stortinget har tatt stilling til skal legges til grunn for overgangsordningen.

SPØRSMÅL NR. 691**Innlevert 14. januar 2020 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen****Besvart 20. januar 2020 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

Hvor mange personer valgte i 2017, 2018 og 2019 å motta arbeidsavklaringspenger fremfor sykepenger jfr. folketrygdloven § 8-48, og hva vil eksempelvis en student på 26 år som har en biinntekt på 100 000,- kroner ved siden av studielån tape på alternativ 1 i en situasjon der studenten oppfyller vilkårene for både sykepenger og arbeidsavklaringspenger?

BEGRUNNELSE:

Viser til høringsnotat om forslag til forenklinger og justeringer i folketrygdlovens bestemmelser om sykepenger og stønad ved barns sykdom (pleiepenger). I høringsnotatet foreslås det endringer i rett til å velge den høyeste ytelsen når en person samtidig fyller vilkårene for både sykepenger og arbeidsavklaringspenger.

Departementet har sendt to alternativer på høring. Alternativ 1 er følgende: Rett til sykepenger skal alltid benyttes først for alle som fyller vilkårene for sykepenger.

Videre står det følgende i høringsnotatet:

«Sammenlignet med gjeldende rett vil noen få lavere dekning med alternativ 1. Det vil gjelde tilfeller der sykepengegrunnlaget er lavt. Et eksempel er studenter som har bijobb med lav inntekt ved siden av studier.»

Svar:

Det finnes ingen statistikk som viser hvor mange som med dagens regelverk har valgetten etter § 8-48. Det er dermed ikke mulig å ta ut tall over antall brukere som faktisk benytter denne valgetten, verken hvor mange som valgte AAP fremfor sykepenger eller hvor mange som ved søknad om AAP har valgt å bruke opp sykepengeretten.

Det vi vet er at det i 2018 var om lag 50 500 nye AAP-mottakere. Av disse kom 29 600 (58,6 pst.) fra sykepenger. Det var altså 20 900 AAP-mottakere som hadde en annen bakgrunn enn sykepenger. Av disse hadde om lag 15 500 ikke vært i jobb i løpet av de siste seks månedene, og de kan dermed ikke ha hatt rett på sykepenger. Hvor mange av de resterende 5 400 som faktisk hadde rett til sykepenger, men valgte AAP, finnes det ikke tall på.

En student på 26 år som har en biinntekt ved siden av studielån, og som taper arbeidsinntekt som følge av sykdom eller skade, vil i dag kunne velge mellom sykepenger og arbeidsavklaringspenger dersom vedkommende fyller vilkårene for begge ytelsene.

Forutsetningen for eksempelet er at beregningsgrunnlaget er på 100 000 kroner per år for begge ytelsene, og at ingen særlige bestemmelser som kan påvirke stønadsnivået kommer til anvendelse. Det er ulike vilkår om oppfølging og aktivitetskrav for de to ytelsene. Det forutsettes at disse oppfylles.

Etter gjeldende regelverk utbetales sykepenger med 100 pst. av sykepengegrunnlaget. Personen i eksempelet vil, forutsatt at vilkårene for sykepenger er oppfylt, motta sykepenger som tilsvarer inntektstapet, altså 100 000 kroner. Sykepenger kan maksimalt mottas i ett år, ved fortsatt sykdom etter dette vil arbeidsavklaringspenger være alternativet.

Etter gjeldende regelverk er minsteytelsen for arbeidsavklaringspenger 2 ganger folketrygdens grunnbeløp. Ettersom personens beregningsgrunnlag er så lavt, vil vedkommende, forutsatt at vilkårene for arbeidsavklaringspenger er oppfylt, kunne velge å motta denne minsteytelsen. Dette er i dag 199 716 kroner (2 x 99 858), dvs. nesten dobbelt så mye som det faktiske inntektstapet. Vedkommende vil dermed få mer utbetalt i arbeidsavklaringspenger enn vedkommende får ved å være i arbeid eller motta sykepenger. Samtidig vil samlet mulig maksimal varighet på en midlertidig helserelatert ytelse bli ett år kortere, ettersom man på denne måten "mister" ett år på sykepenger.

SPØRSMÅL NR. 692**Innlevert 14. januar 2020 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 23. januar 2020 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

I et brev 07.01 gir Jernbanedirektoratet en klar anbefaling til Samferdselsdepartementet om at den foreliggende reguleringsplanen for Ringeriksbanen/E16 vedtas. Departementet har satt Ringeriksbanen i spill ved å be om muligheter for innsparing, etter at langvarige og grundige forarbeider har gitt gode løsninger.

Kan statsråden garantere at midlene til bygging av Ringeriksbanen kommer senest samtidig som midlene til bygging av E16 på strekningen, og at byggestart skjer senest i 2022?

Svar:

Ringeriksbanen og ny E16 har høy prioritet for regjeringa. På grunn av vesentleg auke i forventa kostnader for fellesprosjektet har det vore heilt naudsynt å gå ei ekstra runde med etatane for å sjå etter moglege kostnadsreducerande tiltak. Når denne gjennomgangen no ligg føre, vil regjeringa handsama reguleringsplanen så raskt som mogeleg. Byggjestrart og framdrift for fellesprosjektet vil bli avklart i kommande statsbudsjett.

SPØRSMÅL NR. 693**Innlevert 14. januar 2020 av stortingsrepresentant Une Bastholm****Besvart 23. januar 2020 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen****Spørsmål:**

På Løvenskioldbanen i Bærum har det i over 60 år blitt brukt giftig, blyammunisjon. Det har i liten grad blitt ryddet opp og mange frykter at bly forurensar nærmiljøet. I bekker nær skytebanen er det blitt målt 40 ganger høgere blyinnhold enn grenseverdiene for drikkevann. I desember ba fylkesmannen Norges skyteforbund om å iverksette strakstiltak. Pålegget gjelder bare en liten del av det forurensede området.

Vil statsråden sikre at hele området blir ryddet for blyforurensing og bevilge penger i revidert budsjett?

BEGRUNNELSE:

Løvenskioldbanen ligger nær viktige friluftsområder som brukes av mange. Både mennesker og dyr kan utsettes for forurensing for eksempel hvis de drikker vann fra bekene i området. Bly er et tungmetall som er giftig for både vannlevende organismer og pattedyr og som kan skade nervesystemet, nyrer og det bloddannende systemet hos varmblodige dyr. Bly og blyforbindelser kan også skade forplantningsevnen og gi flere andre alvorlige helseeffekter. Barn er spesielt sårbare for eksponering. Man kjenner

ingen nedre grense for hvilke nivåer som kan gi slik skade ifølge Miljøstatus.no.

Svar:

Sivil våpentrening over mange år har medført at det ligger betydelige mengder metaller, særlig bly og kobber, i grunnen på norske skytebaner. Ved mange sivile skytebaner kan det ligge konsentrasjoner av bly og andre metaller i grunnen som kan utgjøre en risiko for helse og miljø. Dette tar miljømyndighetene på alvor, og vi vurderer nå hvordan denne problematikken kan håndteres på en god og hensiktsmessig måte.

I tildelingsbrevet for 2020 fra Klima- og miljødepartementet har Miljødirektoratet fått i oppdrag å vurdere regulering av aktive sivile skytebaner, for eksempel gjennom forskrift. Oppdraget vil innebære å se på muligheten for å stille tydelige krav og/- eller vilkår med tanke på kontroll av tilførsler og avrenning fra bly og andre metaller. I forbindelse med dette arbeidet er det naturlig å få en oversikt over omfanget av problemet. Direktoratet vil også vurdere tiltak for å sikre en forsvarlig håndtering av metaller som tilføres kulefangervoller, og krav ved nedleggelse av banene.

Det er behov for å innhente ytterligere kunnskap knyttet til effektive og realistiske tiltak, og å få bedre oversikt over problemomfanget, herunder blyinnholdet på og

rundt de aktive skytebanene. Deretter vil vi komme tilbake til konsekvensene for området omkring Løvenskioldbanen.

SPØRSMÅL NR. 694

Innlevert 14. januar 2020 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 21. januar 2020 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva gjør helseministeren for å styrke oppfølgingen av pårørende til rusavhengige, og vil han ta initiativ for å bedre tilgangen på ruskoordinatorer i kommunene, som også pårørende kan henvende seg til?

Svar:

Arbeidet med å gi pårørende bedre tjenester er viktig for meg. Som representanten formodentlig er kjent med så har regjeringens prioritert rus og psykisk helsefeltet i sitt arbeid. Jeg viser til at tjenestene er styrket som følge av arbeidet med Opptrappingsplanen for rusfeltet hvor regjeringen har overoppfylt målsetningen om 2,4 mrd. kroner mer til tjenestene. Rapporter viser at det er registrert over 2500 flere stillinger i kommunalt rus- og psykisk helsearbeid i perioden 2016-2019. Det er det all grunn til å være stolt av.

Rapportene fra Sintef viser stor variasjon i hvordan tjenestene er organisert. Mange kommuner har styrket tjenestene ved å opprette ambulante tjenester. Selv om det er en liten nedgang i antall kommuner som sier de har brukt midlene fra opptrappingsplanen til å involvere voksne pårørende så er verdt å merke seg at 80% av kommunene har rutiner for å dokumentere barn som er pårørende til foreldre eller søsken etter helsepersonelloven §10a. 70 % av kommunene har rutiner for samhandling mellom fastlegen og de andre kommunale helse og omsorgstjenestene som oppfølging av barn som pårørende, ifølge Sintefs årlige kartlegging IS/24-8.

Kommunene er ikke pålagt å ha ruskoordinatorer slik representanten antyder, men har derimot stor frihet til å organisere sine tjenester. Dette kommer både pårørende og brukere til gode.

Helsedirektoratet har utgitt en pårørendeveileder hvor det heter at

"Helse- og omsorgstjenestene skal ha systemer og rutiner som legger til rette for informasjon, samtale og dialog med

pårørende. Dette gjelder enten pårørende har rollen som informasjonskilde, representant for pasienten/brukeren, omsorgsgiver eller støtte for pasienten/brukeren eller pårørende er berørt og har egne behov for støtte. Rammer og muligheter for dialog med den enkelte pårørende er ledelsens ansvar og må kommuniseres til pasienter, brukere og pårørende."

Jeg har tillit til at kommunene vet å forvalte disse føringer og bestemmelser i helse- og omsorgstjenesteloven på en god måte for pårørende av rusavhengige.

På samme måte har jeg store forventninger til at pakkeforløpene for psykisk helse og rus som nå innføres trinnsvis skal gi resultater. Formålet med pakkeforløpene er at de skal gi pasient eller pårørende et behandlingsforløp som er helhetlig og forutsigbart, uten unødig ventetid. Jeg er derfor glad for 55% av kommunene oppgir å ha en forløpskoordinator på plass. Det er all grunn til å merke seg at pakkeforløpene følgevaluert av Sintef og at det gir meg rom for å justeringer underveis om det skulle vise seg å være behov for det.

I løpet av 2020 vil regjeringen legge fram en pårørendestrategi og handlingsplan som vil rette seg mot alle typer pårørendearbeid. Det gir meg all grunnlag til å svare representanten at ja regjeringen har og vil styrke oppfølgingen av pårørende til rusavhengige.

SPØRSMÅL NR. 695**Innlevert 14. januar 2020 av stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen****Besvart 23. januar 2020 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad****Spørsmål:**

Kan landbruksministeren legge fram en totaloversikt over hvem som er kjøperne av våre felles skogområder fra 2014 til dags dato der kjøperne bor andre steder enn der skogen er?

BEGRUNNELSE:

Høyre regjeringen har solgt og privatisert store skogområder som vi har eid sammen gjennom Statskog. Flere kjøpere kommer i kategorien «andre.» Dette er kjøpere som bor andre steder enn der skogområdene er. Dette rammer lokalt eller felles eierskap. I praksis betyr dette at kjøpere med mye penger kan kjøpe felles naturområder for å sitte på jakt- og fiskerettigheter selv mens folk flest stenges ute. Dette strider med en viktig verdi i Norge om at skog, vidder og fjell skal være for alle.

Svar:

Statskog SFs arronderingssalg ble startet under den den rødgrønne regjeringen i 2011 etter at Statskog SF hadde kjøpt store skogeiendommer fra Orkla ASA. Styret i Statskog SF la til grunn at kjøpet ville gjøre det mulig å selge spredte skogeiendommer foretaket eide fra før i Sør-Norge og Midt-Norge. Departementet vurderte at dette både ville styrke foretakets økonomi og samtidig styrke næringsgrunnlaget for private skogeiere, kommuner og allmenninger. Det ville også kunne utløse makeskiftearealer for skogvern, og gjennom dette lette skogvernprosesser på privat grunn.

Salget skjer etter de retningslinjene som ble fastsatt i 2011. Av disse framgår det blant annet at eiendommene skal selges til markedspris gjennom budgivning. Videre framgår det av retningslinjene at Statskog SF skal søke å oppnå høyest mulig pris for eiendommene. Så langt er det solgt 215 eiendommer på til sammen 540 000 dekar. Fordelingen på kjøpergrupper er 66 prosent til lokale kjøpere, 12 prosent til Miljødirektoratet, 7 prosent til kommuner og 15 prosent til andre. Arealmessig er fordelingen 56 prosent til lokale kjøpere, 11 prosent til Miljødirektoratet, 4 prosent til kommuner og 29 prosent til andre. Statskog SF opplyser at en stor del av gruppen "andre" er skog- og jordeiere i nabokommuner.

Når private kjøper en eiendom fra Statskog SF, overtar de også jakt- og fiskerettighetene til eiendommen. Dette gjelder ved all omsetning av skogeiendommer. Eierskiftet berører derimot ikke allemannsretten til ferdsel, som

sikrer at skog, vidder og fjell skal kunne oppleves av alle, uavhengig av hvem som eier arealet.

Denne regjeringen mener at arronderingssalg var godt begrunnet, og at retningslinjene som ble fastsatt i 2011 var fornuftige. Vi har derfor valgt å videreføre disse, og etter en grundig vurdering av alternative organiseringsformer for skogvirksomheten i Statskog SF, åpnet for at Statskog SF kan utvide salget med ytterligere 150 000 dekar der dette gir arronderingsmessige gevinster for foretaket.

Salg av Statskog SFs eiendom har offentlig interesse. Statskog SF har samlet og tilgjengeliggjort informasjon om arronderingssalg på en egen nettside, der det blant annet er sammenstilt og publisert en oversikt over alle eiendomssalgene. Det gis informasjon om navn på eiendommen, kommune og fylke, annonseringsdato og størrelsen på eiendommen. Statskog SF har også publisert oversikter over kjøpere på gruppenivå (lokale kjøpere, Miljødirektoratet, kommuner og andre). Det er ikke solgt noen eiendommer til utenlandske kjøpere. Eiendomssalg til andre enn Miljødirektoratet har vært underlagt konsesjonsbehandling, med mindre det har vært grunnlag for konsesjonsfrihet av spesielle årsaker. Kommunen avgjør om konsesjon skal gis etter reglene i konsesjonsloven. Loven har som formål å regulere og kontrollere omsetningen av fast eiendom for å oppnå et effektivt vern om landbrukets produksjonsarealer.

Statskog SF viser til at foretaket bidrar med informasjon dersom det ikke strider mot personvern- eller forretningsmessige hensyn. Statskog SF har av personvern hensyn valgt å ikke offentliggjøre navn på enkeltpersoner som har kjøpt eiendom i arronderingssalg. Departementet har ikke oversikt over de enkelte kjøperne av Statskog SFs eiendommer. Denne informasjonen er imidlertid offentlig tilgjengelig gjennom tinglysingsprosessen, på basis av informasjonen Statskog SF har gjort tilgjengelig på sine nettsider (navn på eiendom og kommune). For å forenkle innsynet ytterligere, har Statskog SF varslet at foretaket også vil komplettere oversikten over eiendomssalgene med gårds- og bruksnummer.

SPØRSMÅL NR. 696**Innlevert 14. januar 2020 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson****Besvart 21. januar 2020 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hva gjør Norge alene og/eller i samarbeid med andre land, for å finne og lage nye antibiotika?

Svar:

Takk til representanten Wilkinson for hans engasjement for arbeidet med å sikre befolkningen tilgang til virksomme antibiotika.

Som angitt i Granavolden-plattformen vil regjeringen at Norge skal være en global pådriver for koordinert arbeid mot antibiotikaresistens. Norges innsats i arbeidet med å utvikle nye antibiotika er i stor grad knyttet til globale initiativ og gjennomføres hovedsakelig i samarbeid med andre land. Norge finansierer blant annet forskning og utvikling knyttet til antibiotika og antimikrobiell resistens gjennom deltakelse i forskningssamarbeidet Joint Programming Initiative on Antimicrobial Resistance (JPIAMR).

Norge deltar også som medlem i G20-initiativet The Global AMR R&D Hub som har som formål å bedre koordineringen av den globale forskningsinnsatsen på antimikrobiell resistens.

Norge, ved Folkehelseinstituttet, leder sammen med Frankrike en arbeidspakke om forskning og utvikling i en EU Joint Action om antimikrobiell resistens for å kartlegge muligheter for innføring av nye insentiver for antibiotikautvikling. Instituttet viderefører dette arbeidet også i koordinering med The Global AMR R&D Hub. Instituttet har i tillegg arbeidet med å utvikle slike insentivordninger gjennom det EU-finansierte forskningsprosjektet DRIVE-AB.

Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU) publiserte i 2018 en kartlegging av norsk forskning på antimikrobiell resistens på oppdrag fra Forskningsrådet og Helse- og omsorgsdepartementet. Kartleggingen viste at norske forskningsmiljøer i 2017 totalt brukte 537 millioner kroner på forskning og utvikling innen antimikrobiell resistens. Kartleggingen viste også at det største forskningsområdet i Norge innenfor antimikrobiell resistens var behandling, herunder utvikling av nye antibiotika og antimikrobielle midler, som utgjorde om lag 180 millioner kroner i 2017.

Jeg kan forsikre representanten Wilkinson om at jeg tar arbeidet med å sikre befolkningen tilgang på virksomme antibiotika på største alvor. Vi har derfor startet opp arbeidet med en tverrsektoriell nasjonal strategi mot antibiotikaresistens for perioden etter 2020.

SPØRSMÅL NR. 697**Innlevert 14. januar 2020 av stortingsrepresentant Sverre Myrli****Besvart 21. januar 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

I skriftlig spørsmål nr. 646 stilte undertegnede et konkret spørsmål, men statsråden svarte ikke på spørsmålet. Derfor gjentas spørsmålet.

Når vil kommunal- og moderniseringsministeren vedta statlig reguleringsplan for Ringeriksbanen/E16?

Svar:

Jeg kan forsikre at det har høy prioritet å få vedtatt den statlige reguleringsplanen for Ringeriksbanen og E16 Høgkastet-Hønefoss. Samferdselsdepartementet har nå mottatt supplerende beslutningsgrunnlag fra transportetatene, og jeg har derfor som mål at planen kan vedtas i løpet av kort tid.

SPØRSMÅL NR. 698**Innlevert 14. januar 2020 av stortingsrepresentant Arild Grande****Besvart 21. januar 2020 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

Har Norge tilstrekkelig effektive virkemidler til å føre kontroll og tilsyn med at utstasjonerte tredjelandsborgere fyller vilkårene for å være utstasjonert, samt at disse får rettigheter til lønns- og arbeidsvilkår som norske lover og avtaler gir, og vil regjeringen bevilge ekstra midler til tilsyn, kontroll og sanksjonering for å følge opp denne svært sårbare gruppen arbeidstakere?

BEGRUNNELSE:

Undertegnede er gjort kjent med påstander om at UDI er blitt bedt om å endre regelpraktiseringen knyttet til tredjelandsborgere som utstasjoneres fra EU-land, som for eksempel ukrainere via polske selskaper.

Dersom dette stemmer reiser det en rekke problemstillinger:

- Om Norge har virkemidler for å føre kontroll og tilsyn med at utstasjonerte tredjelandsborgere fyller vilkårene for å være utstasjonert (opphold og arbeidstillatelse i EU/EØS-land).
- Om Norge har virkemidler for å føre kontroll og tilsyn med at utstasjonerte tredjelandsborgere som fyller vilkårene for å være utstasjonert får rettighetene til lønns- og arbeidsvilkår som norske lover og avtaler gir.
- Om Norge har tilstrekkelig effektive sanksjoner ved brudd på disse reglene.

Svar:

Det følger av EØS-avtalens artikkel 36 – fri bevegelighet av tjenester – at foretaket som leverer tjenester i et annet EØS-land, har rett til å benytte seg av egne ansatte som ledd i tjenesteytingen, uavhengig av deres statsborgerskap. Denne retten til å benytte seg av egne arbeidstakere i tjenesteyting har eksistert lenge i EØS-retten og er gjeldende praksis i Norge.

Personer som utfører arbeid etter reglene om fri bevegelighet av tjenester etter EØS-avtalen, eller som skal etablere seg etter reglene om fri etableringsrett i EØS-avtalen har på visse vilkår oppholdsrett, jf. utlendingsloven § 110 fjerde ledd. Dersom den utsendte arbeidstakeren skal utføre oppdrag som varer i mer enn tre måneder må vedkommende søke om oppholdskort etter EØS-reglene. Utlendingsmyndighetene vil da kontrollere om vilkårene for opphold er tilstede.

Vilkårene for oppholdsrett er nærmere regulert i utlendingsforskriften § 19-8 som blant annet krever at tred-

jelandsborgeren har lovlig opphold i det andre EØS-landet og må være utsendt som ledd i en tjenesteyting av midlertidig karakter.

Det er et tilleggsvilkår at tjenesteyteren må være en del av virksomhetens permanente arbeidsstyrke. På bakgrunn av henvendelse fra ESA er departementet i gang med å vurdere om dette tilleggsvilkåret i utlendingsregelverket er forenelig med EØS-avtalens regler om fri bevegelighet av tjenester og reglene om utsendte arbeidstakere innen EØS-retten. En eventuell endring i regelverket vil ikke gi tredjelandsborgere en generell adgang til det norske arbeidsmarkedet. Det er en forutsetning at tredjelandsborgeren har lovlig opphold i det andre EØS-landet og har et arbeidsforhold med et EØS-foretak. Det er som nevnt utlendingsmyndighetene som har ansvar for å kontrollere dette. Saken vil bli sendt på høring på vanlig måte.

Utsendingsdirektivet har regler om hvilke av vertslandets regler om lønns- og arbeidsvilkår som skal gjelde for arbeidstakere som sendes fra en medlemsstat til en annen i fbm. tjenesteytelser. Reglene er gjennomført i norsk rett gjennom arbeidsmiljøloven og forskrift om utsendte arbeidstakere. Dersom arbeidsforholdet er innen et område det er innført forskrift om allmenngjøring, vil de bestemmelser som er allmenngjort og som gjelder lønn eller arbeids- og ansettelsesvilkår gjelde for utsendte arbeidstakere. Arbeidstilsynet fører tilsyn med at lønns- og arbeidsvilkår som følger av vedtak om allmenngjøring blir overholdt.

Håndhevsingsdirektivet til utsendingsdirektivet ble gjennomført i norsk rett i 2017 ved endringer i forskriften om utsendte arbeidstakere. Bestemmelsene innebærer blant annet plikter for myndighetene til å gi informasjon om hvilke arbeids- og ansettelsesvilkår som gjelder, og legger til rette for mer samarbeid mellom myndigheter på tvers av landegrensene. Reglene gir også Arbeidstilsynet anledning til å innhente informasjon om utenlandske virksomheter på kortvarige tjenesteoppdrag i Norge, om virksomheten er lovlig etablert og hvilke arbeidstakere som er ansatt i virksomheten. Dette er elementer som i stor grad samsvarer med flere av tiltakene i regjeringens strategi mot arbeidslivskriminalitet.

Arbeidslivskriminalitet er ofte knyttet til flere land, og utenlandske arbeidstakere er i mange tilfeller ekstra utsatt. Regjeringen arbeider derfor på flere plan for å styrke det internasjonale samarbeidet. Ved hjelp av EØS-midlene er det etablert et styrket og mer effektivt samarbeid mellom Arbeidstilsynet og tilsynsmyndighetene i

andre EØS-land, noe som vil gjøre det enklere å oppdage useriøse aktører. EU besluttet 2019 å etablere et europeisk arbeidsmarkedsbyrå. Dette samarbeidsorganet vil blant annet kunne bidra til styrking av felles innsats mot gren-

seoverskridende arbeidslivskriminalitet, herunder gi økte muligheter for samarbeid mellom de nasjonale arbeidstilsynene.

SPØRSMÅL NR. 699

Innlevert 14. januar 2020 av stortingsrepresentant Arild Grande

Besvart 22. januar 2020 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

Når planlegger regjeringen å fremme sak om styrket håndheving av innleie- og likebehandlingsreglene, og mener regjeringen Arbeidstilsynet bør tilføres ekstra midler med et slikt ansvar?

BEGRUNNELSE:

Forslag om styrket håndheving av innleie- og likebehandlingsreglene ble sendt på høring 06.06.2019, med frist 15.09.2019. Fremdeles har ikke regjeringen fremmet forslag for Stortinget.

Svar:

Regjeringen har de senere årene hatt fokus på utfordringene knyttet til innleie av arbeidskraft. Lovendringer om innleie ble innført i fjor. Et forslag om å gi Arbeidstilsynet

myndighet til å føre tilsyn med at innleie- og likebehandlingsreglene overholdes, og til å gi pålegg og reaksjoner ved brudd på reglene, har vært på høring. Høringsfristen utløp 15. september 2019. Departementet arbeider med oppfølgingen av dette, og jeg tar sikte på å legge et forslag frem for Stortinget i løpet av våren.

Å føre tilsyn med innleie- og likebehandlingsreglene krever ressurser når det gjelder verktøy, kompetanse og tid. Arbeidstilsynets budsjett har de siste årene blitt styrket bl.a. til oppfølgingen av arbeidslivskriminalitet og utsatte næringer. Arbeidstilsynet har økt antall tilsyn knyttet til oppfølging av arbeidskriminalitet. Tett samarbeid med andre etater, både ved a-krimsentre i syv norske byer og gjennom annet operativt samarbeid, gjør at Arbeidstilsynets kan håndheve arbeidslivskriminalitet mer effektivt og målrettet.

Hvorvidt Arbeidstilsynet skal tilføres ytterligere midler vil måtte avklares gjennom den ordinære budsjettprosessen.

SPØRSMÅL NR. 700

Innlevert 15. januar 2020 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk

Besvart 28. januar 2020 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Fosen vindkraftverk er under utbygging/ferdigstilling.

Statsråden bes opplyse følgende: hvor store investeringer i kraftnettet i form av nye linjer og oppgraderinger av eksisterende linjenett blir utløst av Fosen vindkraft-

verk, hvordan finansieres investeringene som Fosen vindkraftverk utløser i kraftnettet, og hvis utbyggeren ikke er pålagt å delta i finansieringene i kraftnettet, hva er i tilfelle begrunnelsen for det?

BEGRUNNELSE:

Utbyggingen av Fosen vindkraftverk ble i sin tid av utbyggeren Statkraft lagt til side som et ulønnsomt prosjekt. Det er av interesse å vite under hvilke betingelser vindkraftverket nå realiseres. Det er derfor viktig å få avklart om utbyggeren, i tillegg til å nyte godt av subsidiene fra el-sertifikatene, også får «indirekte subsidier» gjennom å slippe, helt eller delvis, å bidra til de nettinvesteringene som vindkraftverket utløser. Vindkraft på land er i løpet av det siste året blitt omfattet med stadig større interesse, og også økende motstand. Det er da viktig å få klarlagt alle sider ved utbyggingen, inkludert hvem som tar regningen for nettutviklingen som utbyggingen utløser. Norge har som kjent overskudd av vannkraft i normalår. Nye vindkraftverk innebærer da økt eksport av strøm. Dette skjer med til dels stor tap i overføringer, avhengig av avstand. Det vil derfor også være av interesse å vite noe om hvor store nett-tap departementet antar vil oppstå som en konsekvens av utbyggingen av Fosen vindkraftverk.

Svar:

Som representanten peker på i bakgrunnen for spørsmålet, var det våren 2015 usikkert om Statkraft ville bygge ut vindkraft på Fosen som følge av lav lønnsomhet. På Stortinget var det utbredt bekymring for ev. manglende utbygging. For eksempel uttalte SVs representant i energi- og miljøkomiteen i forbindelse med Stortingets behandling av endringsavtale med Sverige om elsertifisering at

"Vi er i en alvorlig situasjon fordi den norske fornybarsatsingen i realiteten er avblåst før den er kommet skikkelig i gang, fordi Statkraft har valgt å droppe investeringer på Fosen."

SVs representant fulgte videre opp med følgende spørsmål til daværende olje- og energiminister:

"Har Tord Lien noen plan for å sørge for at prisen på strøm i Norge kan økes i tiden framover, sånn at vi får flere investeringer?"

Stortingets bekymringer om evt. manglende vindkraftutbygginger på Fosen fulgte etter at Olje- og energidepartementet i august 2013 ga konsesjon for utbygging av vindkraft på Fosen, i Namdalen, i Snillfjord og på Frøya, og for nødvendige kraftledningsanlegg for tilknytning av vindkraften til strømmettet. TrønderEnergi Nett AS ble gitt konsesjon for enkelte anlegg i regionalnettet. Jeg er ikke kjent med hvilken praksis TrønderEnergi Nett AS hadde for innkreving av anleggsbidrag på daværende tidspunkt.

Samtidig fikk Statnett konsesjon for bygging av en sammenhengende 420 kV kraftledning fra Namsos til Surna. Høsten 2019 satte Statnett i drift første byggetrinn av den gjennomgående ledningen. Dette prosjektet hadde en kostnadsramme på 2,7 mrd. kroner. Det neste bygget-

rinnet knytter de to forbindelsene i første byggetrinn til en sammenhengende forbindelse over Trondheimsfjorden, men er ennå ikke investeringsbesluttet. Den gjennomgående forbindelsen legger til rette for vindkraftprosjektene, og bidrar til å øke både den regionale forsyningssikkerheten og nord-sør-kapasiteten i transmissjonsnettet.

Departementet la til grunn i vedtaket fra august 2013 at hovedfunksjonen til 420 kV-forbindelsen Namsos-Surna ikke var å tilknytte produksjonsanlegg til nettet. Spenningsnivået, lengden på ledningen og funksjonen som nord-sørforbindelse tilsa at ledningen ble definert som transmissjonsnett. Etter reglene som gjaldt den gang, hadde ikke Statnett anledning til å kreve anleggsbidrag for transmissjonsnett.

Ved en forskriftsendring som trådte i kraft ved forrige årsskifte, ble det tatt et viktig grep for å sikre en rimeligere kostnadsfordeling mellom nettselskapenes kunder. Nettselskapene skal nå kreve inn anleggsbidrag fra kunder som utløser investeringer i nettet, og denne bestemmelsen er også utvidet til å gjelde i regional- og transmissjonsnettet.

SPØRSMÅL NR. 701**Innlevert 15. januar 2020 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 22. januar 2020 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

En utredning fra Jernbanedirektoratet om fjerntogmateriell fra 13.12.19 viser at en vesentlig andel av sittevognene har begrenset restlevetid og må skiftes ut i løpet av 5 år. Dette kommer i tillegg til at sovevognene må skiftes ut i løpet av 5-7 år. Behovet for utskifting av materiellet er altså stort og presserende. Det forsterkes ytterligere av at kapasiteten skal økes fremover.

Vil statsråden nå sørge for økte midler til å anskaffe nytt materiell i revidert nasjonalbudsjett 2020?

BEGRUNNELSE:

13.09.19 stilte Lars Haltbrekken samferdselsministeren følgende spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre at vi øker kapasiteten på sovevognene og at nedslitt togmateriell byttes ut i tide?»

I sitt svar viste statsråden til utredningen fra Jernbanedirektoratet, som nå foreligger. Utredningen viser med all tydelighet at det haster å kjøpe inn nytt materiell for å sørge for at det er på plass før eksisterende vogner er utrangerte. Da må mer midler stilles til rådighet, så snart som mulig.

Svar:

Regjeringa har satsa mykje på nytt togmateriell, både til erstatning for gamle tog og til kapasitetsauke. I perioden

2014–2019 har vi kjøpt og sett i trafikk 67 nye togsett, og 9 nye vert sett i trafikk i 2020. Materiellet er teke i bruk på ulike banestrekningar på Austlandet. Vidare er det planlagt levert 27 nye togsett i perioden 2021–2023, mellom anna såkalla bimodale tog som skal nyttast i Trøndelag og på Rørosbana. At toga er bimodale vil seie at dei kan køyre både på diesel og køyrestrøm.

Vi planlegg å kjøpe nye lokaltog som skal trafikere Ski–Oslo–Stabekk frå 2024. Norske tog AS planlegg å gå i marknaden tidleg i 2020. Kjøpet vil vere på minimum 30 tog – med moglegheit for store opsjonar. I tillegg til auka kapasitet vil toga ha høg komfort.

Undersøkingar viser at det mest etterspurde sovetilbodet på nattog som ikkje finst i dag, er liggjestolar, som kan prisast lågare enn dagens ordinære sovekupear. Sovevogner med liggjestolar kan også nyttast til å tilby ein oppgradert komfortklasse i dagtoga, som vil medføre at setekapasiteten i dagtoga ikkje vert redusert like mykje som om vognene vert bygd om til tradisjonelle sovevogner. (Det er knapp kapasitet på sitjevogner). Regjeringa har difor i statsbudsjettet for 2020 teke initiativ til å byggje om fem sitjevogner av Type B-5 og B-7 til sovevogner med liggjestolar, type «business-class» på fly.

Eg er merksam på trongen for nytt fjerntogmateriell og at det er ein omfattande og tidkrevjande prosess å gjennomføre eit slikt kjøp. Sjølv om eg har saka på blokka, er det framleis for tidleg å tidfeste dei ulike stega i prosessen. Det er også for tidleg å avgjere no kva som vil komme i revidert budsjett for 2020.

SPØRSMÅL NR. 702**Innlevert 15. januar 2020 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø****Besvart 24. januar 2020 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Hvor stort er etterslepet i dag for å dekke kravene i tunnelsikkerhetsforskriften for henholdsvis riksveg og fylkesveg?

BEGRUNNELSE:

Utbedring i henhold til tunnelsikkerhetsforskriften skulle egentlig vært ferdig innen 2019. Nå har fylkene fått utsettelse til 2025, og flere riksvegtunneler er fortsatt ikke utbedret.

Svar:

Statens vegvesen har anslått at atstående behov for midlar til utbetring av riks- og fylkesvegtunnelar etter krav i

tunnelsikkerheitsforskriftene etter 2020 er høvesvis om lag 13,5 og 6,6 mrd. 2020-kr. Anslaget er usikkert.

SPØRSMÅL NR. 703

Innlevert 15. januar 2020 av stortingsrepresentant Nina Sandberg

Besvart 22. januar 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hva vil regjeringen oppnå ved å frata de selvforvaltende institusjonene i universitet- og høgskolesektoren råderetten over egen bygningsmasse?

BEGRUNNELSE:

Bygg, utstyr og annen infrastruktur er grunnleggende innsatsfaktorer for at vi skal nå de overordnede målene for forsknings- og utdanningspolitikken, slår regjeringen fast i Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning.

Regjeringen presenterer bygg som innsatsfaktor på lik linje med andre ressurser i forskning og høyere utdanning.

Nå advarer både studentrepresentanter og ledelsen ved de selvforvaltende institusjonene mot en sentralisering av eiendomsforvaltningen ved at Statsbygg overtar ansvaret for byggene.

Svar:

Det er allerede i dag staten som eier den selvforvaltede bygningsmassen, ikke de enkelte institusjonene. Lokaler er likevel en grunnleggende innsatsfaktor, som skal legges til rette for virksomhetenes arbeid og støtte virksomhetenes formål. Saken gjelder derfor ikke eierskap til eller råderett over eiendommene. Det sentrale spørsmålet er hvordan staten organiserer sin eiendomsforvaltning mest mulig effektivt.

Dette spørsmålet er i dag til vurdering, ikke bare for universitets- og høgskolesektoren, men for all selvforvaltet eiendom i statlig sivil sektor. Bakgrunnen for at vi nå vurderer hvordan vi organiserer eiendomsforvaltningen, er en konkret anbefaling fra områdegjennomgangen av statlig bygge- og eiendomspolitikk i sivil sektor, gjennomført i 2018–19. En av anbefalingene fra konsulentene var å utvikle modellen med selvforvaltet eiendom og overføre ansvaret for eiendomsforvaltningen til Statsbygg.

Regjeringen har ikke tatt stilling til anbefalingen fra konsulentene om å utvikle modellen med selvforvaltet eiendom. Det er avgjørende at vi skaffer oss et godt grunnlag før vi fatter en beslutning. Derfor er det satt i gang et arbeid for å kartlegge dagens situasjon, slik at vi kan belyse konsekvensene av en eventuell forvaltningsoverføring. På denne måten danner vi oss et best mulig grunnlag for en framtidig beslutning.

SPØRSMÅL NR. 704**Innlevert 15. januar 2020 av stortingsrepresentant Hadia Tajik****Besvart 30. januar 2020 av justis- og innvandringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Er justisministaren samd med FrP sin stortingsrepresentant i at norske innbyggjarar no har dårlegare vern mot terrorfare som resultat av ei avgjerd regjeringa har teke?

GRUNNGJEVING:

Jon Helgheim (Frp) seier til NRK 15.01.20 at FrP «tek dissens» i saka om henting av IS-kvinna og hennar to barn til Norge, for å

«beskytte norske innbyggere mot terrorfare» og at avgjerda om å hente kvinna heim «utgjør en potensiell risiko for norsk innbyggere.»

Svar:

Regjeringen jobber kontinuerlig for å sikre befolkningens trygghet, blant annet gjennom en målrettet innsats for å forebygge radikaliserings og voldelig ekstremisme.

En terrorsiket norsk kvinne og hennes to barn har nylig fått bistand til retur fra Syria. Trusselbildet er komplekst og avhenger av mange faktorer. I følge PSTs vurderinger endrer imidlertid ikke denne enkeltsaken trusselbildet i Norge.

For øvrig må norske borgere som har sluttet seg til ISIL regne med å bli straffeforfulgt hvis de kommer til Norge, noe det selvsagt er påtalemyndighet og domstol som vurderer i den enkelte sak.

SPØRSMÅL NR. 705**Innlevert 15. januar 2020 av stortingsrepresentant Per Espen Stoknes****Besvart 23. januar 2020 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Hvorfor har regjeringen gitt inntrykk av at gjennomføringen av motorveiprojektet E18 vestkorridoren er endelig avgjort, når den eksterne kvalitetssikringen tilsier at velgerne vil kunne si sin mening i et stortingsvalg før eventuell byggestart?

BEGRUNNELSE:

Aftenposten melder 14. januar at den eksterne kvalitetssikringen av motorveiprojektet E18 Lysaker – Ramstadsletta tilsier at byggestart ikke kan skje før etter neste stortingsvalg. De melder også at det har tatt usedvanlig lang tid å få innsyn i rapporten, og at den er sterkt sladdet. Rapporten er utarbeidet på oppdrag fra Samferdselsdepartementet og Finansdepartementet og ble avgitt 11. desember. 19. desember varslet Samferdselsministeren at "Lysaker-Ramstadsletta vil nå bli satt i gang for fullt og at "Ingenting kan lenger stanse E18-prosjektet". Informasjonen fra KS2 viser derimot at prosjektet ikke kan igangsettes før etter neste Stortingsvalg. Dette er svært relevant, da beslutningen om E18 vestkorridoren er i strid med den

lokale enigheten i Oslopakke 3, og det politiske flertallet både i Oslo og Viken ønsker å endre prosjektet for å hindre økt trafikk, økte bompenger og økt forurensing i regionen.

Svar:

Eg er kjend med at den eksterne kvalitetssikringa (KS2) av prosjektet meiner at framdriftsplanen for prosjektet var optimistisk vurdert. I framdriftsplanen var det lagt til grunn at enkelte forberedande anleggsarbeid som krevjar stenging av Drammensbanen, skulle skje sommaren 2022. Regjeringa har i Prop. 38 S (2019-2020) lagt fram eit forslag om utbygging og finansiering av prosjektet E18 Lysaker-Ramstadsletta. I proposisjonen er det vist til at anleggsarbeida på prosjektet vil starte opp årsskiftet 2020/2021, for å leggje til rette for å utføre forberedande anleggsarbeid inntil Drammensbanen sommaren 2021. Dette inneber ei forsering i høve til framdriftsplanen som er vist i KS2-rapporten.

SPØRSMÅL NR. 706**Innlevert 15. januar 2020 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 27. januar 2020 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvilke tiltak vil helseministeren iverksette for å få ned antall selvmord, vil regjeringen vurdere å stoppe en videre nedbygging av døgnplasser i psykiatrien, og hvordan vil helseministeren sørge for at personer som trenger hjelp innen psykisk helsevern ikke blir avvist av helsevesenet?

BEGRUNNELSE:

I 2018 ble det registrert 671 selvmord i Norge, det høyeste tallet siden 2001. Dagens Medisin har 9.januar vist til en studie som viser at svikt i pasientbehandlingen spilte inn ved hvert andre selvmord i Sverige.

De siste 20 årene har om lag 2500 døgnplasser i psykiatrien blitt fjernet i Norge. I Innst. 200 S (2018-2019), stemte regjeringspartiene mot å stoppe en videre nedbygging av disse døgnplassene.

I Innst. 193 S (2017-2018) stemte regjeringspartiene mot Arbeiderpartiets forslag om å etablere lavterskel psykisk helsetilbud til barn, unge og familier i alle kommuner.

Samtidig viste tall fra Helsedirektoratet i 2017 at rundt 30% av henvisningene til behandling i psykisk helsevern for voksne ble avvist.

Svar:

Selvmord og selvmordsforsøk rammer hardt og brutalt, både for den som ser dette som en utvei, for familie og venner og for de som jobber i helsetjenesten. I 2018 ble det registrert 674 selvmord, mens det i 2017 ble registrert 593 selvmord. Økningen skyldes hovedsakelig en økning i selvmord hos menn i aldersgruppen 30 til 60 år. Folkehelseinstituttet tolker økningen som innenfor det vi kan forvente av naturlig variasjon. Vi har sett tilsvarende høy rate for menn flere ganger i løpet av de siste 10 årene. Jeg er likevel bekymret for både antall selvmord og økningen fra 2017 til 2018.

Å forebygge selvmord i befolkningen er komplekst. Derfor jobber regjeringen både med folkehelseiltak, generelt med psykiske helse- og rusområdet og spesifikt med selvmordsforebygging.

Vi må få økt kunnskap om hvorfor noen velger å gå til det drastiske skritt å begå selvmord.

Regjeringen arbeider med en ny handlingsplan for forebygging av selvmord. Planen skal omhandle både hvordan vi forebygger selvmord i befolkningen og i tjenestene. Økningen av selvmord blant menn, og kunnskapen

om at menn i mindre grad mottar behandling i helsetjenestene i forkant av et selvmord, underbygger at vi må ha et kjønnsperspektiv i arbeidet med planen. I handlingssplanen vil vi gå nærmere inn på hvordan vi både generelt i befolkningen og i tjenestene kan forebygge selvmord blant menn. Handlingsplanen vil bli lansert høsten 2020.

Regjeringen har generelt styrket tjenestene til mennesker med psykiske lidelser, og tjenestetilbudet har fått en langt større bredde og kapasitet de senere årene. Organiseringen av tjenestetilbudene i Norge utvikler seg i samme retning som andre land og i tråd med anbefalinger fra WHO. Hovedprinsippene i utviklingen er mindre bruk av institusjoner, desentralisering og integrering av tjenestetilbud lokalt der pasientene bor.

Tilbudet i kommunene og polikliniske og ambulante tjenester i psykisk helsevern er styrket, med gode resultater for alvorlig psykisk syke og rusmiddelavhengige. Pakkeforløpene har anbefalinger både kartlegging og oppfølging av selvmordsrisiko, og ikke minst skal pakkeforløpene bidra til å lime tjenestene bedre sammen rundt pasienten.

Selv om døgnplassene er redusert, er det i dag flere pasienter som får hjelp og den gjennomsnittlige ventetiden har gått ned hvert år siden 2013. Jeg forutsetter at de regionale helseforetakene opprettholder et tilstrekkelig antall døgnplasser, samtidig som vi styrker det ambulante og polikliniske tilbudet. Samtidig er det viktig å følge med på kapasiteten og dimensjoneringen av tilbudet for ulike pasientgrupper. Derfor har regjeringen gitt RHF og Helsedirektoratet i oppdrag å analysere det framtidige behovet for psykiske helsetjenester og utvikle en ny framskrivningsmodell basert på dette. Dette inkluderer selvsagt også behovet for døgnplasser. Det skal leveres en rapport om dette arbeidet høsten 2020.

Representantene spør også hvordan jeg vil sørge for at personer som trenger helsehjelp innen psykisk helsevern ikke blir avvist. Tall fra november 2018 viser at 22 prosent av henvisningene til psykisk helsevern for voksne ble avvist. Det er ikke sikkert at alle disse skal ha tilbud i spesialisthelsetjenesten, men for pasientene er dette uheldig. De trenger hjelp, uavhengig av hvem som gir tilbudet. Derfor må fastlegen, kommunen og spesialisthelsetjenesten både ha god oversikt over tilbudene og samarbeide godt i de tilfellene man er usikker på hvem som bør gi tilbudet. Dette ser vi mange eksempler på i tjenestene. Pakkeforløpene har konkrete anbefalinger om samarbeid både rundt inntak, underveis og ved avslutning av behandling. Dersom det gis avslag bør det gis anbefaling om annen ak-

tuell behandling eller oppfølging. Jeg forventer at dette vil bidra til at flere får hjelp på rett sted.

SPØRSMÅL NR. 707

Innlevert 15. januar 2020 av stortingsrepresentant Ingalill Olsen

Besvart 20. januar 2020 av fiskeri- og sjømatminister Harald T. Nesvik

Spørsmål:

Kan fiskeriministeren vurdere å gi fiskere bosatt i sjøsamebygdene Kokelv og Refsnes, tidligere Kvalsund kommune - nå Hammerfest kommune, tillatelse til å delta i det kvoteregulerte fisket etter kongekrabbe på lik linje med sine nærmeste naboer, Måsøyfiskerne?

BEGRUNNELSE:

Utenfor Finnmarkskysten, øst for Måsøy, foregår det lukrative kvoteregulerte kongekrabbe fisket.

Måsøy kommune, som er lokalisert på "gal" side av kvotegrensen fikk store problemer knyttet til denne forvaltningen hvor lokale fiskere flyttet fra kommunen og øst for grensen. Sittende regjering innlemmet Måsøy kommune, uten å endre grensen for kongekrabbe forvaltningen. Det har vært udelt positivt for Måsøy kommune og har ført til både tilbakeflytting av lokale fiskere og tilflytting av nye fiskere.

I Måsøys nabodistrikt, Kokelv og Refsnes, som lå i den sjøsamiske kommunene Kvalsund inntil 1.1.2020, er det bosatt et fåtall fiskere (om lag 5).

Refsbotn hører til samme del av sjøbassenget som Snefjord og Lillefjord, hvor de nå kan fiske i det kvoteregulerte området.

Det er derfor svært urimelig at de fiskerne som tilfeldigvis er lokalisert på den ene siden av Refsbotn ikke kan få delta i det kvoteregulerte området på lik linje med Måsøyfiskerne.

Det vil ikke medføre at forvaltningen og forvaltningsgrensen utfordres, kun at man foretar en mindre endring for å bøte på en urimelig og tilfeldig urett.

Svar:

Nærings- og fiskeridepartementet sendte 9. juli 2019 forslag om å utvide deltakelsen i det kvoteregulerte fisket etter kongekrabbe i Øst-Finnmark på høring. Forslaget var at fartøy fra alle kommuner i Finnmark som oppfyller villkårene for å delta, skal få delta i det kvoteregulerte

fisket etter kongekrabbe. De kommunene som i dag ikke er omfattet, er: Hasvik, Hammerfest (inkludert tidligere Kvalsund kommune), Loppa og Alta.

Høringsfristen var 25. september og departementet mottok 41 høringsinnspill, hvorav 13 innspill støttet forslaget, mens 27 innspill var imot forslaget eller mente det må gjøres ytterligere konsekvensutredninger før endringer i deltakelsen innføres. Innspillet fra Havforskning sinstituttet gikk ikke for eller imot forslaget, men beskrev bestandssituasjonen for kongekrabbe innenfor og utenfor det kvoteregulerte området.

På bakgrunn av tilbakemeldingene i høringsrunden besluttet jeg i desember 2019 at det skal gjøres en mer helhetlig vurdering av konsekvensene av å utvide deltakelsen i det kvoteregulerte fisket etter kongekrabbe, før det konkluderes i denne saken.

Dette innebærer altså at fiskerne bosatt i Kokelv og Refsnes også er omfattet av det allerede igangsatte arbeidet med å vurdere en eventuell utvidelse av deltakelsen i fiske etter kongekrabbe.

SPØRSMÅL NR. 708**Innlevert 15. januar 2020 av stortingsrepresentant Jorodd Asphjell****Besvart 23. januar 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Hvorfor vil statsministeren overstyre fylkeskommunenes rett til selv å avgjøre opptaksmodell for videregående opplæring, men ikke når det gjelder fastsetting av fergepriser?

BEGRUNNELSE:

I dagens spørretime, 15. januar 2020, ble statsminister Erna Solberg utfordret på de høye fergeprisene og hvilke konsekvenser dette har for folk som bor langs norskekysten. Statsministeren svarte at det er fylkeskommunene som har ansvaret for infrastrukturen og det er de som bl.a. fastsetter fergebillettpriser. Ettersom det er fylkeskommunene som også har ansvaret for videregående skole, så er det naturlig at det er fylkeskommunene selv som avgjør opptaksmodell for videregående opplæring og at dette tas inn i opplæringslova. Gjennom regionreformen, skulle fylkene få tildelt større oppgaver og ansvar, men her overprøver regjeringen et unisont krav fra elevorganisasjoner, skoleeiere og folkevalgte når de innfører karakterbasert opptakskrav, som truer distriktskolene.

Svar:

Statens styring av kommunesektoren varierer mellom ulike sektorer, og er tilpasset formålene som skal oppnås på ulike områder. Fylkeskommunal ferjedrift er et fylkeskommunalt ansvarsområde, og fylkeskommunene bestemmer selv ferjetakstene.

Med regionreformen har fylkeskommunene fått et større ansvar for den regionale kompetansepolitikken. Fylkeskommunene har ansvar for videregående opplæring, fagskoleutdanning og karriereveiledning, og skal være den strategiske planleggeren for samfunnsutviklingen i sin region. Fylkeskommunene skal bidra til regionale og lokale løsninger som er tilpasset regionenes fortrinn og muligheter. Det er en viktig oppgave, da god tilgang på tilstrekkelig og relevant arbeidskraft er en forutsetning for innovasjon, omstilling og verdiskaping i hele landet.

Ansvaret for å skape gode skoler må og skal ligge hos fylkespolitikkerne, men valget om skole bør ligge hos elevene. Regjeringen mener at alle elever, uansett hvilket fylke de bor i, bør få større mulighet til å velge hvilken videregående skole de vil gå på. Det er elevenes valgfrihet som har vært det sentrale når regjeringen har sendt to ulike modeller for fritt skolevalg på høring. Modellene tar også

hensyn til at fylkene skal ha mulighet til å gjøre lokale tilpasninger.

Per i dag praktiserer 14 av 19 av de tidligere fylkeskommunene fritt skolevalg. Ni av de gamle fylkeskommunene har fritt skolevalg i hele fylket, eksempelvis gamle Finnmark, Oppland og Sogn og Fjordane. Fylkeskommuner som Hedmark, Nordland, Troms og Akershus har hatt fritt skolevalg innenfor fastsatte inntaksområder. Det er bare fire fylker som har inntak etter et nærskoleprinsipp. De fleste av de tidligere fylkeskommunene har med andre ord praktisert fritt eller delvis fritt skolevalg.

I det ene alternativet som har vært på høring, kan fylkeskommunene selv velge mellom fritt skolevalg i hele fylket, eller å dele inn fylket i flere inntaksregioner som gir reelt fritt skolevalg. Med reelt fritt skolevalg menes at elevene må kunne velge mellom minst to skoler med samme utdanningsprogram. I det andre alternativet er hovedregelen at det skal være fritt skolevalg i hele fylket. Fylkeskommunene kan da fastsette inntaksregioner, som sikrer reelt fritt skolevalg, så lenge det er begrunnet i store avstander eller trafikale forhold. Begge modellene vil sikre elevenes rett til å velge skole, samtidig som fylkeskommunene har et handlingsrom og kan ivareta en desentralisert skolestruktur. Uavhengig av modell vil det være fylkeskommunens ansvar å sikre alle elever et godt skoletilbud.

SPØRSMÅL NR. 709**Innlevert 15. januar 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 23. januar 2020 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen****Spørsmål:**

Det er gledelig at Miljødirektoratet nylig har besluttet å flytte oppdrettsanlegget ved Husevågøy ytterst i Nordfjord. Anlegget kommer i konflikt med den rødlistede blomkållkorallen. I et svar til meg om saken 3/12 2019 sier statsråden at han vil ta initiativ til bedre kartlegging av havbunnen før nye oppdrettsanlegg godkjennes. Det er også veldig bra.

Men vil statsråden sørge for at disse undersøkelsene også inkluderer områder det allerede er etablert oppdrett i?

Svar:

En bærekraftig sjømatnæring som ivaretar beskyttelsen av sårbar natur er viktig. Behovet for mer kunnskap om livet på havbunnen i kystsonen er blant annet synliggjort i forbindelse med oppdrettsanlegget Husevågøy og avdekkingen av blomkållkorallen.

På bestilling fra Nærings- og fiskeridepartementet og Klima- og miljødepartementet har Fiskeridirektoratet og Miljødirektoratet i samarbeid utarbeidet forslag til revidering av forurensningsregelverket for akvakultur. Forslaget til forskriftsendringer ble fremlagt for Nærings- og fiskeridepartementet og Klima- og miljødepartementet i slutten av november, og er nå til behandling i departementene. I dette arbeidet inngår også spørsmålet om krav til kunnskap om sårbart naturmangfold som kan bli påvirket av forurensning fra virksomheten, i forbindelse med søknader om akvakulturlokaliteter.

Dersom det er indikasjoner på at det finnes sårbart naturmangfold som kan påvirkes av utslipp fra et etablert oppdrettsanlegg kan fylkesmannen gi pålegg etter forurensningsloven om nærmere undersøkelser. Dette må vurderes i hver enkelt sak. Når det gjelder oppdrett ved Husevågøy er det i den tidsavgrensede tillatelsen som er gitt etter forurensningsloven satt vilkår om overvåking av blomkållkorallforekomsten for å påse at den ikke tar skade av utslippene fra anlegget.

SPØRSMÅL NR. 710**Innlevert 15. januar 2020 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal****Besvart 28. januar 2020 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

Kan det i dag opnast for å tillate direkte leidningar mellom kraftproduksjon og hydrogenproduksjon som ikkje er knytt til nettet, og viss ikkje, vil statsråden vurdere dette eller tilsvarende ordningar som kan betre økonomien i hydrogenprosjekt?

GRUNNGJEVING:

Mange godkjende småkraftverk blir ikkje realiserte, fordi tilkopling til straumnett blir for dyrt eller kapasiteten er mangelfull. Sintef-forskarar peikar no på at hydrogenproduksjon frå slike kraftverk kan verte lønsamt, slik at kraftverka då likevel kan realiserast. Prosjektet Hellesylt Hydrogen Hub er eit døme på dette, og er no tildelt midlar

frå PILOT-E-ordninga med sikte på å kunne produsere hydrogen til bruk i sjø- og vegtransport. Dersom prosjektet må ut på eksisterande straumnett for å føre fram energi til elektrolysestasjonen, vil nettleiga kunne utfordre økonomien i prosjektet. Spørsmålet er aktuelt mange stadar, gjeld ikkje berre nye småkraftprosjekt, men òg eksisterande verk i område med høge tap i nettet. Spørsmålet er då om ei direkte linje med lågare nettleige kan avhjelpe situasjonen i det offentlege nettet og vere til nytte for annan kraftproduksjon i området. Eg ber statsråden vurdere om dette kan vere ein eigna måte å utløyse nye kraftverk, redusere straumtap i nettet for eksisterande verk og gje meir kostnadseffektivt drivstoff til fornybar transport på sjø og veg.

Svar:

Hydrogen kan spille en rolle i fremtidens energisystem og bidra til å redusere utslipp i en rekke sektorer. I Grana-volden-plattformen varslet vi derfor at regjeringen vil legge fram en helhetlig strategi for forskning, teknologiutvikling og bruk av hydrogen som energibærer.

Jeg er oppmerksom på at ledningstilknytning er et uavklart spørsmål for en del småkraftverk med konsesjon til utbygging. Jeg er samtidig opptatt av at vi får realisert

vannkraftprosjekter med konsesjon. Dermed får vi også økt fornybar kraftproduksjon her til lands.

Jeg kan ikke se at vår konsesjonsordning for kraftledninger etter energiloven vil være til hinder for tilknytning mellom et kraftverk og en hydrogenfabrikk uten tilknytning til nettet i området. Behandlingen av et slikt tiltak etter energilovgivningen vil bero på spenningsnivået og om det er nettselskapet eller en annen tiltakshaver som skal stå for tiltaket.

SPØRSMÅL NR. 711

Innlevert 15. januar 2020 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol

Besvart 27. januar 2020 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvordan sikrer helseministeren sikkerhetskrav, lønns- og arbeidsforhold for ansatte på innleide tjenester i luftambulansen og er kravene for innleide de samme som for dagens operatør?

BEGRUNNELSE:

I foretaksmøtet 3. januar ble det vedtatt ekstratiltak for å sikre tryggheten til befolkningen i Nord-Norge. Helseministeren har sagt at dette skal være et ekstra jettfly i Tromsø og et ambulanshelikopter i Kirkenes.

Svar:

De innleide ressursene i luftambulansetjenesten er per i dag de to kommersielle flyselskapene Airwing og JoinJet. Airwing er fra Norge og får leger og flysykepleiere levert gjennom et samarbeid med det norske selskapet Advanced Medical Support (AMS). JoinJet er fra Danmark. Legene og flysykepleierne deres kommer fra Global Medical Air Crew (GMAC). Begge flyselskap opererer i det åpne kommersielle markedet og utfører ambulansflyoppdrag blant annet for ulike forsikringsselskap. Selskapene har stående beredskap med hvert sitt jettfly i Tromsø annen hver uke frem til 5. april i år. I tillegg er det satt inn et legebemannet helikopter fra Forsvaret i Kirkenes frem til 15. april i år.

Det er flyselskapene og Luftforsvaret som har ansvaret for å ivareta sikkerheten til de som er ombord i deres fartøy og operasjoner. Dette er et ansvar sivile og militære tilsynsmyndigheter har pålagt operatørene gjennom et

omfattende regelverk for sivil eller militær luftfart. Det norske Luftfartstilsynet er satt til å føre tilsyn med den sivile luftfarten, og svarer igjen for det internasjonale luftfartstilsynet EASA. Det er slik luftfarten har innrettet seg for å oppnå en jevn og høy sikkerhet. Før de to kommersielle selskapene første gang ble leid inn av Luftambulansetjenesten HF, gjennomførte helseforetaket i tillegg en befaring og vurdering av dem begge. Forsvaret har sitt eget kvalitetssystem for å ivareta flysikkerheten i sine flyoperasjoner.

Hvilke lønnsbetingelser de ansatte har i de kommersielle flyselskapenes fly og i Forsvarets legebemannede helikoptre er ikke jeg kjent med. Jeg er heller ikke kjent med detaljene i hvilke lønns- og arbeidsbetingelser det er i dagens ambulansflytjeneste. Dette er private avtaler mellom den enkelte ansatte og deres arbeidsgiver, ofte fremforhandlet av ansattes fagforening.

SPØRSMÅL NR. 712**Innlevert 15. januar 2020 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 23. januar 2020 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

I juni 2018 vedtok Stortinget at Regjeringen skulle komme tilbake til Stortinget med forslag om lovregulering av skjønnhetsregulering. Til tidsskriftet Sykepleien uttalte statssekretær Bjerke oktober 2019 at "Regjeringen er i gang med å utrede med tanke på lovendring." og at det ville bli sendt ut sak på høring når arbeidet var ferdig.

Hvor står saken i dag?

BEGRUNNELSE:

I Dokument 8:174 (2017-2018) Representantforslag om et mer regulert marked for kosmetiske injeksjoner, jf. Innst 348 (2017-2018).

Svar:

I mitt tidligere svar av 20. november 2019 på skriftlig spørsmål nr. 315 fra representanten Åshild Bruun-Gundersen om denne saken, viste jeg til at Stortinget i 2018 behandlet et representantforslag om et mer regulert marked for kosmetiske injeksjoner. På bakgrunn av dette representantforslaget fattet Stortinget følgende vedtak:

Vedtak nr. 839 (2017-2018):

Stortinget ber regjeringen foreta en gjennomgang av og fremme forslag om regulering av tilbud og bruk av kosmetiske injeksjoner. Aldersbegrensninger, krav til behandlere og lokaliteter må være del av denne. Videre må sanksjonsmuligheter tydeliggjøres. Forbud mot markedsføring av kosmetiske injeksjoner og mot bestilling og bruk i private hjem bør være del av beslutningsgrunnlaget som fremlegges for Stortinget.

Representanten Henriksen viser til dette representantforslaget og vedtaket i sitt spørsmål.

I mitt svar til representanten Brunn-Gundersen opplyste jeg at departementet har igangsatt en slik gjennomgang sammen med utredning av enkelte tilknyttede spørsmål, herunder Stortingets anmodningsvedtak nr. 851 (2017–2018) om utredning av innstramming i reguleringen av kommersiell markedsføring av kosmetisk kirurgi, særlig reklame som bidrar til usunt kroppsideal og som også når barn og unge. Jeg orienterte videre om at et høringsnotat vil bli sendt på ordinær høring i løpet av 2020. Det er foreløpig ikke mulig å angi mer eksakt når høringsnotatet kan ferdigstilles.

SPØRSMÅL NR. 713**Innlevert 16. januar 2020 av stortingsrepresentant Petter Eide****Besvart 22. januar 2020 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr****Spørsmål:**

Hva vil regjeringen gjøre for å sikre tilstrekkelig rettslig vern for forbrukere mot id-tyveri og svindel, slik at personer som har blitt svindlet selv ikke må stå som erstatningspliktig ovenfor bankene, og når vil det eventuelt komme forslag til Stortinget?

BEGRUNNELSE:

Den siste tiden har det kommet flere og flere saker om id-tyveri som blant annet E24 har skrevet om, hvor den som har blitt svindlet har stått ansvarlig selv og vært er-

statningspliktig ovenfor banken. Dette er fordi dagens finansavtalelov stiller svake krav til bankene og store krav til forbrukeren. I forslag til ny finansavtalelov som kom i 2017, ble det foreslått et mye sterkere vern av forbrukerne og mer ansvarliggjøring av bankene. Forslaget ble godt mottatt av forbrukereksperter som for eksempel forbrukerrådet. Forslaget til ny finansavtalelov kunne hindret at personer som blir svindlet må oppleve den urettferdigheten det er å selv være erstatningspliktig ovenfor banken. Snart 3 år etter forslaget ble lagt i bordet er det fortsatt ikke kommet forslag til lov fra regjeringen til Stortinget.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet sendte 7. september 2017 på høring et forslag til en ny finansavtalelov med høringsfrist 15. desember 2017. Forslaget innebærer en revisjon av gjeldende finansavtalelov som følge av at direktiv 2014/17/EU om boliglån, direktiv 2014/92/EU om betalingskontoer og direktiv (EU) 2015/2366 om betalingstjenester skal gjennomføres i norsk rett. I høringsnotatet ble det også foreslått flere reguleringer som ikke har

bakgrunn i de nevnte direktivene, blant annet mer forbrukervennlige regler i forbindelse med misbruk av elektronisk signatur.

Forslagene i høringsnotatet vurderes i lys av høringsinnspillene. Dette er et stort og krevende lovarbeid, og det har kommet inn mange og omfattende høringsuttalelser. Departementet er i slutfasen av arbeidet med en proposisjon, men det vil være uriktig av meg å foregripe de forslag regjeringen ønsker å fremme for Stortinget i nær fremtid.

SPØRSMÅL NR. 714

Innlevert 16. januar 2020 av stortingsrepresentant Heidi Greni

Besvart 28. januar 2020 av olje- og energiminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

Hva vil samfunnsikkerhetsministeren gjøre med situasjonen hvor fylkeskommuner, kommuner og lokalsamfunn mangler millioner av kroner for å etterkomme kravene som settes blant annet gjennom TEK 17 til flom- og rassikring, for å unngå at dette legger hindringer for tiltak som vil forbedre brann- og samfunnsikkerhet og sikre at HMS krav oppfylles?

BEGRUNNELSE:

Oppdal kommune behøver ny brannstasjon for å oppfylle nødvendige HMS krav. For å oppfylle påleggene fra Arbeidstilsynet må det bygges ny brannstasjon.

I Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen, framgår det at "kravene til innsatstid er bestemmende for lokaliseringen av brannstasjoner. Ved planlegging av nye eller ombygging av gamle objekter som nevnt ovenfor, må kommunen ta hensyn til brannvesenets innsatstid." Brannvaktordningen for Oppdal er etablert i tråd med nevnte forskrift og veiledning. Det er satt et absolutt krav til en maksimal utrykningstid til Oppdal Helsesenter på 10 minutter. Ettersom Oppdal ikke har kasernert personell fra brannstasjonen, men må inkludere den tid det tar fra brannmannskap får alarm hjemme i sin bopel til de fysisk er på brannstasjonen, er alternativene for lokalisering av ny brannstasjon begrenset. Flere alternative plasseringer av en ny brannstasjon er vurdert. Etter å ha gjennomført målinger på tidsforbruk til disse lokasjonene og videre opp til Oppdal Helsesenter er disse alternativene funnet uaktuelle.

I forbindelse med utarbeiding av reguleringsplan for ny brannstasjon utarbeidet Norconsult en flomvurdering for Oppdal sentrum. Denne viser at store deler av Oppdal sentrum vil være oversvømt ved 200-årsflom og 1 000-årsflom. Flomsonekartet viser at deler av brannstasjonstomta til ny brannstasjon vil være oversvømt ved en 1 000-årsflom. Dette arealet vil bli oppfylt ved etablering av ny brannstasjon. Overordnet flomsikring for Oppdal sentrum er utarbeidet av Norconsult, datert 04.12.2018. Det framgår av rapporten at den klart beste løsningen for å sikre Oppdal sentrum mot flom er å skifte ut den fylkeskommunale brua over Ålma på Ola Setroms veg. Tiltakene har en estimert kostnad på ca. 20 mill. kroner. Dette har eieren av veien Fylkeskommunen i Trøndelag ikke midler til å gjennomføre.

I samordnet uttalelse datert 06.06.2019 fremmet Fylkesmannen og NVE innsigelse til planen. Det vises til sikkerhetskravene i TEK 17, knyttet til flomfare.

Mesteparten av tomte til den nye brannstasjonen ligger høyere enn vannstanden ved 1 000-årsflom med 20 % klimapåslag. Den nordøstre delen vil bli fylt opp til samme nivå. Ny brannstasjon kan dermed plasseres i tråd med sikkerhetskravene i TEK 17. Eksisterende brannstasjon vil til sammenligning bli liggende i overkant av 3 meter under vann. Oppdal kommune vil på denne bakgrunn hevde at etablering av ny brannstasjon med tiltenkt lokasjon vil gi en sikrere løsning enn det som er tilfelle i dag. Oppdal kommune mener dette må tillegges stor vekt. Ved en ekstremsituasjon som en 1 000-årsflom, vil mannskap og utstyr bli flyttet til Oppdal helsesenter før vannstanden har nådd dette nivået. Ny brannstasjon vil videre bli prosjektert med tanke på innkjøp av høydemateriell (stigebil).

Dette vil muliggjøre sikker evakuering fra høye bygninger, noe som med tanke på samfunnssikkerhet knyttet til brann vil gi en betydelig gevinst.

NVE mener brannstasjonen ikke kan bygges før brua er erstattet. Saken er oversendt KMD med referat fra meklingsmøte hos fylkesmannen. Mekling har ikke ført fram. Saken er uavklart i Oppdal kommune, der overordna myndigheters ulike krav har gjort kommunen handlingsslammet. Frist for å innfri krav fra Arbeidstilsynet er satt til 30.06.2021.

Svar:

Jeg har forståelse for at mange kommuner står overfor krevende utfordringer med å håndtere flom- og skredrisiko, og finne egnede tomter for nye bygg. Samtidig er det viktig at vi ikke oppfører nye bygg i fareområder.

TEK17 angir tre sikkerhetsklasser som skal legges til grunn for bygg i flomutsatte områder. Sikkerhetsklassene er basert på sannsynlighet for flom. Hvilken sikkerhetsklasse et byggverk tilhører, er avhengig av konsekvensene ved oversvømmelse. En brannstasjon er plassert i sikkerhetsklasse F3, som blant annet omfatter bygg for sårbare

samfunnsfunksjoner. I denne klassen skal årlig sannsynlighet for flom ikke overstige 1:1000. Kravene i TEK17 gjelder når kommuner bygger, på samme måte som for alle andre.

NVE har fremmet innsigelse til reguleringsplanen for lokalisering av ny brannstasjon på Oppdal. Etter NVEs oppfatning er ikke denne planen i tråd med gjeldende krav i TEK17 om sikkerhet mot flomfare.

Regjeringen tar folks trygghet på alvor, og har de siste årene styrket flom- og skredbevilgningene. For i år er det bevilget totalt 505 mill. kroner til NVEs arbeid med flom og skred.

NVE kan gi bistand til bygging av fysiske sikringstiltak der eksisterende bebyggelse er utsatt. Hovedformålet med ordningen er å hjelpe kommuner faglig og økonomisk med å sikre eksisterende bebyggelse mot flom- og skredskader. Det er viktig at ordningen ikke undergraver det ansvaret kommunen og utbyggere har for at sikkerheten mot flom og skred ivaretas ved nybygging. Bistand gis derfor ikke til sikring som er en direkte forutsetning for byggetillatelse. Denne ordningen la Stortinget til grunn ved behandlingen av stortingsmeldingen om flom og skred i 2012.

SPØRSMÅL NR. 715

Innlevert 16. januar 2020 av stortingsrepresentant Tore Hagebakken

Besvart 27. januar 2020 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å sikre raskere responstid i ambulansetjenesten i Gudbrandsdalen?

BEGRUNNELSE:

Viser til oppslag i GD 15./16. januar, der kommuneoverlege Anders Brabrand i Frons-kommunene slår alarm om ambulansereberedskapen i Gudbrandsdalen. Han er svært bekymret, og forteller om flere alvorlige hendelser den siste tiden. Kommuneoverlegen forteller om en pasient med hjertestans som døden, og vet ikke om pasienten kunne vært reddet om ambulansen hadde kommet før. I en annen hendelse gjaldt det en bevisstløs pasient som heldigvis overlevde. I begge tilfeller mener kommuneoverlege Brabrand at ventetiden var lengre enn ønskelig. Han viser også til at redusert tilgang på ambulanser i distriktet gjør at legevakta må rykke ut på oppdrag som ambulansetjenesten normalt håndterer, noe som gir økt

belastning på legevakta og oppgaveoverføring fra spesialisthelsetjenesten til kommunene. Nå kan ambulanser i Gudbrandsdalen bli satt ut av drift, da alle ambulansestasjoner, ifølge kommunelegen i Frons-kommunene, har fått beskjed om ikke å leie inn ansatte på overtid ved sykdom.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har innhentet informasjon fra Helse Sør-Øst RHF om responstiden for ambulansetjenesten i Gudbrandsdalen, og saken det vises til. Sykehuset Innlandet HF opplyser at de fleste oppdragene i Innlandet, inkludert i Gudbrandsdalen, løses innenfor anbefalt responstid. Kommunene i Gudbrandsdal har responstid på mellom 11 og 23 minutter. Sykehuset Innlandet HF driver med en aktiv flåtestyring, slik at ambulanseressursene til enhver tid er plassert slik det er mest hensiktsmessig i helseforetakets opptaksområde.

Når det gjelder den aktuelle hendelsen det siktes til, opplyser Sykehuset Innlandet HF at den kommunale helsetjenesten og Sykehuset Innlandet sammen stilte med kompetente ressurser, slik Akuttforskriften forutsetter. De tre ambulansene i Midt-Gudbrandsdal var opptatt med andre akutt syke pasienter i det aktuelle tidsrommet, og en ambulanse fra nærmeste ambulansestasjon ble derfor aktivert og var tilstede innen 22 minutter. Ingen ambulanser var ute av drift i Gudbrandsdalen den aktuelle dagen.

Artikkelen i GD omtaler en opplevelse av en økende tendens til at ambulanse ikke er tilgjengelig og at legevakten må rykke ut på oppdrag. Sykehuset Innlandet HF opplyser at aktivitetstallene i ambulansetjenesten ikke tilsier at omfanget av samtidige hendelser i Gudbrandsdalen er økende. Sykehuset opplyser at ambulanser fra

tid til annen tas ut av drift på grunn av hendelser, planlagt vedlikehold og service eller at man får forfall fra personell, men at det er etablert gode ordninger for erstatninger slik at den løpende beredskapen skal ivaretas.

Jeg oppfatter, ut fra den tilbakemeldingen jeg har fått, at Sykehuset Innlandet jobber systematisk og kontinuerlig for at ambulanseressursene til enhver tid plasseres slik det er mest hensiktsmessig ut fra behov og pågang innenfor disponible rammer, og slik at beredskapen er ivarettatt. Avslutningsvis vil jeg understreke at helsetjenesten sammen, uansett ansvarsnivå, skal sørge for god helsehjelp til dem som trenger det. I Nasjonal helse- og sykehusplan har jeg derfor bedt helseforetakene, sammen med kommunene i helsefellesskapene, om å gjennomgå akuttmedisinske tjenester utenfor sykehus i neste utviklingsplan.

SPØRSMÅL NR. 716

Innlevert 16. januar 2020 av stortingsrepresentant Stefan Heggelund

Besvart 24. januar 2020 av kultur- og likestillingsminister Trine Skei Grande

Spørsmål:

Hva mener statsråden om, og har statsråden ønske om å motvirke, utskiftingen av norsk til fordel for engelsk i det offentlige rom?

BEGRUNNELSE:

Mye av markedsføringen rettet mot norske forbrukere i Norge skjer nå på engelsk, enkelte norskproduserte tv-programmer har engelske titler og flere spisesteder har meny kun på engelsk. Jeg mener man må kunne forvente å bruke sitt eget språk i sitt eget land.

Svar:

Jeg deler representanten Heggelunds engasjement for norsk språk. Norsk språk er den viktigste kulturbæreren og uttrykk for identitet i det norske samfunnet. Det er også en grunnleggende del av samfunnsinfrastrukturen som skal sikre smidig kommunikasjon og samhandling.

Regjeringen arbeider med et forslag til ny språklov og språkmelding. Formålet med loven er å styrke norsk språk som et samfunnsbærende språk som skal kunne brukes i alle funksjoner og i alle deler av samfunnslivet i Norge. Særlig viktig er det å sørge for at norsk blir brukt på sentrale fellesarenaer som skole og utdanning, arbeidsliv, kul-

tur og medier, i IKT og i det politiske ordskiftet. Slik legger vi til rette for bred deltakelse i samfunnet og demokratiet. Vi vil foreslå å lovfeste det offentliges ansvar for å bruke, utvikle og styrke norsk språk.

Engelsk tas stadig mer i bruk i det norske samfunnet. På noen områder kreves det særlig innsats og strategier for å hindre at engelsk ikke skal fortrenge norsk som bruksspråk. Et slikt område er forskning og høyere utdanning; her er det behov for å styrke arbeidet med norsk fagspråk. Det er viktig at de som blir utdannet i dag, tar med seg et godt språk ut i et arbeidsliv som i hovedsak er norskspråklig. Et norsk fagspråk er dessuten en forutsetning for at offentlig debatt blir tilgjengelig for flest mulig, og ikke avgrenset til personer med lang utdanning.

I dagens digitaliserte og globale mediemarked må vi sikre gode vilkår for norskspråklige medier og kunst- og kulturuttrykk. Med sine krav til norskspråklig innhold har allmennkringkasterne en nøkkelrolle. Dataspillfeltet er et område i vekst og utvikling, men også et område der det norske språket er under press. Et av målene i Spillerom, regjeringens dataspillstrategi for 2020-2022, er at befolkningen bør ha anledning til å spille dataspill på norsk. Kommende språkmelding og kunstnermelding vil også ta opp språkdimensjonen i kunst- og kulturpolitikken.

I tillegg til å sikre språkets bruk og status, må vi sørge for at språket forvaltes og utvikles slik at det er godt og an-

vendelig. Videre må vi sørge for god språkopplæring slik at innbyggerne blir trygge språkbrukere.

SPØRSMÅL NR. 717

Innlevert 16. januar 2020 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 21. januar 2020 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

Den 14.01. 2020 ble det gjort endringer i Rundskriv til EØS-avtalens bestemmelser om trygd Henvisninger: EØS-loven.

Hva er begrunnelsen for endringen og hvilke praktiske og økonomiske konsekvenser vil disse endringene få for ulike brukere av Nav?

Svar:

Jeg legger til grunn at representanten Andersens spørsmål dreier seg om Arbeids- og velferdsetatens rundskriv.

Arbeids- og velferdsdirektoratet foretok 14. januar 2020 endringer i rundskriv til EØS-avtalens bestemmel-

er om trygd, kapitlene 0, 19, 20 og 21. Disse endringene ble gjort i forbindelse med innføringen av "Electronic Exchange of Social Security Information" (EESSI) i Arbeids- og velferdsetaten. EESSI er et EU-prosjekt som innfører nye IT-løsninger for å tilrettelegge for elektronisk utveksling av trygdeopplysninger. Endringene gjelder kun måten man skal utveksle opplysningene på, og er altså ingen endring av rettigheter for brukerne.

I tillegg har Arbeids- og velferdsdirektoratet endret noen enhetsnavn i rundskrivet grunnet enkelte navneendringer.

Ingen av disse endringene har praktiske eller økonomiske konsekvenser for brukere av Nav.

SPØRSMÅL NR. 718

Innlevert 16. januar 2020 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson

Besvart 28. januar 2020 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvor langt er man kommet i dette, og kan man få en status om arbeidet?

BEGRUNNELSE:

Svar fra Bent Høie 8.11.19:

"Videre har Helse Sør-Øst RHF bevilget fire millioner kroner for å etablere regionale utredningsteam ved ytterligere to helseforetak i Helse Sør-Øst. Det er etablert dialog mellom NBTS og aktuelle kliniske miljøer i Akershus universitetssykehus HF og Sykehuset i Vestfold HF om styrking av tilbudet.

Dette arbeidet legger til grunn forståelse av kjønnsinkongruens som fremkommer av diagnoseklassifikasjonen ICD-11."

Svar:

Det er innhentet innspill fra Helse Sør Øst RHF for å besvare spørsmålet.

Det er bevilget 4 millioner kroner til hvert av foretakene. I tillegg til utredning kan det også bli aktuelt å følge opp personer hvor behandling er initiert ved Oslo universitetssykehus.

Representanter fra Akershus universitetssykehus, Sykehuset i Vestfold og NBTS har hatt 4 møter (i mars, juni, september og november) og jobber etter følgende mandat:

- Beskrive formål, innhold og avgrensning av regionale utredningstilbud ved Akershus universitetssykehus og Sykehuset i Vestfold.
- Hvilke oppgaver bør regionale utredningsteam få og hvorfor?
- Beskriv hvordan regionale utredningsteam bør organiseres.
- Beskriv rolle og oppgavefordeling.
- Utarbeide henvisningsrutine for pasientgruppen, m.m.

I møtene med NBTS, Akershus universitetssykehus og Sykehuset i Vestfold er det foreløpig konkludert med at barn/ungdom med kjønnsinkongruens bør skilles fra voksegruppen med kjønnsinkongruens.

For barn/ungdom med kjønnsinkongruens ser man for seg en fortsatt sentralisert behandling ved NBTS, men med oppbygging av fagnettverk i regionen for å styrke kompetansen i helsetjenestene. På sikt kan man tenke seg en delt nasjonal behandlingstjeneste for barnegruppen, ved at ett av de andre regionsykehusene (Haukeland universitetssjukehus/Helse Vest) sammen med nåværende NBTS står for det sentraliserte tilbudet. Genitalkirurgien bør på grunn av lave volum, kun skje ved ett senter.

DPS Vestfold er i gang med å utvikle og beskrive innholdet i et regionalt utredningstilbud for personer med kjønnsinkongruens. Organisatorisk vil det legges inn under Allmennpsykiatrisk poliklinikk NORD/affektive lidelser ved DPS Vestfold.

En arbeidsgruppe har utarbeidet et første utkast til gruppetilbud og tjenestebeskrivelse for behandlingstilbudet for pasienter med kjønnsinkongruensproblematikk.

Planlagt oppstart av tilbudet er vår/sommer 2020.

Representantene fra Akershus universitetssykehus og Sykehuset i Vestfold skal i samarbeid med NBTS jobbe videre for å konkretisere innholdet i oppgavefordelingen mellom tjenestetilbudene.

I svar på skriftlig spørsmål nr. 331 fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal (A) redegjorde jeg for et møte som ble avholdt i november med Helsedirektoratet og de regionale helseforetakene om denne saken.

Som det fremgår av dette svaret orienterte de regionale helseforetakene om at de er forsinket i arbeidet med å opprette behandlingstilbud. Jeg ga derfor foretakene

beskjed om å øke fremdriften i arbeidet. Med bakgrunn i den rapporterte forsinkelsen og behovet for å få på plass et behandlingstilbud så raskt som mulig, har departementet gitt de fire regionale helseforetakene følgende oppdrag i oppdragsdokumentet for 2020:

"RHF skal frem mot publisering av nasjonal, faglig retningslinje i april 2020 etablere et helhetlig behandlingstilbud for personer med kjønnsinkongruens. Helsedirektoratets foreslåtte anbefalinger (sendt på høring 27. november 2019) skal legges til grunn ved etableringen, sammen med internasjonal fagkunnskap og erfaringer fra andre lands tjenester på området. Når endelig retningslinje er publisert må det regionale helseforetaket vurdere om det er behov for justeringer i tilbudet."

<https://www.regjeringen.no/contentassets/bd8a11644b744dec8a8dc452794000e4/oppdragsdokument-2020-helse-sor-ost-rhf-2.pdf>

SPØRSMÅL NR. 719**Innlevert 16. januar 2020 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen****Besvart 24. januar 2020 av kultur- og likestillingsminister Trine Skei Grande****Spørsmål:**

Er statsråden fornøyd med bidraget til Regjeringen og ikke minst resultatet av de tiltakene som er gjort for å sikre nye jobber til de som blir arbeidsledige når NRKs lisenskontor i Mo i Rana legges ned, og har statsråden drøftet med andre i Regjeringen mulighetene for å tilføre flere oppgaver knyttet til innkreving eller dokumenthåndtering til Mo i Rana?

BEGRUNNELSE:

I vår kom beskjeden fra regjeringen om Lisenskontoret i Mo i Rana legges ned som følge av at NRK ikke lenger skal finansieres ved lisens. Over 100 ansatte mister jobbens sin som følge av dette, noe som var dramatiske nyheter for både NRK, de ansatte, for kommunen, og også regionen hvor lisenskontoret er plassert.

Men som kompensasjon gav kulturministeren Nasjonalbiblioteket sin avdeling i Mo i Rana 70 nye stillinger. Dette beroliget både de berørte og politikere.

Derfor skrev en samlet familie- og kulturkomité i sin innstilling i behandlingen av meldingen «Mangfold og armlengdes avstand. Mediepolitikk for ei ny tid» Meld. St. 17 (2018-2019), Innst. 365 S (2018-2019) følgende:

Komiteen er tilfreds med at deler av NRKs kostnadsreduksjon, gjennom nedleggningen av lisenskontoret i Mo i Rana, skal benyttes til å utvide virksomheten til Nasjonalbiblioteket samme sted. Komiteen vil allikevel presisere betydningen av tett dialog med NRK for å sikre at de tilsatte ved lisenskontoret blir ivaretatt på en best mulig.

Komiteen var dog bekymra over at det var et gap mellom hvilke kompetanse de ansatte på Lisenskontoret hadde i forhold til hvilken kompetanse som krevdes i de nye stillingene hos

Nasjonalbiblioteket og fortsatte med følgende fellesmerknad i meldingsteksten:

Komiteen viser til at avvikling av NRKs lisensavdelingen bare delvis vil kompenseres av nye stillinger ved Nasjonalbiblioteket. Det er videre usikkert om de nye stillingene treffer kompetanseprofilen til de 106 overtallige som har tung kompetanse på innkreving. Komiteen har merket seg at det er identifisert muligheter for å tilføre Statens innkrevingsentral nye oppgaver som kan gi mer effektiv og enklere innkreving på vegne av staten. Det er videre muligheter for å styrke NAVs fagmiljø i Mo i Rana innenfor elektronisk dokumentinnkreving som vil kunne ta unna et stort etterslep på dette området i staten.

Komiteen ber derfor regjeringen vurdere å legge flere oppgaver knyttet til innkreving eller dokumenthåndtering til Mo i Rana.

Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV fremmet også følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere å legge flere oppgaver knyttet til innkreving eller dokumenthåndtering til Mo i Rana, og komme tilbake til Stortinget om saken på egnet vis.»

I et svar datert 06.09.2019 fra ministeren på spørsmål fra undertegnede om hva ministeren vil gjøre for å følge opp stortingets ønske om å tilføre andre statlige arbeidsplasser til Mo i Rana, skriver ministeren:

«Jeg har merket meg komiteens merknader i Innst. 365 S (2018-2019) der komiteen ber regjeringen vurdere å legge flere oppgaver knyttet til innkreving eller dokumenthåndtering til Mo i Rana. Jeg vil ta komiteens merknader opp videre med finansministeren og arbeids- og sosialministeren.»

Status medio januar 2020 viser at kun 15 personer fra NRKs lisenskontor har fått en av de 70 nyopprettede arbeidsplassene hos Nasjonalbiblioteket, og det er stor bekymring og frustrasjon hos de som ikke har noen jobb å gå til når Lisenskontoret er lagt ned 1.4.2020.

Det er en stor andel av lisenskontorets ansatte som har søkt på de stillingene Nasjonalbiblioteket har bemannt opp så langt, men altså bare noen få av dem som har fått jobb.

Flere uttrykker at de føler seg lurt da det var helt tydelig for alle at de 70 arbeidsplassene hos nasjonalbiblioteket i Mo i Rana ble opprettet for å kompensere for de store utfordringene for de ansatte på Lisenskontoret som ville miste jobben sin.

Svar:

Det er viktig for regjeringen å sikre statlige arbeidsplasser i Mo i Rana og en forutsigbar prosess for de NRK-ansatte når lisensavdelingen legges ned. Regjeringen la 29. mars 2019 frem Mediestøttemeldingen, hvor det ble varslet at regjeringen vil endre finansieringsmodellen for NRK, og at lisensavdelingen i Mo i Rana dermed vil legges ned. NRK har gitt jobbgaranti til de ansatte ved lisensavdelingen til og med 31. mars 2020.

Jeg har forståelse for og sympati med usikkerheten de ansatte ved lisensavdelingen som eventuelt står uten ny jobb opplever.

Etableringen av 70 nye arbeidsplasser ved Nasjonalbiblioteket i Mo i Rana er et betydelig bidrag for å sikre statlige arbeidsplasser i Mo i Rana. Regjeringen har hele

veien vært tydelig på at de nye stillingene ved Nasjonalbiblioteket ikke utgjør en virksomhetsoverdragelse, og at de NRK-ansatte følgelig ikke har fortrinnsrett til de nyopprettede stillingene. NRK har i samarbeid med Nasjonalbiblioteket tilrettelagt for kurs som skal gjøre de NRK-ansatte bedre kvalifisert for de nye stillingene. NRK er ansvarlig for å avvikle lisensavdelingen, men Kulturdepartementet har hatt og vil fortsatt ha dialog med NRK om avviklingen.

Ved behandlingen av Mediestøttemeldingen, jf. Innst. 365 S (2018-2019), oppfordret familie- og kulturkomiteen regjeringen til å vurdere å legge flere oppgaver knyttet til innkreving eller dokumenthåndtering til Mo i Rana.

På bakgrunn av oppfordringen fra komiteén oversendte Kulturdepartementet merknaden om å legge flere innkrevingsoppgaver til Mo i Rana til Finansdepartementet og Arbeids- og sosialdepartementet for videre vurdering og oppfølging.

Arbeids- og velferdsetaten er etablert i Mo i Rana med en økonomienhet og et kontaktsenter, og det ble i oktober 2018 besluttet etablering av et dokumentsenter for etaten lokalisert til Mo i Rana. Arbeids- og sosialdepartementet opplyser at dokumentsenteret er i en oppbyg-

gings- og etableringsfase, samtidig som økonomienheten og kontaktsenteret effektiviserer sin virksomhet gjennom nye digitale løsninger. Etableringen av etatens dokumentsenter demper derfor effekten av en reduksjon av statlige arbeidsplasser i etatens etablerte fagmiljøer i Mo i Rana. Det er planlagt videre oppbygging av dokumentsenteret i Mo i Rana med inntil 10-15 årsverk i løpet av 2021, men som i første rekke vil bli tilbudt overtallige medarbeidere i etaten. Arbeids- og sosialdepartementet opplyser at det derfor ikke kan forventes at dokumentsenteret med den planlagte oppgaveporteføljen kan tilby mange arbeidsplasser som ansatte ved NRKs lisensavdeling eventuelt kan søke på.

Statens innkrevingssentral ble fra 2015 innlemmet i Skatteetaten. Skatteetaten har i dag både et stort innkrevingsmiljø og andre fagressurser plassert i Mo i Rana, og samlet utgjør fagmiljøene om lag 350 årsverk. Finansdepartementet opplyser at antallet årsverk ved Skatteetatens kontor i Mo i Rana vil økes med ni årsverk i forbindelse med overføringen av skatteoppkrevingen fra kommunene til Skatteetaten fra 1. juni 2020. Dette er en klar styrking fra de 4,3 årsverkene som i dag arbeider med innkreving i kommunal regi.

SPØRSMÅL NR. 720

Innlevert 17. januar 2020 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 24. januar 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Merkur-ordninga er et treffsikkert virkemiddel for butikker i små lokalsamfunn, og statsråden har understreka arbeidet for at støtteordningene skal treffe disse butikkene best mulig. Merkur-styret har poengtert at formålet er viktigere enn tildelingsreglene, og statsråden pekte i dok. Nr. 15:1811 (2018-2019) på at endringer forskrifta skulle ta høyde for uheldige følger av en absolutt grense på 10 km. Nærbutikken Nørstelien i Nordre land har fått støtte tidligere, men har fått avslag på siste søknad – som er påklaga.

Hva gjør at denne butikken har blitt omfatta av Merkur-ordninga før, men ikke får støtte nå, selv med endring i forskriften?

Svar:

Dagligvarebutikken Nørstelien ligger 7 km fra nærmeste alternative dagligvarebutikk. Den har fått støtte fra ulike Merkur-ordninger tidligere. I 2016 og 2017 fikk for eksempel butikken støtte under ordningen for drivstoffstøtte. Butikken oppfyller vilkårene for denne ordningen. I 2017 fikk de investeringsstøtte til kjøl- og frys, fordi dette den gang var prioriterte tiltak. Det ble derfor gitt unntak fra hovedregelen om 10 km avstand for å kunne få investeringsstøtte.

Ved søknadsbehandlingen i 2019 vurderte Distriktsenteret og styret for Merkur-programmet at basert på avstand til nærmeste alternative innkjøpssted, veistandard, kollektivtilbud og topografi, var ikke forholdene ved Nørstelien å regne som særskilte forhold. Vurderingen var at det derfor ikke var grunnlag for å fravike hovedregelen om minimum 10 kilometer til nærmeste alternative innkjøpssted denne gangen. Distriktsenteret og styret

for Merkur-programmet av slo derfor søknadene. Kommunal- og moderniseringsdepartementet opprettholdt avslagene.

Det er ikke automatikk i at alle butikker med 5-10 km avstand til nærmeste dagligvarebutikk får støtte fra

Merkur-programmet, selv om regelverket er myket noe opp.

Det er stor etterspørsel etter midlene i Merkur-programmet. Midlene skal prioriteres til de mest perifere dagligvarebutikkene. Hele bevilgningen til Merkur-programmet ble for øvrig disponert i 2019.

SPØRSMÅL NR. 721

Innlevert 17. januar 2020 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 23. januar 2020 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Flommen i Skjåk gav store skader 14.10.2018, og Landbruksdirektoratet ble kontakta om naturskadene alt dagen etter. Søknad om erstatning gikk fra Skjølavatnet vatningsanlegg til Landbruksdirektoratet, og 12.2 kom vedtak om erstatning. Ferdigattest er levert. Høsten 2019 har direktoratet ikke svart på henvendelser om saka. Næringsdrivende i Skjåk venter fortsatt på svar. Styret i Skjølavatnet vatningsanlegg har forfall på 800 000 kr per juli 2019, som setter virksomheten og involverte i en uheldig situasjon.

Hva gjør at dialogen og oppfølgingen har stoppet opp, og hvorfor blir ikke vedtatt erstatningssum utbetalt?

Svar:

Lov om erstatning for naturskader (naturskadeerstatningssloven) inneholder regler om den statlige naturskadeordningen. Landbruksdirektoratet er ansvarlig myndighet, og fatter vedtak om erstatning. Klagenemnda for naturskadesaker (Klagenemnda) avgjør eventuelle klager etter ordningen. Jeg vil understreke at Klagenemnda er et uavhengig forvaltningsorgan, og departementet har derfor ingen myndighet til å instruere nemnda.

Jeg har likevel bedt Landbruksdirektoratet om en orientering. Direktoratet opplyser at det i denne naturskadesaken fremkom ny informasjon etter at vedtak ble fattet den 12. februar 2019. Deler av vedtaket ble påklaget 4. april 2019. Med bakgrunn i at saken viste seg å være mer komplisert enn først antatt, valgte Landbruksdirektoratet å forberede klagebehandling for Klagenemnda til tross for at klagefristen var oversittet. I forbindelse saksforberedelsene viste det seg at et skadeobjekt (vanningsanlegg) manglet fra den opprinnelige taksten og dermed det opprinnelige vedtaket. Landbruksdirektoratet ba derfor søker om å sende inn ny søknad. Søknad om erstatning for

vanningsanlegget ble mottatt 24. juni 2019. Utviklingen i saksgangen har ført til at den opprinnelige naturskadesaken nå er delt i to - en del for selve vanningsanlegget og en del for det som er til klagebehandling. Begge sakene er fortsatt til behandling, men Landbruksdirektoratet opplyser om at de i løpet av kort tid vil fatte nytt erstatningsvedtak med utgangspunkt i søknaden av 24. juni 2019. Samtidig vil direktoratet ta stilling til om anførselene i klagen av 4. april 2019 skal tas til følge eller om klagen skal oversendes Klagenemnda.

SPØRSMÅL NR. 722**Innlevert 17. januar 2020 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 29. januar 2020 av samfunnssikkerhetsminister Ingvil Smines Tybring-Gjedde****Spørsmål:**

Mener samfunnssikkerhetsministeren at noe kunne vært gjort i forkant av brannen på Lufthavna i Stavanger for å forhindre branninfernoet på flyplassen 7. januar d.å. og hvilke kompenserende tiltak vil bli satt inn for å forhindre at slike ulykker skjer igjen på norske lufthavner?

BEGRUNNELSE:

Tidligere denne måneden utløste en enkel bilbrann i et av parkeringshusene like ved Stavanger Lufthavn en inferno hvor verdier for flere hundre tusen kroner gikk tapt.

Til tross for at brannen skjedde vegg i vegg med Stavanger Lufthavns egen brannstasjon, hvor de har trent mannskap, moderne slukkeutstyr og skumkanoner dimensjonert til å slukke en stor flybrann klarte en ikke å få kontroll på denne enkle bilbrannen før bygget var total-skadet. Hadde denne brannen ytterligere fått utviklet seg kunne hele terminalbygningen blitt rammet. Og menneskeliv gått tapt. Heldigvis skjedde ikke dette. Men de fatale konsekvensene kan en bare tenke seg.

I ettertid er det kommet frem at fordi lufthavnens egne brannfolk ikke har røykdykkeropplæring kunne ikke de gå inn og aktivt bekjempe brannen på skadestedet. Dermed gikk verdifull tid tapt mens de lokale brannmennene bare måtte vente på det kommunale brannvesenet.

Det er også blitt hevdet bl.a. fra Delta Luftfart at de ikke har kompetansen de skal ha på branner i bygninger slik vi så i Stavanger 7. januar d.å. Og at brann og redningsfolk ved nærmest alle flyplasser i Norge ikke er godt nok

rustet til å håndtere branner som den i parkeringshuset på Sola lufthavn, Stavanger.

På Evenes Lufthavn, Harstad/Narvik må en eksempelvis vente ca. 30 minutter før det lokale brannvesenet er på plass, mens brannmannskap på flyplassen kan være klare til slukking på under ett minutt. Hvis det er bare et røykdykkerkurs som skal til for å kunne sørget for raskere tiltak mener jeg en må kunne si at dette burde være en enkelt sak og jeg håper ministeren vil sette i gang de kompenserende tiltak som trengs for å sørge for at sikkerheten på norske lufthavner på denne måten vil kunne bli MYE bedre.

Svar:

Som følge av endringer i regjeringen 24. januar 2020 har jeg overtatt styret av Justis- og beredskapsdepartementet, inkludert ansvarsområdet til tidligere samfunnssikkerhetsminister Ingvil Smines Tybring-Gjedde. Spørsmålet fra representanten bevares dermed av justis- og beredskapsministeren som rette vedkommende.

Brannen på Sola var en omfattende brann med store materielle skader. Det er nødvendig å finne ut hvorfor brannen fikk så stort omfang og avdekke nasjonale læringpunkter. Det er behov for mer kunnskap om hendelsen for å vurdere om dagens

sikkerhetsnivå og regelverk er godt nok. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap vil evaluere brannen i samarbeid med Direktoratet for byggkvalitet.

Eventuelle behov for kompenserende tiltak eller endring av regelverk vil vurderes i lys av evalueringen som nå skal gjennomføres.

SPØRSMÅL NR. 723**Innlevert 17. januar 2020 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 11. februar 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Kva var gjeldande takstar for personbil og vogntog på ferjesambanda på riksvegnettet i 2013 og 2020?

GRUNNGJEVING:

Det er ynskjeleg med takstane på dei ferjesambanda som per 01.01.2020 var på riksveg. Det er ynskjeleg å få prisane

i 2020 verdi – og for personbil under 6 meter med sjåfør og for vogntog på 19 meter med sjåfør. Ligg det inne bompengar i ferjeprisen er det ynskjeleg å få desse spesifisert.

Svar:

Takst for personbil og vogntog 2013 og 2020

Oversyn over takstar for personbil og vogntog for 2013 og 2020 på riksvegferjesamband ligg vedlagt.

Oversynet tek i samsvar med bestillinga utgangspunkt i desse takstgruppene:

- B2 (Bil <6 m) og B9 (Bil 17,01 m - 19,0 m) for kontraksperioder med Riksregulativ for ferjetakstar.
- AP1 (Bil <6 m) og AP7 (Bil 17,51 - 19,5 m) for kontraksperiodar med AutoPASS-regulativet for ferjetakstar.

2013-tala er både presentert i nominelle kroner og korigert i samsvar med prisutviklinga, basert på konsumprisindeksen for 2013-2019 på 15,5 % og takstauken frå 2019 til 2020 på 3,2 % då vi ikkje har konsumprisindeksen for dette året.

Spesifikasjon av bompåslag

I tillegg ligg spesifikasjon av bompåslag for ferjesambanda Arsvågen – Mortavika og Halhjem – Sandvikvåg for 2013 og 2020 vedlagt.

Årlege prisjusteringar for perioden

I dei årlege statsbudsjetta vert det fastsett gjennomsnittelege takstjusteringar for regulativa i riksvegferjedrifta. Dei årlege vedtekne prisjusteringane og endringane i mva etter 2013 har vore slik:

År	Endring i takst	Mva-sats
2014	3,5 %	8 %
2015	4,1 %	8 %
2016	2,9 %	10 %
2017	7,8 %	10 %
2018	2,4 %	12 %
2019	2,7 %	12%
2020	3,2 %	12%

Ved samanlikning av prisjusterte verdiar for 2013 mot verdiar for 2020 er det viktig også å ha med seg at det for mange av ferjesambanda er endring frå Riksregulativ for ferjetakstar til AutoPASS-regulativ for ferjetakstar som har auka prisnivå for å kompensere for verdien av bortfall av personbetaling.

Vedlegg til svar: <https://www.stortinget.no/dok15-201920-0723-vedlegg>

SPØRSMÅL NR. 724

Innlevert 17. januar 2020 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 24. januar 2020 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

No pågår Grüne Woche 2020 i Berlin. Ein god sjanse for norsk reiseliv, mat og landbruk til å syne seg fram for marknaden.

Kva økonomisk kostnad har departementet og andre statlege organ si deltaking og engasjement i arrangementet?

Svar:

Den norske deltakinga på Internationale Grüne Woche (IGW) er organisert som eit prosjekt. Landbruks- og matdepartementet er prosjekteigar, medan Innovasjon Noreg leiar prosjektet. I gjennomføringa av prosjektet samarbeider vi òg tett med den norske ambassaden i Berlin.

Den offentlege andelen av prosjektet blir finansiert over Jordbruksavtala, nærare bestemt Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftsbasert vekst og verdiskaping. Programmet blir styrt av ei styringsgruppe med representantar for departementet, Noregs Bondelag, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, HANEN, Fylkesmannen, fylkeskommunane og Norske reindriftssamar sitt landsforbund (NRL).

Kostnadane for deltakinga blir dekt i fellesskap av det offentlege og utstillarane i form av deira eigeninnsats. Den totale økonomiske kostnaden for det offentlege for deltakinga på IGW 2020 er 11,2 millionar kroner, og om lag 20 % av desse midlane blir fordelt på dei tre regionane som deltek. Om lag 9 % av dei totale kostnadane blir dekkja inn gjennom sal frå restaurantdrifta på messa. Eg vil òg minne om den omfattande medieomtala som IGW

får og spesielt omtala av utstillarane i regionale og lokale media.

Eg er samd i at deltakinga på IGW er eit godt høve for å presentere Noreg som eit mål for mat- og reiseinteresserte frå Tyskland. Det er den største internasjonale messa for mat og landbruk, og ei viktig tysk forbrukarmesse.

Deltakinga på messa er både eit næringsutviklingsprosjekt og eit omdømmeprojekt. Deltakinga gir erfaring og internasjonal kompetanse for dei norske utstillarane. Dei norske utstillarane opplever deltakinga som eit kvalitetsstempel for eigen bedrift. Prosjektet inkluderer i tillegg andre viktige element som a) statsråden

sin næringsdelegasjon, b) ein viktig, årleg møteplass for Matnasjonen Noreg, c) ein naturleg arena for faglege arrangement, og d) regiondagen som samlar politikarar og andre sentrale aktørar frå regionane som er representert på standen.

Noreg har deltatt på IGW i meir enn 30 år og norsk deltaking har òg ei viktig politisk side. Tyskland har utvikla IGW til å bli ein sentral møteplass, eit "Davos for landbrukspolitik". Kvart år er den tyske landbruksministeren vert for eit ministermøte for over 70 kollegaer frå heile verda.

SPØRSMÅL NR. 725

Innlevert 17. januar 2020 av stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim

Besvart 24. januar 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Hva har de totale kostnadene vært i forbindelse med hjemhenting av den 29 år gamle norsk-pakistanske kvinnen med IS-tilknytning og hennes to barn, fra regjeringen startet sitt arbeid med hjemhenting og frem til de er på norsk jord?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har helt siden i høst aktivt jobbet for å få hjem barna til den 29 år gamle kvinnen. I denne perioden har Utenriksdepartementet benyttet store ressurser både i eget departement og i andre organer. Det er heller ikke usannsynlig at det har medført en rekke ukjente utgifter forbundet med de aktiviteter som her har vært gjennomført. Det er derfor viktig å få et svar på hvor mye dette har kostet norske skattebetalere totalt.

Svar:

Utgangspunktet for all konsulær bistand er at den enkelte norske borger dekker sine egne utgifter. Det gjelder også i denne saken. Utgifter som kreves refundert i denne saken knytter seg blant annet til transport med rutefly og utgifter til overnatting i Erbil for kvinnen og barna, samt kostnader i forbindelse med utstedelse av reisedokumenter.

Utenriktjenestens egne utgifter i konsulære saker dekkes over Utenriksdepartementets driftsbudsjett. Kostnadene knytter seg til regulære driftsutgifter for departementet, som ikke lar seg bryte ned på enkeltsaker. I tillegg

til regulære driftsutgifter for utenriktjenesten kommer kostnader for reise og opphold for utenriktjenestens personell i forbindelse med håndtering av ekstraordinære konsulære saker og kriser.

I denne saken ble arbeidet nylig avsluttet og vi har derfor ennå ikke oversikt over de samlede utgifter knyttet til vår håndtering av saken. Informasjon om Utenriksdepartementets totale utgifter vil gjøres tilgjengelig så snart som mulig.

SPØRSMÅL NR. 726**Innlevert 17. januar 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 28. januar 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Strendene langs Frierfjorden i Grenland har i lang tid vært forurenset av plastpellets (havfruetårer). Etter stormflo på Østlandet denne uken, rapporteres det om mange havfruetårer flere steder langs Frierfjorden. Det rapporteres om minimum 20 pellets per 10 cm² i et meter bredt belte. Med 100 km strandlinje kan det bli 200 millioner pellets på land etter floa. Dette er alvorlig forurensning.

Er ministeren klar over situasjonen og hva gjøres for å stille de ansvarlige til ansvar slik at dette ikke skjer igjen?

BEGRUNNELSE:

Det er en eller flere bedrifter langs fjorden som produserer og lagrer plastpellets med tillatelse fra Miljødirektoratet. Plastpellets på avveie rundt Frierfjorden er godt kjent for de som bor i område, miljøvernorganisasjoner og flere nivåer i miljøforvaltningen. Det er svært at bedrifter kan lagre plastpellets nær sjøen uten strenge krav til oppbevaring i tillegg til sikring under lossing/lasting og transport, all den tid vi nå vet hvor skadelig dette er på avveie i naturen.

Svar:

Plastpelletar på avvege er å rekne som avfall og det er den enkeltes ansvar å ta hand om eige avfall slik at det ikkje verkar skjemmande eller er til skade eller ulempe for miljøet. Det er kommunen som er forureiningsstyresmakt for forsøpling og har ansvar for å følgje opp tilfelle av forsøpling som dette, til dømes med å gi pålegg om opprydding til den ansvarlege. Stormflo på Austlandet kan ha bidrege til å virvle opp plastpelletar som følgje av tidlegare utslepp, og det er ansvaret til kommunen å vurdere om situasjonen langs strendene skal følgjast opp vidare. Plastpelletproblematikken langs strendene i Frierfjorden har vore ei kjend problemstilling over fleire år, og Miljødirektoratet har derfor over ein lengre periode vore involvert i problematikken i dette området. Ineos Bamble AS, som tidlegare er vurdert som ei kjelde til utslepp av plastpelletar i området rundt Frierfjorden, blir mellom anna følgd opp av Miljødirektoratet for å forhindre nye utslepp. Miljødirektoratets rapport etter inspeksjon av Ineos Bamle AS i juni 2019, viste at alle kjeldene til pelletar på avvege var kartlagt, og at fysiske barrierar for å hindra spreiring, og dessutan rutinar og tiltak for oppsamling, var etablert.

SPØRSMÅL NR. 727**Innlevert 17. januar 2020 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 27. januar 2020 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

En oversikt gjengitt i Dagbladet nylig viser at 15 statlige selskaper ga toppsjefen en lønnsvekst på 10 pst. eller mer i 2018.

I lys av denne utviklingen, og av at flere toppledere nå tjener 20-25 ganger mer enn gjennomsnittsnordmannen, vurderer næringsministeren å gjøre innstramminger i statens retningslinjer for lederlønn for å sørge for å redusere samlet godtgjørelse for ledende ansatte i statlig eide selskap, og når regner ministeren med at forslaget til endringer vil foreligge?

BEGRUNNELSE:

Nærings- og fiskeridepartementet ba sommeren 2019 om innspill til mulige endringer i statens retningslinjer for lederlønn, bl.a. i lys av endringer i allmennaksjeloven. Dagens Næringslivs gjennomgang av innspillene næringsministeren har mottatt fra store statseide selskaper, viser at de gjennomgående ønsker mindre detaljerte statlige retningslinjer å forholde seg til, eller at de særskilte statlige retningslinjene fjernes helt. Eierskapsmeldingen som ble lagt fram i november 2019 omtaler «mer åpenhet» som en mulig endring når retningslinjene skal revideres.

Svar:

Regjeringens forventninger til lederlønn i selskaper med statlig eierandel er nedfelt i Meld. St. 8 (2019–2020) Statens direkte eierskap i selskaper – Bærekraftig verdiskaping og statens retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte.

Regjeringen er opptatt av at selskaper med statlig eierandel får rekruttert og beholdt gode ledere med den riktige kompetansen. Store og verdifulle selskaper, som staten forvalter eierskap i på vegne av det norske folk, kan ikke ha dårligere ledere enn selskaper hvor staten ikke er aksjonær. Regjeringen forventer at lederlønninger er konkurransedyktige, men ikke lønnsledende. Samtidig forventer regjeringen at hensynet til moderasjon ivaretas. Moderasjon er viktig for ikke å bidra til urimelige forskjeller i samfunnet, eller å svekke selskaperens omdømme.

I selskaper med statlig eierandel forventer staten at styrene følger statens retningslinjer for lederlønn, herunder prinsippet om moderasjon. Samtidig vil jeg understreke at det ikke er staten, men styret i det enkelte

selskap som har ansvar for å fastsette godtgjørelsen til selskapets administrerende direktør. Konkrete spørsmål knyttet til vekst på lederlønningene må styrene svare på.

Jeg vil også minne om at regjeringen i 2015 gjorde flere innstramminger i de statlige retningslinjene for lederlønn, blant annet når det gjelder pensjon, sluttvederlag og såkalte langtidsinsentivordninger.

Statens retningslinjer for lederlønn skal revideres i 2020, blant annet som følge av endringer i allmennaksjeloven basert på endringsdirektiv (EU) 2017/828 til aksjonærrettighetsdirektivet. Det er naturlig at vi i dette arbeidet også vurderer endringer i retningslinjene som følge av den nye eierskapsmeldingen. Blant annet har regjeringen i den nye eierskapsmeldingen presisert at selskapene skal være åpne om utforming av nivået på og utviklingen i godtgjørelsen. Åpenhet har blant annet betydning for at eiere kan vurdere ordningene og allmennhetens tillit til selskapene.

Arbeidet med å revidere retningslinjene er godt i gang. Jeg har som mål å få dette på plass i løpet av 2020.

SPØRSMÅL NR. 728

Innlevert 17. januar 2020 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 29. januar 2020 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Hvis AutoPass på ferjer fører til for høge kostnader og stor økonomisk belastning for mange, kvifor innfører da staten denne ordninga sjølv medan statsministeren har vist til at fylka må gjera eigne vurderingar for eller mot innføring?

GRUNNGJEVING:

Eg oppfattar det slik at statsminister Solberg har sagt at fylka står fritt til å innføre autopass, men at ho er klar over at autopass gir ein annan betalingsstruktur og høgare kostnader for somme. Ho seier òg at fylka ikkje berre må sjå på kva staten gjer. Dersom målet er einheitlege ordningar for dei reisande uansett om dei reiser med fylkesvegferjer eller riksvegferjer, er det dette også vanskeleg å forstå.

Svar:

AutoPASS for ferje blei innført frå 2019, og erstattar det tidlegare ferjebilletteringssamarbeidet med verdikort og

storbrukarkort. På ferjene betaler ein via AutoPASS-brikke, AutoPASS-ferjekort eller kontant. For å oppnå rabatt må det opprettast ein AutoPASS-ferjekonto, med innbetaling av eit forskott. For brikkesamband gjeld AutoPASS-regulativ for ferjetakstar, og for dei andre sambanda gjeld Riksregulativ for ferjetakstar.

AutoPASS-regulativet for ferjetakstar blei utvikla i åra 2013 – 2015, etter ei høyring der også fylka deltok.

Etter AutoPASS-regulativet for ferjetakstar betaler ikkje passasjerane billett (i motsetnad til etter Riksregulativet for ferjetakstar). Regulativet blei utvikla med krav om at det skulle vere provenynøytralt, dvs. at kostnadsnivået for dei reisande totalt sett skulle vere uendra samla sett for trafikantane etter omlegginga. Dette blei løyst ved å auke prisane for køyretøy på ein måte som stod i samsvar med talet på passasjerar som var knytt til dei ulike takstgruppene. Utslaget i påslag var størst for liten personbil, og det har vekt ein del reaksjonar frå dei som køyrer åleine. Allereie med ein passasjer i bilen er overgangen til AutoPASS-regulativ for ferjetakst lønnsam for kunden jamført med Riksregulativet for ferjetakstar. Denne omlegginga

blei vurdert til å ha ein positiv effekt for familiar, og ein positiv miljøeffekt då det løner seg at fleire køyrer saman. Samtidig har den ein negativ effekt for nokre grupper innan næringslivet.

Ved overgangen frå Riksregulativ for ferjetakstar til AutoPASS-regulativ for ferjetakstar blir også dei lengste lengdeintervalla i takstgruppene endra for å fange opp utviklinga av lengde i køyretøyflåten. Dette fører stort sett til at fleire store køyretøy blir takserte i ei lågare klasse enn tidlegare.

AutoPASS-regulativet blei første gang tatt i bruk 1. januar 2016 på riksvegferjesambanda Mannheller - Fodnes og Vangsnes - Hella – Dragsvik i dåverande Sogn og Fjordane fylke. Per dags dato brukar 10 riksveg- og 18 fylkesvegferjesamband AutoPASS-regulativet.

Målet med innføringa av AutoPASS som betalingssmiddel på ferjene er, slik det er skrive i NTP 2014-2023, å skape forenkling for trafikantar og dei som jobbar om bord i ferjene. Tilbakemeldingar frå trafikantane tyder på at misnøya i første rekkje rettar seg mot auka pris for å køyre åleine i bil, medan automatisk billettering og nettbasert fakturering i all hovudsak vert motteke positivt. Automatisk billettering vil også vere med å effektivisere billetteringa på ferjesamband med mykje trafikk.

Dei prinsipielle forholda ved innføringa av AutoPASS på ferjene blei handsama politisk i fylkeskommunane i 2014/2015, og seinare ved handsaming av dei enkelte ferjekontraktane der bruk av AutoPASS blei foreslått tatt i bruk.

SPØRSMÅL NR. 729

Innlevert 18. januar 2020 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen

Besvart 30. januar 2020 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Drammens Tidende hadde 14. november 2019 en artikkel om en hjemmeboende sønn på 21 år som hadde fått egenandel for praktisk bistand i hjemmet beregnet med utgangspunkt i husstandens samlede inntekt, i strid med § 10 i forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester.

Hva vil statsråden gjøre for å forsikre seg om at kommunene følger forskriften, og at de som på grunn av feil fortolkning har betalt for mye, får tilbakebetalt pengene sine?

BEGRUNNELSE:

Drammens Tidendes artikkel gjelder egenandel for BPA til personlig stell og praktisk bistand. I den konkrete saken framgår det at Drammen kommune legger Husbankens definisjonen av husstand for bostøtte (alle som er bosatt og folkeregistrert som bosatt) til grunn. Egenandel er derfor fastsatt utfra samlet inntekt for søker, søkers mor, stefar og søster, 438 kroner pr. time, maksimalt 3504 kroner pr. måned. For ett år ble egenandelen over 42.000 kroner.

Vedtaket er påklaget, men i første omgang avvist. Pårørende har vært i kontakt med Helsedirektoratet, som bekrefter at kommunens definisjon av husstand er feil, og som viser til forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester, der det i § 10, tredje ledd, framgår:

"Til husstanden regnes bare ektefeller eller samboere og i tillegg barn under 18 år, dersom hjelpen ytes på grunnlag av barnets omsorgs- eller pleiebehov." Vedkommende har verken ektefelle, samboer eller barn under 18 år. Egenandelen er dermed på årsbasis 39.528 kroner mer enn det det er hjemmel for å kreve.

Om klagen i denne konkrete saken fører fram, reiser saken likevel flere prinsipielle og praktiske spørsmål: Hvordan sikre gjennomgang av alle andre saker der feil definisjon av husstand kan være lagt til grunn? Hva skjer i tilfeller der det er krevd inn for mye, vil pengene bli tilbakebetalt? Vil det bli sett bort fra bestemmelser om foreldelse? Gjelder dette bare Drammen kommune, eller har flere kommuner fulgt samme feilaktige praksis?

For tiden stilles det alvorlige spørsmål ved praksis i det offentlige, som går på tilliten løs, både i Nav, rettsvesen og skatteetat. Denne saken viser at det også kan gjelde kommunene. Myndigheter på alle nivåer i alle sektorer har et selvstendig ansvar for å gjenreise tilliten. Når det gjelder kommunal praksis i saker som denne, kan statsråden bidra med sitt, enten ved å sende pålegg til hver enkelt kommune om å gjennomgå praksis og rette opp eventuelle feil, eller ved å be fylkesmennene opprette tilsyn. Foreldelse bør ikke stå i veien for tilbakebetaling i slike tilfeller.

Lenke til saken i Drammens Tidende: <https://www.dt.no/nyhet/drammen/helse/kommunen-krever-42-000>

kroner-i-aret-for-a-hjelpe-sonnen-jeg-skjonte-noe-var-riv-ruskende-galt/s/5-57-1258843

Svar:

Det følger av helse- og omsorgstjenesteloven § 11-2 at kommunen bare kan kreve egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester i de tilfeller dette er nærmere regulert i lov eller forskrift. Nærmere regler om egenandel er gitt i forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester av 16. desember 2011. Det er denne forskriften som er utgangspunktet for den konkrete saken representanten viser til.

Beregning og innkreving av egenandeler for kommunale helse- og omsorgstjenester er et kommunalt ansvar.

Kommunene har derfor et ansvar for å sette seg inn regelverket knyttet til egenandeler for de kommunale helse- og omsorgstjenestene. I den grad en kommune er usikker på hvordan regelverket skal forvaltes, har kommunen en plikt og et ansvar for å fjerne denne tvilen, for eksempel ved å ta kontakt med Helsedirektoratet for nærmere avklaring. Når det gjelder den konkrete saken fra Drammen som representanten viser til, har Helsedirektoratet opplyst om at de ikke er kjent med at andre kommuner har praktisert regelverket slik.

Når det gjelder den konkrete saken er den så langt jeg har forstått, påklaget til fylkesmannen. Generelt legger jeg til grunn at kommuner som oppdager eller blir gjort kjent med at det er gjort feil i forbindelse med adgangen til å kreve egenandel, sørger for at dette blir rettet opp.

SPØRSMÅL NR. 730

Innlevert 19. januar 2020 av stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen

Besvart 27. januar 2020 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Har IS-familien fått full helsesjekk for alle smittsomme og alvorlige sykdommer de kan ha tatt med seg til Norge og vil det kreves at de vaksineres?

BEGRUNNELSE:

Undertegnede registrerer at IS-terroristen har kommet til Norge. Som helsepolitiker har jeg bekymringer for hvilke potensielt smittsomme og alvorlige sykdommer de kan ha tatt med inn til landet vårt. I områdene terroristen har herjet i de siste årene er det for eksempel forhøyet risiko for tuberkulose. Ubehandlet tuberkulose er svært smittsomt og har en dødelighet på 50%. Hvilke andre alvorlige og smittsomme sykdommer familien kan ha tatt med seg fra det krigsherjede området er uvisst.

Fremskrittspartiets landsmøte vedtok i fjor å innføre flere konkrete tiltak for å øke vaksinasjonsgraden i Norge for å beskytte sårbare grupper. FrP mener at alle flyktninger og asylsøkere som ankommer Norge skal la seg undersøke for smittsomme sykdommer, som meslinger og tuberkulose. Vaksinasjon må også bli et krav for å få oppholdstillatelse. Det falt ikke FrPs landsmøte inn å si at disse kravene også skulle gjelde terrorister, men den situasjonen vi står i nå gjør at det dessverre aktualiseres og må følges opp.

Undertegnede forventer at IS-familien får full helsesjekk og legges i isolat for behandling av alvorlige smittsomme sykdommer og tvangsvaksineres. Her må vi beskytte samfunnet mot en potensiell smitteepidemi.

Svar:

Enhver har rett til nødvendig smittevern hjelp. Smittevern hjelp er å anse som en del av den enkeltes rett til nødvendige helse- og omsorgstjenester, slik det fremgår av pasient- og brukerrettighetsloven §§ 2-1 a og b.

Jeg viser til at tvangstiltak ikke kan brukes uten at det er foretatt en forholdsmessighetsvurdering av om nytten veies opp av inngrepet tiltaket medfører. Dette ble presisert etter en lovrevisjon som trådte i kraft 1. juli 2019.

Formålet til smittevernloven er å verne befolkningen mot smittsomme sykdommer ved å forebygge sykdommene og motvirke at de overføres i befolkningen, samt å motvirke at slike sykdommer føres inn i Norge eller føres ut av Norge til andre land.

Det skiller mellom smittsomme sykdommer og allmennfarlige smittsomme sykdommer i smittevernloven. Hvilke sykdommer som inngår i sistnevnte kategori fastsettes i en egen forskrift og omfatter blant annet meslinger og tuberkulose. Det er egne regler som gjelder for allmennfarlige smittsomme sykdommer, blant annet om informasjon og unntak fra taushetsplikt, undersøkelsesplikt og

plikt til å foreta smitteoppsporing for leger og rettigheter og plikter for den enkelte.

En person som er eller antas å være smittet med en allmennfarlig smittsom sykdom har rett til nødvendig smittevernhjelp som for eksempel medisinsk vurdering og utredning, behandling og pleie. Dersom en person antas å ha en allmennfarlig smittsom sykdom kan den enkelte pålegges behandling dersom frivillig behandling ikke lykkes.

Det følger av tuberkulosekontrollforskriften § 3-1 at det er plikt til å gjennomgå tuberkulosekontroll i enkelte situasjoner. Etter et lengre tids opphold i flyktningleir kan

det legges til grunn at vilkårene i § 3-1 bokstav c i forskriften om slik plikt er oppfylt.

Det er fastsatt i forskrift om Nasjonalt vaksinasjonsprogram at vaksinene i barnevaksinasjonsprogrammet skal tilbys alle barn i førskole- og grunnskolealder, dette inkluderer også vaksine mot meslinger.

Smitteverntiltak etter loven skal være basert på en klar medisinskfaglig begrunnelse, være nødvendig av hensyn til smittevernet og fremstå tjenlig etter en helhetsvurdering. Ved iverksettelse av smitteverntiltak skal det legges vekt på frivillig medvirkning fra den eller de tiltaket gjelder.

SPØRSMÅL NR. 731

Innlevert 18. januar 2020 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen

Besvart 23. januar 2020 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

3. juli 2019 sendte NHO, Virke og LO et felles brev til Finansdepartementet med ønske om at grensekryssende virksomhet innen yrkesskadeforsikring skal være tilsluttet den norske garantiordningen.

Siden justisministeren tidligere har fulgt saken i Stortinget, er mitt spørsmål om justisministeren vil ta initiativ til at utenlandske forsikringselskaper skal være tilsluttet garantiordningen, og når dette vil skje?

BEGRUNNELSE:

Saken er aktualisert gjennom konkursen i det danske selskapet Alpha Insurance. Flere hundre norske arbeidstakere, mange med fastslått yrkesskade og fastslått beløp, er berørt. Hadde selskapet vært medlem i den norske garantiordningen og medlem av yrkesskadeforsikringsforeningen, ville konkursen ikke rammet den enkelte yrkesskadede. Slik er det ikke i dag.

Yrkesskadeforsikring er en lovpålagt plikt for arbeidsgivere og en lovbeskyttet rettighet for arbeidstakere i Norge. I tilfeller der arbeidsgiver lovstridig ikke har tegnet yrkesskadeforsikring, vil garantiordningen likevel gjelde. I tilfeller der forsikring er tegnet i utenlandsk selskap uten norsk filial, gjelder ikke garantien i tilfeller der selskapet ikke er i stand til å dekke sine forpliktelser, i strid med norsk lov, som sier at alle arbeidstakere skal være dekket av yrkesskadeforsikring.

Stortinget behandlet 26. mars 2019 representantforslag fra Arbeiderpartiet om bedringer i regelverket for yrk-

esskadde, det ett av forslagene gjaldt å endre finansforetakslovgivningen slik at det blir obligatorisk medlemskap i Garantiordningen for forsikringer solgt grensekryssende fra EØS-land, til dekning av sikredes risiko i Norge.

Samtlige av våre forslag i Dokument 8:53 S (2018-2019) ble nedstemt i Stortinget, men daværende justisminister Dale, sa samtidig at det var grunn til å se nærmere på regelverket. Han vektla imidlertid at partene var uenige om nye regler. I denne saken, som gjelder ett av forslagene i ovennevnte sak, er partene enige og har henvendt seg til regjeringen med felles krav om pliktig medlemskap i garantiordningen.

Under dagens regjering er tilliten til offentlig sektor under press, jf. Nav, skatteetat og rettsvesen. Saken om yrkesskadde som taper på grunn av hull i lovverket, er nok en sak i negativ retning. Offentlige myndigheter på alle nivåer, på tvers av sektorer, har et selvstendig grunnlag for å gjenreise tilliten. Saken om manglende dekning av lovpålagt yrkesskadeerstatning føyer seg inn i dette bildet. Det er derfor viktig at regjeringen nå svarer ut henvendelsen fra partene i arbeidslivet på en positiv måte og fremmer lovendring i tråd med dette så raskt som mulig.

Svar:

Den norske garantiordningen for skadeforsikring (heretter Garantiordningen) er etablert for å bidra til å sikre utbetaling av nærmere angitte skadeforsikringskrav. Ordningen er regulert i finansforetaksloven kapittel 20 med tilhørende forskrifter. Forsikringsforetak som er

gitt tillatelse til å drive direkte skadeforsikringsvirksomhet her i riket, skal være medlem i ordningen. Filialer av forsikringsforetak med hovedsete utenfor EØS-området må også ha tillatelse, og skal dermed være medlem. Filialer av EØS-baserte foretak skal enten være medlem i ordningen eller av en tilsvarende ordning i hjemlandet.

Den norske filialen av Alpha, Alpha NUF, var medlem av den norske garantiordningen. Styret for garantiordningen har i en pressemelding opplyst at forsikrede som er forsikret i Alpha, gjennom avtaler inngått med Alphas norske filial vil ha krav på dekning fra den norske garantiordningen dersom konkursboet ikke har dekning. Videre heter det at det legges opp til at når skadesaksbehandlingen er avsluttet og saken overført til konkursboet, vil den norske garantiordningen vurdere å forskutere utbetaling slik at man ikke behøver å vente på avslutning av konkursboet. I samsvar med dette har ordningen nylig foretatt forskuttering i den første saken som er ferdigbehandlet av konkursboet.

Garantiordningens styre har videre uttalt at sikrede som har tegnet forsikring direkte med Alpha i Danmark via forsikringsmeglere, ikke har krav på dekning av den norske garantiordningen. Styret for Garantiordningen har videre 13. desember 2019 uttalt at:

«Garantiordningen fortsatt er av den oppfatning at den danske Garantiordningen for skadeforsikringsselskaper i utgangspunktet er ansvarlig for alle norske skadelidte etter yrkesskadeforsikringspoliser. Dette synspunktet forfølges rettslig i Danmark.»

Det fremstår således ikke som avklart at ordninger i Danmark ikke sikrer norske arbeidstakeres krav.

Som det fremgår av spørsmålet har Finansdepartementet mottatt en henvendelse fra LO, NHO og Virke som ber departementet igangsette et arbeid med å utrede innføring av pliktig medlemskap i garantiordningen for skadeforsikring for grensekryssende virksomheter hjemmehørende i EØS-området.

Omfanget av dekningsområdet for garantiordningen er drøftet i forarbeidene til bestemmelsene om ordningen. I Ot. prp. nr. 58 (2004-2005) s. 58 heter det under departementets vurdering at «Kredittilsynet gir i sitt høringsnotat uttrykk for at utenlandsk forsikringsselskap med hovedsete i EØS-området som driver grensekryssende virksomhet inn i Norge (uten filial) ikke bør være medlem av ordningen. Departementet slutter seg til Kredittilsynets syn på dette punkt.» Bakgrunnen var at medlemskap for forsikringsforetak som driver grensekryssende virksomhet, bl.a. ble ansett for å reise spørsmål knyttet til beregning av det enkelte forsikringsforetaks ansvar overfor garantiordningen og i forhold til hvilke kriterier som skal være oppfylt for at forsikringskontraktene skal faller inn under garantiordningens dekningsområde (jf. Ot. prp. nr. 58 (2004-2005) s. 56). Det fremgår videre av Innst. O. nr. 89 (2004-2005) s. 20 at finanskomiteen sluttet seg til regjeringens forslag.

Ordningen med yrkesskadeforsikring er regulert i yrkesskadeforsikringsloven, som hører inn under Justisdepartementets ansvarsområde. En vurdering av behovet for endringer i regelverket som kan sikre at arbeidstakere med yrkesskade får den erstatning de har krav på, bør derfor skje i samarbeid mellom Justisdepartementet og Finansdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 732

Innlevert 19. januar 2020 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 27. januar 2020 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Hva er status i EU for Kommissjonens forslag til meldeplikt-direktiv, er Norges posisjon i saken endret etter EØS/EFTA-landene sendte kommentar til EU 15. februar 2019, deler statsråden konklusjonene fra EØS/EFTA-forumet for kommuner og regioner av 12. desember 2019, og vil statsråden ta initiativ til at disse blir formidlet til EU på vegne av EØS/EFTA-landene?

Svar:

Det har ikke vært noen utvikling i saken etter at ny Europakommisjon kom på plass høsten 2019. I en EØS/EFTA-kommentar fra september i fjor, om prioriteringer for det indre marked ut over 2019, ble det fremhevet at man ønsker en ny meldepliktordning uten at kommuner og andre offentlige myndigheter pålegges en uforholdsmessig administrativ byrde.

SPØRSMÅL NR. 733**Innlevert 19. januar 2020 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 23. januar 2020 av forsknings- og høyere utdanningsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Kunnskapsdepartementet ga 16. desember 2019 OsloMet fullmakt til å inngå fremforhandlet avtale med Hemfosa Samfunnsbygg AS om leie av lokaler på Kjeller frem til 14. august 2043.

Står denne fullmakten fortsatt ved lag, står styret ved OsloMet fritt til å fatte beslutning i denne saken eller innebærer statsrådets krav til arealeffektivitet et krav til OsloMet om å legge ned aktiviteten på Kjeller?

BEGRUNNELSE:

Etter en lengre prosess vedtok styret ved OsloMet i oktober 2018 å bli på Kjeller. En leieavtale med Hemfosa ble forhandlet fram og styret vedtok deretter i mars 2019 å be administrasjonen ferdigforhandle en leieavtale og sende avtalen til Kunnskapsdepartementet (KD) for å få den godkjent.

I tilbakemelding av 16. desember 2019 skriver KD at «Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) har vurdert saken og motsetter seg ikke at OsloMet inngår tilleggsavtalen med Hemfosa Samfunnsbygg AS. OsloMet – storbyuniversitetet har med dette fullmakt til å inngå leiekontrakten innenfor virksomhetens uendrede budsjettammer.»

KD og KMD har således så sent som i desember 2019 gitt tilslutning til at OsloMet skal kunne inngå en langsiktig leieavtale og videreføre sin aktivitet på Kjeller frem til 2043.

Trass i dette åpner rektor Curt Rice nå for omkamp om OsloMets lokalisering på Kjeller. Til Khrono 15. januar sier Rice at «Slik det ser ut nå mener jeg at samlokalisering i Pilestredet vil gi OsloMet de beste mulighetene for virksomhet i framtiden. Jeg heller derfor i retning av å ikke inngå ny leiekontrakt på Kjeller. Det er imidlertid viktig for meg å få organisasjonens vurdering av dette, før jeg kan fremme en sak for universitetsstyret.»

I et brev fra Rice til OsloMet heter det at «De krevende avveiningene i denne saken er likevel ikke først og fremst begrunnet i økonomi. Vi er også i en periode med økt fokus på miljø og bærekraft. Kunnskapsdepartementet har begynt å måle oss på hvor miljøvennlig vi drifter våre institusjoner og et av de sentrale momentene deres arealeffektivitet.»

Til Khrono 15. januar utdyper Rice at «I den grønne konkurransen som Iselin Nybø lanserte på kontaktkonferansen denne uken er arealeffektivitet en av kategoriene som universiteter og høyskoler skal konkurrere på. Des-

suten har kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland sagt at staten skal leie mindre fra private aktører. Dermed er vi under et betydelig press om høyere arealeffektivitet.»

Beslutningen om lokalisering tilkommer styret. Rice trekker imidlertid frem føringer fra regjeringen som argument for å legge ned på Kjeller. Det er derfor av betydning å få avklart hvorvidt regjeringen legger press på OsloMet om å legge ned på Kjeller.

Svar:

Kunnskapsdepartementet ga 16. desember 2019 OsloMet – storbyuniversitetet fullmakt til å inngå leieavtale med Hemfosa Samfunnsbygg AS om leie av lokaler på Kjeller, innenfor universitetets uendrede budsjettammer. Fullmakten gjelder for den fremforhandlede leieavtalen som er utformet som en tilleggsavtale til opprinnelig kontrakt. Leiekontrakten gjelder for den ordinære driften for virksomheten innenfor det samme konseptet som tidligere.

I henhold til instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor skal inngåelse av kontrakter om leie av lokaler i markedet der summen av fremtidige leieforpliktelser er på 100 mill. kroner eller mer, foreligger for Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har vurdert saken og motsetter seg ikke at OsloMet inngår tilleggsavtalen med Hemfosa Samfunnsbygg AS.

Universitetene og høyskolene har et selvstendig ansvar for å treffe beslutning om sin studiestedsstruktur. Hvilke studiesteder en institusjon skal ha, hvordan utdanning og forskning skal organiseres og hva som skal tilbys hvor, er en del av ansvaret til styret for institusjonen.

Regjeringen har fastsatt et mål om å redusere kostnadene for leie av kontorlokaler i markedet med 15 pst. innen 2029, jf. Prop. 1 S (2019–2020) for Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Dette gjelder kun for kontorlokaler. Universitets- og høyskolebygg er i hovedsak formålsbygg med både spesialrom og kontorlokaler.

I regjeringens Langtidsplan for forskning og høyere utdanning (Meld. St. 4 2018–2019) fremgår det tydelig at bygg er en viktig innsatsfaktor på lik linje med andre ressurser i forskning og høyere utdanning. Regjeringen forventer at investeringer i universitets- og høyskolebygg skal være kostnadseffektive, men samtidig bidra til innovasjon og klima- og miljøvennlige løsninger.

Det foreligger ingen nye forhold vedrørende krav til arealeffektivitet eller miljø som innebærer at Kunnskaps-

departementet vil foreta en ny vurdering av saken. Fullmakten til å inngå den konkrete leieavtalen ligger fast. Det

er styret ved OsloMet som må fatte beslutningen om institusjonen ønsker å inngå denne avtalen.

SPØRSMÅL NR. 734

Innlevert 19. januar 2020 av stortingsrepresentant Tuva Moflag

Besvart 28. januar 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvordan sikres norske pasienter med ME likeverdig behandling, med utgangspunkt i at nyere forskning peker på ME som en fysisk sykdom?

BEGRUNNELSE:

Tilgang til likeverdige helsetjenester er en av bærebjelkene i den norske offentlige helsetjenesten. Likeverdig behandling er også avhengig av en felles forståelse for pasientens diagnose og sykdomsbilde. Professor i pediatri, Ole Didrik Saugstad, peker i en kronikk i NRK Ytring på at ME-syke i for stor grad får en behandling som ikke virker - og i verste fall er skadelig for pasienten.

Svar:

Pasienter med ME har samme krav på likeverdig behandling som andre pasientgrupper. For å bidra til dette har regjeringen gitt Helsedirektoratet i oppdrag å utarbeide pakkeforløp for utmattelseslidelser. Representanter for pasienter og pårørende er involvert i arbeidet. Pakkeforløpet skal bidra til større forutsigbarhet, systematikk og likeverdighet i pasientbehandlingen.

Siden kunnskapen om sykdommen, ikke minst om årsaker, er mangelfull er det ekstra viktig med god involvering av pasienter og pårørende, og at behandlingen tilpasses den enkelte pasients situasjon. Det er også viktig at helsepersonell følger den gjeldende nasjonale veilederen for behandling av CFS/ME og holder seg oppdatert på forskningen på feltet.

I utarbeidelse av svaret, har departementet bedt Helse Sør Øst om en oppdatering på status for kunnskapen om CFS/ME. Helse Sør-Øst viser i sitt innspill til departementet til at årsakene til utvikling og opprettholdelse av CFS/ME trolig er sammensatte.

Den nasjonale veilederen om utmattelsestilstander, utgitt av Helsedirektoratet, skal bidra til faglig forsvarlighet, god kvalitet på tjenestene og tilnærmet likhet i tilbudet uansett hvor man bor. Veilederen kan brukes av

både fastleger, helse- og omsorgstjenestene i kommunene og spesialisthelsetjenesten. Lenke til dokumentet: <https://www.helsedirektoratet.no/tema/cfs-me>

Jeg viser for øvrig til at regjeringen siden 2013 har prioritert forskning på utmattelsestilstander gjennom særskilte føringer til Norges forskningsråd og helseregionene. Etter at ME-studien, ved bruk av Rituximab, ved Haukeland universitetssjukehus ble avsluttet i 2018, ble det fra 2019 øremerket to millioner kroner ekstra til ME-forskning gjennom Forskningsrådet. Disse midlene er også videreført i 2020.

Selv om forskningsaktiviteten har økt de siste årene, er det fremdeles stort behov for å få bedre kunnskap om CFS/ME. Det er derfor viktig at forskere benytter seg av de mulighetene som finnes når det utlyses forskningsmidler på området.

Avslutningsvis vil jeg fremheve at pasienter og pårørende sitter på viktig erfaringskompetanse. Jeg forventer at fagmiljøene og den enkelte behandler er åpne for denne kunnskapen og at de aktivt involverer pasienter og pårørende i beslutninger om behandling.

SPØRSMÅL NR. 735**Innlevert 19. januar 2020 av stortingsrepresentant Tuva Moflag****Besvart 27. januar 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Hvem skal ta ansvaret og kostnaden for nødvendig transport til arbeidsplassen, for mennesker som får innvilget VTA-plasser?

BEGRUNNELSE:

Østlandets Blad skriver om utfordringer knyttet til transport for personer som har innvilget varig tilrettelagt arbeid (VTA). Vekstbedriften EMPO viser til et uklart regelverk knyttet til transport for personer som har VTA-plass, og peker på at konsekvensen kan bli at vedkommende ikke får utnyttet VTA-plassen fullt ut.

Svar:

Varig tilrettelagt arbeid (VTA) er et statlig tiltak rettet mot personer som mottar eller i nær fremtid ventes å få innvilget uføretrygd fra folketrygdloven, og som har behov for spesiell tilrettelegging og tett oppfølging. Uføretrygd kan gis til den som har varig nedsatt inntektsevne på grunn av varig sykdom, skade eller lyte, og som har gjennomført hensiktsmessig behandling og arbeidsrettede tiltak for å bedre inntektsevnen.

Det er ingen egen støtteordning for å dekke eventuelle reiseutgifter for personer i VTA. De faller i utgangspunktet utenfor ordninger som arbeids- og utdanningsreiser,

tilleggsstønad til dekning av reiseutgifter i forbindelse med gjennomføring av et arbeidsrettet tiltak og stønad til gruppe 1-bil (ordinær personbil).

Deltakere i VTA som har særlige behov for transport på grunn av varig sykdom eller skade, kan være omfattet av støtteordninger, herunder stønad til gruppe 2-bil (spesielt tilpassede kassebiler) og grunnstønad til transport.

I tillegg finnes det ulike fylkeskommunale og kommunale transportordninger.

Arbeids- og velferdsdirektoratet opplyser at det har vært svært få henvendelser om den type problemstilling som representanten tar opp. Det foretas individuelle vurderinger, der de ulike ordningene ses i sammenheng. For de aktuelle ordningene er det også av betydning for vurderingene hvorvidt det er ordinære eller ekstraordinære transportutgifter som søkes dekket.

Jeg har forståelse for at de mange ordningene som må ses i sammenheng, kan virke uoversiktlig og uklart for brukere. Regjeringen har derfor igangsatt en utredning av eksisterende transportordninger for personer med funksjonsnedsettelse. På bakgrunn av denne utredningen vil regjeringen vurdere å gjøre endringer i eksisterende transportordninger, eventuelt se på muligheten for bedre samordning. Bakgrunnen for utredningen er omtalt i Prop. 1 S (2018-2019) Arbeids- og sosialdepartementet, vedtak nr. 428, 30. januar 2018. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte etter at gjennomgangen er slutført.

SPØRSMÅL NR. 736**Innlevert 20. januar 2020 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 29. januar 2020 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Den sterke økningen av fergetakstene som har skjedd ved årsskiftet, har gitt sterke, lokale protester. Ifølge et oppslag i Aftenposten den 19. januar betaler Staten i år tre ganger så mye for de 17 riksveisambandene som de gjorde i 2014. Fylkeskommunene har også hatt enorme utgiftsøkninger til kjøp av fergetjenester. Samtidig med prisøkningene

har det ifølge avisa vært rekordoverskudd i de største fergeselskapene.

Syns statsråden at dette tyder på at konkurransen ikke fungerer på dette feltet, og vil han ta noen grep?

Svar:

Som samferdselsminister har eg myndigheit over dei 16 riksvegferjesambanda som Statens vegvesen fungerer som innkjøpar for. Eg viser derfor vidare til fylkeskommunane for saker som gjeld fylkesvegferjesamband.

Statens utgifter til kjøp av ferjetenester har i 2020-kr. auka frå 594,3 mill. kr til 1 448 mill. kr, i perioden 2014-2020. I same periode er det lyst ut på anbod og starta opp nye kontraktar på 11 av dei 17 riksvegeferjesambanda (frå 30.12.2019 er det 16 riksvegferjesamband). I anboda er det stilt krav om fleire ferjer med hyppigare avgangar på grunn av trafikkvekst på riksvegnettet samstundes som samfunnets krav til framkommelegheit har endra seg. Til dømes blei riksvegferjesambandet Anda-Lote tidlegare drifta av ei ferje med 38 avgangar dagleg, mens det no blir drifta av to ferjer med 53 avgangar dagleg.

Tilbodsbetringa og ein generell kostnadsauke for innsatsfaktorane i ferjedrifta har medført auka utgifter. Vidare var gjennomsnittsalderen på ferjer i den norske ferjeflåten på 25 år i 2015 og det har vore behov for fornying av ferjeflåten. Ut i frå det vi kjenner til er det bygd eller kontrahert over 60 nye ferjer sidan 2015. Dette ver-

kar også inn på kostnadane. Samstundes har innføring av null- og lågutsleppsteknologi i ferjedrifta medført nokre ekstrakostnader i ein tidleg fase. Det er grunn til å forvente at investeringane i null- og lågutsleppsteknologi vil kunne gi innsparingar i framtidige kontraktar, då elektrisk drift er rimelegare enn dieseldrift.

Ein analyse av ferjemarknaden frå 2019 viser at marknadsandelen til dei fire store ferjeselskapa som dominerer marknaden, er relativt stabile. Samstundes har konkurransen auka sidan 2016, særleg om dei lengre kontraktane. For kontraktar som varer meir enn sju år var det i perioden 2004-2015 2,6 tilbydarar per kontrakt, mens det i perioden 2016-2018 var 3,4 tilbod per kontrakt.

Det er dermed ikkje grunnlag for å seie at konkurransen ikkje fungerer. Som innkjøpar for tenestene, har staten gjennomført gode prosessar for utlysing og innkjøp, og med 3,4 tilbod på dei lange kontraktane betaler vi ikkje for mykje for ferjetenestene. Som innkjøpar av ferjetenester på riksveg vil Statens vegvesen halde fram med å følgje med på utviklinga i ferjemarknaden og å fortsetje arbeidet med langsiktige tiltak for å sikre at vi også i framover har ein velfungerande ferjemarknad.

SPØRSMÅL NR. 737

Innlevert 20. januar 2020 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård

Besvart 27. januar 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Vil statsråden se til at rivning av det viktige kulturminnet Y-blokka ikke blir påbegynt så lenge saken er klaget inn og ligger til behandling hos Stortingets ombudsmann for forvaltningen?

BEGRUNNELSE:

Departementet har gjort vedtak om at det viktige kulturminnet Y-blokka i regjeringskvartalet skal rives etter at Fylkesmannen ba om ny vurdering, og Statsbygg varsler at de vil gjennomføre rivningen på nyåret. Saken er klaget inn til Stortingets ombudsmann for forvaltningen av blant andre Fortidsminneforeningen, som peker på at det gjort flere feil i planprosessen, og at alternativer ikke er blitt tilstrekkelig utredet slik bygningsloven krever.

Svar:

I henhold til opprinnelig plan skulle arbeidet med å rive Y-blokken startet i oktober 2019. Etter en omfattende saksbehandling i Oslo kommune, hos Fylkesmannen og i departementet, ble rivetillatelsen stadfestet i desember 2019. Oslo kommune ga 13. desember igangsettingstillatelse. Klager på igangsettingstillatelsen er nå til behandling, og skal avgjøres av Fylkesmannen. Rivning blir ikke igangsatt mens denne saksbehandlingen pågår.

Saken er parallelt klaget inn for Sivilombudsmannen. Sivilombudsmannen har foreløpig ikke, etter det jeg er kjent med, tatt stilling til om saken skal tas til behandling.

Når det gjelder videre fremdrift i arbeidet med å bygge opp regjeringskvartalet, vil ytterligere forsinkelser i rivningen av Y-blokken medføre kostnader i størrelsesorden 5-10 millioner kroner om rivningen ikke kommer i gang innen februar, og 30-50 millioner kroner per måned fra og med april.

Jeg vil ta stilling til spørsmålet om tidspunkt for igangsettelse av riving av Y-blokken når klagen på igangsetting-

stillatelsen er avgjort og Sivilombudsmannen har tatt stilling til om han behandler klagesaken eller ikke.

SPØRSMÅL NR. 738

Innlevert 20. januar 2020 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 5. februar 2020 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden forholde seg til den videre utbyggingen av Andmyran Vindpark, sett i lys av at hun tidligere har gitt uttrykk for at landbasert vindkraft på tvers av lokalbefolkningens ønsker ikke er i tråd med den politikken hun eller Fremskrittspartiet står for?

BEGRUNNELSE:

Olje- og energiministeren har i disse dager klagesaken på utsettelse av idriftsettelse og forlenget anleggskonsesjon på Andmyran Vindpark til behandling i departementet. En opprettholdelse av NVEs innstilling gir konsesjonseieren Prime Capital den tiden selskapet trenger for å realisere utbyggingen av 22 vindturbiner på 180-200 meters høyde, nær bebyggelse og i sårbart myrlandskap med høy biologisk verdi, på Andøya i Nordland.

Myr er den arealtypen i verden med høyest karbon tetthet. Utbygging på myr gir store CO₂-utslipp. Ifølge Sabima kan utbyggingen av Andmyran Vindpark gi et utslipp på minst 100.000 tonn CO₂, i tillegg til langtidsvirkninger. Da Stortinget den 11. april 2019 vedtok et forbud

mot nydyrking på myr, ga samtlige partier i sine merknader klare føringer om at også annen aktivitet som ødelegger myr bør forbys.

Svar:

Jeg forstår spørsmålet primært til å handle om hvordan tidligere olje- og energiminister Sylvi Listhaug vurderer et konkret vindkraftprosjekt i lys av sine tidligere uttalelser og FrPs politikk. Dette har jeg ikke noen kommentar til.

Andmyran Vindpark AS (nå Andmyran Vind AS) fikk endelig konsesjon ved vedtak i klagesak fra Olje- og energidepartementet i mars 2010. Den 15. mars 2019 søkte Andmyran Vind AS om utsatt frist for idriftsettelse og forlenget anleggskonsesjon. NVE innvilget søknaden med en frist for idriftsettelse til 31. desember 2021 og 30 års varighet for anleggskonsesjonen.

NVEs vedtak er påklaget av blant annet Norsk Ornitologisk Forening og Forum for Natur og Friluftsliv i Nordland. Klagesaken ligger nå i departementet, og jeg ber om forståelse om at jeg ikke kan uttale meg om saken mens er til behandling her.

SPØRSMÅL NR. 739

Innlevert 20. januar 2020 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson

Besvart 27. januar 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Folk bor i hele landet vårt. Hvis noen trenger rehabilitering med språkproblemer etter hodeskader, svulster, hjerneslag eller andre hjernesykdommer, behøver de lo-

goped. Ifølge Afasiforbundets logopedundersøkelse for 2019 viser 62,7 % av norske kommuner ikke har offentlige logopeder til voksne.

Hvor mange kommuner har offentlige logopeder til voksne. og når det gjelder de kommunene som faktisk har logoped, hvor høy stillingsprosent har de?

BEGRUNNELSE:

Afasiforbundets logopedundersøkelse: https://afasi.no/wp-content/uploads/2019/03/2019_Juni_Afasiforbundet_Statusrapport-logoped-Norge-1.pdf

Undersøkelsene viste store mangler knyttet til dagens logopedsituasjon i Norge. Blant elementene som vekker bekymring er manglende kompetanse i kommunene. Hele 62,71 % av kommunene som svarte på undersøkelsen oppga at de manglet logoped for voksne. Videre oppga 75 % av kommunene at de manglet kompetanse med hensyn til opplæring i kommunikasjonsstrategier, inkludert opptrening i bruk av ASK (Alternativt supplerende kommunikasjon) som kan være viktig for å sikre god og sikker kommunikasjon mellom personer med afasi og andre som møter dem i hverdagen.

Et gjennomgående tema i tilbakemeldingene er den ulike virkelighetsoppfatningen som råder mellom fagpersonene (logopeder) og svarene som kom fra kommunene. Spesielt i vurdering av de kommunale tilbudene var det store forskjeller på hvordan kommunene selv vurderte sitt eget tilbud og hvordan fagpersonene vurderte det samme. Mens 84,31 % av kommunene vurderte sitt tilbud som tilstrekkelig mente bare 28,71 % av fagpersonene det samme.

Svar:

Logopeder er en viktig yrkesgruppe for pasienter som er i et rehabiliteringsløp hvor hjernens språksenter er skadet. Alle kommuner skal ha tilbud om logopedtjenester. Tjenestene logopeder yter, kan defineres inn under barnehageloven, opplæringslovgivningen og helse- og omsorgstjenestelovgivningen. Jeg har ingen oversikt over antall logopeder i kommunene, deres stillingsstørrelse og virksomhetsområde. Det er ikke mulig å hente ut nasjonal statistikk fra SBB gjennom KOSTRA eller statistikkbanken på antall logopeder alene, deres stillingsstørrelse og virksomhetsområde for barn eller voksne.

I tråd med regjeringens forslag, har Stortinget lovfestet kompetansekrav i den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Fra 1. januar 2018 følger det av helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 at kommunene må ha knyttet til seg lege, sykepleier, fysioterapeut, jordmor og helsesykepleier for å oppfylle sitt sørge for-ansvar. Fra 2020 utvides plikten til også å omfatte psykolog og ergoterapeut. I forarbeidene til bestemmelsen er det i punkt 3.6.1 presisert at rett kompetanse i den kommunale helse- og omsorgstjenesten er så grunnleggende for å kunne yte nødvendige og forsvarlige tjenester, at visse kompetansekrav bør fremgå direkte i lov. I forlengelsen av dette uttales det blant annet:

"En slik lovfastsatt liste over kjernekompetanse vil (...) ikke være uttømmende for hva slags kompetanse eller hvilke fagprofesjoner den enkelte kommune må sørge for. For mange pasienter og brukere vil nødvendige helse- og omsorgstjenester bestå av summen av ulike delbidrag fra en rekke fagprofesjoner. Det kommunale ansvaret for helse- og omsorgstjenesten er omfattende og sammensatt. Kommunene må ofte ha tilgang på et vidt spekter av personell med ulik kompetanse for å kunne utøve det kommunale ansvaret på en forsvarlig måte. Utover den kjernekompetanse som en lovfestet liste vil innebære, må kommunen selv vurdere hva slags personell det er nødvendig å ansette eller inngå avtale med for å kunne oppfylle sitt ansvar for å sørge for et forsvarlig og nødvendig tilbud av helse- og omsorgstjenester. En oppstilling av kjernekompetanse skal slik sett ikke endre på det tjenestetilbudet kommunen ellers har plikt til å tilby."

I tråd med dette kan ikke en kommune la være å sørge for logopedtjenester til personer som behøver det enten det er voksne eller barn, dersom tjenesten er en forutsetning for å kunne tilby spesialpedagogisk hjelp, spesialundervisning eller nødvendige helse- og omsorgstjenester av forsvarlig kvalitet og omfang.

Afasiforbundet har foretatt en kartlegging av logopedtilbudet i 65 norske kommuner. Av disse svarte 62,71% at de ikke hadde logoped til voksne brukere.

Det er opp til kommunene selv å organisere sitt tjenestetilbud, inklusiv logopedtjenester. Kommunene kan velge å ansette logopeder på fast lønn. Disse kan inngå i rehabiliteringstjenester for voksne eller barn eller i kommunens PPT-tjeneste. Kommunen kan også inngå interkommunale avtaler om å løse sine oppgaver for logopeder i fellesskap, eller henvide til selvstendig næringsdrivende logoped som har inngått refusjonsavtale med Helfo. Blant denne gruppen er det mange som arbeider med voksne. Per 31.12.2019 var det 389 logopeder på landsbasis som hadde inngått refusjonsavtale med Helfo. Til sammen utløste disse 154 mill. kroner i 2019.

De ulike måtene å finansiere og organisere tjenestetilbudet på har bidratt til uklare ansvarslinjer. I opptrappingsplanen for habilitering og rehabilitering 2017-2019 varslet regjeringen en gjennomgang av det totale tjenestetilbudet. Helsedirektoratet har på oppdrag fra departementet utredet endringer i regelverket og takster for logopedtjenester og vurdert tiltak som kan bidra til å knytte disse tjenestene tettere til kommunen. Helsedirektoratet har også gjennomgått logopedenes takster og foreslått endringer som kan bidra til bedre måloppnåelse. Utredningen er nå til vurdering i departementet.

SPØRSMÅL NR. 740**Innlevert 20. januar 2020 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen****Besvart 28. januar 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Hvorfor følger ikke regjeringen opp Stortingets anmodningsvedtak, samt bransjens egne ønsker, og utreder ulike modeller for medfinansieringsplikt?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har i forbindelse med statsbudsjettet varslet at den snarlig vil sende på høring et forslag om medfinansieringsplikt for de internasjonale strømmetjenestene. Stortinget ba første gang i 2015 gjennom et anmodningsvedtak regjeringen utrede ulike modeller for en slik medfinansieringsplikt, for så å gjenta vedtaket i 2016 og 2018. Noen slik utredning av ulike alternativer har ikke blitt forelagt Stortinget.

Regjeringen varsler nå at den skal sende på høring en modell med investeringsplikt, altså at strømmetjenestene skal investere i selvvalgte prosjekter med norsk innhold. Den norske filmbransjen selv har tatt til ordet for en avgift, slik at pengene går inn i filmfondet og således fordeles etter norske filmpolitiske kriterier. Av andre modeller kan den Belgiske nevnes, som har en kombinasjon av avgift og investeringsplikt. Nettopp på grunn av at ulike europeiske land har valgt ulike løsninger for medfinansiering, og det er fordeler og ulemper knyttet til de ulike modellene, ønsker Stortinget en utredning av de ulike modellene.

Svar:

Jeg vil for ordens skyld innledningsvis gjengi stortingskomiteens forutsetning om medfinansiering, slik den

fremgår av Innst. 83 S (2015–2016) til filmmeldingen (Meld. St. 30 (2014-2015):

"Komiteen vil uttrykke en klar forventning til at de ulike leddene i verdikjeden som tjener penger på å formidle film og audiovisuelt innhold, også bidrar til å finansiere nytt audiovisuelt innhold. Komiteen er kjent med at det er varslet revisjon av EUs AMT-direktiv, og ber regjeringen, så snart de nye reglene er klare, vurdere hvordan et medfinansieringsansvar best kan gjennomføres, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte."

Som kjent vedtok EU i desember 2018 endringer i direktivet om audiovisuelle medietjenester. Endringene vil åpne for å pålegge ulike aktører i verdikjeden en plikt til å bidra til finansiering av audiovisuelle produksjoner. Endringsdirektivet er imidlertid ikke innlemmet i EØS-avtalen. Videre ventes det at EU-kommisjonen i løpet av våren vil publisere retningslinjer som blant annet vil legge føringer for hvilke unntak som bør gjelde ved etablering av en medfinansieringsplikt.

I Kulturdepartementets budsjettproposisjon for 2020 ble det varslet at regjeringen vil legge fram et forslag om at tilbydere av audiovisuelle bestillingstjenester må investere en andel av sin omsetning i norske audiovisuelle produksjoner, og at den nærmere innretningen av forslaget vil bli lagt fram i et høringsnotat.

En medfinansieringsplikt må hjemles i lov. Høringsnotatet vil drøfte de ulike alternativene for medfinansiering som direktivet åpner for. Etter planen vil regjeringen deretter legge fram et lovforslag for Stortinget om regulering av medfinansiering.

SPØRSMÅL NR. 741**Innlevert 20. januar 2020 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen****Besvart 28. januar 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Hva vil statsråden nå gjøre for å sikre at forskriftene endres slik at vi sikrer at ikke internasjonale aktører med

eierskap til rettighetene til norske produksjoner vil kvalifisere til støtte fra filmfondet?

BEGRUNNELSE:

I en fersk sak fra Medieklagenemnda (sak 2018/485) der Rubicon påklaget NFI sitt vedtak om å trekke tilbake produksjonsstøtte på 9,5 mill.kr til serien *Beforeigners*, da det viste seg etter innvilgelse av søknad om tilskudd at Rubicon hadde overdratt rettighetene for serien til HBO. Medieklagenemnden kom til at NFI sitt vedtak om tilbaketrekning av støtte måtte oppheves, da de mente forskriften har blitt uklart tolket av NFI.

Det er liten tvil om at det fra lovgivers side aldri har vært intensjonen at det skal gis støtte fra filmfondet til norske produksjoner der eierskapet til rettighetene ligger på hendene til utenlandske strømmeselskaper.

Svar:

Medieklagenemnda avgjorde 20. desember 2019 en klagesak mot NFIs vedtak om avslag på krav om utbetaling

av produksjonstilskudd til Rubicon TV AS for produksjonen *Fremvandrerne*. Nemnda opphevet NFIs vedtak og sendte saken tilbake til NFI til ny behandling.

Det er en helt grunnleggende forutsetning, i Norge og ellers i Europa, at offentlig støtte til filmproduksjon skal gå til uavhengige produsenter.

Det vil ha betydelige negative konsekvenser dersom norsk offentlig støtte til filmproduksjon ikke stimulerer til at uavhengige produsenter kan beholde immaterialrettigheter eller eierskapet til verk de produserer.

Enkeltvedtak Norsk filminstitutt treffer knyttet til blant annet produksjonstilskudd til film, kan påklages til Medieklagenemnda. Nemnda har en uavhengig stilling, og avgjørelser fra nemnda kan ikke påklages videre. Jeg tar følgelig nemndas avgjørelse til etterretning.

Departementet vil i samråd med Norsk filminstitutt vurdere endringer i reglene for tilskudd til filmproduksjon.

SPØRSMÅL NR. 742

Innlevert 21. januar 2020 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 5. februar 2020 av olje- og energiminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for umiddelbart å avslå konsesjons-søknaden til NorthConnect-kabelen?

BEGRUNNELSE:

Frps tidligere olje- og energiminister Tord Lien endret norsk lov og gjorde det mulig å bygge NorthConnect-kabelen. Han gjorde det klart at det for han som Frp-statsråd var et mål å sikre høyere strømpriser i Norge.

Statsråden har saken til behandling nå, og har mulighet til å avslå konsesjonssøknaden.

Svar:

Spørsmålet ble stilt til tidligere statsråd Listhaug, og i bakgrunnen for spørsmålet vises det til statsråder fra Framskrittspartiet. Dette partiet har valgt å gå ut av regjering, og det er i denne sammenheng ikke naturlig for meg å kommentere deres vurderinger.

NorthConnect har søkt om konsesjoner for å bygge og drive en ny utenlandsforbindelse for strøm mellom Norge og Storbritannia. Som ledd i Olje- og energidepartemen-

tets behandling av søknaden, ba departementet Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) om å gi en samlet vurdering av NorthConnects søknader. NVEs vurdering ble oversendt i desember 2019. Departementet har også innhentet en rapport om rammebetingelser og prisutvikling på strøm i Norge og Europa fra Pöyry (nå AFRY). For å sikre et godt beslutningsgrunnlag og i tråd med god forvaltningsskikk er både NVEs vurdering og Pöyry-rapporten på høring frem til 10. mars 2020.

Gjennom behandlingen av tredje energimarkedspakke våren 2018 la Stortinget føringer for den videre behandlingen av NorthConnects konsesjonssøknader, jf. Innst. 175 L (2017-2018). Flertallet i energi- og miljøkomiteen mente "at det i fremtiden bør være Statnett som eier og driver samtlige norske utenlandsforbindelser". Et annet flertall la til grunn

"at departementet ferdigbehandler søknadene fra NorthConnect før det fremmes sak for Stortinget om at konsesjon for å eie eller drive utenlandsforbindelser bare kan gis til den systemansvarlige (Statnett) eller foretak hvor denne har bestemmende innflytelse."

Flertallet skrev videre at det er

"nødvendig å høste erfaringer og gjøre grundige analyser før utvekslingskapasiteten økes ytterligere. Hvilken betydning dette får for eventuelle nye konsesjonssøknader, må vurderes som ledd i behandlingen av disse."

Konsesjonsbehandlingen skal følge ordinære forvaltningsrettslige regler og i denne saken

de saksbehandlingsregler som gjelder etter energiloven. Olje- og energidepartementet vil foreta en grun-

dig behandling av konsesjonssøknadene. NVEs vurdering, den eksterne utredningen, og høringsinnspillene vil være viktig for å belyse saken best mulig. Den endelige beslutningen vil være basert på en helhetlig vurdering av prosjektets samlede virkninger i tråd med energilovens krav og Stortingets føringer.

SPØRSMÅL NR. 743

Innlevert 22. januar 2020 av stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen

Besvart 29. januar 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Kan regjeringen garantere at pengene som er satt av i statsbudsjettet for tilrettelagt transport for blinde, svaksynte og rullestolbrukere i Innlandet blir utbetalt dersom fylkeskommunen søker?

BEGRUNNELSE:

Muligheten for å kunne transportere seg fritt rundt er viktig for oss alle. Tilrettelagt transport, også kalt TT-ordningen, er viktig for mange personer i Innlandet som er avhengige av transport med drosje for å kunne treffe venner og familie, for å være med på aktiviteter og møter og for å delta i samfunnet slik man ønsker.

Blant annet Blindeforbundet er opptatt av at folk som trenger tilrettelagt transport, får vite om det blir mer penger på TT-kortene dersom fylkeskommunen søker.

Svar:

Representanten peiker her på ei av utfordringane med den utvida TT-ordninga slik ho er organisert i dag, som ei tilskotsordning der staten tildeler midlar til fylkeskommunane etter søknad for kvart år. Regjeringa legg opp til at den utvida TT-ordninga vert innlemma i rammetilskottet til fylkeskommunane når ho er blitt finansiert som ei nasjonal ordning, i tråd med Meld. St. 6 (2018–2019) Oppgaver til nye regioner. Når fylkeskommunane kan styre midlane direkte, vil dei kunne tildele egne midlar direkte til brukarane frå nyttår, utan å måtte vente på statleg saksbehandlingsregler. Samstundes vil administrative ressursar i både stat og fylke bli spart.

Når det gjeld den konkrete saka i Innlandet, har mitt departement allereie vore i kontakt med Blindeforbundet

om dette. I retningslinene for den utvida TT-ordninga står det at fylkeskommunar som er tildelt midlar tidlegare, vil bli prioritert dersom tilfredsstillande rapportering er motteken, for å unngå at nokon brukarar mister sitt utvida tilbud. Dette er gjenteke i brevet der fylkeskommunane er invitert til å søkje om midlar for 2020. Det framgår vidare av budsjetthandsaminga i Stortinget at midlar til dette er løyva. Det er med andre ord gode grunnar for at fylkeskommunane kan forskottere dei midlane dei søker om, men som dei pga. rapportering, søknad og sakshandsaming ikkje vil få før eit stykke ut i det nye året.

Dersom eg skulle garantere at midlane vert utbetalt, vil det måtte tyde at eg ikkje vil ta omsyn til det fylkeskommunane rapporterer eller skriv i søknadane sine. Det vil og måtte tyde at eg ikkje har nokon form for kontroll med midlane som vert løyva i denne tilskotsordninga. Eg legg vekt på at midlane Stortinget har løyva blir tildelt på grunnlag av rapportering på tidlegare tildelte midlar og på søknadar, og at søknadane blir handsama i tråd med retningsliner for denne ordninga og god forvaltningsskikk.

SPØRSMÅL NR. 744**Innlevert 21. januar 2020 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk****Besvart 27. januar 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Hvordan mener statsråden at mennesker i Norge skal kunne forsikre seg mot et inntektsbortfall ved langvarig sykdom når maks tid på AAP er nådd, og de kronisk syke går inn i en karenstid med inntektsbortfall fra folketrygden i ett år slik det fremgår av folketrygdloven § 11-31?

BEGRUNNELSE:

Karenstiden i folketrygdlovens §11-31 rammer hardt. Jeg har fått informasjon om at kronisk syke mister sin inntektssikring ofte over natten uten varsel og vedtak. De blir henvist til økonomisk sosialhjelp eller privat forsørgelse. De som har egne midler må først bruke opp dette, før de kan få økonomisk hjelp. Dette betyr at også flere må selge sine hjem. Private og offentlige pensjonsordninger stopper også opp når vedtaket fra nav uteblir.

Svar:

Jeg forstår spørsmålet slik at representanten ber om svar på alternative ordninger for personer som er langvarig syke, men som ikke har rett til arbeidsavklaringspenger (AAP) fordi de er i venteperiode etter folketrygdloven § 11-31. Alternative stønader til livsopphold kan være kvalifiseringsstønad dersom brukers arbeidsevne er nedsatt, tiltakspenger ved gjennomføring av arbeidsrettet aktivitet eller eventuelt sosialstønad. Jeg vil påpeke at selv om personer ikke har rett på AAP, vil de likevel ha rett på oppfølging og hjelp fra arbeids- og velferdsforvaltningen.

Det er et klart mål at alle som går på AAP skal være ferdig avklart i løpet av den ordinære stønadperioden. Jeg viser til at det i Prop. 114 S (2018-2019) i forbindelse med RNB 2019 ble bevilget ekstra midler for å øke Arbeids- og velferdsetatens kapasitet til avklaring av videre rett til ytelse for mottakere av arbeidsavklaringspenger og klagesakshandling.

SPØRSMÅL NR. 745**Innlevert 21. januar 2020 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 29. januar 2020 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Hvor stor var den samlede bompengegjelden ved utgangen av hhv. 2013 og 2019, og hvor mye ble innbetalt i bompenger for hvert av disse årene, samt hvor mye bompenger, inkludert kostnader til innkreving og forventede renter, er vedtatt siden regjeringsskiftet i 2013?

Svar:

Ved utgangen av 2013 var bompengeselskapa si samla lånegjeld på 35,5 mrd. kr. Ved utgangen av 2018 var lånegjelda på 58,2 mrd. kr. I 2013 var bompengeneinntektene på 8,0 mrd. kr, mens dei var 11,0 mrd. kr i 2018. Tala er gitt i løpende kroner.

Førebelse tal for 2019 vil bli lagt fram i april 2020.

Sidan regjeringsskiftet i 2013, har Stortinget vedteke prosjekt der bompengar utgjer til saman om lag 283 mrd. kr. Dette er fordelt på om lag 210 mrd. kr i investeringskostnader og 73 mrd. kr i finansierings- og innkrevningskostnader. Tala er gitt i 2020-kroner.

SPØRSMÅL NR. 746**Innlevert 21. januar 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 5. februar 2020 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

På spørsmål om Listhaug står på sine tidligere uttalelser om CO₂-utslipp og klimaendringer eller ikke, svarte statsråden at hun står på regjeringens politikk.

Nå som Frp er på vei ut av regjeringen vil jeg spørre om Listhaug fortsatt står på regjeringens syn om at klimakrisen er menneskeskapt eller om hun er mer enig med seg selv og sine egne uttalelser fra 16. mai 2011: "Det er ikke bevist at menneskelige CO₂-utslipp fører til klimaendringer. Det er først og fremst en unnskyldning for å innføre mer skatter og avgifter."?

BEGRUNNELSE:

I Frp sitt partiprogram stilles det spørsmålstegn ved om klimakrisen er menneskeskapt. Det står blant annet:

"Jordens klima skifter over tid, og vi vet for lite om hva som påvirker disse endringene."

Svar:

Spørsmålet er rettet til tidligere statsråd Listhaug og det bes om hennes vurderinger. Det er derfor ikke naturlig for meg å svare på spørsmålet på hennes vegne.

SPØRSMÅL NR. 747**Innlevert 22. januar 2020 av stortingsrepresentant Heidi Greni****Besvart 29. januar 2020 av justis- og innvandringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Viser til svar fra daværende justis- og beredskapsminister Anders Anundsen til representant Per Olaf Lundteigen 13.11.2015. På spørsmål om Australia sitt asylsystem med asylmottak i utlandet brøt med noen internasjonale konvensjoner svarte statsråden at han ikke hadde «grunnlag» for å kunne foreta en slik rettslig vurdering.

Har statsråden fortsatt ikke grunnlag for å besvare spørsmålet?

Svar:

Justis- og beredskapsminister Anders Anundsen svarte bl.a. følgende på skriftlig spørsmål nr. 150 fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen 11. november 2015:

«Jeg har ikke grunnlag for å foreta en rettslig vurdering av hvordan australske myndigheter håndterer asylsøkere som kommer til landet, men jeg registrerer at Australia har etablert en ordning som antakelig har medført en nedgang i båtsmuglertrafikken til kontinentet.»

I Justis- og beredskapsdepartementets Prop. 1 S (2018–2019) på side 42 omtales anmodningsvedtak nr.

68, vedtakspunkt 18, av 3. desember 2015 (det såkalte «Asylforliket punkt 18»). Asylforlikets punkt 18 lyder:

«Internasjonale konvensjoner er mindre tilpasset dagens situasjon enn den tid da de ble skrevet. For at både det internasjonale samfunnet og Norge skal være best mulig rustet til å håndtere store migrasjonsbølger, bes regjeringen ta et internasjonalt initiativ til en gjennomgang av internasjonale konvensjoner, for at disse i bedre grad kan tilpasses vår tids flyktingsituasjon.»

På side 222 i proposisjonen har departementet inntatt et utdrag fra gjennomgangen

«Statens handlingsrom under internasjonale konvensjoner om flukt og migrasjon – utvalgte spørsmål».

Ett av temaene som behandles i gjennomgangen er «europiske myndigheters adgang til selv å begrense irregulære ankomster av migranter» (side 234, punkt 5.3.2). Under denne overskriften omtales den australske modellen kort i forbindelse med gjennomgangen av de folkerettslige rammene for en ev. gjennomføring og ilandsetting av migranter i en europeisk kontekst. Jeg viser til det som står skrevet der.

SPØRSMÅL NR. 748**Innlevert 22. januar 2020 av stortingsrepresentant Une Bastholm****Besvart 31. januar 2020 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Er det fremdeles regjeringens politikk at bensin og diesel ikke skal bli dyrere?

BEGRUNNELSE:

Granavolden-plattformen, som fremdeles skal være grunnlaget for regjeringens politikk, slår fast at "økte pumpepriser som følge av økte krav til omsetningspåbud for biodrivstoff og økt CO2-avgift på drivstoff ilagt veibruk-savgift" i sin helhet skal "motsvares med reduserte avgifts-satser på drivstoff". Fremskrittspartiet, som nå går ut av

regjering, har i media framstilt det som en seier for dem at bensin- og dieselprisen ikke skal øke.

Svar:

Regjeringen vil fortsatt legge Granavolden-plattformen til grunn for sitt arbeid. I Granavolden-plattformen er det også angitt at:

«Denne plattformen omtaler hvordan regjeringen vil jobbe for å nå de politiske målene som er beskrevet. Hvor langt regjeringen lykkes i å nå disse målene vil være avhengig av det økonomiske handlingsrommet.»

SPØRSMÅL NR. 749**Innlevert 22. januar 2020 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 30. januar 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Vil helseministeren vurdere å gi fysioterapeutene henvisningsrett?

BEGRUNNELSE:

Fastlegene har et stort arbeidspress, og helseministeren har selv erkjent at vi har en «fastlegekrise», blant annet ifølge VG 5.juni 2018. I dag har kiropraktorer og manuellterapeuter henvisningsrett til røntgen, MR, CT, ultralyd og legespesialist. Fysioterapeuter har det ikke, og pasienten må da gjerne til sin fastlege, for å få en henvisning som i all hovedsak baserer seg på fysioterapeutens vurdering av pasienten. Dette innebærer i disse tilfellene en ekstra konsultasjon og økt arbeidsbelastning på fastlegene.

Svar:

Fra 2006 fikk kiropraktorer og fysioterapeuter med videreutdanning i manuellterapi (manuell-terapeuter) rett til å henvise til røntgenologiske undersøkelser, henvise til spesialisthelsetjenesten på muskel skjelettområde og

sykmeldingsrett inntil 8 uker, senere utvidet til 12 uker. Disse utvidede rettighetene ble innført etter et 2-årig forprosjekt. Allmennfysioterapeuter og fysioterapeuter med andre videreutdanninger (mastergradsutdanninger) har ikke slik rett. De ulike mastergradsutdanningene har heller ikke tatt opp i seg emner som kvalifiserer for henvisning.

Det er riktig at vi i dag ser utfordringer i fastlegeordningen. Derfor legger vi denne våren frem en handlingsplan som kommer til å inneholde flere grep som skal ruste fastlegeordningen for fremtiden. En utvidet henvisningsrett for fysioterapeuter vil ikke nødvendigvis avlaste fastlegene. Det kan også føre til en svekkelse av fastlegenes medisinskfaglige koordinerende rolle. En slik koordinerende rolle innebærer at fastlegen må være inne i vesentlige helse-forhold for sine pasienter. Befolkningen viser ved sin store oppslutning om denne tjenesten at man setter pris på en slik personlig, sentral koordinerende funksjon.

I dag er det enklere for fysioterapeuter og fastleger å kommunisere elektronisk enn det var i 2006 da gjeldende ordning for fysioterapeuter med videreutdanning i ma-

nuellterapi og kiropraktorer ble innført. Det vil således være enklere å ta kontakt dersom fysioterapeuten opplever at pasienten må utredes nærmere.

På denne bakgrunn har jeg ikke vurdert å utvide fysioterapeutenes mulighet til å henvise til spesialisthelsetjenesten og til røntgenologiske undersøkelser.

SPØRSMÅL NR. 750

Innlevert 22. januar 2020 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 30. januar 2020 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at vi får en bred og åpen prosess når systemet for Nye metoder nå skal evalueres, og sørge for at de mest sentrale aktørene på dette området inviteres til å gi innspill om hva den kommende evalueringen må dekke?

BEGRUNNELSE:

Flere av deltakerne i et nylig avholdt møte i referansegruppen for Nye metoder viser til at Helse- og omsorgsdepartementet i møtet holdt en redegjørelse om den kommende evalueringen av systemet for Nye metoder. I denne redegjørelsen kom det frem at departementet ikke legger opp til at de berørte aktørene kan komme med innspill når de nå skal utforme sin kravspesifikasjon for evalueringen. Det betyr at verken pasientene gjennom pasient- og brukerorganisasjonene, legeföreningen eller industrien som leverer metodene som vurderes i systemet får muligheten til å bidra inn i utformingen av evalueringen. Dette på tross av at det er disse aktørene som i størst grad vet hvor skoen trykker i dag, og at de gjentatte ganger har påpekt at de ønsker å bidra inn for å sikre at evalueringen blir så god som mulig.

Svar:

Stortinget har vedtatt å lovfeste at "de regionale helseforetakene skal sørge for et felles system for å beslutte hvilke metoder som skal tilbys i spesialisthelsetjenesten", jf. Lovvedtak 41 (2019-2020), Prop. 55 L (2018-2019) og Innst. 93 L (2019-2020). Stortinget ba også regjeringen "i tråd med prioriteringsmeldingen og de vedtatte målene for legemiddelpolitikken samt premissene i Prop. 55 L (2018-2019) – sørge for en evaluering av dagens organisering av og saksbehandling i system for nye metoder, med hensikt å videreutvikle et system for likeverdig og rask introduksjon av nye metoder i spesialisthelsetjenesten."

Departementet vil igangsette en evaluering av Nye metoder for å følge opp anmodningsvedtaket fra Stortingets i forbindelse med behandling av Prop. 55 L (2018-2019) og Innst. 93 L (2019-2020). Evalueringen vil legge til grunn de rammene Stortinget har satt for systemet for Nye metoder gjennom behandling av lovproposisjonen. For å sikre at evalueringen blir uavhengig, vil Helse- og omsorgsdepartementet lyse ut oppdraget som en åpen konkurranse.

Jeg ønsker å legge til rette for at alle berørte aktører skal få gi innspill til hva de mener er viktig å evaluere. Departementet kommer derfor i løpet av kort tid til å åpne en nettside der alle kan sende innspill til hva de mener det er viktig å adressere i evalueringen. Innspillsrunden gjennomføres før anskaffelse utarbeides og utlyses innenfor de rammene anskaffelsesregelverket setter. I tillegg vil Helse- og omsorgsdepartementets kontaktutvalg for brukere få anledning til å spille inn sine synspunkter i sitt møte 17. februar d.å.

For å sikre at det er god kontakt mellom oppdragstaker og de berørte aktørene, vil det bli etablert en referansegruppe som vil følge evalueringen.

